

STORT TEST: 6 bästa routrarna för trådlöst internet – och två du ska akta dig för!

**MÅNADENS
50 BÄSTA SAJTER**

PC

FÖR ALLA

NR 1 FEBRUARI 2007

DEN ENDA DATORTIDNING DU BEHÖVER • 59:90 KRONOR • 7 EUR • 63 NOK • PCFORALLA.SE

.se

Världens snabbaste! SÅ BYGGER DU EN SUPER-PC!

✓ Expertens steg för steg-guide ✓ Här är prylarna du behöver

Topplista:
**30 SAJTER
FÖR SMARTA
MOBILSURFARE**

Så fyndar du dator hos
STORMARKNADEN
(utan att bli lurad!)

Test:
HÅRDDISKVIDEO

ÄNTLIGEN KAN DU SPELA IN TV DIGITALT!

✓ JVC ✓ LG ✓ Panasonic ✓ Philips ✓ Pioneer ✓ Samsung ✓ Thomson

**SÅ AVSLÖJAS DITT
PRIVATLIV
- VIA DIN WEBBLÄSARE!**

Nyheter och trender: Här kan grannen se vad du tjänar **I testlabbet:** Så bra funkar 3g-abonnemangen **Månadens digitalkameror:** 5 superkompakta nykomlingar med 7 megapixel **Sitt vackert:** Så slipper du musarm (och andra it-skador) **Skola:** Enkelt läsa e-post i mobilen **Tävling:** Vinn ditt eget Windows Vista **Babben Larsson:** "Nätets kackerlackor älskar dina misstag"

PC FÖR ALLA **/SUPPORT**

Fungerar inte din dator?

Besök PC för Allas supportforum, PC Support, där både experter och andra forumdeltagare hjälps åt att lösa dina datorproblem.

I samarbete med bland andra:

Microsoft **Adobe**

hp **symantec**

CREATIVE

EPSON

PCM
International AB

SWECLOCKERS.COM

Besök PC Support på:

<http://pcforalla.se/support>

52 TESTADE PRYLAR OCH PROGRAM

Datorer	Betyg	Sidan
Apple IMac 24	7	36
Acer Aspire E360-U97V	6	48
Compaq Presario SR2019SC	6	49
Fujitsu Siemens Scaleo P/CPU P4 517 2,93	5	49
HP Pavilion Media Center m7625.se PC	7	49
HP Pavilion Slimline s7510.se PC	5	50
Packard Bell Pdc 820	7	50
Shuttle XPC P2 3700G	9	32

Digitala kompaktkameror	Betyg	Sidan
Kodak Easyshare V705	8	66
Nikon Coolpix S7c	7	67
Panasonic Lumix DMC-FX50	7	68
Pentax Optio W20	7	68
Samsung NV3	8	69

Dold på nätet-tjänster	Betyg	Sidan
Anonymizer	3	72
Dold.se	6	73
Relakks	8	73
Tor	4	73

Härddiskvideo	Betyg	Sidan
JVC DR-MH300SE/BE	7	57
LG DBRH198	7	57
Panasonic DMR-EH65	6	58
Philips DVDR7310H	3	58
Pioneer DVR-545H	8	58
Samsung DVD-HR735	7	59
Thomson DTH8664	3	59

Mobilt bredband	Betyg	Sidan
3	8	76
Tele2	9	76
Telenor	6	76
Telia	6	77

Routrar	Betyg	Sidan
Asus 240 Mimo WL-566gM	7	62
Belkin N1	6	62
D-Link Rangebooster N650	7	62
Linksys WRT300N	5	63
Netgear Rangemax Wireless WPN824	4	63
Zyxel P-336M	8	64

Spel	Betyg	Sidan
F.E.A.R Extraction Point	9	115
H.C. Andersens magiska äventyr	4	114
Josefin på skolutflykt	9	116
Medieval 2 Total War	9	115
Need for Speed Carbon	7	116

Övriga produkter	Betyg	Sidan
Acronis True Image Home (program för hårddiskkopiering)	9	33
Adobe Photoshop Elements 5.0 (bildredigering)	9	34
Amoi LCD TV37 (lcd-tv)	8	39
Asus EN8800GTX (grafikkort)	8	40
Creative Xmod (ljudförbättrare)	8	33
F-Secure Internet Security 2007 (säkerhetsprogram)	7	41
Iriver S10 (musikspelare)	8	38
Ipod Shuffle (musikspelare)	6	38
Logitech Harmony 785 (fjärrkontroll)	6	40
Nintendo Wii (spelkonsol)	10	30
Nokia 5300 Expressmusic (musikmobil)	6	34
Samsung SGH-X820 (mobil)	7	37
Scansoft PDF Converter Professional 4 (program som översätter pdf-filer till tal)	8	37

12

STEG TILL DIN EGEN SUPER-PC

- ✓ EXPERTENS KOMPLETTA STEG FÖR STEG-GUIDE
- ✓ HÄR ÄR ALLA PRYLARNA DU BEHÖVER
- ✓ SÅ TRIMMAR DU FÖR MAXIMAL EFFEKT

30 bästa sajterna för mobilsurfare

Det är för bra för att låta bli. Nu är det verkligen dags att använda nallen för att surfa! För att hjälpa dig på traven har vi plockat fram våra favoritsajter. Och nej, den bästa är faktiskt inte Aftonbladet...

Sidan 88

SMYGTEST:

Här fyndar du stormarknads-pc

De anade aldrig att det var vi... Efter en hemlig shoppingråd hade vi datorer från alla de stora stormarknadskedjorna i vårt testlabb. Och bästa köpet var inte det vi hade väntat oss.

Sidan 46

SKOLOR & TIPS

Lätt läsa dina mejl i MOBILEN

Glöm datorn – inte behöver du den för att skicka e-post. Så här lätt kopplar du upp din mobil och kollar mejlen på ett klick.

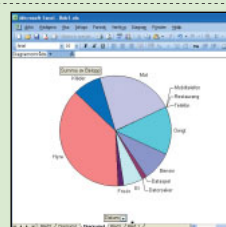
Sidan 98

Bättre koll på utgifterna med TYDLIG BUDGET

Med en smart funktion i Excel får du snabbt fram delsummor utan att skriva en enda formel. Här är några exempel som hjälper dig skapa en egen budget för 2007.

Sidan 90

MER INNEHÅLL PÅ NÄSTA SIDA! ▶

33 favoritspel på cd:n!

Du får en cd full av roliga och nyttiga program, bland annat 33 speciellt utvalda spel för alla smaker. Du får också fullversioner av ett program som gör kopior av dina viktiga filer, ett som stoppar spioner och ett som gör flera bilder till en. Virusskydd från F-Secure ingår också, samt 200 clipartbilder med familjemotiv.

Sidan 110

Sidan 83

Gott och bandat: Köpläge för hårddiskvideo

Vi testar sju skäl att kasta bort vhs-bandaren, för att spela in tv på hårddisk har aldrig varit billigare än nu. Se bara upp för sopiga fjärrkontroller!

Sidan 56

Nätsnoken vet allt om ditt
PRIVATLIV
- så här skyddar du dig!

Är du oförsiktig kan alla ta reda på oroväckande mycket om dig när du surfar. Här är 10 sätt att lura spionerna.

Sidan 52

Så blir ditt trådlösa hem supersnabbt!

Vi testar de sex mest populära routrarna med tekniken mimo.

Sidan 60

”Stillasittandet är största hälsoboven”

Hur mikropauser och vettigare sätt att arbeta räddar dig från arbetsskador vid datorn. Experterna ger sin bästa råd - och skarpaste varningar.

Sidan 78

Så blir misslyckade bilder MÄSTERLIGA

Kasta inte de dåliga digitalbilderna! Med några enkla grepp kan du fixa till felen i efterhand. Xnview är programmet som ordnar saken.

Sidan 100

Greppa taktpinnen - så styr du UPPSPELNINGEN

Du använder den varje gång du startar datorn. Autouppspelningen bestämmer hur cd och dvd ska spelas upp. Så här ger du den order att göra som du vill!

Sidan 96

MÅNADENS INKÖPSTIPS TILL FÖRETAG

MOBILT BREDBAND	SIDAN
3	76
Tele2	76
Telenor	76
Telia	77
ROUtrar	SIDAN
Asus 240 Mimo WL-566gM	62
Belkin N1	62
D-Link Rangebooster N650	62
Linksys WRT300N	63
Netgear Rangemax Wireless WPN824	63
Zyxel P-336M	64
ÖVRIGA PRODUKTER	SIDAN
Acronis True Image Home	33
Adobe Photoshop Elements 5.0	34
F-Secure Internet Security 2007	41
Samsung SGH-X820	37
Scansoft PDF Converter Professional 4	37

PC FÖR ALLA

NUMMER 1 – FEBRUARI 2007

MÅNADENS ARTIKLAR – SIDA FÖR SIDA

SID 60

Trådlösa routrar

SID 88

Surfa mobilt

SID 46

Stormmarknads-pc

SID 56

Hårddiskvideo

SID 106

Bästa sajterna

SID 83

Världens snabbaste dator

SID 72

Test: Surfa anonymt

SENASTE NYTT

NYHETER OCH TRENDER. På Ratsit.se kan vem som helst ta reda på hur mycket du tjänar. Men tjänsten får kritik av myndigheterna. Windows Vista är en riktig batterislukare – om du vill surfa trådlöst med din bärbara dator. **SID 20**

I TESTLABBET

15 NYA PRODUKTER. Nintendo Wii hårdtestas och står pall. Här bjuds det på ren spelglädje! Vi testar också en urstark men smidig Shuttle-dator och ställer Ipod Shuffle mot Iriver S10 (bilden) i en tuff duell. **SID 30**

STORMMARKNADSDATORER. Vi har storhandlat – närmare bestämt sex olika datorer på lika många stormmarknader. Gjorde vi något klipp? Kolla in vårt test! **SID 46**

HÅRDDISKVIDEO. Har du inte slängt ut din gamla vhs-bandspelare än, så är det definitivt dags. Här är ett hårt test av sju hårddiskvideor. **SID 56**

TRÅDLÖSA ROUTRAR. Med den senaste routertekniken mimo förbättras både räckvidd, hastighet och säkerhet. Här är sex pinfärska modeller för ett bättre sladdlöst hem! **SID 60**

DIGITALKAMEROR. Bengt Hjord testar små smidiga kompaktkameror – med massor av smart elektronik. Och sju megapixels upplösning! **SID 66**

SURFA ANONYMT. Med en anonymiseringstjänst kan du inte bli spårad på nätet. Vi jämför fyra stycken – och hittar en solklar vinnare. **SID 72**

3G-BREDBAND. Ett 3g-kort i datorn låter dig surfa nästan överallt. Det funkar suveränt – men prisskillnaderna är stora. Vår guide hjälper dig. **SID 74**

SPELTESTER. Josefin på skolutflykt är ett av våra favoritspel den här månaden. För de äldre rekommenderas Medieval 2 Total War. **SID 114**

REPORTAGE & GUIDER

DU ÄR AVSLÖJAD. Internetskurkarna vet var du bor och vilken dator du har. Och är du oälsam kan de se vilka sajter du besöker och vilka sökningar du gör! **SID 52**

SMARTA KLOCKOR. Här är de coola armbandsuren som kan mycket mer än att visa tiden! **SID 70**

SÅ SLIPPER DU MUSARM. Vår tids folksjukdom – musarmen – kan faktiskt undvikas. Här får du ergonomens bästa tips. **SID 78**

VÄRLDENS SNABBASTE PC. Vi plockade fram den feta plånboken och tog sedan hjälp av ett riktigt pc-byggarproffs. Se hur vi plockade ihop världens snabbaste dator – steg för steg. **SID 83**

INTERNET

MOBILSURF. Har du inte börjat mobilsurfa än borde du kolla på de här 30 smarta sajterna. Alla funkar utmärkt i telefonen! **SID 88**

SURFTIPS NYTTA. Den hjälpsamma webbradion Pandora hittar musiken du gillar. Och Squill kan hjälpa till att stoppa nätets snuskugubbar. **SID 106**

SURFTIPS NÖJE. En udda beskrivning av Sverige, ett österrikiskt modelejon och en apa som pussas. Plus annat skoj. **SID 108**

TIPS & SKOLOR

BUDGET I EXCEL. Dags att få koll på hushållsbudgeten! Det fixar du enkelt i Excel. Extra smart blir det med funktionen pivottabell (som är roligare än den låter). **SID 90**

ÄNDRA BILDSTORLEK. Så här enkelt kan du byta storlek på flera bilder samtidigt. **SID 94**

AUTOUPPSPELNING. Autoplay startar ett program automatiskt när du sätter i en cd i datorn. **SID 96**

MEJL I MOBILEN. Du behöver ingen dator för att mejla. Så här funkar det med mobilen! **SID 98**

KOM IGÅNG MED. På Månadens cd finns Xnview, ett enkelt bildredigeringsprogram som hjälper dig att förbättra dina foton. **SID 100**

STEG FÖR STEG. Tre nyttiga guider för Openoffice, Powerpoint och Excel. **SID 102**

I VARJE NUMMER

PCFÖRALLA.SE. Kolla in alla finesser på vår nya webbplats! Här hittar du dagliga nyheter – och mycket mer! **SID 8**

LEDAREN: FREDRIK AGRÉN. Det handlar om waf, vilket kan ha en avgörande betydelse för ditt nästa prylköp till hemmet. **SID 11**

FRÅGOR OCH SVAR. Hur du skaffar Gmail, och inte låter dig vilseledas inför platt tv-köpet. **SID 12**

KRÖNIKA: MARTIN APPEL. Google ger dig tjänsterna på nätet – dags att kasta ut Office! **SID 18**

KRÖNIKA: BABBEN LARSSON. Hur du undviker att mata nätets kackerlackor när du surfar. **SID 28**

MÅNADENS CD. Serverad med äkta spelglädje – i form av de 33 bästa gratisliren för pc. **SID 110**

TÄVLING. Du kan bli först i grannskapet med Windows Vista. 10 ex finns att vinna! **SID 117**

KORSORD. Lös vårt korsord och du kan vinna ett förnämligt säkerhetsprogram från Symantec. **SID 118**

TÄVLING. Fyra fartfyllda bilspel väntar på sina ägare, med coola extraprylar i paketen! **SID 120**

FREDDAS FAVORITER. Björnen sover i engelska datorer, men inte i svenska. Vet du varför? **SID 121**

I NÄSTA NUMMER. Smygtitt på årets hetaste produkter, bärbara för kontoret och hur du knäcker ett lösenord på 30 sekunder. Missa inte heller den hyperaktuella steg för stegskolan till Windows Vista! **SID 122**

Skydda dig mot smygtittare

Att välja av bredband handlar inte bara om att jämföra hastighet och pris. Säkerheten är minst lika viktig. I alla våra bredbandslösningar, fasta som trådlösa, ingår virussydd och brandvägg som effektivt ser till att ingen obehörig kan komma åt eller förstöra dina program och filer. Du har även möjlighet att lagra digitala filer i vår supersäkra server, så att de finns i tryggt förvar även om något skulle hända din dator. Läs mer om våra säkra bredbandslösningar på telia.se/sakert

TELIA

KOLLA IN VÅR NYA SAJT!

Det har hänt något på vår webbplats. Designen är ny, och gör att du lättare hittar våra tjänster. Dessutom har vi en ny motor under huven, som gör att sajten går snabbare att ladda. Mejla mig och berätta vad du tycker om nya pcforalla.se!

Med vänlig hälsning
Pontus Jeppsson, webbredaktör

Flikarna är snabbänkar till våra mest populära avdelningar.

Under rubriken "Nyttigt" hittar du våra praktiska tjänster som hjälper dig få ut mer av din dator.

Under "Skojigt" finns flera roliga avdelningar, när du behöver en paus i vardagen.

PC för Alla ger dig de senaste it-nyheterna, varje dag, året om. Vår nyhetsbevakning tar aldrig semester.

Vad tycker du? Alla våra artiklar går att kommentera och diskutera. Säg din mening!

Klicka här så ser du vad vi tar upp i senaste tidningen.

Vad tycker du vi ska skriva om? Tipsa oss!

Här listar vi de senaste nyheterna från några av våra kollegor på IDG.

Vi publicerar fler tester på webben än någonsin.

Tänka hem smarta och roliga gratisprogram direkt från vår sajt!

Vårt populära supportforum har tiotusentals medlemmar. Här kan du få hjälp med dina datorproblem.

Rensa din dator från virus och andra elakheter – snabbt, enkelt och helt gratis.

The screenshot shows the PCFORALLA website with a new design. The header includes the logo and navigation links. The main content area features several articles, including 'Google släpper egen variant av Internet Explorer 7', 'Han fick mobilräkning på 21 000', 'Nu är Iphone här!', 'Här är 24 sajter som räddar julen', 'Flera dagars batteritid i morgondagens bärbara', 'Här är Sonys första spelare för framtidens filmteknik blu-ray', '2 000 timmar gratis program när SVT storsatsar på webb-tv', and 'Inte tillräckligt dominanta: Nu vill Microsoft styra robotarna'. The right sidebar contains sections like 'TIPSA PC FÖR ALLA', 'MEST LÄST JUST NU', 'NYTT FRÅN VÅRA SYSTEMSÄTTER', 'MacWorld', 'Computer Sweden', 'SUPPORT', and 'ANTIVIRUS'. Red arrows point from the text blocks to specific elements on the website.

SNART I DIN BUTIK!

LAKRITS FÖR FINSMAKARE!

Läkerol Dark är sockerfria tabletter med spännande smaker i kombination med lakrits. Alla ingredienser är av högsta kvalitet.

En unik lakritsupplevelse!

PURE LIQUORICE

Extra stark smak
av lakritsrot

ORANGE PEEL LIQUORICE

Distinkt och naturlig
smak av apelsin

SMOKED LIQUORICE

Tung, rökig smak

Den kraftiga aromen och de fylliga smakerna bjuder på en upplevelse utöver det vanliga. Finsmakaren i dig kommer att älska tabletternas uppfräschadne effekt och njutningsfulla kraktär.

SMAKPROV MEDFÖLJER
NÄSTA NUMMER AV
PC FÖR ALLA!

FÖR HÖG PRESTANDA OCH SÄKERHET!

- Rekommenderad i PC För Alla med betyget 9/10
- ADSL2/2+ modem med stöd upp till 24 Mbps nedströms
- Stöd för portbaserad VLAN och IGMP snooping
- Konfiguration både via webb-gränssnitt och via Telnet
- Avancerad brandvägg med skydd mot DoS, IP blockering, P2P blockering samt innehållsfiltrering
- 802.11g trådlöst nätverk med stöd upp till 54Mbps
- Säker anslutning via WPE eller WPA/WPA2 kryptering

- Riktig bredbandsbrandvägg med IP-telefoni. Perfekt för hemmet eller det lilla kontoret som vill ha hög säkerhet.
- Enkel att sätta upp för att skydda ditt nätverk och för att ringa via bredband
- Vigor2100g erbjuder 802.11b/g som ger dig ett säkert trådlöst nätverk med hjälp av WEP eller WPA
- Vigor2100v ger dig tillgång och möjlighet till IP-telefoni via SIP-standard. Enkel att koppla in för IP-telefoni var som helst i världen med garanterat bra ljud.
- Vigor2100vg är den perfekta kombinationen av funktion och säkerhet. 2100vg har både IP-telefon och 802.11g

Besök www.draytek.se
för närmaste återförsäljare!

DrayTek

- Testad i Mikrodatorn med lysande kritik. 84% i betyg
- Stöd för en andra WAN-port med lastbalansering eller backup funktion
- Trådlöst nätverk med stöd för SuperG™ 108 Mbit överföring (G modeller)
- Objektbaserad brandvägg med unika möjligheter för funktionshantering
- Möjlighet att blockera olika program som MSN, BitTorrent, GnuTella m.m.
- 32 VPN-tunnlar med hårdvaru accelererad 3DES-kryptering
- 2 Telefonportar för IP-Telefoni (V-modeller)

PC FÖR ALLA

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Fredrik Agrén, 08-453 65 91 fredrik.agren@idg.se

Redaktionschef
Lina Otterdahl, 08-453 65 96 lina.otterdahl@idg.se

Redaktionssekreterare
Fredrik Claesson, 08-453 65 81 fredrik.claesson@idg.se
Helena Reistad, 08-453 65 89 helena.reistad@idg.se

Redaktörer
Maria Agrén, 08-453 62 35 maria.agren@idg.se
Petter Ahmstedt, 08-453 63 10 petter.ahmstedt@idg.se
Martin Appel, 08-453 65 93 martin.appel@idg.se
Bengt Hjörd, 08-453 65 94 bentg.hjörd@idg.se
Pontus Jeppsson, 08-453 63 95 pontus.jeppsson@idg.se

Cd-redaktör
Jan Sandbladh, 08-453 65 92 jan.sandbladh@idg.se

Form
Jessica Wennberg, 08-453 60 42 jessica.wennberg@idg.se

Layout
Erik Mathers, 08-453 60 13 erik.mathers@idg.se
Christian Sabe, 08-453 60 41 christian.sabe@idg.se

Foto
Arthur Payne

Illustration
Johan Isaksson

Repro/bildbehandling
Arthur Payne

Cd-produktion
Electric, info@electric.se

Affärschef
Daniel Binett, 08-453 60 67 daniel.binett@idg.se

Marknadsansvarig
Henrik Schönnings, 08-453 60 28 henrik.schoennings@idg.se

Annonsbokning
Linus Wedin, linus.wedin@idg.se
Telefon: 08-453 60 64, Fax: 08-453 61 55

Traffic/annonsmaterial
08-453 60 66, annons@idg.se

Särtryck
Peter Nyström, 08-453 61 40 peter.nystrom@idg.se

Tryck: Acta Print Oy, Finland, www.actaprint.fi

Cd-tryck: ODS, www.ods-scandinavia.com

Vd och förlagschef, IDG: Lars Dahmén, lars.dahmen@idg.se

BEHÖVER DU HJÄLP?

Besök vårt supportforum på nätet!
pcforalla.se/support

TS-kontrollerad upplaga
62 800 ex (helår 2005)
Sveriges största datortidning!

Räckvidd: 253 000 läsare (Orvesto 2005)

PC för Alla utges av IDG AB
Besöksadress: Karlbergsvägen 77, 106 78 Stockholm
Telefon: 08-453 60 00 E-post: pfa@idg.se
ISSN 1402-6139
Internet: pcforalla.se

Observera att allt material som sänds till
PC för Alla kan komma att publiceras.

KUNDSERVICE & PRENUMERATION

Ring, faxa eller e-posta dygnet runt:
Tel: 08-453 61 00, fax: 08-453 60 65,
e-post: kundservice@idg.se
Prenumerationsservice via nätet: prenumeration.idg.se

Helår (12 nr) 595 kronor inklusive moms.
Halvår (6 nr) 319 kronor inklusive moms.

Handla bara om produkten har rätt "waf"!

När du köper din nästa mobiltelefon, vad styr ditt beslut? Är det batteritiden? Måhända priset? Eller är det kanske något så besynnerligt som... utseendet?

Någonting märkligt håller på att hända! I en bransch där specifikationer, prestanda och pris regerat i tjugo år börjar helt andra värderingar ligga till grund för konsumenternas inköp. När jag träffade en höjdare på bildskärmstillverkaren Viewsonic för någon vecka sedan fick jag hela bilden klar för mig. Han berättade nämligen följande:

"Viewsonic har historiskt bara sålt bildskärmar. En typisk kund var en medelålders herre som klev in i butiken, kikade på specifikationer och priset, och sedan köpte och bar hem sin nya bildskärm."

Hemma packade han upp bildskärmen inne på sitt hemmakontor. Och konstigare än så var det inte.

Affärerna gick bra och någon på företaget fick en idé: Skärm som skärm – varför inte börja tillverka platta tv-apparater? Sagt och gjort. Viewsonic började sin tillverkning av lite större skärmar som skulle stå i vardagsrummet i stället för på hemmakontoret.

Då hände det oväntade! Typkunden var inte längre den välkände medelålders mannen som tidigare brukade köpa bildskärmar. I stället kom mannens hustru in (ofta med maken hårt hållen i örsnibben), pekade på platt-tv:n och fnös: Är det den där tingesten du vill släpa in i vårt hem?!

Poängen med Viewsonics lärdom är att design nu mer än någonsin är en viktig

beslutsfaktor, ibland helt avgörande för ett köp. Och det är klart förstaeligt.

Har du lagt ett par miljoner på ett hus, inrett det med smakfulla möbler och stilfull inredning vill du kanske inte slänga in vilken tv-apparat som helst. Inte heller dra sladdar över rummen, hänga upp fula högtalare eller placera anskrämliga medicenterdatorer hur som helst.

Ska tekniken in i vardagsrummet måste den bli rumsren vad gäller designen.

Det här fenomenet snurrar runt under det skämtsamma begreppet waf, wife acceptance factor – vilket på ren svenska betyder att en produkt måste accepteras av hustrun för att bli godkänd.

"Mannens hustru kom in, ofta med maken hårt hållen i örsnibben"

Så, med ovanstående lilla historia i bakhuvudet: Vilken teknik hade du velat ansiktslyfta? Kika på din bredbandsrouter till exempel.

Grå, inte sant? Varför inte lansera andra färger? Eller ännu hellre – bygg in den i en snygg lampfot!

Hur ser din skrivare ut? Grå, måhända? Den skulle lika gärna kunna vara fräscht Ipod-vit eller kanske ha en yta i borstat stål för att matcha just den där tavelramen på väggen...

Kort sagt – 2007 är teknikdesignens år. Ställ krav, så är chanserna goda att du äntligen får din chockrosa dator till sommaren. ■

Fredrik Agrén, chefredaktör, agren@idg.se

PS. Skicka mig gärna andra förslag på prylar som bör genomgå en designförändring – så tar jag upp det med respektive företag vid mitt nästa möte!

Lina Otterdahl

E-post: lina.otterdahl@idg.se
Redaktör för frågor & svar

Fredrik Agrén

E-post: fredrik.agren@idg.se
Svarar på: Windows och program

Vi besvarar dina frågor och publicerar dina tips. Redaktionen förbehåller sig rätten till redigering av insänt material. Postadress: PC för Alla, Karlbergsvägen 77, 106 78 Stockholm

VAD GÖR BARNEN VID DATORN?

P Många använder filter hemma för att barnen inte ska komma åt farliga webbsidor eller surfa till sajter som inte är bra för barn.

Jag vill inte använda filter eller säkerhetsfunktioner för att blockera olika sidor. Jag vill ge alla frihet och möjlighet att kontrollera sig själva. Men jag vill kunna se vart barnen har surfat.

De brukar gå till *Verktyg, Internet-alternativ* och rensa bort allt – så jag kan inte se vart de har surfat. Undrar därför om det finns något annat ställe där datorn registrerar allt man har gjort på datorn. Hur gör jag för att checka vad barnet varit inne och tittat på? Vilken funktion kan jag använda, och var?

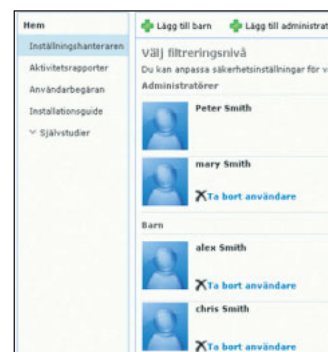
Adlenart

H Det finns verktyg som kan övervaka vad barnen gör på din dator. Microsoft har släppt en beta-version av sin tjänst Onecare Family Safety, som PC för Alla skrivit om här: pcforalla.idg.se/ArticlePages/200609/01/20060901103637_PFA/20060901103637_PFA.dbp.asp. Läs mer och testa beta-versionen på: ideas.live.com

Det finns också bland annat ett program som heter Eblaster som i smyg registrerar det som händer på datorn.

Men, personligen är jag av den uppfattningen att alla spionprogram av den här sorten går att kringgå. Jag anser också att det enda sättet att hindra att barnen råkar illa ut på internet är att föra en dialog med dem, och informera dem om vilka risker som finns med att exempelvis besöka vissa sajter eller lämna ut personuppgifter på nätet.

Pontus Jeppsson

Barnfilter. Med Onecare Family Safety ges du möjlighet att kontrollera vart barnen surfar.

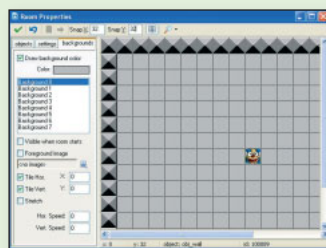
LÄSARNAS BÄSTA LÖSNINGAR – FRÅN PCFORALLA.SE/SUPPORT

PC FÖR ALLA SUPPORT

Kört fast? Räddningen är närmare än du tror! Surfa in på pcforalla.se/support och beskriv ditt pc-problem så ska du se att du snart får svar.

Gratisprogram för att skapa spel

P Jag letar efter ett gratisprogram för spelskapande. Programmet ska vara dra- och

Spelfabrik. I programmet Gamemaker kan du göra egna spel.

släppbaserat och hyggligt lättanvänt. Kan någon tipsa om något sådant program?

Flio3

H Gå in på www.gamemaker.nl och klicka runt tills du hittar följande:

Gamemaker 4. Helt gratis. Gamemaker 6. Gratis med begränsade funktioner. Om du vill ha fler, köp och registrera fullversionen av Gamemaker 6.

Gaminghome

Hur skaffar jag Gmail?

P Jag fattar inte hur man skaffar Google mail. Det känns pinsamt men om någon kan upplysa mig om det skulle jag vara mycket tacksam!

Tobbelainen

H Du kan inte skaffa det själv, du måste bli inbjuden av någon som redan har Gmail.

Martin

Kan jag rädda mina gamla dagböcker?

P Jag kopierade filer, men de fick inte plats på mitt usb-minne. Jag trodde att de var kopierade så jag kastade dem i papperskorgen och hann tömma den innan jag upptäckte att de inte var kopierade. Vad gör jag? Det var mina dagböcker från 1994 och framåt! Filerna var i Word-dokument.

Bengtrune

H Om du inte har gjort något med datorn (kopierat filer, laddat ned, installerat etcetera) finns det möjlighet att rädda filerna. Bästa sättet är att ta

Redaktör: Bengt Hjörd
E-post: bengt.hjord@idg.se
 Svarar på: **digital bild och video**

Redaktör: Martin Appel
E-post: martin.appel@idg.se
 Svarar på: **konsument och produkter**

Redaktör: Helena Reistad
E-post: helena.reistad@idg.se
 Svarar på: **internet och sökning**

Har jag fått ett måndagsexemplar?

P Läste ert test av mobiltelefonkameror i nummer 9/06. Jag har själv köpt Samsung Z710 och är lite förvånad att ni inte sågade den helt då kameran är usel.

När jag köpt min trodde jag det var något fel på den och kontaktade Samsung service där en kille på supporten bedömde den som att det måste vara något fel på kameran. Jag skickade in den till service för åtgärd av kvaliteten men även fm-mottagaren var dålig liksom hörlursljudet. Efter en vecka fick jag tillbaka den med en bedömning att kameran inte var bättre än så, möjligtvis i makro kunde man ta bra bilder, sade teknikern.

De ville inte heller ta tillbaka

kameran utan hänvisade till återförsäljaren. Då det hade gått mer än 14 dagar sedan jag köpte den på en webbshop kunde de inte ta tillbaka den heller. Dock gick de med på att jag skickade den på service än en gång men till ett annat serviceställe.

När jag läser ert test och tittar på bilden så ser den bättre ut än vad jag har kunnat ta. Ni skulle inte kunna skicka bilden i större format för jämförelse? Vore intressant. Kan jag ha fått ett måndagsexemplar?

Mats Björklund

H Tråkigt med alla problem du har med mobilen. Ingen av kameramobilerna i vårt test ger toppenbilder om du jämför med renodlade digitalkameror. Betygen är satta utifrån att de är just kameramobiler, inte efter hur de står sig mot digitalkamerorna. De är endast jämförda och betygssatta inom sin egen grupp. Och Sony Ericssons K800i är i det fallet det bästa du kan få tag på just nu. Samsung-mobilens kamera del ligger inte i topp men är värd ett medelbetyg med den mängd inställningar du kan göra. Vissa bilder tecknar kontraster rätt hårt och bland annat moln kan få skarpa onaturliga kanter mot himlen. Men sådant drabbar även de andra mobilerna i vissa lägen. Visst kan du titta på bilder i större format. Gå in på sajten pcforalla.se/digitalkameratest. Där lägger vi ut ett urval exempelbilder från alla tester.

Välj det nummer du vill titta på och klicka på bilderna för att skärskåda dem i detalj.

Bengt Hjörd

LÄSARTIPS

SLAVERI ÄR LÖSNINGEN PÅ VIRUS- OCH SPIONPROBLEMEN!

Lärde mig något i går som jag tror en och annan kan ha nytta av. Har du drabbats av virus eller spionprogram kan det vara svårt att bli av med det, eftersom det redan vid Windows-starten ser till att göra sig osynligt och svårbekämpat för motmedel. Ta

då ur hårddisken och sätt den som så kallad slav i en annan dator. Då är det skadliga programmet försvarslost mot ett uppdaterat antivirusprogram. Jag hoppas att det här tipset kan hjälpa någon!

Fredrik

Tack för tipset, Fredrik! Vi har inte själva testat om det fungerar, men det kanske någon av PC för Allas läsare har gjort. Hör gärna av er i så fall till pcforalla@idg.se och berätta.

Dela filer i nätverk

P Hur skickar jag filer över ett nätverk två datorer emellan?

Johan

H Om du har flera datorer i ett nätverk behöver du inte "skicka" filerna. Du väljer i stället att "dela ut" dina mappar – då kan man komma åt innehållet även från andra datorer.

I Windows XP finns bra instruktioner om hur du delar ut och kommer åt mappar på andra datorer: Klicka på **Start**-knappen och välj **Hjälp och support**. Välj

Musiken finns där, men ligger inte synlig på samma sätt som tidigare.

När du stoppar i cd-skivan och klickar på **Ja, jag godkänner villkoren** kommer du till cd:ns "förstasida". Längst ned på den ser du små knappar för "play" och "pause". Här finns musiken! Klicka på den runda knappen med en trekantspil (play) så sätter mp3-musiken igång. På just 9:ans cd är det Tjajkovskijs slaviska marsch du får höra.

Vill du spara musiken på din hårddisk öppnar du skivan via Utforskaren och letar reda på själva mp3-filen. Den heter **musik.mp3** och finns i mappen **docs** på cd-skivan.

Lina Otterdahl

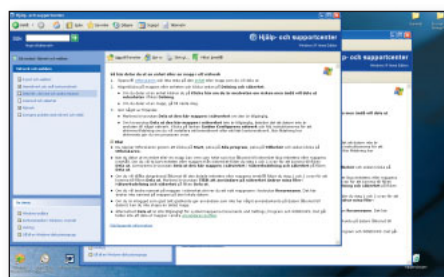
Böcker som lär mig Windows XP

P Har bytt dator och fått Windows XP. Tacksam för förslag på litteratur som hjälper mig att lära mig det.

Nils-Åke Persson

H Bland nybörjarböckerna finns några handböcker som på ett bra sätt tar upp grunderna i operativsystemet och hur du använder det:

■ **Windows XP-handboken**. Annika Hegardt, Pagina (2005), 335 kronor. Andra upplagan av Windows XP-handboken, lättläst och pedagogisk. Den passar dig som har liten datorvana och vill

Utdelning. Guiderna i Windows XP hjälper dig att dela filer över nätverk.

Nätverk och webben i vänster-spalten. På den sida du kommer till finns information om hem-nätverk och mycket mer.

Lina Otterdahl

Hittar inte musiken på er cd!

P På min cd som följde med PC för Alla 9/06 fanns inte någon musik. Varför?

Lennart

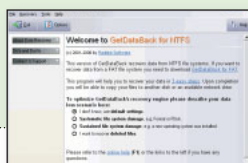
hårddisken till en annan dator. Där ska du först hämta ett "undelete"-program och installera det. Sedan ska du montera din hårddisk som slav. Sedan kör du programmet på din hårddisk för att hitta filerna.

Sacke

H Håller med om svaret ovan. Ett bra gratisprogram är Getdataback. Gå in på www.getdataback.com och ladda ned. Ladda inte ned programmet på den disk du vill rädda filer från.

Samordnaren

Räddning. Getdataback hittar bortkastade filer.

SVAR DIREKT

"ACER VÄGRADE SKICKA KOPIA PÅ OEM-SKIVA"

P Köpte en bärbar dator till min dotter, en Acer TM2451 WLMi hos Inwarehouse. När jag packade upp den upptäckte jag att den hade filsystemet fat32 och två partitioner samt en dold partition. Mitt problem var att jag inte ville ha två partitioner. Jag vill dessutom ha filsystemet ntfs, som är helt kompatibelt med internt nätverk. Någon hjälp från Inwarehouse stod inte att finna varför jag kontaktade supporten på Acer.

Där fick jag reda på att det inte gick att ändra till en partition om jag inte gick ut på nätet och hämtade ett program för att fixa detta eller att jag köpte ett nytt Windows XP Pro. När jag begärde en kopia på oem-skivan för att formatera om disken, förvägrades jag detta trots att Microsofts support säger att Acer inte har rätt att göra så enligt avtalen.

Lennart Sjögren

Acer svarar:

H Visst kan du ändra filsystemet från fat32 till ntfs i en Acer-dator. Det görs enklast via ett kommando i Kommandotolken. Att vi levererar datorerna från början med fat32 och inte ntfs beror

på att vi överlämnar valet av filsystem till användaren. Fat32 går att konvertera till ntfs, men omvänt fungerar dessvärre inte.

Alla Acers datorer levereras med tre partitioner, varav en är dold. Den dolda partitionen har återställningsfiler för systemåterställning eller skapande av återställningsskiva. Av de övriga två partitionerna används C: för system och program medan D:, som är tom när datorn levereras, är tänkt för de användare som gärna vill ha system och arbetsfiler på olika partitioner.

Behöver du återställningsskivor till din dator kan du själv skapa dessa genom systemåterställningen (**Alt + F10**). Då används de filer som finns lagrade i den dolda partitionen för att skapa återställningsskivorna. Har du ingen återställningsskiva och den dolda partitionen är skadad, kan vi leverera en uppsättning återställningsskivor åt kunden, men då till självkostnadspris.

Fredrik Fredriksson, Service Manager, Acer Sweden

Ett gratisprogram som fått en del beröm i fackpressen är tyska Eraser (www.heidi.ie/eraser).

Tomas Gilså

Ljudet i datorn är borta

P Ljudet har försvunnit från vår dator. Har kört felsökningsprogrammet och gjort det mesta där utan att lyckas. Har ni någon spontan idé?

Håkan

H Det kan finnas flera förklaringar till det här.

1. Det enklaste är förstås att någon av sladdarna har råkat ryckas ut.
2. Om du väljer **Start, Kontrollpanelen, Ljud och Ljudenheter** får du göra olika inställningar för datorns ljud. Se till att rutan **Ljud av** inte är ikryssad och att volymreglaget inte är satt i botten (under fliken **Volym**). Du kan även behöva klicka på **Avancerat** för att kolla samma sak under rubriken **Wav** (samlingsnamn för digitala musikfiler och liknande).
3. Om inte detta går kan du behöva välja fliken **Ljudenheter** (i samma ruta som ovan). Se till att datorns ljudkort är valt som **Standardenhet**.

Martin Appel

Inget ljud. Blir det tyst i datorhögatalarna bör du kolla Ljud och Ljudenheter.

Har försäljaren rätt?

P Jag var nyligen inne i en datoraffär och pratade platt-tv. Försäljaren sade då att

lära dig Windows XP från grunden. Välstrukturerad med många övningsexempel.

■ **Windows XP, Visual.** Eva Ansell, Docendo (2004), 316 kronor. 80 sidor. En lättöverskådlig bok som vänder sig till dig som vill lära dig grunderna. Övningsfiler till exempel i boken finns att ladda ned från Docendos hemsida.

■ **Svar direkt – guide till Windows XP med snabba svar och inget fikonspråk!**

Jerry Joyce och Marianne Moon,

Docendo (2002), 320 kronor. Överskådlig och pedagogisk bok med övningar och förklaringar till hur du arbetar med Windows XP steg för steg. Med skärmbilder i färg och numererade steg visas klart och tydligt vad du ska göra. Min favorit bland de grundläggande handböckerna.

■ **Windows XP utan och innan.** Ed Bott och Carl Siechert. Pagina (2005), 390 kronor. Den mest

kompleta beskrivningen av systemet, samlat i en volym, med hundratals tips, felsökningar och utmärkta sätt att undvika problem. Du bör vara hemmastadd med Windows XP innan du ger dig i kast med den här. Cd-skiva med verktyg medföljer boken.

■ **Lättpocket om Windows XP SP2, (2:a upplagan).** Jesper Ek och Camilla Bladh, Pagina (2005), 148 kronor. För nybörjaren. Indelad i tydliga kapitel som visar hur Windows XP fungerar och hur du arbetar med det.

Inte lika lättöverskådlig som de andra, men priset är bra!

Bengt Hjort

Hur raderar vi hårddiskarna?

P Vi ska sälja datorerna på företaget och undrar om ni kan tipsa om vilka formateringsprogram som är bra (måste vara program som hindrar återskapande av filer).

Det är viktigt att vi kan radera alla diskar. Det finns ju en uppsjö av olika program, men vilka är bäst, säkrast, gratis?

Fred Johansson, Techab

H Så här svarar vår säkerhetsredaktör Tomas Gilså:

Jag tror att produkter som uppfyller de krav USA:s försvarsdepartement har satt upp, samt den metod som säkerhetsexperten Bruce Schneier rekommenderar bör fungera.

Metoderna raderar även yta på hårddisken som inte används, men där det kan ligga känsliga data. Den första skriver över disken tre gånger, de två andra skriver över sju gånger.

En produkt som klarar Bruce Schneiers metods krav är File Eraser från Stellar Info (www.stellarinfo.com/file-eraser.htm). Expert Eraser från Ibas uppfyller USA:s försvarsdepartements krav, men Ibas tar betalt per radering (www.ibas.se/dataradering/expert-eraser). Data Cleaner+ från Blancco klarar också kraven. (www.blancco.com/main.site?action=siteupdate/view&id=20).

en datorskärm kopplad till en pc med tv-kort var helt överlägsen en lcd-tv i kvalitet. De gick över huvud taget inte att jämföra. Han menade att datorskärmar görs för affärsvärlden och att de därför innehåller specifikationer som en lcd-tv inte kommer i närheten av. Bland annat skulle det bero på att signalen från en dator är helt överlägsen en tv-signal från antennuttaget i fråga.

Han menade även att tv-tillverkarna med flit håller nere kvaliteten på platt-tv, eftersom antensignalen är så dålig, jämfört med en datorsignal. De vill inte tillverka en platt-tv med specifikationer som kunden får betala för, men inte kan utnyttja på grund av en dålig signalkälla.

Stämmer detta? Det vore intressant att få se ett test där ni jämför datorskränar med tv-kort och lcd-tv.

Peter Jarbratt

H Det du skriver är både rätt och fel. Videosignalen från en dator är överlägsen signalen från antennuttaget. En vanlig analog antensignal har med dagens mått mätt ganska dålig bildkvalitet.

Däremot tror jag inte på att lcd-tv-apparater generellt sett skulle vara så dåliga som du beskriver, av den anledningen att många i dag tittar på tv med en signal av betydligt högre kvalitet än den från antennuttaget. Kollar du på en dvd-film, eller om du har digital-tv, är signalen så bra att det märks stor skillnad mellan en bra och en dålig tv. Ännu större blir skillnaden om du tar in hdtv – alltså digital-tv med extra hög-upplöst bild – i beräkningen.

Det är bättre att du jämför lcd-tv i olika prisklasser och från olika tillverkare. Det kan skilja sig mycket mellan olika modeller, både i bildkvalitet och i pris.

Pontus Jeppsson

Reglar och rattar. Ett virtuellt mixerbord, det här är från Cubase.

På jakt efter virtuellt mixerbord

P Jag har börjat spela in musik på datorn. Men det blir inte alltid så bra kvalitet på ljudet, så jag undrar om det finns något program jag kan använda som ett "virtuellt mixerbord".

Johan

H Vi bollade över frågan till chefredaktören på vår systertidning Studio. Han svarar: Börja med att lyssna efter ljud som krockar i din ljudbild. Låter det bumligt? Då kan det vara bas-

kaggen och elbasen som krockar – filtrera bort lågfrekventa ljud från exempelvis elbasen med en equalizer eller ett högpasfilter så att baskaggen får plats.

Genvägen för att få mer volym i sina produktioner är att använda en kompressor, de medföljer i alla inspelningsprogram. Titta förslagsvis efter Cubase SE3/SL3, Sonar Home Studio, Magix Music Maker Deluxe eller FL Studio 6, samt Garageband eller Logic Express om du kör Mac.

Björn E Olsberg, chefredaktör, tidningen Studio

Om 5 minuter kan du vara på väg att lära dig ett nytt språk ...

43 kurser i 29 språk.
PC & Mac.
Prova gratis online demo!

... på samma sätt som du lärde dig ditt modersmål

Genom att se, höra, läsa, härma och slutligen skriva. Det är det bästa sättet att lära ett språk utan att anlita en privatlärare. Därför är våra kurser uppbyggda precis så, med tusentals bilder, texter och det talade språket. Du lär dig ord, uttal, stavning och grammatik – samtidigt! Det går snabbt och det är roligt.

Kurserna har idag flera miljoner användare världen över – privatpersoner, företag, institutioner och skolor. De passar alla åldrar, från 6 till 99 år.

Besök vår webbplats www.academica.se redan idag och prova gratis online demo, eller ring 020-23 23 33.

www.Academica.se

✓ DU SER ✓ DU HÖR ✓ DU LÄSER ✓ DU SKRIVER ✓ DUTALAR

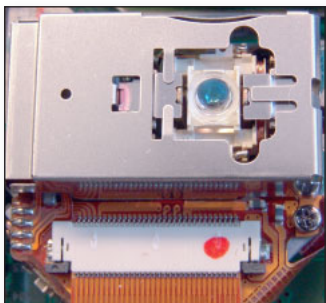

Välj mellan 3 nivåer:
Nybörjarkurs, Fortsättningskurs och Avancerad kurs

FACIT: SUDOKU & BILDGÅTA 10/06

JA SE DE' VAR EN CD

Det "avklädda" föremålet i bildgåtan i nummer 10/06 föreställde en cd-spelaroptyk, det vill säga den optiska delen i en cd-läsare.

Hela bilden från bildgåtan och lösningen på sudokun i nummer 10/06.

5	7	2	8	9	1	3	4	6
3	1	8	6	5	4	9	2	7
9	4	6	3	7	2	5	8	1
8	3	9	1	4	5	7	6	2
1	2	7	9	8	6	4	5	3
4	6	5	2	3	7	8	1	9
7	9	1	5	6	8	2	3	4
2	8	3	4	1	9	6	7	5
6	5	4	7	2	3	1	9	8

Problem med utskrifter av etiketter

När jag använder till exempel fördefinierad storlek och ställer in i envelopes

and labels får jag problem med mina utskrifter av etiketter. De hamnar för långt upp och med för stor marginal nederst. Någon som kan hjälpa?

Lars Roth

Det finns två saker du bör kolla, dels dokumentets egna marginaler och dels skrivarens eventuella begränsningar. Om du till exempel har etiketter skrivna i ett Excel-dokument kan du välja **Arkiv, Utskriftsformat**. Då får du fram Utskriftsformat-rutan i vilken du kan ändra marginalerna. I Word gör du på samma sätt. Kanske finns samma valmöjlighet i de program du använder – kolla!

Den skrivare du har kan ha begränsningar när det gäller hur långt ut på pappersarken den klarar att skriva.

Fotoskrivare är i regel bättre på att fylla papperet hela vägen ut än vanliga skrivare.

Kanske använder någon av PC för Allas läsare samma program som du och har ytterligare tips. Hör av er till oss i så fall, pcfforall@idg.se.

Lina Otterdahl

Inga uppdateringar till avstängd dator

Är det lämpligt att koppla ur pc:n och skrivaren över natten? Kan då uppdateringar nå fram som är programmerade till klockan 3.00? Har en bärbar Acer och Chello med modem.

Hans

Så länge du stänger av datorn behöver du inte koppla ur den på annat sätt. I och med att pc:n är avstängd finns liksom ingen aktivitet som kan aktivera virus eller hjälpa till vid intrång, etcetera.

Samtidigt kan datorn helt naturligt inte ta emot några godartade uppdateringar från exempelvis Microsoft, utan dessa får hämtas när datorn vaknar nästa dag...

Så länge datorn är avstängd kan du alltså sova lugnt på nätterna.

Fredrik Agrén

Sitter du framför en dator hela dagen?

Datorn har blivit vårt vanligaste redskap, inte bara i arbetslivet, utan även på fritiden. Hos datoranvändare är muskelbesvär i nacke, skuldra och rygg vanliga. Sådana besvär uppkommer ofta vid långvarig monoton belastning på låg ansträngningsnivå men även stress är en nyckelfaktor för besvärsuppkomst. Nacke, skuldra och rygg står för 55% av alla belastningsskador i Sverige och i arbetsaktiv ålder ökade andelen sådana besvär mellan 1980 och 2003 från 30 till 48% bland kvinnor och från 21 till 32% bland män. (Folkhälsorapport 2005)

Avslappnande massage i ditt eget hem

Tänk dig att få avsluta en stressig dag med 15 minuters massage, i ditt eget hem. Lösa upp spända muskler och låta stressade sinnen koppla av. Sätt på en skiva med avslappningsmusik och låt din massagefåtölj massera dig från axlar och nacke ner mot länd och svank.

Framtagen i samarbete med massörer och kiropraktorer, har massagefåtöljerna iJoy 130 och HT 125 gjort succé i hela världen.

Rolling

Kneading

Compression

Percussion

HT 125

iJoy 130

relax your life

För närmaste återförsäljare:
www.relaxyourlife.se
eller 08-564 619 30

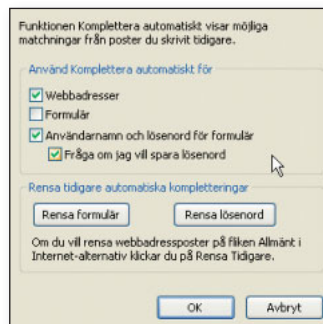
Jag vill inte se vad jag tidigare sökt på!

När jag skriver något i sökfältet på Google eller Eniro vill jag inte att det ska komma upp förslag på sådant som jag redan har sökt på. Hur undviker jag det?

Andrej

I Internet Explorer klickar du på **Verktyg**-menyn och **Internet-alternativ**. Välj fliken **Innehåll** och klicka på **Komplettera automatiskt**. Där kan du bocka av rutan för webbformulär.

Pontus Jeppsson

Smidigt för lata. Här kan du välja vad som ska fyllas i automatiskt.

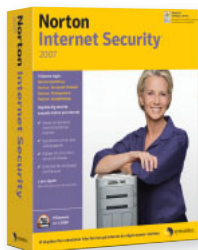
Borttagna delar i säkerhetspaketet

Jag har en fråga om Norton Internet Security (2007). Symantec har tagit bort den suveräna funktionen annonsblockering i den senaste versionen. Konkurrenten F-Secure har den inte heller, men i tidigare versioner (Norton Internet Security 2006 till exempel) finns funktionen.

Jag bytte från F-Secure till Norton för att få denna funktion. Det är verkligen skönt att slippa dessa annonser när man går igenom Aftonbladets hemsida. Värst är väl Flash-grafiken som det inte går att ta ögonen ifrån.

Varför är funktionen borttagen i den senaste versionen? Kan inte Symantec ta sitt förnuft till fånga och återinföra den i 2008 års version?

Conny Eriksson

Det är en självinstallerande fil på 12,8 megabyte, så det är bara att ladda ned och klicka på."

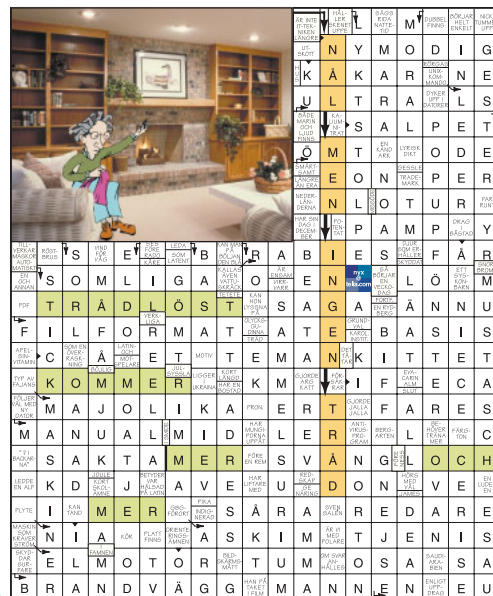
Per Hellqvist, Symantec

Var hittar jag en billig bärbar?

Jag skulle vilja ha en billig bärbar (gärna under 5 000 kronor). Vet ni någon billig bärbar eller något inte så känt företag som har riktigt billiga bärbara att sälja?

Philip Persson

FACIT: KORSORDET 10/06

Den först öppnade rätta lösningen till korsordet i PC för Alla 10/06 kom från Bodil Pettersson i Visby. Hon vinner Norton Internet Security 2007 från Symantec.

MÅNADENS FRÅGA

Vilken är din största datormiss?

Patrick Ekwall,
sportjournalist
TV4

– Det mesta som sker i min datorhantering blir fel. Jag är helt fruktansvärt usel och får fråga grannen om hjälp när jag ska installera spel till min 7-åriga dotter, pinsamt. Men den värsta tavlan är nog ganska vanlig: Jag har markerat och av misstag raderat... utan att veta, förrän för någon vecka sedan, att det finns en knapp som kan "ånga" det man gjort.

Cecilia
Vennersten,
artist

– En gång skickade jag en prisförfrågan för en massage till ett spa och fick senare ett mejl där någon beskrev ingående vad hon ville göra med sin pojkvän på en av massagebänkarna. Det mejlet hade naturligtvis kommit helt fel. Största egna missen var när jag kopplade upp mig mot internet innan jag hade installerat antivirusprogrammet. Den datorn har aldrig fungerat bra sedan.

Roland
Nordqvist,
"Tellamannen"
i tv-reklamen

– Jag hade just katalogiserat alla mina cirka 2 000 gamla diabilder när jag bytte dator – och kunde inte öppna filen i den nya datorn. Ganska många bortkastade timmar där. Sedan orkade jag givetvis inte göra om arbetet.

Toshiba med Windows XP. När vi tog hjälp av Pricerunner hittade vi ett 20-tal datorer för runt 5 000 kronor.

Lina Otterdahl

MARTIN APPEL

Martin är konsumentredaktör på PC för Alla. Du når honom på martin.appel@idg.se

Dags att kasta ut Office-paketet

Jag har sett framtiden, och den fungerar. Jag har sett en ny värld födas. Jag har sett ljuset – på ett internetkafé i Buenos Aires. Nej, jag har inte anslutit mig till någon konstig sekt. Däremot har jag insett storheten i internetbaserade program som Google Docs.

Tidigare i vintras flydde jag från snöglopp och mörker i Stockholm för att tillbringa några veckor i soliga Buenos Aires. Jag förflyttade helt enkelt min arbetsplats från PC för Alla-redaktionen till de argentinska internetkaféerna.

Internet har gjort det möjligt att arbeta var som helst i världen, men problemet för den som inte vill släpa med sig en bärbar dator är att internetkaféer inte alltid har Word eller Excel. Det är inte heller säkert att det går att koppla in ett usb-minne i datorn, och att hantera dokument kan vara rena mardrömmen. Google Docs har svept bort de här problemen.

Docs skulle kunna beskrivas som Googles eget Office-paket, men till skillnad från Microsoft Office måste det inte installeras på datorn. Programmet körs i stället helt och hållet på internet. Det enda som krävs är en webbläsare. Du behöver inte heller tänka på var du ska lagra dina dokument. Allt sparas på Googles servrar. Så snart du loggar in kommer du med andra ord direkt åt texter, kalkylblad och andra dokument.

Och medan Microsoft Office kostar flera tusen kronor är både Google Docs och lagringsutrymmet helt kostnadsfritt.

Den stora fördelen är förstås att du har tillgång till dina dokument oavsett var du befinner dig, och du behöver förstås inte åka till Argentina för att ha nytta av det här. Det räcker med att du växlar mellan hemdatorn och jobbdatorn. Eftersom dokumenten ligger online blir det dessutom enkelt att arbeta tillsammans med andra. Du kan

låta din kollega komplettera det kalkylblad som du håller på att arbeta med och ge din sambo tillgång till det arga brevet till faster Märta.

När du är klar kan du spara dokumentet på hårddisken. Det går också att mejla, skriva ut eller publicera på en blogg.

Tanken på att flytta ut program på nätet är inte ny. På 90-talet talade visionärer om en programlös "nät-pc" som i stället skulle arbeta mot ett nätverk, men då var tekniken inte mogen. När jag för några år sedan testade den första generationens nätprogram fungerade de uselt. Internetuppkopplingarna var för långsamma och systemen för instabila.

I Google Docs är det här inte längre något problem. Programmet sparar hela tiden dokumenten automatiskt, så om internetkopplingen skulle avbrytas är ditt jobb inte borta.

Visst går det att invända att Docs är lite för långsamt och att det saknar många av de finesser vi hittar i Microsoft Office – men inget av det här skapar några reella problem. Både hastigheten och finesserna är fullt tillräckliga för en vanlig användare.

Jag är inte ensam om att inse storheten i Google Docs. Nyligen erkände till och med Microsofts vd Steve Ballmer att framtiden ligger i samspillet mellan lokala program och internetbaserade tjänster. I kommande Office ska vi nå dokumenten via webben, och Microsoft överväger till och med att släppa sitt gamla programpaket Works fritt över internet.

Efter att i flera veckor helt ha arbetat med Google Docs förstår jag om Microsoft känner sig hotat. Det är svårt att se någon annan framtid för kontorsprogram än på nätet. De stora, tunga, dyra Office-paketens tid är förbi. Framtiden är internetbaserad – och den fungerar! ■

"Google ger oss de tjänster vi behöver – gratis på nätet"

Kommentarer till krönikan "Äntligen går hem-pc:n i graven"

Beslutet att ta bort hem-pc:n är maktmissbruk. Som det är utformat har jag ju ingen möjlighet att påverka min situation när jag sitter med ett avtal som jag inte kan bryta.

Jämför med hur det skulle uppfattas om offside-regeln i en fotbollsmatch skulle ändras mitt

under matchen och ingen hade talat om det för spelarna innan. Samtidigt håller jag dock med dig om att systemet har överlevt sig självt.

Men då hade de ju kunnat bestämma att avveckla systemet utan att införa avtalsvidriga regler.

Lennart

Att ta bort hem-pc:n och i stället sänka skatten är jättebra för de rika. Men vi är många som inte har så hög lön, och för oss är en ny dator faktiskt jättedyr. Jag tycker att man borde ha kvar hem-pc:n och kanske även utvidga systemet. Det var ju orättvist

att inte arbetslösa och pensionärer inte kan få ta del av det.

LO-medlem

Krönikan om hem-pc-systemet kunde du läsa i PC för Alla 10/06. Du hittar den och våra andra krönikor på pcforall.se/kronika

Att fatta ett **klokt beslut.**

När kunder anförtror oss sin IT-säkerhet duger det inte att erbjuda gårdagens teknologi. Med ESETs ThreatSense™teknologi får du **det bästa proaktiva skyddet mot virus, spionprogram, trojaner, maskar, rootkits och andra hot.** Du gör klokt i att inte ignorera den enda antiviruslösningen som kan uppvisa över 8 års klanderfri detektering i oberoende brittiska Virus Bulletins tester. Dessutom ger dig ESET NOD32 antivirusssystem den mest effektiva och minst resurskrävande lösningen på marknaden. **Du får full prestanda även om du använder krävande program.**

NOD 32
antivirus system

Fler än **500** medvetna svenskar byter varje vecka till ESET NOD32 antivirusssystem.

Ring EuroSecure på telefon 08-661 65 50 för att ta reda på mer och för att få information om närmaste återförsäljare.

RATSIT VISAR VAD GRANNEN TJÄNAR

– NY KREDITTJÄNST UTNYTTJAR LUCKA I LAGEN

Nyfiken på vad din granne har för lön? Nu kan du ta fram uppgifterna via en gratis webbtjänst. Men tjänsten får hård kritik från myndighetshåll.

Fem dagar efter öppnandet hade webbtjänsten Ratsit (www.ratsit.se) 100 000 medlemmar. Och när intresset var som störst gjordes smått svindlande 15 000 sökningar – varje timme.

Ratsit är en kreditupplysningstjänst, där du helt gratis kan kontrollera vad personer i din omgivning tjänar och om dessa har betalningsanmärkningar. Intresset från allmänheten blev snabbt stort, men Datainspektionen ställer sig kritisk till både Ratsit och andra liknande tjänster.

– Vi ser det som att de utnyttjar en lucka i lagen. Vi har under en längre tid försökt få riksdag och regering att ändra på lagen. Men det händer inte mycket.

Justitiedepartementet har en pågående utredning som skulle varit färdig i augusti 2004, säger Hans Kärnlöf som är jurist på Datainspektionen.

Kringgår lagen

När någon begär en kreditupplysning på dig följs detta normalt av att du några dagar senare får ett brev hemskickat till dig

med information om vem som begärt ut upplysningar.

Dessutom får inte företag göra kreditupplysningar om det inte finns ett

legitimt skäl för en sådan. Detta är en del av de stränga lagar och regler som normalt gäller.

Men Ratsit behöver inte bry sig om dessa krav. Genom att Business Check, företaget som levererar kreditinformationen,

är registrerad som utgivare precis som en tidning, skyddas det nämligen av yttrandefrihetsgrundlagen.

Eftersom en grundlag står över kreditupplysningslagen gör detta i sin tur att Business Check – och Ratsit – slipper undan flera av de krav som normalt ställs på kreditupplysare.

Trots hård kritik från både allmänhet och Datainspektionen tar Ratsits ledning det hela med ro, och de anser inte att det finns några problem med tjänsten.

– All information vi ger ut är ju redan offentlig. Taxeringskalendern har funnits väldigt länge och det här är bara ett nytt medium, säger vd:n Johan Forsberg.

Ändå valde företaget att efter bara några dagar plocka bort de fyra sista siffrorna i folks personnummer.

Just nu pågår en utredning på justitiedepartementet för att

"All information vi ger ut är ju redan offentlig"

avgöra om det krävs en lagändring för att stoppa den här typen av tjänster på nätet, eller om de faktiskt ska få finnas. Om lagen ska ändras kan det ske först 2011.

Svårt ta bort sig själv

Efter att PC för Alla skrivit om Ratist på pcforall.se har flera oroliga läsare hört av sig och undrat hur de kan ta bort sig själva ur registren. Det har visat sig vara mycket svårt.

Vårt ska människor som känner sig kränkta av den här typen av tjänster vända sig?

– Ja, det blir väl justitiedepartementet, konstaterar Hans Kärnlöf på Datainspektionen.

Joakim Bergström

Uppackningsfilmer – hetaste prylporren

Här är den senaste videotrenden på nätet. Unboxing kallas det, och innebär att privatpersoner filmar när de packar upp en ny efterlängtat it-pryl.

Det finns åtminstone två webbsajter som är helt och hållet dedikerade åt fenomenet: Unbox.it (www.unbox.it) och Unboxing.com (www.unboxing.com). Men allra mest populära är filmer som lagts upp på videosajten Youtube (www.youtube.com).

Till exempel har en film med en person

som kallar sig Cheapy D, i skrivande stund setts över 100 000 gånger. I den tre minuter långa filmen får vi följa Cheapy D när han packar upp sin Playstation 3.

Ännu så länge har vi inte lyckats hitta någon svensk uppackningssajt, men om fenomenet fortsätter att väcka uppmärksamhet lär det inte dröja länge innan alla teknikälskare får ta del av den nya typen av prylporr även på svenska.

Ny trend. Här plockar vi upp en cool VK-mobil.

Storföretag bakom kredittjänsterna

Företaget Business Check står som leverantör av personuppgifter till flera av de senaste årens kontroversiella sajter. Det ägs till största delen av företaget Bisnode. Bisnode ägs i sin tur till 70 procent av det stora investmentbolaget Ratos och till 30 procent av Bonnier Affärsinformation.

Business Check, som via Radio- och tv-verket har fått ett utgivningsbevis för sin databas, levererar i sin tur informationen vidare till separata bolag som också fungerar som återförsäljare, som exempelvis sajterna Ratsit och Upplysning.se.

Ratsit. Gratistjänst som enbart kräver registrering. Varje vecka får du 10 nya gratis-sökningar. Vill du ha fler får du klicka på annonser eller värva nya medlemmar till sajten. www.ratsit.se

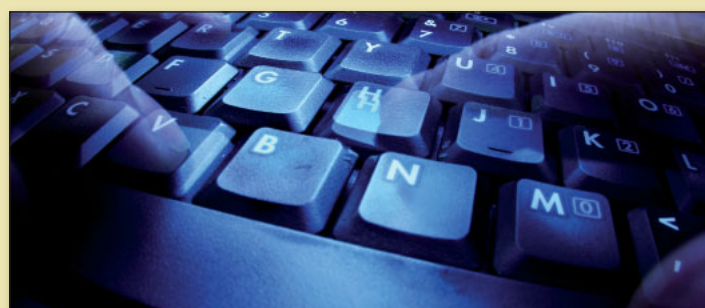
Upplysning.se. Kostnadsbelagd tjänst med priser från 5 till 30 kronor per sökning. Information kan levereras till din dator eller direkt till mobiltelefonen. På Upplysning.se finns möjligheter till mer specifik information än hos Ratsit. Tjänsten hette tidigare sms-upplysning.se. www.upplysning.se

Google släpper Internet Explorer

► **Sökjätten Google** har tagit fram en egen version av Microsofts nya webbläsare Internet Explorer 7. Webbläsaren innehåller funktioner som är anpassade för Googles olika tjänster, och är dessutom inställd på att använda Google som söktjänst istället för Microsoft Live Search.

Microsoft har inga invändningar mot att Google gör förändringar i Internet Explorer. Även andra företag, exempelvis Yahoo och tidningen USA Today, har fått möjligheter att skapa egna varianter av webbläsaren med hjälp av programmet Internet Explorer Administration Kit.

Googles webbläsare är gratis och kan hämtas på webbadressen www.google.com/toolbar/ie7.

Värsta it-attackerna under 2007

► **Genom chattklienter**, mobiltelefoner och nätgemenskaper, tänker hackarna utöka sin verksamhet nästa år.

– Attackerna blir allt mer sofistikerade. Det handlar bara om att skaffa pengar. Och de skaffar multum, säger Dave Rand från säkerhetsfirman Trend Micro till nyhetsbyrån Reuters.

Genom att infektera datorer och i hemlighet läsa av alla dina tangentbordstryckningar, eller använda datorn som slav för att skicka ut skräppost runtom i världen, finns helt enkelt stora, snabba pengar att hämta.

– Det är alldeles för enkelt för spionprogrammakarna att sätta samman en bild av vem du är, säger Ed English på Trend Micro.

McAfee, en annan stor aktör på säkerhetsmarknaden, flaggar för att de alltmer avancerade mobiltelefonerna också blir mer sårbara. Alla finesser gör dem extra mottagliga för intrång.

4 000

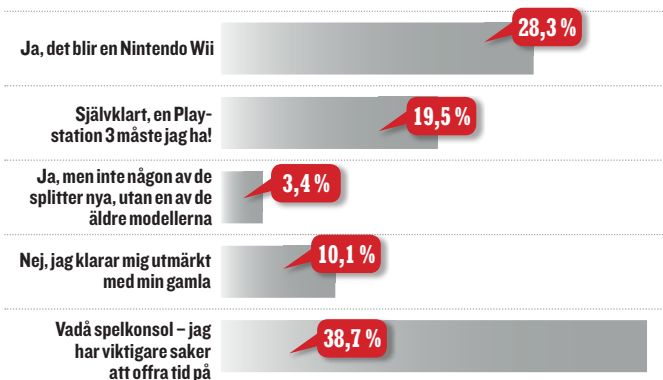
Teliakunder i Malmö drabbades av en läcka i bredbandsnätet. Allt de gjorde på nätet kunde enkelt ses av andra Teliakunder – och Telia har fått hård kritik för sin säkerhet i nätet.

Jättehårddiskar med ny teknik

► **En helt ny teknik** gör att morgondagens hårddiskar kan lagra dubbelt så mycket data. Harm kallas tekniken som utvecklats av Fujitsu.

Genom att göra magnetiska områden som är betydligt mindre än idag, går det att klämma in mer information på samma yta. För att det ska vara möjligt används en särskild uppvärmningsprocess när hårddisken tillverkas.

Tänker du skaffa ny spelkonsol?

Frågan besvarades under en vecka i december på pcforalla.se. Totalt svarade 297 personer på frågan.

Nintendo akut-tipsar: SÅ ÖVERLEVER DU WII-FARAN

Ta det lugnt med din nya Wii. Det har visat sig att vissa spelare slår sönder saker i hemmet när de tror att de spelar bowling eller golf. Nu kommer Nintendo med tips för säkert spelande.

Nintendo Wii har en rörelsekänslig handkontroll som du svingar i luften för att styra dig runt i spelen. För att du inte ska tappa handkontrollen är den försedd med ett säkerhetsarmband. Uppgifter om att dessa säkerhetsarmband inte fyller sin funktion har nu börjat cirkulera på olika spelsajter.

På sajten Wiihaveaproblem.com kan man frossa i spelandets destruktiva sidor. Här redogörs för minst 13 säkerhetsarmband, sju tv-apparater samt två bärbara datorer som strukit med som ett resultat av omild behandling.

Det har till och med gått så långt att Nintendos vd Satoru Iwata har gått ut och sagt att företaget eventuellt kan komma att se över säkerhetsbandet.

– Vissa människor blir mycket mer exalterade än vi hade räk-

nat med, säger han till nyhetsbyrån AP.

Nintendo har faktiskt tagit uppgifterna så allvarligt att de gått ut med en säkerhetsvarning på sin hemsida.

”Ha ett fast grepp om spelkon-

trollen och undvik att överdriva dina rörelser,” kan man läsa.

Och när du spelat tillräckligt för att handflatorna ska bli varma och goa är det viktigt att tänka på nästa råd: ”Om du får handsveit, sluta spela och torka händerna.”

Nintendo rekommenderar också ett säker-

hetsavstånd på minst en meter till tv-apparaten, samt att föremål bör placeras på säkert avstånd.

Bowling är värst

I förra veckan gick Nintendos marknadschef Reggie Fils-Aime till nyhetsbyrån Reuters. Han manade spelarna att hålla sig lugna. I synnerhet frammanar tydligen bowling-spelet i ”Wii Sports” ett aggressivt spelsätt.

– Vi har konsumenter som bokstavligen behandlar kontrollen som ett bowlingklot. Det kan man inte göra, förklarade Reggie Fils-Aime.

Läs Nintendos säkerhetstips på www.nintendo.com/consumer/wiisafety.jsp. Och läs PC för Allas stora test av Wii på sidan 30.

Mårten Öhman

Galet. Det är lätt att ryckas med i dataspel. Nu går Nintendo ut och varnar för farorna med den nya spelkonsolen Wii.

Svenska kyrkan möter nya målgrupper via internet

För att nå ut till fler människor satsar Svenska kyrkan på onlinetjänster. Målet är att bland annat komma åt ungdomar som ogärna tar sig till kyrkans gudstjänster.

– Vi kan i dag se ett ändrat nätbeteende främst bland de unga. De upplever att de har ett riktigt möte då de chattar på MSN. Men Svenska kyrkans lokaler kommer alltid att finnas för det fysiska mötet, säger Johan

Mansfeldt på Svenska kyrkans informationsavdelning.

Redan idag finns forumet ”Fråga om tro och liv” på Svenska kyrkans webbplats. Där får besökarna möjlighet att ventiler sina religiösa frågor.

– Folk förväntar sig att kunna fråga exempelvis en präst på nätet, säger Johan Mansfeldt.

Han ser tjänsten främst som en service till dem som inte kan ta sig till kyrkan.

– Vi har sedan starten 2002 fått nästan 6 000 frågor till just den här tjänsten.

Grav för hunden

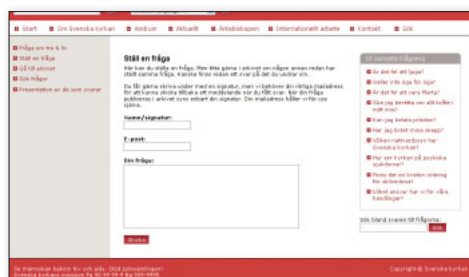
På forumet kan folk ställa frågor om alltifrån huruvida du får gravsättas bredvid ditt husdjur till vilken tolkning av den heliga skrift som är rätt. De som svarar är främst församlingspräster men även diakoner, kaplaner och musiker. Och även besökarna själva ges möjlighet att kommentera frågor och inlägg.

Johan Mansfeldt ser i nuläget

inga gränser för vilka onlinetjänster kyrkan kan komma att erbjuda, och han utesluter inte gudstjänster som strömmas via webben eller som podd-tv:

– Nej, egentligen inte. Men det här är en komplex fråga. Först måste man gå tillväga på samma sätt som med allt annat upphovsrättskyddat material. I en gudstjänst där publiken interagerar kan det bli ännu svårare. Vi får se vad som erbjuds när vår nya webbsajt öppnar under våren.

Mårten Öhman

Prästbyrå. På Svenska kyrkans sajt kan en präst svara på dina frågor om kristen tro.

Nu är det bevisat: Våldsspel påverkar hjärnan

Våldsspel aktiverar mer impulsiva delar av hjärnan än ickevåldsspel, visar en amerikansk studie gjord på tonåringar mellan 13 och 17 år, rapporterar nyhetsbyrån Reuters.

I studien undersöktes tonåringar utan några dokumenterade beteendestörningar. Försökspersonerna blev ombudade att utföra olika koncentrationskrävande uppgifter som även krävde känslöbearbetning.

Detta direkt efter att i 30 minuter ha spelat antingen våldsspelet Medal of Honor: Frontline eller bilspelet Need for Speed: Underground, som inte alls är våldsamt.

För dem som spelat Medal of Honor noterades en ökad aktivitet i det område i hjärnan som hanterar våra känslor. Men i den del av hjärnan som förknippas med kontroll, koncentration samt även etik och moral, minskade aktiviteten jämfört med dem som spelat Need for Speed.

Vad det kan få för konsekvenser har forskarna ännu inte kartlagt.

Michael Wilczek

Omoralskt. Våldsspelet Medal of Honor avtrubbar den del av hjärnan som förknippas med kontroll och moral.

Chips i halsbandet kan rädda liv

Ambulans- och sjukvårdspersonal i Ulricehamn har fått ett nytt hjälpmedel för att ge snabbare och bättre vård. Via ett rfid-chips som kan bäras i halsbandet eller i fickan, går det på nolltid att ta fram medicinsk information.

På chipset finns personlig information som kan vara viktig vid medicinska bedömningar.

Passar dementa

Företaget First Aid Profile har utvecklat systemet.

– Först och främst syftar det till att öka individens trygghet, säger vd:n Björn Olsson.

Han tror att lösningen i framtiden kommer att bli vanlig bland annat inom demensvården och äldreården.

Ambulans- och sjukhuspersonal vet ofta väldigt lite om den

som drabbas av en akut skada eller sjukdom. Flera människor har inte överlevt eller fått fel behandling på grund av detta.

Med hjälp av den nya rfid-kretsen kan ambulanspersonalen blixtnsabbt få medicinsk information om patienten, exempelvis om han eller hon tidigare fått någon behandling eller går på några mediciner. Allt detta görs för att informationen ska finnas på sjukhuset innan patienten själv kommit dit.

Vad ser du för risker med att bära runt på personlig information i ett chips?

– Det är viktigt att beakta integritetsaspekten. Man måste dock komma ihåg att detta är frivilligt. Du har gjort ett aktivt val, och informationen kommer bara att kunna ses av sjukvårdspersonalen, säger Björn Olsson.

Rfid-kretsen som patienterna bär med sig innehåller inte någon medicinsk information, utan en sifferkod. Denna sifferserie är sedan en nyckel till databasen. Skulle någon avläsare komma på villovägar kommer den omedelbart att spärras.

Mårten Öhman

It-smycket. Det här halsbandet är en av flera varianter av rfid-chip-lösning som olika formgivare har tagit fram.

Redigera och sprid dina filmer – direkt på nätet

Snart kan du förverkliga dina registersdrömmar utan dyra redigeringsprogram eller utrustning. Använd dina filmer från webbkameran eller mobilen, och lägg till musik och effekter direkt på webben.

Sajten heter Jaycut, och har utvecklats av en grupp studenter från Kungliga tekniska högskolan, KTH, i Stockholm.

– Användare kan ladda upp filmer, mixa ihop och klippa i dem, säger Jonas Hombert, en av dem som ligger bakom sajten.

Skilnaden mellan Jaycut och andra videosajter är intentionen att folk ska skicka in och klippa ihop sina egna filmer.

En annan sak som gör Jaycut unikt är satsningen på mobil teknik.

– Ett av kärnfokuset är att man ska kunna skicka filmer och bilder från telefonen, så att andra användare kan ta del av det snabbt, säger Jonas Hombert.

www.jaycut.se

Kalle Martinsson

PRYLNYTT

Nokia 6086

Mobil som kan ringa via en trådlös bredbands-uppkoppling. Cirkapris: 2 500 kronor. www.nokia.se

Popcatcher Musicdock

Dockningsstation som automatiskt fyller mp3-spelaren med musik från radion. Du kan se hur den funkar i praktiken i vår webb-tv på pcforalla.se/extra.

Cirkapris: 2 000 kronor.

www.popcatcher.com

Sony Ericsson Z310

Billig designmobil med få finesser men läckra färger.

Cirkapris: 2 000 kronor.

www.sonyericsson.se

Sony BDP-S1E

Första blu-rayspelaren från Sony på svenska marknaden. Släpps i april eller maj.

Cirkapris: 13 000 kronor.

www.sony.se

PRYLNYTT

Samsung X830
Mp3-spelare med
inbyggd telefon, snarare
än tvärtom.
Cirkapris: 3 500 kronor.
www.samsung.se

Sony NV-U51
Gps-navigator utformad
för bästa tänkbara
trafiksäkerhet.
Cirkapris: 3 500 kronor.
www.sony.se

Minidammsugare
"Världens minsta damm-
sugare" enligt importören.
Frågan är – suger den?
Cirkapris: 150 kronor.
www.brappylar.se

Freecom Datatank
En vansinnigt stor extern
hårddisk – rymmer upp
till en terabyte.
Cirkapris: 5 600 kronor.
www.freecom.com

WINDOWS VISTA SLUKAR BATTERIER

– OM DU KOPPLAR UPP DIG TRÅDLÖST

Microsofts nya operativsystem Windows Vista riskerar att bli en mardröm för den som har en bärbar dator. Batterierna laddas ur på nolltid.

Bärbara datorer som kör Windows Vista i kombination med trådlöst nätverk, riskerar att få batterierna tömda på nolltid. Det varnar Microsoft själva för, men det finns inga planer på att försöka åtgärda problemet.

I sista minuten har Microsoft ändrat ströminställningarna i Vista för den som kör trådlöst. Nu är det "maximal styrka" som gäller, skriver produktchefen Jazon Leznick på Microsofts officiella Vista-blogg. Det gör att batterierna i bärbara datorer laddas ur snabbt.

Klarar inte energisparläge

Anledningen till den stora strömåtgången är att energisparfunktionen i Vista inte kan konfigureras med vissa trådlösa nätverk. I stället för att ibland lämna det trådlösa nätverkskortet i energisparläget – vilket minskar batteriåtgången – har Microsofts inställningar gjort att

kortet blir mer energikrävande. Detta läge är egentligen tänkt att kopplas på då den bärbara datorn är ansluten till ett vanligt eluttag.

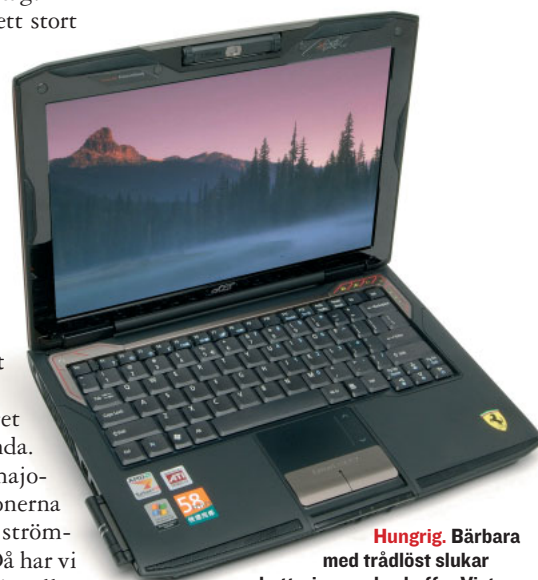
– Jag ser inte att detta är ett stort problem, säger Jesper Häggroth som är produktmarknadschef för Windows Vista på Microsoft i Sverige. De flesta mobila användare idag är vana att anpassa sin bärbara pc vid mobilitet, exempelvis sänka ljusstyrkan på skärmen för att öka batteriets livslängd vid den aktuella sessionen.

Vad ska Microsoft göra åt det här?

– Microsoft kan i dagsläget inte göra så mycket annorlunda. Vi har anpassat oss till att majoriteten av de trådlösa surfzonerna i världen inte stöder den strömsparstandard som krävs. Då har vi gjort vad som krävs för att i stället

garantera att uppkopplingen fungerar, säger Jesper Häggroth.

Mårten Öhman

Hungrig. Bärbara med trådlöst slukar batteri – om du skaffar Vista.

Designhubb med egen stil

Företaget Lacie har tagit fram en minst sagt annorlunda usb- och firewire-hubb. Den är i princip en vit boll med åtta armar. Armarna innehåller fyra usb-kontakter och två firewire-anslutningar. Dessutom medföljer en lampa och en fläkt som kan anslutas till hubben. Lacie Huby kostar cirka 800 spänn.

Bakom den annorlunda designen står Ora-İto, en formgivare som tidigare bland annat gjort möbler, ölfaskor och parfymflaskor.
www.lacie.com

Medusa. Nej. Det är inte modern konst. Det är en usb-hubb.

SVT och Canal+ satsar på webb-tv

Två av Sveriges största tv-kanaler satsar stort på webb-tv. SVT har lanserat tjänsten SVT Play. Här lägger de ut alla egna produktioner och andra program som inte hindras av upphovsrättsregler.

Samtidigt drar betalkanalerna Canal+ igång sin stora nätsatsning. För mellan 29 och 35 kronor per film, eller 79 kronor per hockey- eller fotbollsmatch, kan vem som helst se strömmande tv online.

www.canalplus.se/webtv
svt.se/play

Nya HP StorageWorks All-in-One Storage System. Ingen expertkunskap nödvändig.

Med HP StorageWorks All-in-One Storage System kan du installera, justera och börja flytta dina data inom mindre än 10 klick. Och du behöver inte vara expert heller. Ett intuitivt gränssnitt tar bort komplexiteten och gör datahanteringen enkel. Skulle det trots allt uppstå problem så är HPs supportteam bara ett samtal därifrån. Och det är verkligen "all-in-one". Med mer lagring på mindre utrymme får du bättre filhantering plus att du får säker applikationsdatalogring. På så vis blir både lagring och hantering enklare och du sparar tid och pengar. Och med ett pris från 38.795:- exkl. moms har alla råd med den senaste All-in-One Storage systemet.

Vill veta mer om hur HP har revolutionerat nätverkslagring?
Kontakta din återförsäljare eller gå in på www.hp.se/storageworks/aio

HP STORAGEWORKS 400 ALL-IN-ONE
STORAGE SYSTEM

38.795:-

exkl. moms, 48.494:- inkl.moms

- Dual-Core Intel® Pentium® D processor (3.0GHz/800)
- 1 TB lagring (4x250 GB SATA, hot plug)
- (2) PCI-X 64-bit 133 MHz expansions slot
- Microsoft® Windows Storage Server™ 2003 R2 och iSCSI Software Target
- RAID kontrollor

DIGITALA DRÖMMAR: SPELDRÖMMAR OCH COWBOY-TV

Världens största tv kanske du får svårt att bräcka – men varför inte satsa på ett spännande 3d-äventyr i egen cockpit?

Världens största tv-vägg – gissa var?

Trodde du att du var något med din nya 42-tums lcd-tv? I Texas är det ingenting. Det amerikanska fotbollslaget Dallas Cowboys bygger en ny arena. I den kommer två stycken 54 gånger 15 meter stora tv-skärmar att hänga, tillsammans med två på futtiga 14 gånger 8 meter. Det innebär en total bildyta på 2 068 kvadratmeter. Större än på Vångavallen?

stadium.dallascowboys.com

Jacka in högtalarna

Frusna fingrar hanterar mobiltelefoner dåligt. Därför har Motorola och Burton skapat en jacka med bluetooth, högtalare i huvan, mikrofon i kragen och en kontrollpanel på ärmen. 5 000 spänn kostar hightech-jackan.

www.motorola.se

Månadens böcker av Bengt Hjörd

Skype

Max Walter, Docendo

Skype är det mest kända programmet för att ringa via internet. En god hjälp till att komma igång får du i boken Skype, som ingår i Docendos Visual-serie. Den är lättöverskådlig, pedagogiskt upplagd och fungerar bra som handbok. Boken går igenom hur programmet fungerar, hur du kommer igång, hur du har telefonkonferenser, chattar, skickar filer och för videosamtal. Du får även lära dig att ringa till vanliga telefoner och hur du skaffar egna telefonnummer för att ta emot samtal från vanliga telefoner. Vad jag saknar är en beskrivning av hur du använder särskilda Skypetelefoner, så att du inte behöver sitta vid datorn för att ringa.

316 kr

Fotografera djur och natur med din digitalkamera

Markku Saiha, Docendo

Utifrån egna och andras bilder beskriver den finländske fotografen Markku Saiha olika fototekniker och hur olika problem kan bemästras. Bokens nio kapitel, som vart och ett illustreras av en av fotografernas bilder, behandlar allt från grunderna till landskaps- och fågelfotografering. Du får matnyttiga tips och tekniska uppgifter.

Det här är en helt och hållet fängslande bok som inte är tråkig på någon sida. Markku Saiha har ett lättsamt språk som harmonierar väl med de vackra bilderna i boken. Det gör arbetet inte bara lärorikt och informativt utan också i högsta grad inspirerande.

528 kr

Fredrik Claessons TOPP & FLOPP

Kamerafeber. Små kompakta digitalkameror har blivit hetaste "kolla min då"-prylen på festen och ivriga dagboksmakare plåtar precis allt de tar sig för – även vad de äter till lunch.

Sällskapsspel. Samurai fick högsta betyg i DN – och de har rätt. Är du sugen, ladda ned pc-versionen här och testa gratis tio gånger för att se om du vill slå till på den "analog" versionen, som har väldigt vackra pjäser. klear.com/new/games/samurai/versions/current/win/download.php

Youtube-klassiker. Fortfarande är "Kenny Rogers does Jackass" bland det roligaste som gjorts på webben. Härligt oborstad och olämplig. www.youtube.com (sök på kenny rogers jackass)

Budera. Läskig auktionssajt som effektivt skrämmar bort mig. Pinsamt upplägg med puffar för p-rullar, "äktas stridsknivar" och felstavade annonser. Törs inte ens registrera mig. Nej, jag håller mig nog till Tradera och Ebay i fortsättningen också.

Framkallarfiasko. Fujifilm missade förkryssad "jag vill ha en cd med bilderna på." Ajöss med julkortsbilderna på barnen till hela släkten. Och Fujifilm blev av med sin sista kund...

Årets skitpryl. Talande robotdockan Amazing Amanda som är så tung att en femåring inte orkar lyfta den. Amanda förstår inte ens de enklaste kommandon. Eländet går inte heller att stänga av utan strul! Är ni galna på Playmates?

Bärbar med bränsleceller

Så här ser en dator ut någon gång i framtiden, åtminstone om LG får bestämma. Datorn, med det osexiga namnet E-book, drivs av bränsleceller, har en superduberskarp oled-skärm och har belönats med ett flashigt designpris för prylar som inte finns.
www.lgenordic.com

Stäng ute världen – för tre mille

En rörelsesimulator med tillhörande 3d-äventyr kanske kan vara nåt? Närmare tre miljoner spänn kostar Morphis ESP Simulator, men då har den också plats för åtta personer. På beställningssidan står det "Sorry, this product can not be gift wrapped". Tror jag det.
www.fao.com

**148
SIDOR
PRYLAR!**

ALLT OM:
DIGITAL KAMEROR
MOBILTELEFONER
MP3-SPELARE
HEMMABIO
DATORER
PRYLAR

NR 1 FINNS
UTE DEN 30/1

M3
DIGITAL WORLD

Ditt nästa steg mot lönsamma affärer

Just nu får du 40% rabatt på din prenumeration. Gå in på:
www.internetworld.se/plugga

internetworld
...en lönsam affär!

www.internetworld.se/plugga

FM-sändare 299:- ord 349:-

Sänder musiken trådlöst från t ex din MP3-spelare till stereon hemma eller i bilen!

ZAP

Radiostyrt flygplan

Sjukt kul, lättflug och kraschtåligt!

299:-
ord 329:-

Logitech Quickcam Messenger Refresh

Webbkamera

Chatta med dina vänner med rörlig bild och ljud – Superkul!

299:-
ord 349:-

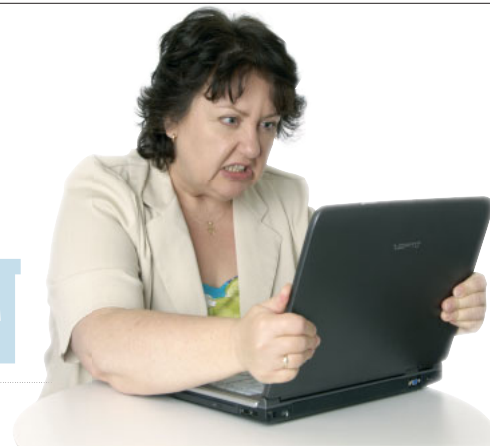
**TEKNIK
MAGASINET**

meningen med livet

60 butiker och på nätet:
www.teknikmagasinet.se

BABBen LARSSON

Babben Larsson är skådespelare, komiker och ivrig datoranvändare.

Nätets kackerlackor älskar när du stavar fel

Ju mer bråttom du har, desto mer absurd blir tillvaron. Detta gäller inte minst när du snabbt behöver komma till en viss adress på nätet. Webben är ju tusen så oflexibel – minsta bokstav som hamnar snett, varje ynkelig punkt som blir ett komma får konsekvenser.

Detta i kombination med hög felskrivningskoefficient när du är stressad gör att du kommer fel hela tiden.

Hur många gånger har jag inte kastat om bokstäverna i hotmail? Tusen. Veldig irriterande. Dels att inte komma till sin webbmejl, men nästan ännu mer irriterande är att någon gjort en hemsida med hotmail-liknande tjänster på www.hotmial.com. Där finns gratis tjänster som e-post och är du förälder finns det spionprogram att köpa som ska avslöja ungarnas lösenord till de sajter de besöker. (Lite obehagligt men kanske nödvändigt för vissa, vad vet jag.)

När jag stavar Disney "Disnye" blir jag om-dirigerad till gentechlabs.com där jag med hjälp av ingredienser och extrakt från hela världen kan få ordning på mina sexuella tillkortakommanden. Bland annat finns det gamla vanliga erbjudandet om att förstora sin penis, och jag börjar fundera på att nappa på det eftersom min är i minsta laget.

Dissney.com är däremot inmutad av länktips till Disney-relaterade saker. Annars hade det varit en rolig webbadress att registrera på sig själv och ha till att dissa saker.

Man kan väl kalla dem nätets kackerlackor, de som överlever på skolorna i cyberspace. De finns där, ett stavfel bort från en känd nätadress, redo att ta emot dig. Ska du logga in på din Spray-tjänst

men slinter lite med fingrarna (spary.se) kan du hitta både ryska damer och jew singles två klick bort.

Peypal.com har en penningmarknadsinriktning precis som Paypal ifall någon inte skulle reagera på att loggan är helt annorlunda.

Men några har tänkt till. Altavista kan man stava fel och ändå komma rätt, Google likaså. De har registrerat även de vanligaste felskrivningarna av sina namn. (Fast Altavitsa är ledigt om någon komiker känner sig manad att göra internationell karriär.)

Även Vattenfall har tänkt på dem som har svårt med dubbla konsonanter, både Vattenfall och Vatenfall funkar.

Den som har svårt att stava till dyslexi kan däremot hamna på dysleksi.com, en norsk mötesplats för dyslektiker vilket ytterligare kan förvirra vederbörandes svenska stavning.

Slår du in Grand Hotell hamnar du inte mitt emot kungliga slottet utan i Avesta. Strand hotel däremot ligger antingen i Visby eller i Malmötrakten beroende på antalet l.

På Nordbanken.se har en äkta kackerlacka vid namn Kalle slagit till. Banken har ju bytt namn till Nordea, men här är det gamla domännamnet till salu plus några till, bland annat Expresen.se.

För er som tycker att det här verkar vara ett lätt sätt att tjäna pengar kan jag tipsa om att Skadnia.se är ledigt för er som vill ta hand om Skandias skadeärenden, tryghansa är också ledigt liksom lanforsakringar.se. Den sistnämnda adressen tror jag stenhårt på. Vem vill inte ha en LAN-försäkring? ■

"De finns där, ett stavfel bort från en känd nätadress"

Kommentarer till krönikan "Jag och banken surfar i otakt"

Känner igen mig, Babben!

Som Mac-ägare och Handelsbankskund har jag i flera år stångat pannan blodig mot den kompakta vägg som SHB och deras "internetavdelning" utgör.

Mats Håkansson

Ett sätt är ju att helt byta

bank om de inte kan anpassa sig till verkligheten. Det är

ju konsumenten de lever på. Så länge konsumenten anpassar sig så lär ju inga förändringar ske?

Robert

Det var faktiskt förvånansvärt enkelt att byta bank när min kompis upptäckte att hans inte gav honom någon vidare bra internet-service. Han gick bara in på nya banken och

de var så glada så för att få göra hela bytet åt honom.

Göran

En bank som är bra på de här sakerna är SEB. Jag har länge använt Firefox i Linux utan några som helst problem, och det fungerar även med Mac och Firefox/Safari.

Kefa

Har Nordea och det funkar bra men inte om man vill ha e-leg. Skaffade en pc enkom för detta. Åkte på virus direkt.

Sune Spröjs

Krönikan om vådan av att använda nätbank kunde du läsa i PC för Alla 10/06. Du hittar den och våra andra krönikor på pcforalla.se/kronika

It's not just a router,

"this is the solution you've been waiting for"

N1—Experience high-performance wireless networking

Stream HD movies, digital music, make and receive VoIP or video calls, surf the net, game on line and just about anything else you can think of, all at the same time! This is the latest Wireless networking solution from Belkin. The N1 Wireless range is N draft compliant, boasts a simple set up and the industries first Network Status Display Panel that shows users the status of their connections and security settings.

Data Transfer speeds could be up to 300Mbps and with exceptional coverage range:

Total home and Total office coverage .

The N1 Wireless Router from Belkin will provide you with the wireless experience you have been waiting for.

Complete range of N1 wireless products.

BELKIN®

WII ÄR REN SPELGLÄDJE!

Med en spelkontroll som är lika interaktiv som innovativ charmar Nintendo Wii brallorna av oss. Här kan hela familjen vara med!

Nintendo tänker återta tv-spelstronen – och ta mig sjutton om de inte kommer att lyckas. För tio år sedan konkurrerade Sony ut Sega, som helt lade av med konsoltillverkningen, och krympte Nintendos världsherravälde till ynka 20 procent av tv-spelsmarknaden. Men Nintendo ger inte upp – med Wii gör företaget en både smart och taktisk comeback.

I stället för att fylla maskinen med superavancerad och dyr teknik, som Microsoft och Sony gjort med Xbox 360 respektive Playstation 3, har Nintendo valt att gå en helt annan väg. Finessen med Wii är inte superdetaljerad och högupplöst grafik, utan kontrollen. Genom att skapa en spelkontroll som är två-

delad, trådlös och som basenheten håller reda på i tid och rum genom en liten sensor, styr du spelen på ett helt annat sätt än vad du tidigare gjort.

Nintendo Wii är en smal historia, inte mycket större än en intern dvd-spelare som sitter i datorn. Några luckor döljer uttag för Gamecube-kontrollen, om du vill spela äldre spel. En 25 centimeter lång stav, ungefär 1,5 centimeter bred och en centimeter hög, ska placeras ovanpå eller under tv:n.

Hur kul som helst

Handkontrollerna består av två delar: Wii Remote, som mest ser ut som en fjärrkontroll till tv:n,

plus ett litet handtag som kallas Nunchuk. En del spel kräver bara Wii Remote. Andra, som boxning, kräver bägge två. En liten högtalare sitter i varje kontroll, spelar du baseball och träffar bollen hör du det i kontrollen.

Roligast av allt är att du svingar kontrollen precis som ett baseballträ. Det är hur kul som helst och det tar kort tid att lära sig.

På kontoret bröt det ut en vild boxningsmatch som fick alla att svettas floder. Genom att luta sig åt sidorna försöker boxaren undvika slag, vilket gör att du står och försöker finta genom att gå med kroppen åt ett håll samtidigt som du delar ut en vild

"Vild boxning fick oss att svettas floder"

Även dina gamla Gamecube-spel funkar med Wii.

Praktisk. Lilla Wii kan placeras både stående (bilden) och liggande.

PC FÖR ALLAS MÄRKNINGAR

I jämförande test får vinnaren (om den fått betyget 8, 9 eller 10) den här utmärkelsen.

Vi rekommenderar testade program, tjänster och produkter som fått betyget 8, 9 eller 10.

Så här märker vi ut ett program, en tjänst eller en produkt som vi gärna tipsar våra läsare om.

En del produkter måste vi tyvärr varna för. Det är dem vi ger betyg 1 eller 2 i våra tester.

Betygen i PC för Alla står för följande omdömen:

- 10= Världsklass!
- 9= Toppprodukt
- 8= Mycket bra
- 7= Bra
- 6= Godkänd
- 5= Knappt godkänd
- 4= Dålig
- 3= Mycket dålig
- 2= Varning!
- 1= Under all kritik. Det sämsta vi sett i sin kategori.

LÄS MER PÅ WEBBEN: Kontaktuppgifter till tillverkare och fler fakta: pcforall.se/extra.

Vi testar datorer genom att ta tid när de utför praktiska uppgifter. **Video:** Avi-ripping från avi-fil (2,6 GB) till vcd-format i programmet Tpgenc. **Grafik:** Applicerad av två filter i programmet Photoshop 9. **Musik:** Rippning av skivan Tom Jones Greatest Hits till mp3 med programmet Easy CD-DA samt konvertering av Microsoft wav-fil (492 MB) till mp3 i programmet Soundforge. **Spelkapacitet** mäts med programmen 3d Mark 05 och 06, www.futuremark.com, där 3 000 respektive 5 000 poäng är normalt. 5 000 respektive 7 000 poäng är toppvärden.

rallarsving. Det är också högst tillfredsställande att stå och jabba motståndaren i ansiktet för att sedan placera en tung höger mot kroppen.

Faktum är att kvaliteten på grafiken, som inte är särskilt bra, inte har någon betydelse. Du tänker inte på det när du står på tennisbanan, i bowlinghallen eller vad det nu kan vara och viftar vilt med armarna. Det spelar ingen som helst roll! Inte så att grafiken är rutten rakt över, spel som kommande Zelda och Red Steel visar att det finns tillräckligt med kraft under huven för att kunna skyffla omkring ett stort antal polygoner. Grejen är att grafiken inte är högupplöst utan ser några år gammal ut.

Spännande online-tjänster

I andra spel använder du kontrollen som pistol, cykelpump, svärd och mycket annat. Borta är tiden när spelutvecklarna bara kunde konvertera spelen till olika plattformar. Wiis unika handkontroll tvingar dem att tänka om och att utveckla spel exklusivt för den. Spännande!

Okej, Wii kan inte på något vis mäta sig hårdvarumässigt med Xbox 360 och kommande Playstation 3. Men det innebär också lägre pris på maskinen, billigare spel samt att det inte behövs feta fläktar för att kyla den. Som jämförelse väsnas Xbox 360 som en hårtork när den är i gång (jag använder inte min längre då den låter för mycket).

Det är inte heller bara Xbox som har en online-tjänst, Nin-

tendo släpper flera Nes-, Snes-, Turbografix- och Sega Mega Drive-titlar som du kan ladda ned, spara och sedan spela mot en viss kostnad (okänd i skrivande stund).

Allt som allt är det här en konsol där du har huvudrollen. Det är barnsligt roligt att spela och framför allt mycket trevligare än ett "vanligt tv-spel".

Visst finns det små skavanker att klaga på, som att kontrollen inte alltid hänger med i dina rörelser. Men det finns inget tv-spel som lyckats utnyttja hela sin kraft från första början. Xbox 360 har haft ett år på sig – och som gammal Xbox-fanatiker får jag säga att jag inte är imponerad. Nintendo Wii har jag bara spelat i 48 timmar. Och jag är redan fullständigt såld.

Hurra för Wii!

Petter Ahrnstedt

NINTENDO WII

Tillverkare: Nintendo.
Kontakt: Bergsala, 0300-509 00, www.bergsala.se
Processor: Power PC Broadway.
Minne: 512 MB inbyggt plus en sd-kortläsare.
Grafik: ATI.
Kontroller: Trådlösa (använder bluetooth).
Nätverk: Trådlöst, 802.11b/g.
Cirkapris: 2 600 kronor.
Läs mer: www.nintendo.com.

Fantastiskt roligt att spela, innovativ.

Kontrollen hänger inte alltid med i svängarna.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

...OCH HÄR ÄR DE FÖRSTA SPELEN

En rad Wii-titlar finns redan att köpa. Här är en kort presentation av några, samt Wii Sports som följer med på köpet i grundpaketet.

Wii Sports

Spelglädjen är närmast total i de fem spelen som ingår i Wii Sports: Bowling, boxning, golf, tennis, baseball. På redaktionen har vi skrattat oss halvt fördärvade. Vår favorit är bowling. **Cirkapris:** Följer med.

Call of Duty 3

Krigsaction under andra världskriget som på Wii verkligen blir handgripligt. För en spelare. Du kan snabbt se dig omkring men det är lite svårt att bemästra. **Cirkapris:** 550 kronor hos exempelvis Onoff.com.

Legend of Zelda: Twilight Princess

Hjälten Link ger sig änyo ut för att rädda prinsessan Zelda – och den här gången kan du verkligen svinga hans svärd. **Cirkapris:** 570 kronor hos exempelvis Webhallen.com.

Super Monkey Ball Banana Blitz

Rulla runt apor i tredimensionella labyrinter och rutschbanor. Studsa och hitta genvägar. Barnsligt kul! **Cirkapris:** 570 kronor hos exempelvis Dustinhome.se.

Dubbelt upp. Den vänstra kontrollen kallas Nunchuk och används samtidigt med den högra (Remote) för att styra spelen. På många olika sätt.

URSTARK REKORD-PC

Lilla Shuttle XPC P2 3700G kostar som en mindre bil men är herre på täppan bland speldatorer.

Blotta åsynen av Shuttles lilla svarta får det att vattnas i munnen på oss i testlabbet. Datorlådan får utan problem plats på skrivbordet och försköner arbetsplatsen.

Fronten består av tre paneler som samtliga öppnas med ett tryck i ena hörnet. Där hittar du förutom dvd-enheter också linjeutgången, två usb 2-anslutningar, en firewire-anslutning med mera. På baksidan sitter ännu mer godis (se bild nedan).

Proppfull med teknik

Men vad kan då rymmas i denna beskedliga lilla datorlåda?

Tja, högrepresterande teknik, och vi kan slå fast att storleken inte har stor betydelse. För i lådan hittar vi Intel Core 2 Extreme Processor X6800 – en processor med dubbla kärnor och klockfrekvens på 2,93 GHz. Till det lägger vi fyra gigabyte ram-minne och en hårddisk på 400 gigabyte.

Men datorns starkaste kort är grafikkortet. I burken sitter nämligen ett Nvidia 7950 GX2 – som har dubbla grafikretsar på ett och samma kort. Vi mäter grafikens prestanda genom att köra det senaste 3d Mark 06 och får hela 8 204 poäng. Och när vi kör gamla 3d Mark 05 får XPC

fantastiska 14 437 poäng. Inget tvivel. Det här är renodlad spelburk som kör över de allra flesta konkurrenterna.

En nackdel vi kan skymta är att Nvidia 7950

GX2 inte har stöd för Directx 10, som framtidens grafik-intensiva spel kräver. Nyligen lanserades dessutom Nvidia 8800 GX (med Directx 10-stöd) som genererar cirka 2 000 fler poäng än 7950 GX2-kortet.

Men låt oss inte bli alltför kritiska och titta för långt fram. Det här är galet grymma grejor!

Slår rekord

Att konvertera en stor wav-fil till mp3-format tar enbart 33 sekunder. Och att lägga två

tunga filter på vår testbild i Photoshop tar blott 30 sekunder. Tangerat rekord i PC för Alla.

När vi rippar en cd med Tom Jones samlade hits tar det bara drygt tre minuter att fylla en mapp med 20 härliga högkvalitativa mp3-låtar. Också det ett toppresultat.

Även om datorn har muskler går det att pumpa upp maskinen ytterligare. Det finns

plats för ytterligare tre hårddiskar innanför lådan. Totalt kan du montera upp till åtta gigabyte ram-minne. Men det lär inte behövas på ett bra tag.

35 laxar är mycket pengar. För det får du en bättre begagnad bil, eller ett nytt kök. Så tilläggas bör att du genom att välja mellan

olika komponenter (på Shuttles hemsida) kan komponera din egen spelmaskin. Utgångspriset för den billigaste versionen är dryga 10 000 kronor. Då får du också det grymma chassit, men så klart mycket svagare prestanda.

Mikael Salo

**"Det här är
galet grymma
grejor!"**

Baksida med dvi-utgångar, fyra usb-anslutningar, firewire 400 med mera.

Svart låda ser ut som en förvaringsbox från Darth Vaders garderob.

SHUTTLE XPC P2 3700G

Tillverkare/kontakt: Shuttle, eu.shuttle.com/se (sök på återförsäljare).

Processor: Intel Core 2 Extreme Processor X6800.

Ramminne: 4 GB ddr667.

Grafikkort: Geforce 7950GX2.

Hårddisk: Samsung HD401LJ sata II, 400 GB, 16 MB cache.

Ljudkort: Realtek ALC882.

Anslutningar: 2 pci express x16, 10 usb-anslutningar, 2 firewire 400, med mera.

Dvd-brännare: Shuttle CR40, 16x dvd±r, 4x dvd±r dubbla lager, 4x dvd±rw, 40x cd-r, 24x cd-rw.

Operativsystem: Windows XP Home.

Mått: 32,5 x 22 x 21 cm.

Vikt: 6,3 kg.

Garanti: 2 år.

Cirkapris: 35 000 kronor.

Läs mer: eu.shuttle.com/se

Liten. Suverän grafik.

Du får en bil för samma pengar.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3d Mark 06: 8 204 poäng

3d Mark 05: 14 437 poäng

Videokonvertering: 2 min, 27 sek

Bildbearbetning: 30 sek

Cd-kopiering: 3 min, 7 sek

Filkonvertering: 33 sek

Att jämföra med...

Komplett Gamer i60 (testad i nummer 11/06)

3d Mark 06: 6 991 poäng

Videokonvertering: 1 min, 24 sek

Bildbearbetning: 30 sek

Cd-kopiering: 4 min, 23 sek

Filkonvertering: 54 sek

MAGISK LJUDMANICK

Koppla Creative Xmod till datorns usb-port så låter plötsligt dina mp3-låtar mycket bättre.

Det börjar bli en dålig vana, att vi likt naiva tonåringar låter oss förföras av produkter från Creative – när vi innerst inne vet att trumhinnorna tar skada.

Creative Xmod är en mackapär som ger konsumtionen av mp3-låtar från en dator helt nya dimensioner – i alla fall om du lyssnar på mp3:or av medioker kvalitet.

Du kopplar den magiska dosan till datorns usb-port. Till dosan ansluter du sedan hörlurar eller högtalare – sedan är det klart. Du har då installerat ett annorlunda ljudkort i datorn. Dosan har två funktioner. Du använder dem samtidigt eller var och en för sig: X-Fi Crystalizer

återskapar ljud detaljer som förlorats under kompression till mp3-format, medan X-Fi cmss-3d skapar ett surroundljud.

Fylligare ljud

Vi provar produkten med ett par billiga Philips-hörlurar och dito JBL Creature-högtalare. Nog fungerar den lilla vita dosan alltid – med X-Fi Crystalizer aktiverad blir ljudet rejält fylligare och mer levande i alla frekvenser. Lee Perrys långsamma ham-

rande dub-takter när hjärtats djup och Peaches har aldrig låtit lika aggressivt liderlig. Däremot imponeras vi inte av surroundfunktionen som gör ljudet spretigt och för aggressivt.

"Ljudet blir rejält fylligare i alla frekvenser"

Lampor visar om surroundljud respektive ljudförbättring är aktiverade.

Tryck på volymratten för att stoppa musiken.

REKOMMENDAS AV
PC FÖR ALLA

CREATIVE XMOD

Tillverkare/kontakt: Creative, se.europe.creative.com (köps på hemsidan).

Systemkrav: Pentium III 1 GHz, 256 MB ram, Windows XP.

Anslutningar: Usb 2, line in/ut, mikrofon, hörlursutgång.

Mått: 11,3 x 4,8 cm.

Garanti: 2 år.

Cirka pris: 800 kronor.

Läs mer: se.europe.creative.com

Rejäl ljudkvalitetshöjning.

Saknar switch-knapp.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Mikael Salo

ACRONIS RÄDDAR FILEN

Ett rejält program för hårddisckopiering räddar dig ur kniviga situationer när datorn flippar ur.

Nu kan du sova lugnare om natten. Med ett riktigt backup-program, det vill säga ett som inte bara säkerhetskopierar dina dokument och

mp3-filer, utan ett som gör en stor, fet säkerhetskopia av hela din hårddisk, är du räddad.

Acronis True Image Home är en skapelse som är rätt avancerad. Programmets huvudfunktion är att göra en så kallad image-fil, en fil som är en exakt kopia av ditt operativsystem. Om Windows skulle rasa ihop fullständigt kan du återställa ditt operativsystem mycket snabbt utan att behöva installera om alla program och drivrutiner. Det första Acro-

nis ber att få göra är något som kallas Acronis Secure Zone, en partition som du kan starta från. När Windows startar om får du en ny meny efter att bios startar som låter dig starta Acronis utan Windows.

Skapar säker zon

Vad är det bra för, undrar ni? Jo, även om Windows pajar kan du, tack vare Acronis Secure Zone, nå programmen ändå, samtidigt som du har fullt stöd för dina usb-portar.

Tänk dig att du har säkerhetskopierat operativsystemet (och alla andra filer och program) på en extern hårddisk. Då kopplar du bara in den och Acronis återställer enkelt hela hårddisken till ett fungerande operativsystem igen.

Visst kan du säkerhetskopiera bara enstaka filer och mappar om du vill. Acronis håller reda på om dina säkerhetskopior förändrats och uppdaterar dem.

Det här är ett lysande program

ACRONIS TRUE IMAGE HOME

Tillverkare: Acronis.

Kontakt: Inwarehouse, 08-664 46 00, www.inwarehouse.se

Systemkrav: Windows 2000/XP, Pentium-processor, 128 MB ram.

Filsystem som stöds: Fat16/32, ntfs, ext2/ext3, Reiserfs, Linux Swap.

Språk: Engelska.

Cirka pris: 375 kronor.

Läs mer: www.acronis.com.

Kraftfullt säkerhetsprogram som kopierar allt. Perfekt för att återställa datorer.

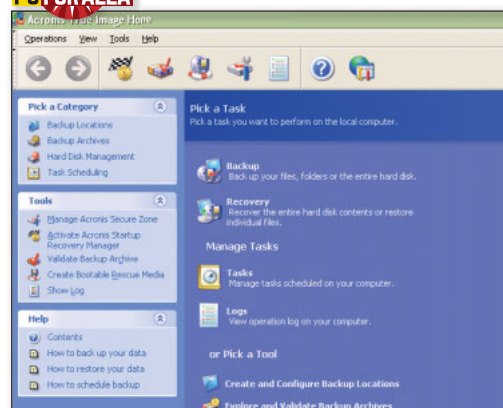
Engelska menyer.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

och perfekt för dig som använder Windows Media Center. Konfigurera datorn precis som du vill ha det, ställ in alla kanaler och skapa en image-fil av rubbet. På så vis slipper du göra om allt arbete om Windows kraschar.

Petter Ahnstedt

REKOMMENDAS AV
PC FÖR ALLA

Pedagogiskt. Trots engelska menyer är programmet lättbegripligt. Stora och tydliga ikoner gör sitt till.

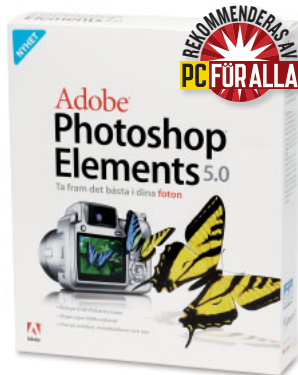
BANTAT PHOTOSHOP RÄCKER BRA

Photoshop Elements 5.0 har det mesta – och du sparar en rejäl slant.

Vill du spara 9 000 kronor? Fundera då på Photoshop Elements 5.0 i stället för proffsversionen Photoshop CS2. Skillnaden är för professionella användare så klart stor – men inte för en avancerad lekman eller glad amatör. De viktigaste funktionerna är på plats.

Photoshop Elements gränssnitt är lättnavigerat och för det mesta självklart, fast det kan bli rörigt när du har många bilder och fönster öppna på samma gång.

När du startar programmet har du fyra val: Visa och ordna foton, Snabbkorrigera bilder, Redigera och förbättra eller Börja på tom sida. Och det är ungefär vad programmet går ut på. Vid bildsortering är det sim-

pelt att lägga till alster genom dra och släppa dessa i arbetsfönstret. Smart är också att datumvisaren gör det lätt att hitta bilder från specifika tillfällen. Snabbkorrigeringen är begränsad men effektiv om du snabbt vill fixa till röda ögon och beskära hundra festbilder innan du lägger ut dem på nätet.

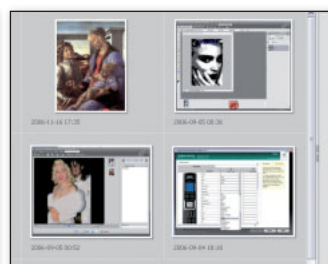
Smart bildredigering

Sin styrka har programmet i bildredigeringsfönstret. Där hittar du avancerade funktioner för korrigering av bildens kontrast, skärpa och färgbalans med hjälp av "kurvor". Du kan exempelvis lägga till utskriftsformat och ramar på bilder, skapa egna bildkreationer och enkelt anpassa och visa upp bilder på webben och mobiler.

En ny funktion låter dig koppla

Hjälpsamt. Programmet vägleder dig tydligt till den funktion du vill använda.

Hitta bilden. Sorteringsverktyget har en smart datumsökning.

MUSIKNALLE FÖR KIDSEN

Nokias "livboj" är lika mycket mp3-spelare som telefon.

Designen är kompakt och påminner om en gammal rödvit livräddningsboj. Nokia 5300 är en trippelbandstelefon med tuff design i plast och gummi.

Telefonen är uppdelad i två delar som glider (och glappar lite) på varandra – när du för den övre delen framåt når du siffer-tangenterna som lyser i blått. Knapparna är stora och tydliga och utan tumvantar har du garanterat inga problem att slå rätt nummer.

Plats för tusentals låtar

Den mest spännande delen är den övre – där finns förutom skärmen fyrvägsnavigering, tre inställningsbara knappar, musikspelaren, samt en knapp som vid ett tryck startar kameran. Volymknapparna knäcker extra som

kamerazoom. Digitalkameran kan videofilma och har en upplösning på 1,3 megapixel och åtta gångers digital zoom.

Din musik eller annan multimedia lagras du på ett micro sd-kort som kan vara så stort som två gigabyte, vilket motsvarar ungefär 1 500 låtar.

Självklart måste du köpa minneskortet separat, men medföljer gör ett kort på 64 megabyte och ett par hyggliga stereohörlurar. Via en adapter ansluter du dina egna hörlurar. Ljudkvaliteten gör oss inte besvikna.

Mobilen har dessutom radio, kalender, röstinspelning, stöd för Java-program, inbyggd hands-freehögtalare med mera.

Vi vill gärna tro att luren är extra hållbar med tanke på sin robusta gummimidja – men den

Kullager gör att luckan glider bra, men den glappar.

känns mer anpassad för skolbarn än hantverkare. Så rippa "Hitz for kidz 35", fyll mobilen och du har

ADOBE PHOTOSHOP ELEMENTS 5.0

Utvecklare: Adobe.
Kontakt: Till exempel Dustin Home, 08-553 449 00, www.dustinhome.se
Systemkrav: Pentium 1,3 GHz, Windows XP/Media Center Edition, 256 MB ram, 1,5 GB ledigt hårddiskutrymme.
Språk: Svenska.
Cirka pris: 1 000 kronor
Läs mer: www.adobe.se

+ Funktionellt, genomtänkt, prisvärt.

- Lite rörigt ibland.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

dina tagna bilder till kartor – det ger bra översikt över de bilder du tagit.

Du som är van användare känner lätt igen dig. Som nybörjare får du räkna med att slå lite i den 208 sidor tjocka, svenska användarhandboken. Men den är faktiskt riktigt pedagogisk.

Mikael Salo

NOKIA 5300 XPRESSMUSIC

Tillverkare: Nokia.
Kontakt: Dustin Home 08-553 449 00, www.dustinhome.se
Frekvens: Trippelband (850/900/1800/1900).
Anslutning: Nokia PC Suite via mini-usb, bluetooth, ir.
Format: Mp3, midi, aac, wma.
Minneskort: 64 MB micro sd.
Batteritid tal/musik/standby: 3/12/233 timmar.
Skärm: 2 tum tft.
Vikt: 106 gram.
Mått: 9 x 4,8 x 2 cm.
Cirka pris: 2 500 kronor.
Läs mer: www.nokia.se

+ Smart och billig.

- Ovanlig och skör design.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

en present till ditt musikälskande gudbarn som behöver en telefon.

Mikael Salo

Världens största översättningsprogram finns nu också mellan Svenska och Engelska!

Ett professionellt översättningsprogram har länge efterfrågats i Sverige. Nu har Systran, efter gemensamt beslut av Svenska regeringen och EU, äntligen kommit med den första versionen som innehåller översättning till och från svenska i sitt prisbelönta översättningsprogram som bland annat känns igen från Yahoo, Google och AltaVista.

Programmet, som är det enda i sitt slag, översätter inte endast enskilda ord utan hela fraser och meningar vilket gör att man kan få en korrekt grammatisk översättning.

Som befintliga kunder kan nämnas Cisco Systems, Daimler Chrysler, EU-kommissionen, Ford Motors, NCR och PricewaterhouseCoopers.

SYSTRAN översätter till exempel websidor, e-post och worddokument enkelt med endast ett knapptryck.

**Nu med svenska i
samtliga versioner**

SYSTRAN Personal

Engelska <-> Sve

SYSTRAN Professional

Engelska <-> Sve, Spa, Port, Ty, Fr, Ita, Rys, Hol

SYSTRAN Professional Standard

Engelska <-> Sve, Spa, Port, Ty, Fr, Ita, Rys, Hol

SYSTRAN Professional Premium

Engelska <-> Sve, Spa, Port, Ty, Fr, Ita, Rys, Hol, Jap, Kor, Chi

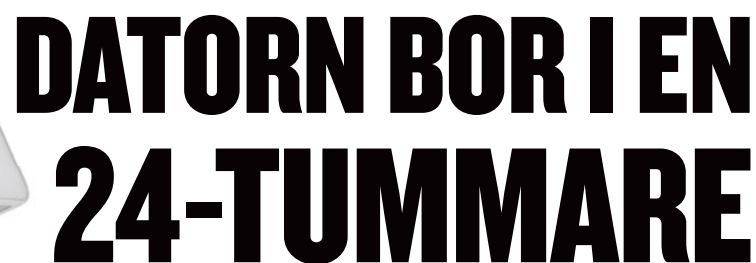
Från 598:-

- Affärer på Japanska?
- Kärleksbrev på Franska?
- E-post på Spanska?
- Manualer på Ryska?
- Nyheter på Arabiska?

Används bland annat på:

Just nu kampanjerbjudande hos:

Fler faktauppgifter hittar du på pcforall.se/extra

TUNN OCH TUFF NALLE

Platt Samsung märks knappt i fickan.

Är det en mobil? Oj, jag som trodde det var ett passerkort.

Ja, Samsung SGH-X820 är en otroligt tunn trippelbandsmobil. Med en tjocklek på 6,9 millimeter känner du knappt att den ligger i innerfickan. Dessutom är den i princip lika full med teknik som en vanlig "tjockis".

Skärmen på 1,9 tum är ljusstark och tydlig. Knappsatsen är slimmad och tyvärr lite svåränvänd eftersom knapparna ligger på ungefär samma nivå som chassit. Det är svårt att med känslan urskilja tangenterna, speciellt när de ligger nära varandra. Du får helt enkelt stå ut med det.

Full av funktioner

Gränssnittet är fräscht. Du väljer mellan två olika visningsalternativ av menyerna – mot svart eller vit bakgrund. Navigeringen

är självklar och du får snabbt grepp på hur du hoppar mellan funktionerna. Här finns kalender,

dokumentvisning (Word, Excel, pdf med flera) spel, mejl, mp3-spelare och kamera.

Kameran på 2 megapixel tar godtagbara bilder, och fiffigt nog kan du ställa in bildens ljusstyrka när du tar bilden.

Spelaren har digital förstärkare och equalizer – och ljudkvaliteten för både tal och mp3-uppspelning får väl godkänt. Men minnet på 80 megabyte är katastrofalt lite. Om du har tur får du plats med 25 korta punktlåtar. Inte mycket att hurra för.

Och varför har Samsung gett varje knapptryckning och funktion så fullständigt rätöntiga signaler?

Du kan så klart stänga av det mesta – men bara välkomstrudelutten får nackhåren att resa sig. Lite besvikna är vi också på standardbatteriets relativt korta samtalstid på 2,5 timmar.

Nåja, trots svagheter är SGH-

SAMSUNG SGH-X820

Tillverkare: Samsung.

Kontakt: Till exempel Neptunsat, 040-57 80 70, www.neptunsat.com

Nät: Gsm 900/1800/1900.

Skärm: 1,9 tum.

Minne: 80 MB.

VideofORMAT: 3gp, H.263, mpeg4.

Ljudformat: Mp3, aac, wma.

Kamera: 2 megapixel.

Anslutningar: Bluetooth, wap, usb.

Samtalstid: 2,5 timmar.

Standbytid: 260 timmar.

Storlek: 5 x 11 x 0,7 cm.

Vikt: 66 gram.

Cirkapris: 2 500 kronor.

Läs mer: www.samsung.se

Tunn och prisvärd.

Litet internminne.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

X820 riktigt prisvärd – för 2 500 kronor hittar du troligen ingen värdig konkurrent, åtminstone inte en lika platt.

Mikael Salo

HÖRDU, DIN PDF VILL SÄGA DIG NÅGRA ORD!

Scansoft PDF Converter Professional 4 hanterar pdf-filer och översätter dem till ljudfiler.

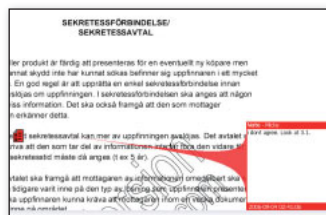
Se upp, Adobe! PDF Converter Professional 4 har redan sålt i över en miljon exemplar och är en stenhård (och fjärdedel så dyr) konkurrent till Adobe Acrobat. I mångt och mycket påminner det om Acrobat till funktioner och utseende.

Hemlig agent-känsla

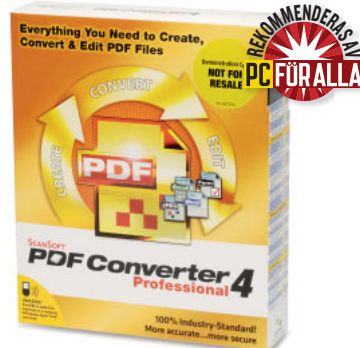
I programmet skapar och exporterar du pdf-dokument. Du redigerar texter, flyttar om stycken och sätter en digital märkning på det du har arbetat med. Det är coolt att du kan tillföra kommentarer, lägga till dokument, rutor, skissa med en penna för hand, lägga till text-

rutor och så vidare. Du känner dig viktig, lite som en hemlig agent, när du skapar din egen stämpel som du kan markera dina dokument med.

Det är enkelt att öppna filer och skapa pdf:er. Men när vi

Klotterplank. Du kan lätt göra kommentarer, tillägg, skisser och stämpla dina pdf-dokument.

konverterar en txt-fil skapad i Word kodar inte programmet med de svenska tecknen ordentligt. Det är ett problem du kan lösa. Spara bara pdf:en på textdokument i de program som de är kompatibelt med. Vi syftar exempelvis på Word, Excel, Powerpoint och Internet Explorer i vilka du enkelt skapar en pdf genom välja **Skriv ut** och skrivaren Scansoft PDF Create. Efter ett musklick har du ett väl fungerande pdf-dokument.

En riktig nyhet är text-till-röst-funktionen. Japp, du kan få

SCANSOFT PDF CONVERTER PROFESSIONAL 4

Utvecklare: Nuance.

Kontakt: Speechcom, 0303-24 41 42, www.speechcom.se

Systemkrav: Windows 2000/XP, 256 MB ram, 160 MB ledigt hårddisutrymme.

Språk: Engelska.

Cirkapris: 900 kronor.

Läs mer: www.nuance.com

Billigt och funktionellt.

Bara på engelska.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

en pdf-fil omvandlad till en ljudfil som du kan lyssna på i din mp3-spelare. Ingrid heter hon som läser.

Provljssna själv på ftp://ftp.scansoft.com/pub/wav/web_demo_sws.wav.

Mikael Salo

Testduell: Pyttespelare!

SNYGG LJUDBROSCH...

Ett smycke från Apple? Nej, det är nya Ipod Shuffle!

Apples nya Ipod Shuffle är så liten att den lätt misstas för ett märke, ett sådant där märke som du sätter på bröstet för att puffa för hårdrockgruppen du tycker är bäst i världen, eller liknande.

Den silverfärgade spelaren med ett minne på en gigabyte är blott 15,5 gram tung och stor som två tumnaglar. På baksidan sitter en smart klämma med två tänder som nyper åt rejält kring tyget du vill fästa spelaren på.

På ena kortsidan hittar du av och på-knappen och en knapp för slumpvis eller rak uppspelning av låtarna. Navigeringen på framsidan av spelaren är minimal och består av en cirkel med en knapp i mitten.

Ladda låtar via lurarna

Genom att trycka på cirkelns olika delar justerar du volym och

byter spår – och med ett tryck på mittknappen pausar eller påbörjar du spelningen. Till pc:ns usb-uttag ansluter du en medföljande docka – och till dockan ansluter du själva spelaren via hörlurs-

Inbyggd klädnypa gör det lätt att sätta fast spelaren på jackan eller byxfickan.

uttaget. Jo, du laddar och för över filer via hörlursuttaget.

Väldigt coolt och nyskapande men nog är det bökigt att rycka ut hörlurssladden vid varje laddning, likaså blir det lite jobbigt med alla sladdar som ska trasslas in och ut ideligen. Annars går det mycket snabbt och smidigt att föra över filer.

Hörlurarna är precis som spelaren vita och gedigna. Öronsnäckorna är varken sköna eller obehagliga, men sladden har

perfekt längd för att du ska kunna ha spelaren där den känns som bekvämast, i inner- eller jeansfickan.

Ljudet är bra och fylligt om än inte i världsklass. I den här versionen kan du inte

göra några som helst justeringar, hur gärna du än vill öka basbrum eller stabilisera gitarrngissl. Du får vad du betalar för – en snygg, smart brosch full av välljud.

Mikael Salo

IPOD SHUFFLE

Tillverkare/kontakt: Apple, 020-120 99 71, www.apple.se
Minne: 1 GB.
Anslutning: Usb (via linjeingång).
Filformat: Mp3, mp3 vbr, aac, audible 2, 3 och 4, wav, aiff.
Systemkrav: Windows 2000/XP, iTunes 7.0.2 eller senare.
Batteritid: Upp till 12 timmar.
Batteri: Litiumjon (uppladdningsbart).
Mått: 2,7 x 4,1 x 1 cm.
Vikt: 15,5 gram.
Cirka pris: 800 kronor.
Läs mer: www.apple.se

+ Snygg, liten, smart.
- Inga inställningsmöjligheter.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

...MEN IRIVER GER MER

Iriver S10 är superliten men har trots det radio, smart navigering och flera finesser.

Längst inne i förpackningens hjärta, inplastad och prunkande likt en ovärderlig relik gömmer den sig – Iriver S10.

Tillverkarna måste ha gjort sitt yttersta för att få köparen att frustrerat leta efter sin blott 17,5 gram tunga, och drygt tumsstora dyrgrip.

Den lilla spelaren rymmer trots sin ringa storlek två gigabyte minne, diktafon, oled-skärm (som upptar cirka 60-70 procent av ytan på spelarens ena sida) och radio.

Ja, till skillnad mot Ipod Shuffle har S10 radio för fm-bandet. Hörlurssladden fungerar som antenn

och mottagningen är riktigt bra. Halsremmen sitter ihop med hörlurarna så att det krävs ett rejält ryck för att spelaren ska lossna. Om konstruktionen är säker nog för ett låtsasbråk med kompisen låter vi dock vara osagt.

Navigera med skärmen

Skärmen är skarp och spelaren kan visa bilder. Men det mest spännande är att hela ena sidan av skärmen är en enda stor navigeringsknapp.

Genom att trycka på spelarens olika sidor väljer du att gå framåt, bakåt, uppåt och nedåt. Riktigt coolt och funktionellt – men frågan är hur hållbar och vattentålig konstruktionen gör spelaren?

Ljudet är förvånansvärt bra och S10 har dessutom equalizer med grundläggande inställningar.

Likt Ipods minsting har S10 bara en anslutning, en 3,5 millimeter line ut genom vilken den laddas med både digitala filer

och ström. Se upp bara, S10 ansluts till datorn via usb-porten genom en liten adapter som är lätt att tappa bort.

Mikael Salo

IRIVER S10

Tillverkare: Iriver.
Kontakt: Till exempel Teknikmagasinet, 08-445 10 30, www.teknikmagasinet.se
Systemkrav: Windows 98SE/Me/2000/XP.
Minne: 2 GB.
Filformat: Mp3, wma, ogg vorbis, asf, bmp.
Anslutning: Usb 2.
Max speltid: Cirka 10 timmar.
Batteri: Litiumjon (uppladdningsbart).
Mått: 2,9 x 4,2 x 1 cm.
Vikt: 17,5 gram.
Cirka pris: 1 700 kronor.
Läs mer: www.iriver.com

+ Liten, har radio, fiffig skärm.
- Dyr.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

REKOMMENDAS AV
PC FÖR ALLA

Hela skärmen fungerar som navigeringsknapp.

DOLDIS-TV MED RÄTTA SKÄR PAN

AMOI LCD TV37

Tillverkare: Amoi.
Kontakt: Pyrotech, 08-741 35 90, www.pyrotech.se
Skärmstorlek: 37 tum.
Upplösning: 1 920 x 1 080 p.
Kontrast: 1000:1.
Ljusstyrka: 550 cd/m2.
Responstid: 8 ms.
Betraktningvinkel h/v: 170/170 grader.
Gränssnitt: Dubbla tv-tuner (Pal/secam/ntsc), hdmi/dvi, usb, 2 scart, vga, cf/sd-kortläsare med mera.
Mått: 94 x 34 x 73 cm.
Vikt: 26,5 kg.
Cirka pris: 17 000 kronor.
Läs mer: www.amoi.com

Bra bild, enkel fjärrkontroll.

Krängligt att ansluta sladdar.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Första testet av skarp och prisvärd 37-tummare från nykomlingen Amoi.

En 37 tums lcd-tv från Amoi ger dig valuta för pengarna. Och bildkvaliteten får dig att le lika mycket

som priset. Länge har vi letat efter en tv som ger dig full hd, grym bild och stilren design till

ett bra pris. Och Amoi gör oss glada, för bildkvaliteten är mer än väl godkänd.

Vi är också förvånade över att produkten vi hittat inte levereras av ett större, mer välkänt märke. För Amoi LCD TV37 är ett ganska sällsynt stycke lcd-tv i Norden – ja i hela Europa för den delen.

Det är först nyligen som tillverkaren Amoi trätt in på den svenska marknaden. Och vi på PC för Alla har äran att testa det första exemplaret.

Vi testar att titta på högupplösta filmer av olika karaktär – och oavsett kategori är bilden skarp och klar. Till och med i mörka, snabba filmsekvenser är färgerna klara och kontrastrika.

Ett problem brukar ofta vara att mörka partier blir just riktigt mörka med försämrad filmupplevelse som följd. Så är inte fallet här. Amoi levererar dessutom hd fullt ut, den har alltså en upplösning på 720 x 1 080p.

Svåråtkomliga anslutningar

Ovanpå tv:n hittar du två olika knappuppsättningar. På ena sidan sitter bland annat på/av-knapp och kanal- och volymjustering. På andra sidan hittar du en usb-anslutning och två min-

neskortplatser. De är välplacerade och lättillgängliga.

Men bakom tv:n, krångligt placerade i horisontellt läge under en plastpanel, hittar du en meter med olika anslutningar.

Det bästa sättet att trycka in rätt kontakter är att föra upp dem i blindo, luta tv:n på en filt eller i sängen

eller lägga sig under den och trycka in de önskade sladdarna. Besvärligt värre – så passa på att trycka in allt på en och samma gång.

Snygg fjärr

Medföljer gör även en stilren fjärrkontroll som är välbalanserad och snyggare än egyptiska porslinskatte i bokhyllan.

Nej, vi skojar inte. Framsidan är i borstad metall så dina fingrar får svårt att lämna fettfläckar ens när du grävt djupt i chipsskålen.

Undersidan är däremot lite plastig.

Kontrollens navigering är föredömlig och intuitiv – du hittar lätt det du letar efter och blir tv:ns härskare oavsett om du vill byta kanal eller använda funktioner som bild-i-bild.

Amoi finns också i en större, dyrare version – en 42-tummare med modellnamnet Elit för dryga tusenlappen mer.

Oavsett ditt val blir du sannolikt nöjd om du köper den här tv:n. Dock måste vi rekommendera den mindre varianten för småbarnsfamiljer, av det enkla skälet att den har en hållbar glasskiva som skyddar skärmen mot kladdiga små händer, glass, puré och annat jox.

Mikael Salo

MÄKTIG TROLLSTAV

Logitechs mångsidiga fjärrkontroll styr upp till femton av dina apparater.

"Vad lång den är", är den första kommentaren i testlabbet. Logitech Harmony 785 är en universal fjärrkontroll som ska ersätta alla dina andra fjärrkontroller. Den vill alltså vara för dig vad en ljussabel är för en Jedi-riddare, om ni förstår vad jag menar.

Harmony 785 ligger inte perfekt i handen, men den är tillräckligt lätt för att du ska kunna trycka på de många knapparna

med en hand. Materialet på undersidan är gummi- artad plast som känns behaglig mot huden. Bra är att de många plastiga knapparna på ovensidan är bakgrundsbelysta.

Bökig att installera

Du ansluter kontrollen till datorn via en medföljande usb-sladd. Laddar gör du i en medföljande docka, där den får bo för att alltid vara fulladdad.

Medan fjärran är på laddning installerar du ett program, där du ställer in vilken typ av prylar du vill kunna hantera med kontrollen. Du kan välja allt från tv, dator och digitalbox till klimat-

Menyfönstret lyser klart och visar dina alternativ.

anläggning. En installationsguide ställer frågor om tillverkare, modell, hur du använder dina apparater och sedan är du klar.

Harmony 785 har Smart State-teknik. Det innebär att det bara är att trycka på någon av aktivitetsknapparna för att konfigurera en enhet. Det kan dock inträffa att Logitechs databas med över 3 000 tillverkare och 120 000 infraröda enheter för tillfället inte har exempelvis den tv som du har.

När vi programmerat Harmony

785 efter våra behov riktar vi irsabelns stråle mot tv:n som nöjt

Programmera. Du kan själv ställa in knapparnas olika funktioner.

LOGITECH HARMONY 785

Tillverkare/kontakt: Logitech, 08-519 920 20, www.logitech.com
Systemkrav: Windows 98SE/Me/2000/XP, usb-port, cd-läsare och internetanslutning.
Batteri: Litiumjon (uppladdningsbart).
Vikt: 160 gram.
Garanti: 2 år.
Cirka pris: 2 500 kronor.
Läs mer: www.logitech.com

+ Allsidig. Funktionell.

- Medioker design. Lång startsträcka. Dyr.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

brummar igång. Klanderfritt! Därefter återstår att få koll på vilka knappar som styr vilka funktioner – och det är lite struligt att göra alla inställningar.

Der här är en något svårhanterad fjärrkontroll, men den funkar. Ett fodral får du sy själv.

Mikael Salo

GRYMT GRAFIKKORT

Geforce 8800 kostar skjortan men slår alla rekord.

Vill du ha det snabbaste grafik-kortet på marknaden ska du köpa ett kort med senaste grafik-kretsen från Nvidia – 8800. Vi har

testat Asus EN8800GTX och kan bara konstatera att det är det mest kraftfulla singelkortet vi någonsin provat i testlabbet.

ASUS EN8800GTX

Tillverkare: Nvidia.
Kontakt: Asus, 08-588 989 00, www.asus.com
Systemkrav: Pci-express-port i pc:n.
Minne: 768 MB, ddr3, 1 800 MHz.
Utgångar: 2 x dvi.
Stöd för sli och hddp: Ja.
Cirka pris: 5 800 kronor.
Läs mer: www.nvidia.com

+ Ruskigt snabbt, vi menar det verkligen.

- Kostar lika mycket som en ponny, ungefär.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3d Mark 06
2 560 x 1 600: 6 864 poäng
1 600 x 1 200: 9 441 poäng
1 280 x 1 024: 10 600 poäng

Stöd för Windows Vista

I skrivande stund finns det inget snabbare kort. Asus EN8800GTX har också stöd för version 10 av Directx, som lanseras i samband med Windows Vista. Framtidsstöd är ju bra, men vi har ingen aning om hur bra kortet kommer att vara när det ska köra ett spel med stöd för Directx 10, som kräver stöd i hårdvaran för att kunna utnyttjas.

Men nog med brasklappar. Hur snabbt är egentligen kortet? Tja, i 3d Mark 06 får kortet enorma 10 600 poäng i upplösningen 1 280 x 1 024. När upplösningen skruvas upp till 1 600 x 1 200, presterar kortet 9 441 poäng! Med en 30-tumsskärm, som har en upplösning på 2 560 x 1 600,

kopplad till datorn rycker kortet på axlarna och levererar 6 864 poäng. Som jämförelse klarade ett ATI EAX1950Pro 2 808 poäng. Det här kortet är snabbare än ett Geforce 7950 GX2-kort (som egentligen är två kort i ett).

En dröm går i uppfyllelse

Vårt testprogram 3d Mark ritar upp scener där kortet testas, ett teoretiskt prov. Men hur klarar det ett riktigt spel?

Dags att hårdköra. Grafikunga

Fear installeras i datorn och Asus EN8800GTX spände musklerna: 110 fps i upplösningen 1 280 x 1 024. Otroligt!

Men så är grafikminnet på 768 megabyte också.

Kortet är stort och kräver två lediga platser i datorn. Priset för Asus EN8800GTX är långt ifrån blygsamt – nästan 6 000 kronor får du hosta upp. Men då har du å andra sidan ett kort som kan spela upp hela 2007 års speltitlar utan problem också.

Så, drömmer du om att kunna spela Doom3 på 30-tumsskärm med full upplösning, då finns den möjligheten inom räckhåll.

Petter Ahnstedt

BRA BARNVAKT TROTS LÄCKAGE

F-Secure Internet Security 2007 skyddar mot den nya plågan rootkits och bevakar barnens surfande. Synd bara att brandväggen läcker.

Nu spökar det i datorn! Men turligt är F-Secure Internet Security 2007 ett program som skyddar din dator mot virus, maskar, trojaner samt just spökprogram (rootkits), som blivit allt mer uppmärksam-
made. Dessutom har det ett spam- och phishingfilter, brandvägg samt en utökad föräldrakontroll. Programmet är lämpligt för barnfamiljer då det innehåller en övervakningsfunktion och ett tidslås som gör det möjligt att tidsbegränsa internettillgången.

Installationen tar bara cirka tio minuter. Översikten är god och gränssnittet användarvänligt. Du behöver inte göra några omfattande inställningar med undantag för föräldrakontrollen.

Så snart installationen är klar

kan du välja mellan låg, mellan eller hög säkerhetsnivå. Programmet är diskret och det är bara när du startar datorn eller om programmet upptäcker något skadligt du blir varse om dess existens. När du är ute på nätet och surfar stoppar programmet effektivt popup-reklam. Men i bland vill du ju få fram en ny sida, och då är det enkelt att tillåta sidvisningen med ett musklick.

Vi testar med fejkvirus

För att testa programmets pålitlighet laddar vi ned olika filer med "fejkvirus". De innehåller inte en gnutta viruskod, men ska ändå aktivera viruslarmet.

Av de fyra falska virusfilerna i formaten doc, txt och zip som vi laddat ned registrerar F-Secure

samtliga och föreslår att dessa ska sättas i karantän. Txt- och doc-filerna upptäcker den redan vid nedladdningen. Zip-filerna, som är packade filer med ändelsen com, upptäcker den först när vi zippar upp och klickar på filen.

Upptäcker en läcka

Vi testar också om F-Secure upptäcker när en tillämpning skickar information via nätet, exempelvis till en hemsida. Det kan vara ditt kreditkortsnummer eller lösenord, till exempel.

I detta läge dyker en varning upp och vi får frågan om vi önskar köra den specifika tillämpningen. Om vi svarar ja, levereras texten som vi skrivit in i programmet till hemsidan och vi får läsa ett varningsmeddelande om att det kunde ha varit våra kontouppgifter eller lösenord som spridits vind för våg.

Vi testar slutligen Leak Test 1.2, ett program som kollar om

brandväggen hindrar att ett program kontaktar en specifik hemsida. Här stoppas inte programmet och det är ett faktum att F-secure 2007 "läcker".

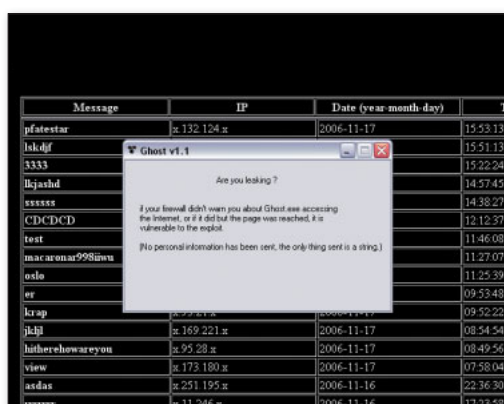
Om du klickar för **Barn** kan du begränsa exakt vilka sidor barnen får surfa på. Om du klickar i **Tonåring** spärras olämpliga sajter med exempelvis droger och barnförbjudet material. Vi testar att aktivera tonårskontrollen och visst fungerar den bra på både renodlade sexsajter, och på sajter som Flashback.se och Slitz.se. Dock går det bra att besöka killtidningen Café.

Som förälder är det dock lätt att surfa var du än önskar, det vill säga om du minns det lösenord du själv valt vid installationen.

Mikael Salo

Prydligt. Gränssnittet är behagligt och lätthanterat. Här känner du dig inte bortkommen.

Varning! Här har precis en textfil smitit förbi brandväggen. Läckan är ett faktum.

F-SECURE INTERNET SECURITY 2007

Tillverkare: F-secure.

Kontakt: Till exempel Inwarehouse, 08-664 46 00, www.inwarehouse.se

Systemkrav: Windows 2000/XP, Pentium III 600 MHz, 256 MB ram, 500 MB hårddiskutrymme.

Språk: Svenska, engelska med flera.

Support: 1 år.

Cirkapris: 650 kronor.

Läs mer: www.f-secure.se

+ Smart föräldrakontroll. Prisvärt.

- Brandväggen inte helt tät.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Nyhet!
7995:-
12 mån. räntefritt 779:-

Professionell kamera för alla fotoentusiaster

PENTAX K10D

PENTAX K10D erbjuder funktioner och finesser som tillfredställer alla ambitiösa fotografer. Med upplösning 10.2 megapixel, ny 22 bit A/D konverter, avancerad skakreducering och tillgång till PENTAX alla objektiv ger K10D ett bildresultat utöver det vanliga.

- Slutartid 30 – 1/4000 sek
- Secure Digital/SDHC
- LCD-Skärm 2,5 tum
- Ljuskänslighet ISO 1600

5010099153	K10D DIGITAL SYSTEMKAMERA	7995:-
5010099158	K10D DIGITAL SYSTEMKAMERA + OPTIK 18-55 MM	8995:-
5010099154	K10D DIGITAL SYSTEMKAMERA + OPTIK 16-45 MM	11695:-

Vattentät och robust för äventyrare

PENTAX Optio W20

Optio W20 är en perfekt kamera till barnfamiljen och lika idealisk till den aktiva sportutövaren. Om du inte använder kamerans i medelhavets korallrev kan du prova den i badkaret! Optio W20 klarar av att fotografera under vatten ned till 1,5 meters djup upp till 30 minuter (JIS klass 8).

- 7 megapixel CCD
- Optik 3x (38-114 mm)
- Secure Digital/SDHC
- Vattentät 1,5 m, Ljuskänslighet ISO 1600

2695:-
12 mån. räntefritt 297:-

5010098061	OPTIO W20 DIGITALKAMERA	2695:-
------------	-------------------------	-------------

En av världens mest sålda digitala systemkameror

Canon EOS 400D

EOS 400D med 10-megapixelsensor använder samma förträffliga CMOS-bildkvalitet som storebrorsan i proffsserien EOS 1. Med ljudlös kraft och effektivitet reagerar CMOS med suverän känslighet under dåliga ljusförhållanden. Det kompletta självrengörande skyddssystemet håller sensorn ren för att säkerställa bästa bildkvalitet.

- 10,5 megapixel CMOS
- Compact Flash typ I och II
- LCD-skärm 2,5 tum
- Ljuskänslighet ISO 1600

6990:-
12 mån. räntefritt 687:-

5010098235	EOS 400D DIGITAL SYSTEMKAMERA	6990:-
5010098236	EOS 400D DIGITAL SYSTEMKAMERA + EF-S 18-55 M	...7995:-
5010098240	EOS 400D + 18-55/55-200 MM + BATTERIGREPP	10495:-
5010098238	EOS 400D + EF-S IS 17-85 MM + BATTERIGREPP	13295:-

Avancerade objektiv med bildstabilisator

Canon EF 24-105/4L IS USM EF-S 17-85/4,5-6 IS USM

24-105/4
10995:-
12 mån. räntefritt 1051:-

17-85/4.5-6
6795:-
12 mån. räntefritt 670:-

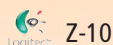

5010086266	OBJEKTIV EF 24-105/4 IS USM TILL EOS	10995:-
5010071003	OBJEKTIV EF-S 17-85/4.5-6 IS USM TILL EOS	6795:-

1145:-

Det ser exklusivt ut. Det känns exklusivt. Det låter exklusivt.

Dessa eleganta högtalare får man både se och röra! De passar perfekt för både stationära och bärbara datorer och ger ett rikt ljud utan något utrymmeskrävande baselement. Logitech Z-10 ger ett ljud av studiokvalitet som verkligen fyller rummet.

825:-

Lyft den bärbara datorn till en helt ny nivå

Alto Keyboard för Notebooks

Med hjälp av laptopstativet placeras den bärbara datorns skärm i bekvämare ögonhöjd samtidigt som det normala tangentbordet gör att man kan skriva snabbare med mindre belastning. Praktiska snabbknappar ger direkt tillgång till multimedia och flitigt använda program. Med 3-ports USB-hubb.

745:-

Världens mest avancerade mus, ultraprecision, enastående kontroll

MX Revolution Cordless Laser Mouse

Med MX™ Revolution underlättas det dagliga arbetet avsevärt: flyg igenom långa dokument tack vare den blixtrande rullningsfunktionen, sökknapp för att enkelt genomföra webbsökningar på ett klick. Uppladdningsbart litium-jonbatteri och trådlös höghastighetsanslutning. 3 års garanti. Pc- och Mac-kompatibel.

5010097920 LOGITECH Z-10 2.0 HÖGTALARE 1145:-

5010097946 ALTO KEYBOARD FOR NOTEBOOKS 825:-

5010097934 MX REVOLUTION CORDLESS LASER MOUSE 745:-

Kraftfull multimediadator med 17"-skärm

1855:-

Foton av labb kvalitet och sex ekonomiska separata bläckpatroner

HP Photosmart D7360

Visa, redigera och skriv ut utan dator med hjälp av den innovativa pekskärmen med stor bildskärm på 8,6 cm. Banbrytande utskriftshastigheter – en av världens snabbaste fotosutskrift med 10 x 15 cm-foton så snabbt som på 12 sekunder och dokument med upp till 32 sidor/min i svart, 31 sidor/min i färg.

Pavilion dv9077

Pavilion dv9077 är den perfekta datorn för såväl underhållning och arbete. Med en 17" stor widescreenskärm blir det behagligt att se på film och spela. De två inbyggda hårddiskarna på 120 GB ger utrymme som räcker länge.

11990:-

12 mån. räntefritt 1142:-

- AMD Turion 64 X2 1.8 GHz-processor
- 1 GB DDR II minne
- 240 GB (2 x 120 GB) hårddisk
- 17" WXGA+ BrightView skärm
- GeForce Go 7600 256 MB-grafikkort
- DVD-RW med dubbla lager
- Windows Media Center Edition
- Inbyggd Pavilion Webcam
- 1 års garanti, hämtservice

5010099010 HP PHOTOSMART D7360 USB 1855:-

5010102820 HP PAVILION DV9077 AMD64 X2 1GB/240 DVDRW 17#XPMCE 11990:-

Priser inkl. moms. Eventuell postförskottsavgift tillkommer. 30 dagars öppet köp!

DUSTIN DIGITAL EXPO 2007

Sveriges i särklass största IT-mässa för konsumenter!

Sex år i rad har Dustin arrangerat en IT-mässa för våra företagskunder, Dustin Digital Expo. I år hälsar vi även våra kunder hos Dustin home välkomna för att träffa de största och mest intressanta IT-tillverkarna under ett och samma tak. Här får du möjlighet att klämma och känna på produkterna och ställa frågor direkt till proffsen. Ca 70 tillverkare och leverantörer finns på plats i Nacka Factory för att visa dig de senaste produkterna på konsumentmarknaden. Träffa bl.a. de stora aktörerna såsom HP och Microsoft och se allt från digital-kameror och fotoskrivare till hemmabio och multimedia.

Erbjudanden, tävlingar och tema

Passa på att träffa oss på Dustin home, delta i tävlingar och utlottningar och köp utvalda produkter till specialpriser. IT-mässor kan var fyrkantiga och hårda. Det vill vi ändra på och för att ge våra besökare en extra dimension förpackar vi mässan i ett tema. Som en förlängning på Dustin homes sponsring av Idol är årets tema på mässan **Musik & Underhållning**.

Kom och lyssna till intressanta seminarier!

Flera av våra leverantörer kommer att finnas på plats för att ge dig intressant information om aktuella och viktiga ämnen. Mer information och komplett seminarieschema finns på www.dustinhome.se/expo i januari.

Factory Nacka Strand

Mässan är på Nacka Factory, endast 10 minuter från Slussen. Vi erbjuder direktbussar från Cityterminalen men parkering finns även på plats. För färdbeskrivning och information, se www.dustinhome.se/expo.

26-27 januari

Mer information om mässan hittar ni på
www.dustinhome.se/expo

I SAMARBETE MED

Vi ställer ut på DUSTIN DIGITAL EXPO 2007

TEST: STORMARKNADERNAS RIKTIGA FYND – OCH FLOPPAR!

Den står där och lockar dig, stormmarknadens billiga pc. Drömmen om sparade tusenlappar är riktigt frestande. Men får du valuta för pengarna jämfört med specialbutiken? Vi köpte sex datorer under 7 000 kronor på sex olika stormarknader. Och nog hittade vi svaret alltid.

Bums in i bilen, och så åkte jag till stormmarknaden och lättade på plånboken. Skillnaden mellan mig, som handlar för PC för Allas räkning, och dig när du ska handla dator, är att jag gick runt på alla de olika elektronikvaruhusen och köpte en dator på varje ställe (ganska kul, ska tilläggas). Efter mycket dividerande hamnade min slutnota på 38 953 kronor, och då hade jag shoppat på Onoff, Siba, Elgiganten, Computer City, Expert Stormarknad och PC City.

Vi på PC för Alla satte en gräns på 7 000 kronor per dator med målsättningen att köpa kompletta datorpaket, det vill säga med skärm. Det fick vi snabbt skrota, eftersom det som regel inte finns sådana paketerbudanden längre. Ibland kan du dock få köpa skärmen en aning billigare om du köper den samtidigt. Den magiska pengagränsen fick alltså gälla enbart datorn.

Det finns flera anledningar till att stormmarknads-pc normalt inte ingår i våra tester. En är att stormmarknaderna har stor

omsättning på sina datorer och därmed inte kan garantera att de finns till försäljning när vi väl presenterat vårt testresultat.

Så ett varningens ord redan nu – även om du gillar någon av de datorer vi testat här är det inte säkert att den fortfarande går att köpa i exakt samma utförande.

En annan anledning är en förutfattad mening om att du ofta får mindre för pengarna när du köper datorer av det här slaget. Det vill säga att du tjänar på att köpa hos en mindre och mer specialiserad datorbutik. Den uppfattningen har i detta test faktiskt både kommit på skam och bekräftats.

Mest spännande var det bemötande vi fick på de olika stormmarknaderna. Vi låtsades vara helt okunniga. Säljarna hade en tendens att röra ihop storlek på interminne, grafikkort och hårddisk vilket gjorde informationen förvirrad ibland. De visste i flera fall heller inte riktigt skillnaden på olika versioner av Windows XP när vi frågade utan konstaterade att Home är okej, med Media Center kan du titta på tv och Pro är bara till för företag.

Inte helt korrekt och dessutom lite synd att ingen informerade om att man faktiskt behöver ett tv-kort för att titta på tv i Media Center – något som bara ingick i en av de datorer

vi testade. Det enda allvarliga misstaget från en säljare var att han tyckte att antivirusprogram inte behövde uppdateras.

Han informerade om att han själv inte uppdaterat sitt antivirus på tre år och minsann inte hade några virus. Vi var lockade att fråga hur han kunde veta det...

Du får mer på nätet

Vi fick inga fantastiska resultat i våra tester, men datorerna fungerar fint så länge du inte vill spela de senaste och mest krävande spelen. Det blir också billigare att köpa dessa datorer än att köpa enskilda komponenter och bygga datorn själv.

Ett tips är att kolla Stormmarknadernas nätbutiker. De har ofta avsevärt lägre priser på samma datorer som säljs i butikerna. Ibland kan du dessutom få skärm på köpet!

Slutsatsen blir att du kan tjäna en hel del på att göra en noggrann koll av pris kontra prestanda och innehåll innan du slår till. ■

"Vi låtsades vara helt okunniga inför säljarna"

Text: Mårten Brink

E-post: m@none.se

STORMARKNADS-PC

På nästa sida:
6 stormarknads-pc testas

► **"Du tjänar prestanda och kvalitet på att köpa hos *en mindre och mer specialiserad datorbutik.*"**

Acer – fel dator i paketet

Acer Aspire E360-U97V blev testets sorgebarn. Vi fick en helt annan dator levererad än den vi köpte. Burken innehöll nämligen en avsevärt snabbare processor än utlovat, men å andra sidan ett klart slöare grafikkort. Detta upptäckte vi tyvärr först när vi dubbelkollade specifikationerna mot texten på kartongerna när vi redan kört alla tester. Ingen tycks heller riktigt veta vad som hänt, vare sig hos Onoff eller Acer, men det kan tjäna som påminnelse att du verkligen bör kontrollera att du får det du betalar för oavsett av vem du köper din dator.

I det utförande vi testade datorn fick den

bra resultat på processorkrävande aktiviteter, men dåligt vad gäller grafiken. Testet blir inte rättvisande, den modell vi testat ska inte gå att köpa. Hade vi fått "rätt" utrustning hade resultaten troligen blivit jämnare och betyget högre.

Ett irritationsmoment är att datorlådan är försedd med klisterlappar – bryter du dessa försvinner garantin. Du får inte öppna lådan själv för att byta ut eller expandera datorns minne, grafikkort eller liknande. Uselt ur användarperspektiv.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ojämn Fujitsu Siemens

Med tanke på att säljaren avrådde oss från att köpa denna dator (Fujitsu Siemens Scaleo) till fördel för en bättre utrustad HP ska ingen skugga falla över Siba.

Man kan dessutom misstänka att modellen är utgående med tanke på hur den står sig mot konkurrenterna.

Trots förhållandevis dåliga specifikationer briljerar den med en andraplats i vårt test av 3d-grafik, vilket var så pass förvånande att vi körde om testet ett antal gånger för att vara på den säkra sidan.

Oavsett resultatet visar denna dator om någon att du bör vara vaksam och titta noga efter vad du köper eftersom det uppenbarligen finns en hel del datorer ute för motsvarande prislapp med nära på fundamentalt olika prestanda.

Ett stort minus är att denna låda, precis som Acer-datorn, är förseglad. Här står det inget om att garantin försvinner om vi bryter förseglingen.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Öppet köp – generösa villkor hos Elgiganten

Stormarknaderna i testet ger samtliga möjlighet att lämna tillbaka det du köper, normalt inom 30 dagar. Men förståeligt nog innebär det problem om du packar upp datorn hemma, använder den några veckor och sedan går tillbaka med den. Därför tog samtliga butiker, med undantag för Elgiganten, ut en avgift för att återställa datorn.

Denna avgift är olika hög men rör sig mellan 600 kronor och 1 000 kronor för en dator. Elgiganten var ensamma om att inte ta ut ett öre för återställningen vilket är värt en stor applåd från vår sida. Expert Stormarknad meddelade via sin kundtjänst att de inte hade denna möjlighet alls, men väl i butiken var det inga problem att få det inskrivet på kvittot. Även om möjligheten alltså finns – räkna inte med den utan ta noga reda på köpvillkoren innan du öppnar plånboken!

Så valde vi datorer

Datorerna fick inte kosta mer än 7 000 kronor. Säljarna fick rekommendera vad de ville med premissen att "datorn ska passa till så mycket som möjligt" och vi var alltid tvungna att säga att "spel är inte det viktigaste".

Vi började med Elgiganten, där säljaren fick välja dator utan att vi lade oss i valet annat än prismässigt.

STORMARKNADS-PC

Vad är bäst – specialist eller stormarknad?

Kan du tjäna på att handla hos en stormarknad i stället för hos en datorbutik? Prestandamässigt är skillnaderna små. Och, beroende på vad som erbjuds för tillfället kan du få rätt mycket för pengarna hos stormarknaderna även om risken finns att du köper en

utgående modell. Det finns dock en sak som gör specialistbutikerna intressanta. Hos dem kan du enkelt konfigurera om datorn på en eller flera komponenter när du köper den.

Kanske du vill ha mer internminne eller ett hetare grafikkort? Läger du till allt från ett par hundringar till flera tusen kan du skräddarsy datorn direkt. Denna lyx har du inte hos stormarknaderna.

Som en jämförelse bör nämnas att flera specialbutiker börjat sälja billigare paketslösningar. Exempelvis testade vi Pyrotech Vortex Hem från Pyrotech (www.pyrotech.se) i nummer 9/06. Den datorn hade placerat sig i mitten av stormarknadsdatorerna och till och med vunnit videoredigerings-testet. Och framför allt fick du också en 19-tumsskärm på köpet!

Compaq imponerar inte

Det märks att Compaq och HP numera är ett och samma företag. Den första starten av datorerna är nämligen snarlik på denna dator och HP Pavilion Media Center, som vi också testade. Prestandan i Compaq Presario SR2019SC är dock inget att skryta med. Visserligen var den förvånansvärt snabb i våra bränningstester, men i alla grafiska tester hamnar den långt ned.

En annan lustig detalj är att tangentbordet är anpassat för såväl Sverige som Norge och Danmark. Som tillbehör kan du själv byta ut knapparna så att det bara står å, ä och ö på dem, men det känns lite snålt att

detta inte kan vara standard från början. En annan nackdel, precis som hos de bägge datorerna från HP, är att det inte finns någon återställningsskiva med utan denna får du bränna själv.

HP/Compaqs återställningsfunktioner ligger annars på en egen del av hårddisken vilket är rätt värdelöst om just hårddisken skulle råka gå sönder.

Det bästa med den här datorn är att den har gott om utrymme i lådan om du vill expandera den.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

HP med bäst prestanda

HP Pavilion Media Center borde egentligen vinna det här testet om vi bara ser till testresultaten, och särskilt vad gäller 3d-grafik där den är överlägsen.

Förväntningarna var också höga eftersom denna dator, som vi köpte på Experts Stormarknad, har mest utmärkande prestanda överlag även i teorin.

Vi blev väldigt förtjusta i datorlådan som hade ett speciellt förvaringsfack för cd- och dvd-skivor på toppen. Lådan har också ett fack framtill för en extern hårddisk som

går under namnet HP Personal Media Drive – förutsatt att du köper till en extern låda förstås. Även om en extern hårddisk inte är så dyr att köpa gillar vi nytänkande i design av datorlådor. Det här är följaktligen testets näst bästa köp, slagen av testvinnaren som erbjuder fler tillbehör för pengarna. Mest saknar vi ett tv-kort, vilket är en förutsättning för att du ska kunna utnyttja Windows Media Center.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Det blev vår testvinnare Packard Bell. Färden gick vidare till Expert Stormarknad där urvalet var mindre och det blev HP:s stora dator.

Hos Computer City var allt slut i vår prisklass utom den mindre HP-apparaten. Säljaren ska här få en extra stor eloge för att han "varnade" för lägre prestanda och hänvisade till någon av alla andra butiker i närheten.

Vi genomförde dock köpet eftersom det lilla formatet inte var ointressant. Sista butiken i

Kungens Kurva blev Onoff där vi köpte vår dator från Acer.

På Siba erbjöds vi en HP, ungefär motsvarande den vi köpte hos Expert, men med en prislapp på tusen kronor mindre. Eftersom det kändes onödigt att testa samma dator två gånger stod vi på oss, mot säljarens korrekta invändningar, och köpte en Fujitsu-Siemens med sämre specifikationer för samma pris.

Sist på utflykten blev PC City där vi slog till på

en Compaq. Även här var säljaren duktig och rekommenderade en Packard Bell som motsvarade den vi redan köpt hos Elgiganten för samma pris som de erbjöd.

Urvalet blev alltså inte den bästa tillgängliga datorn på varje plats eftersom vi ville jämföra olika tillverkare och modeller. Datorerna är alltså inte helt jämförbara, men visar vad du kan räkna med att få för mellan 6 000 och 7 000 kronor hos stormarknaderna.

► ”Datorn ska **passa till så mycket som möjligt** och vi var alltid tvungna att säga att **spel inte är det viktigaste**”

Liten HP ryms överallt

Denna HP Pavilion Slimline är speciell och inte helt jämförbar med övriga i testet vad gäller prestanda.

Formatet är nämligen mycket litet i jämförelse vilket också ger mindre möjlighet att fylla apparaten med teknik – å andra sidan tar den avsevärt mindre plats.

Knappast förvånande är det grafiken som blir lidande vad gäller såväl 3d som konver-

tering av video, även om skillnaden faktiskt är förvånansvärt liten mot de andra datorerna i testet. En dator av det här slaget har lika många fördelar som nackdelar, men tänk på att du inte har samma möjligheter att expandera och byta ut delar inne i datorn eftersom det helt enkelt inte finns plats.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Prisvärd Packard Bell *Bästa köp*

Packard Bell briljerar inte riktigt någonstans i jämförelse med övriga testade datorer. Men den gör heller inte bort sig i något test, med undantag för vår konvertering av en stor wav-fil till mp3-format i musiktestet.

I slutändan blir detta en klar och tydlig vinnare i det här testet. Handlar du dator i denna prisklass kan nämligen inte prestanda bli det avgörande så i stället får vi titta på helheten.

Här får du bonus i form av ett tv-kort, en

fjärrkontroll att styra Media Center med och trådlöst nätverk i form av en usb-pinne.

Dessutom, vilket vi gillar skarpt, finns det en tryckt handbok som verkar riktigt utförlig och bra. På minussidan är lådan trång inuti och det lär inte vara helt enkelt att bygga ut på egen hand. Dessutom satt grafikortet en aning löst.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

	Acer Aspire E360 - U97V	Compaq Presario SR2019SC	Fujitsu Siemens Scaleo P /CPU P4 517 2,93	HP Pavilion Media Center m7625.se PC
Tillverkare/kontakt	Acer/Onoff, 0774-40 40 40, www.onoff.se	HP/PC City, 0771-11 61 16, www.pccity.se	Fujitsu Siemens/Siba, 042-20 25 65, www.siba.se	HP/Expert Stormarknad, 013-28 86 00, www.expert.se
Processor	AMD Athlon 64 x2 4600+ men det stod x2 DC 3800+ på kartongen	ADM Athlon 64 3500+, 991 MHz	Intel P4, 2,93 GHz	AMD Athlon 64 x2 3800+, 2 GHz
Minne	512 MB	1 GB	512 MB	1 GB
Grafikkort	ATI Radeon x1300 256 MB men det stod att det skulle vara x1300 512 MB på kartongen	Geforce 6150 LE GPU	Geforce 6200 TC 64/256M	Nvidia Geforce 7500 LE Turbo Cache
Hårddisk	250 GB <i>Fel delar!</i>	200 GB	160 GB <i>Virusskydd</i>	320 GB
Nätverkskort	Ja	Ja	Ja	Ja
Operativsystem	Windows XP Home	Windows XP Media Center	Windows XP Home	Windows XP Media Center
Tillbehör	Works 8.0	Works 8.0	Works 8.0, Norman Antivirus 3 år, Nationalencyklopedin online 6 månader	Works 8.0
Cirka pris	6 000 kronor	6 000 kronor	6 000 kronor	7 000 kronor
+	Högtalare ingår	Gott om utrymme för att expandera inuti lådan	Färdig återställningsskiva finns med	Smart datorlåda med förvaringsfack och fack för extern hårddisk
-	Förseglad låda, felaktiga komponenter inne i datorn	Saknar tv-kort för att kunna utnyttja Media Center fullt ut	Förseglad datorlåda	Saknar tv-kort för att kunna utnyttja Media Center fullt ut
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

STORMARKNADS-PC

SÅ HÄR TESTADE VI

Vi testade datorernas prestanda på samma sätt som vi testar bärbara datorer. Detta för att de rent prestandamässigt går att jämföra med en aning dyrare bärbara modeller. Testet görs i fem moment: **Grafiktest i 3d Mark 03**. Belastar grafikretsarna. Resultatet redovisas i 3d Mark-poäng. **Videokonvertering** av en 2,6 GB stor

videofil i dv-avi-format till mpeg-1 med programmet Tmpenc. Belastar mest processorn. **Bearbetning** av en 265 megabyte stor tiff-bild i Photoshop 9. Två filter, sharpen more och mosaic, läggs på bilden. Belastar främst primärminne och processor. **Rippning** (konvertering från pcm till mp3)

av vår referensskiva (Tom Jones' Greatest Hits). Belastar processor och cd-spelare. Program vi använde var Easy cd-da Converter. **Musikkonvertering** mellan Microsoft wav-fil (på 280 MB) till mp3 i programmet Soundforge 8. Testet belastar i huvudsak processorn.

3d-grafik

(3d Mark 03-poäng)

Acer Aspire E360-U97V	1 582
Compaq Presario SR2019SC	1 214
Fujitsu Siemens Scaleo P/CPU P4 517 2,93	2 409
HP Pavilion Media Center m7625.se PC	4 534
HP Pavilion Slimline s7510.se PC	1 124
Packard Bell Pdc 820	1 932

(Högsta värde = bästa värde)

Bildbearbetning

(Tid: minuter och sekunder)

Acer Aspire E360-U97V	2.09
Compaq Presario SR2019SC	1.11
Fujitsu Siemens Scaleo P/CPU P4 517 2,93	1.44
HP Pavilion Media Center m7625.se PC	1.29
HP Pavilion Slimline s7510.se PC	1.39
Packard Bell Pdc 820	1.33

(Lägst värde = bästa värde)

Musikkonvertering

(Tid: minuter och sekunder)

Acer Aspire E360-U97V	1.19
Compaq Presario SR2019SC	1.16
Fujitsu Siemens Scaleo P/CPU P4 517 2,93	3.21
HP Pavilion Media Center m7625.se PC	1.20
HP Pavilion Slimline s7510.se PC	1.19
Packard Bell Pdc 820	3.32

(Lägst värde = bästa värde)

Videokonvertering

(Tid: minuter och sekunder)

Acer Aspire E360-U97V	10.23
Compaq Presario SR2019SC	10.58
Fujitsu Siemens Scaleo P/CPU P4 517 2,93	17.16
HP Pavilion Media Center m7625.se PC	10.46
HP Pavilion Slimline s7510.se PC	22.15
Packard Bell Pdc 820	11.41

(Lägst värde = bästa värde)

Cd-kopiering

(Tid: minuter och sekunder)

Acer Aspire E360-U97V	4.00
Compaq Presario SR2019SC	4.09
Fujitsu Siemens Scaleo P/CPU P4 517 2,93	4.37
HP Pavilion Media Center m7625.se PC	6.42
HP Pavilion Slimline s7510.se PC	6.38
Packard Bell Pdc 820	4.45

(Lägst värde = bästa värde)

Köpa till skärm kostar 2 000 kronor

Eftersom skärmar inte ingick i priset frågade vi på varje säljställe vilken skärm de tyckte vi skulle köpa till. Samtliga rekommenderade någon typ av bredbildsskärm från HP eller annan tillverkare. Priserna börjar runt 2 000 kronor och kan gå hur högt som helst. Intrycket är dock att alla säljarna rekommenderar bra skärmar till rimligt pris. Köper du på nätet sparar du ett par hundralappar.

HP Pavilion Slimline s7510.se PC

HP/Computer City, 042-20 22 25, www.computercity.se

AMD Turion 64 Mobile, ML-37, 795 MHz

1 GB

Ati Radeon Express 200

250 GB

Ja, + wlan

Windows XP Home

Works 8.0, familjelicens för "dator-körkort/undervisning online", trådlös mus/tangentbord

7 000 kronor

Liten

Den lilla storleken gör att du inte kan bygga ut datorn själv

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Packard Bell Pdc 820

Packard Bell/Elgiganten, 0771-11 51 15, www.elgiganten.se

Intel Pentium D 820, 2,8 GHz, 2,79 GHz

1 GB

Nvidia Geforce 7300 SE, 512 MB

200 GB

Ja, + wlan (usb)

Windows XP Media Center

Works 8.0, usb-wlan, tv-kort, fjärrkontroll

7 000 kronor

Tryckt handbok, mest tillbehör för pengarna

Grafikkortet satt aningen löst

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bäst i test

minst

Detta finns i alla datorerna

Alla datorer i vårt test har en dvd-brännare och läsare för en rad olika minneskort, det vill säga sådana du har i digitalkameran, mp3-spelaren eller telefonen. Dessutom finns såväl usb- som firewire-kontakter på både fram- och baksida. När du köper en dator är det dessutom bra att fundera på om det är något speciellt du behöver av följande saker:

✓ **Dvd.** Ska du huvudsakligen bränna dvd är det vettigt att köpa den som har den snabbaste brännaren, men annars är den rätt ointressant eftersom det inte lär skilja mer än en minut eller två mellan den snabbaste och den långsammaste.

✓ **Ljud.** Annat intressant är antalet ljudutgångar och även ingångar för mikrofon och liknande.

✓ **Tv.** Ska du koppla datorn till tv:n? Kontrollera att det finns rätt utgångar för just din tv-apparat.

✓ **Bygga ut?** En viktig fråga är hur pass mycket du kan bygga ut datorn själv i form av nytt grafikkort, mer internminne, en extra hårddisk och så vidare.

Kort och gott – förbered dig inför köpet och berätta för säljaren så detaljrikt som möjligt vad du faktiskt vill kunna göra med din dator.

10

sätt att lura storebror

Här är Pär Ströms tips för hur du kan surfa mer anonymt och bli svårare att spåra och kartlägga.

✓ Använd en "slaskadress" och inte din riktiga mejladress när du prenumererar på nyhetsbrev.

✓ Ange inte ditt riktiga namn när du går med i ett forum eller prenumererar på ett nyhetsbrev.

✓ Söker du med Google så skaffa dig webbmejl någon annanstans för att göra samkörning svårare.

✓ Ställ in ditt mejlprogram att inte automatiskt hämta bilder i mejl.

✓ Rensa historiken i webbläsaren varje dag.

✓ Sökmotorer och andra webbplatser kan identifiera dig antingen med din ip-adress eller med hjälp av en cookie på din dator. Ta bort cookies minst en gång i veckan eller...

✓ Prova programmet G-Zapper (www.dummysoftware.com/gzapper.html). Det tar bort den cookie som Google sparar på din hårddisk.

✓ Skicka inte användningsstatistik om du använder Googles verktygsfält. Klicka på fliken *Mer* i dialogrutan *Verktygsfält-alternativ* och se till att rutan *Skicka användningsstatistik till Google* inte är förkryssad.

✓ Stäng av Avancerade funktioner om du använder Google Desktop eftersom den funktionen kan skicka information till Google om vilka webbsidor du besöker. Högerklicka på ikonen för *Google Desktop* i Aktivitetsfältet och välj *Inställningar*. Klicka på *Övrigt* och se till att kryssrutan *Aktivera Avancerade funktioner* inte är förkryssad.

✓ Vill du vara riktigt försiktig kan du använda en anonymiseringstjänst som exempelvis Dold (www.dold.se) eller Relakks (www.relakks.com). Se testet på sidan 72.

SÅ LÄCKER PRIVAT UT PÅ

De vet var du bor, hur din dator är konfigurerad och vilken din internetoperatör är. Är du oförsiktig kan de dessutom se vad du har i klippbordet, vilka sökningar du gjort och vilka sajter du besökt. Du är avslöjad!

AVSLÖJAD PÅ NÄTET

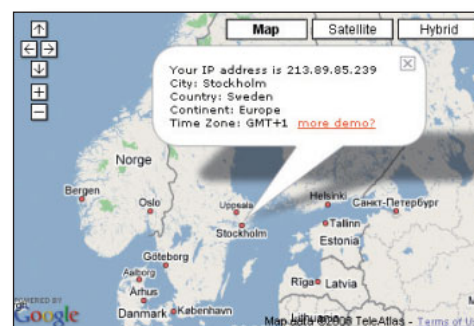

Text: Per Lövgren

E-post: per.lovgren@ordkultur.se

Någon vet mer om dig än du trodde var möjligt. Din webbläsare lämnar inte ut särskilt mycket information när du surfar på nätet, men den information som lämnas ut kan avslöja var du bor, vilken internetoperatör du har och hur din dator ser ut. Vill det sig illa kan en webbplats du besöker i smyg ta reda på vilka andra sajter du besökt och vilken typ av information du sökt efter på Google.

Mest skrämmande är inte hur mycket information som går att samla om dig och dina surfvanor, utan hur lätt det är. Det är så lätt att du kan göra det själv, följ bara stegen nedan. ■

Din adress är röjd! Det finns företag som har stora databaser där ip-adresser är kopplade till geografiska koordinater, vilket gör det möjligt att lista ut var du bor.

De vet var du bor!

Öppna din webbläsare och skriv **www.google.com** i adressfältet. När du trycker **Retur** kommer sidan som visas vara den svenska Google-sidan, **www.google.se**. Hur kan Google veta att du bor i Sverige?

Google kan inte bara lista ut i vilket land du bor, utan även i vilken stad. Och det kan andra sajter göra också. Tekniken som gör det möjligt kallas för geo-location eller geo-identification.

Det finns företag som specialiserat sig på att hjälpa webbplatser att koppla geografisk information till ip-adresser. Företagen har stora databaser med information om var bland annat routrar och servrar är placerade och vilka ip-adresser dessa har. Även om din ip-adress inte finns med i databasen kan företagen ändå göra en (mycket) kvalificerad gissning om svar du bor någonstans.

– Den här tekniken blir allt mer sofistikerad och i framtiden blir det säkert möjligt att göra ännu noggrannare positionering med hjälp av ip-adressen, säger Magnus Lindkvist som är säkerhetsansvarig på Microsoft.

Det finns flera webbplatser där du kan pröva hur lätt det är att ta reda på var din ip-adress

På nästa sida: Därför är Google skrämmande ▶

"bor". Prova www.ip2location.com så ska du se att den förmodligen listar ut i vilken stad du bor. Besöker du i stället www.ipligence.com så ser du på en karta eller satellitbild var du bor någonstans.

De vet hur du surfar

På www.ip2location.com visas även information om din internetoperatör. Artikelförfattaren har bredband via kabel-tv vilket sidan lyckas lista ut. Men, genom att använda Whois går det att ta reda på mer information om vem din internetleverantör är. Whois är, enkelt förklarat, en katalog med information som bland annat gör det möjligt att ta reda på till vilken internetleverantör en viss ip-adress hör.

Gå till adressen ipkoll.se/natverkstjanster/whois och mata in din ip-adress (din ip-adress visas högst upp på sidan).

Som du ser går det nu enkelt att ta reda på vem din internetleverantör är.

De vet hur din dator ser ut

När du besöker en webbplats lämnar din webbläsare ut information om din dator. Tanken är att webbplatsen ska kunna använda den informationen för att anpassa webbsidorna för just dig. Informa-

tionen som lämnas ut är vilken webbläsare du använder, vilket operativsystem du har samt vilken upplösning och hur många färger din bildskärm är inställd att visa. Gå till sidan www.spyber.com för att se hur mycket information som vilken webbplats som helst kan ta reda på om din dator.

De ser vad du söker efter

Det amerikanska säkerhetsföretaget Spi Dynamics gjorde nyligen ett chockerande avslöjande: Med enkla medel kan en webb-

plats ta reda på vilka sökningar du gjort på internet och vilka webbplatser du besökt.

Men vänta, du behöver inte ta fram saxen för att klippa av nätverkssladden riktigt än. Tekniken kan inte ta reda på alla sajter du besökt eller alla sökningar du gjort utan kan

endast användas för att bekräfta att du besökt en viss sajt eller gjort en viss sökning.

Spi Dynamics menar att det är illa nog och ger ett skrämmande exempel på hur tekniken skulle kunna användas. FBI skulle i smyg kunna kontrollera om en person som besöker dess webbplats vid något tidigare tillfälle har

WHOIS

IPKoll.se

Din IP-Adress: 213.89.85.239

HEM

INFORMATION OM IP-ADRESSER

OM IPKOLL.SE

WHOIS

WHOIS är ett TCP-baserat protokoll som används för att genom en databas få information om ägaren till ett domännamn eller en IP-adress.

Whois IP-Adress eller AS#####

213.89.85.239

På ipkoll.se kan du göra en så kallad Whois-sökning och ta reda på vilken internetleverantör som hanterar en viss ip-adress.

"Google är skrämmande"

Tre av fyra som använder Google tror att sökmotorn inte registrerar några uppgifter om vem som söker efter vad, enligt en undersökning som utförts i USA. Inget kunde vara mer fel. För varje sökning du gör registrerar Google datum, klockslag, ip-adress och vilka ord du har sökt på.

Och Googles imperium växer. Använder du webbmejl Gmail läser Google redan all din e-post för att kunna visa annonser som är specifikt anpassade efter innehållet i dina mejl. Använder du ordbehandlings- och kalkylverktygen Google Docs & Spreadsheets lagras dina dokument och filer på en server någonstans hos Google.

Om Google skulle samköra uppgifter om dina sökningar med innehållet i dina mejl och de dokument du lagrar hos företaget, skulle det ge en intim inblick i ditt liv.

– Jag har inte förtroende för ett företag som Google när det gäller hur det hanterar uppgifter om sina användare. Jag tror att Google redan samkör uppgifter och om det inte gör det nu, så kommer det att göra det i framtiden, säger säkerhetsexperten Pär Ström.

Han menar att Google har blivit en obehaglig maktfaktor på internet.

– Det är illa nog att det är världens ledande sökmotor, men tar vi även hänsyn till Googles alla andra verktyg blir det riktigt skrämmande. Googles policy för hur företaget hanterar information om användarna garanterar i princip ingenting.

Även om Googles sökmotor, webbmejl och andra verktyg är gratis att använda får vi betala ett pris, menar Pär Ström.

– Vi får betala med vår personliga integritet och det kan vara ett högt pris.

Pär Ström berättar att det finns ett stort intresse av att kartlägga användare på internet och att det inte bara är kommersiella krafter som vill spåra våra förehavanden utan även "andra aktörer".

– Jag har inga belägg för det, men det vore nästan naivt att tro att Google inte samarbetar med den amerikanska underrättelsetjänsten, säger han.

"Obehagligt att Google vet så mycket om oss"

Per Ström, säkerhetsexpert

Your User Agent:
Windows NT 5.1; .NET CLR 1.1.4322; .NET CLR 2.0.50727)
Your Operating System (OS):
Windows XP .NET Framework 1.1, .NET Framework 2.0,
Your browser:
Internet Explorer 7.0
Screen Information
Screen resolution: 1600x1200 Color depth: 32bits, displaying 4294967296 colors.
JavaScript check
JavaScript enabled!

Aha! Du har förmodligen en 20-tumsskärm eftersom du använder upplösningen 1 600 x 1 200 bildpunkter. Och så har du Windows XP och Internet Explorer 7.

gjort en sökning på ordet bombtillverkning på exempelvis Google och skulle i så fall kunna registrera personens ip-adress.

På företagets webbplats finns en sida som demonstrerar tekniken: www.spidynamics.com/spilabs/js-search. Gör först en sökning på Google.com (inte Google.se). Ange därefter samma sökord på Spi Dynamics sida.

För att skydda dig mot det här hotet måste du helt enkelt tömma eller stänga av historiken i din webbläsare.

De kan se ditt klippbord

Visste du att en webbplats kan se vad som finns i ditt klippbord i Windows? Inte? I så fall är det bäst att du tänker dig för nästa gång du klipper eller kopierar information i Windows, annars riskerar du att någon webbplats du besöker snappar upp den informationen utan att du vet om det, åtminstone om du har Internet Explorer 6.

Skriv in en bit text i Word eller Anteckningar, markera texten och tryck **Ctrl+C** för att kopiera texten till klippbordet.

Öppna din webbläsare och gå till adressen www.spyber.com. En bit ned på sidan visas nu innehållet i ditt klippbord.

"Som du ser ska du aldrig ha någon viktig personlig information, som användarnamn, lösenord eller kontonummer i klippbordet eftersom det är väldigt lätt för andra att se den informationen", varnar webbplatsen. Vi kan bara hålla med.

De vet när du läser nyheter

Köper du en tidning i kiosken kan inte förlaget som ger ut tidningen veta om du över huvud taget kommer att läsa den. Ännu mer omöjligt är det för förlaget att ta reda på vilka artiklar du i så fall läser och var du är när du läser tidningen.

Men prenumererar du på nyhetsbrev som du får via e-post är läget precis det motsatta och företaget som står bakom nyhetsbrevet kan enkelt få reda på exakt när du läste

nyhetsbrevet, var du då befann dig och vilka artiklar du läste. Hur är detta möjligt?

I nyhetsbrevet i din inkorg finns det en mycket speciell bild. Den är pytteliten, bara 1 x 1 pixel, och är dessutom genomskinlig.

Varför? Jo, för att du inte ska se den. När du tittar på nyhetsbrevet i din webbläsare hämtas den "osynliga" bilden från en webbserver som registrerar vem som hämtat bilden.

På så sätt vet företaget vem som öppnat nyhetsbrevet och när han eller hon öppnade det. Eftersom företaget nu känner till din ip-adress är det en smal sak att därefter spåra vilka länkar du klickar på i nyhetsbrevet för att på så sätt få reda på vilka artiklar du är intresserad av.

Den här spårningstekniken används i många nyhetsbrev. Se efter om tekniken används i något av de nyhetsbrev du prenumererar på. Välj att visa nyhetsbrevet som html-kod, i Outlook 2003 högerklickar du

"Aktiva mejladresser är värda guld för spammarna"

Magnus Lindkvist, säkerhetsansvarig, Microsoft

på nyhetsbrevet och väljer **Visa källa**. Sök sedan på **gif** och leta efter en gif-bild som hämtas från en annan webbplats än den som ger ut nyhetsbrevet. Bilden har ofta en misstänkt lång adress som den vi ringat in på skärmdumpen här nedan.

– Tekniken används även av spammare för att ta reda på vilka e-postadresser som är aktiva. Öppnar du ett spam, hämtas den osynliga bilden, och spammaren vet att du använder ditt e-postkonto. Resultatet blir att du förmodligen kommer att få ännu mer skräppost eftersom aktiva mejladresser är värda guld för spammarna, berättar Magnus Lindkvist.

Psst!

Missa inte vårt test av tjänster som gör dig osynlig på nätet, se sidan 72.

Spion. Här har vi ringat in en misstänkt gif-bild i ett nyhetsbrev. Bilden syns inte när vi öppnar nyhetsbrevet men skvallrar till den som skickat brevet och berättar vem som öppnat det och när.

Dina sökningar avslöjar dig

I augusti i år råkade den amerikanska webbportalen AOL av misstag publicera en databas med information om 20 miljoner webbsökningar som utförts av 657 000 personer mellan mars och maj i år. Även om databasen inte innehöll ip-adresserna till personerna som registrerats lyckades New York Times med hjälp av information i databasen snabbt spåra upp den 62-åriga änkan Thelma Arnold som bland annat sökt efter "60-åriga män som är singel" och "hund som kissar överallt".

Även i anonyma sökkloggar går det att identifiera personer, bland annat eftersom många användare gör sökningar på sitt eget namn. Sökningarna en person gör avslöjar

mycket om honom eller henne. Ta personnummer 5450953 i AOL:s databas som exempel. Han har gjort flera sökningar på barnporr, men han har också sökt efter nya hjul till en Corvette 2004, efter ett telefonnummer till en hjulhandlare i Baltimore och efter rabatterade resor till Las Vegas. En person som har en Corvette av 2004 års modell, som bor i Baltimore-trakten och som någon gång i mars till maj funderade på att åka till Las Vegas har alltså sökt upprepade gånger efter barnporr. Kanske räcker den informationen för att någon ska lista ut vem personen ifråga är.

Här kan du själv snoka bland sökningarna AOL läckte: www.aolsearchdatabase.com

User ID	Search Keywords	Date	Website
5450953	see little lolita	2006-04-21 13:36:54	http://www.galfromdownunder.com

Avslöjad! Även om AOL:s sökkregister är anonymt går det att identifiera personer utifrån vilka sökningar de gjort.

Släng ut din vhs!

Hög tid att skaffa hårddiskvideo

– men se upp för dåliga fjärrkontroller!

Har du inte skrotat vhs-bandaren är det dags nu. De smarta hårddiskinspelarna blir bara bättre och billigare. Dessutom är de Microsofts mardröm, då de i stort kan ersätta ett Media Center!

Text: Petter Ahrnstedt

E-post: petter.ahrnstedt@idg.se

En platt tv räcker inte. Nej, ditt digitala vardagsrum består av mer än så. Helst något som kan prestera en bra bild på din nya, fina platta lyx-tv. För om du fortfarande sitter och ser på film med vhs-spelaren på din 42-tums lcd-tv lär bilden vara horribel och ljudet burkigt.

En hårddiskvideo har precis samma funktion som din gamla videobandare, plus ett knippe till.

För det första sparar den materialet digitalt; det slits inte när du tittar på det. För det andra går det att bränna dvd-filmer av det du har spelat in. Och för det tredje är det så mycket smidigare då du slipper leta efter tomma videoband att spela in på.

Bättre bild med hdmi

Hårddiskinspelarna vi testat är alla utrustade med hdmi (high definition media interface), framtidens digitala scart-kontakt. Hdmi kan föra över både bild och flerkanalsljud i samma sladd. Det innebär också att signalen kan krypteras, för att hindra att den kopieras. Detta skydd heter hddcp.

Med hdmi får du ut bilden oförstörd från hårddiskinspelaren i och med att den inte

behöver konverteras till analog signal. Bildkvaliteten mellan scart och hdmi är klart synbar – det blir mycket bättre med hdmi. Rent generellt har nästan alla hårddiskinspelare i vårt test mycket bra bild, några större skillnader finns inte.

Enklare än mediececenter-pc

Andra fördelar med hårddiskinspelarna jämfört med en mediedator är att de är mycket mer stabila. De slipper ju ha ett stort, svulstigt operativsystem i botten. En dvd-spelare/hårddiskinspelare är också bättre på att visa film än vad en mediedator är.

Framför allt gäller detta vid panoreringar i filmer; på en mediececenter-pc hackar svepande sekvenser på grund av att grafikkortet har svårt att synkronisera videostreamen som går in i datorn (till exempel via dvd-läsaren) med videostreamen som skickas ut från datorn till tv:n.

Nackdelen då? Tja, den

största har tidigare varit att det inte finns någon programguide som ger dig översikt över tv-programmen och underlättar vid inspelning, men detta är på väg att lösas.

En av hårddiskinspelarna i testet har inbyggd programguide, och investerar du i en dyrare modell finns det till och med spelare med uttag för digital-tv-leverantörernas programkort. Så, bäva Media Center – här kommer hårddiskinspelarna! ■

5 ord om bild och bekvämlighet

720p – Filmformat där bilden dels har högre upplösning, dels ritas upp progressivt. En vanlig tv-bild utgörs av två bilder som flätas samman där först linjer med ojämna nummer ritas, sedan linjer med jämna nummer. Progressiv bild ritas upp linjerna i stigande ordning. Detta ger en behagligare bild.

Hddcp – High-bandwidth digital content protection, kopieringsskydd utvecklat av Intel. Tillverkare av apparater och media kan välja om kodningen ska användas eller inte.

Hdmi – High definition media interface. Sladd som kan bära både digitalt 5.1-ljud och bild. Klarar hddcp-kryptering.

Komponentingång – Analogt sätt att föra över bild. Stöder 720p.

Timeshift – Möjlighet att stoppa mitt i en pågående film på tv och sedan titta vidare när det passar.

Sju hårddiskvideor testas

Sardinburk. JVC packar ihop bra. Du kan spela in 30 minuter från tv fast du bara har 20 minuter kvar av hårdiskutrymmet.

På kartongen står det DVB-T, vilket innebär att LG DBRH198 har en digital mottagare så att du kan få in de fria kanalerna. Installationen går smärtfritt och det finns svenska menyer – om än något klantigt översatta. Antalet inspelningslägen är bara fyra, men du får fina färger och bra kontrast när du spelar upp film. Inspelat material håller också mycket bra kvalitet. Vill du redigera videofilmer är det också enkelt med LG:s spelare.

Programguiden ger översikt över dina kanaler och du kan spela in kommande program genom att bara markera dem. Tyvärr har den inte stöd för betalkanalerna. Däremot kan den spela upp divx-filmer.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

På smidiga JVC DR-MH300SE/BE är kanalinstallationen enkel. Standardläget för inspelning ger dig 69 timmars utrymme på hårddisken – då får du mycket bra bild. Men även i longplay, som räcker till 138 timmar, var bilden bra. Inspelat material går att spara i olika kategorier. I fronten sitter en lucka som du kan koppla en dv-kamera till, (något som alla spelarna har). Vad de andra spelarna däremot inte har är JVC:s funktion att hela tiden ligga och buffra tv-kanalen du tittar på. Du behöver alltså inte trycka på record eller time shift för att spola tillbaka ett tv-inslag.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soffpotatis. LG:s bekväma programguide hämtar material via det digitala marknätet.

På nästa sida: Lågspraisalternativen

Här är det bra bild rakt över, och med flexibel inspelningsfunktion kan du bränna film till dvd med bra kvalitet i Panasonic DMR-EH65. Men timeshift fungerar inte direkt; du måste först spela in någon minut innan den aktiveras. Longplay-läget ger 111 timmars inspelning och fungerar hyfsat, men allt över det förstörs av för hård bildkomprimering. Den här modellen kan spela upp divx-kodade filmer, och visa bilder direkt från sd-kort. Tyvärr är alla menyer på engelska och return-knappen är virrig. Antingen tas du tillbaka ett steg, eller tillbaka till tv-läget. Panasonics spelare är annars den spelare som är snabbast i testet. Någon sekund efter att du startat den kan du börja spela in.

1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

Fartåket. Här går det undan – du kan spela in efter bara någon sekund med Panasonics modell.

Krämlig. Philips modell lider av ett extremt besvärligt menysystem, vilket gör den frustrerande att använda.

Oj vad dålig Philips DVDR7310H är. Fast det handlar inte om kvaliteten på inspelningen, utan på det gräsliga sirapssega gränssnittet. Philips bidrag har en hårddisk på hela 250 gigabyte. Det räcker till 400 timmars inspelning med maximal komprimering. Men då ser det riktigt dåligt ut. Vanliga longplay ser bra ut och då kan du spela in 140 timmar. Med en dvd-film blir bilden också bra, likaså bränt material.

Fjärrkontrollen är dock ruskigt svåröverskådlig – nästan alla knappar har samma utseende. När du trycker på en knapp dröjer det flera sekunder innan något händer, och att byta kvalitet på inspelningsläget kräver att du gräver ned dig i systemmenyn. Något du inte vill göra två gånger.

1 2 **3** 4 5 6 7 8 9 10

Det är en fröjd att ta sig an Pioneer DVR-545H. I med hdmi-sladden och – vips! – bild, precis som det ska vara. Ett klick i en ruta och kanalinstallation startas, ett par klick senare och vi är i gång.

Pioneer DVR-545H kan skala upp film till 1080i, har stöd för divx-film och låter dig manuellt ställa in hur mycket en dvd-skiva ska innehålla. Är filmen du vill bränna till dvd-skiva två timmar och tio minuter anpassar den kvaliteten efter detta. Toppen! Menyer och bruksanvisning är dessutom på svenska. Superb bildkvalitet, vettiga funktioner och ett lägre pris än LG:s modell gör Pioneers spelare till testvinnare.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Smidig. Pioneers modell är lättanvänd, bara du kommer ihåg att Pioneer kallar funktionen timeshift för chase play.

	JVC DR-MH300SE/BE	LG DBRH98	Panasonic DMR-EH65	Philips DVDR7310H
Tillverkare/kontakt/läs mer	JVC, 08-795 04 00, www.jvc.se	LG, 08-566 415 00, nordic.lge.com	Panasonic, 08-612 87 70, www.panasonic.se	Philips, 08-598 520 00, www.philips.se
Bruksanvisning/menyer på svenska	Ja/ja	Ja/ja	Nej/nej	Ja/ja
Hårddisk	160 gigabyte	160 gigabyte	250 gigabyte	250 gigabyte
Spelbara format	Dvd, dvd audio, vcd, s-vcd, cd-da, mp3, jpeg-bilder	Dvd, vcd, s-vcd, cd-da, mp3, jpeg-bilder, divx	Dvd, dvd audio, vcd, s-vcd, cd-da, mp3, jpeg-bilder, divx	Dvd, vcd, s-vcd, cd-da, mp3, jpeg-bilder, picture disc
Inspelningslägen (antal timmar på hårddisken)	11/34/69/138/209/300	43/84/156/232	55/111/222/443 och flexibel*	47/95/119/143/191/287/400
Inspelningslägen (antal timmar på dvd)	1/2/4/6/8	1/2/4/6	1/2/4/8. Dvd med dubbla lager: 2/4/8/12	1/2/2,5/3/4/6/8
Timeshift	Ja	Ja	Ja	Ja
Ingångar/utgångar	2 scart, s-video, hdmi, komponent, rf, koaxial, g-link	2 scart, hdmi, komponent, 2 komposit, s-video, rf, optisk, koaxial	2 scart, s-video, hdmi, komponent, rf, koaxial, optisk, g-link	2 scart, s-video, hdmi, komponent, rf, koaxial, optisk, g-link
Digital-tv-mottagare	Nej	Ja	Nej	Nej
Storlek (b x h x d)	44 x 7 x 30 cm	43 x 5 x 34 cm	43 x 6 x 33 cm	43,5 x 8 x 34 cm
Vikt	4,6 kg	4,5 kg	4,2 kg	5 kg
Cirka pris	5 500 kronor	5 800 kronor	6 000 kronor	4 900 kronor
+	Bra bild vid budgetläge, enkel installation och användande	Bra menyer, programguide	Bäst bild, enkel att installera, startar blixtnsabbt	Bra bildkvalitet
-	Rörig fjärrkontroll	Få inspelningslägen	Engelska menyer, seg timeshift, dum knappplacering på fjärrkontrollen	Det sämsta menysystemet vi testat
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

* Med flexible bestämmer spelaren automatiskt kvaliteten utifrån hur mycket utrymme som finns på hårddisken/skivan.

Billigast. Du får mycket för pengarna om du väljer Samsungs hårddiskvideo.

3600 kr

Samsung kan skryta med en hel del finesser och ett mycket bra pris! Det som sticker ut är fjärrkontrollen, som dels är snygg men också genomtänkt. Knapparna är här grupperade efter funktioner.

Samsung har bästa bild i budgetläget, men det är ändå tveksamt om det går att använda. I longplay, som räcker för dryga 70 timmars inspelning, ser det helt okej ut. Har du divx-filmer kvar från tiden när man fick ladda ned (men inte dela ut) kan du spela upp dessa.

Till nackdelarna hör att DVD-HR735 inte kan skala upp bild högre än 576p, de andra spelarna klarar 720p och 1080i. Men snabb är den.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Thomson är superkrånglig, det går inte att starta en ny Scenium DTH8664 i hdmi-läge – den är förinställd på scart och känner inte automatiskt av vilken signal den tar emot. Det gör att installationen tar tid. Vi trycker på knapparna som det är tänkt, men någon hdmi-bild blir det inte. Ett byte till komponentutgången gör susen, men då vägrar den att visa tv. Bara att söka om kanalerna, men det fungerar inte heller. Enda gången vi får tv-bild ur Thomson är när den kopplas via scart. När du startar spelaren måste du välja om du vill se på tv eller film. Varför inte bara placera den i ett tv-läge med detsamma? Korkat! Enda fördelen är att maskinen buffrar när du ser på tv. Du behöver inte trycka på inspelning eller timeshift, det räcker med paus.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Hemsk. Thomsons modell ger oss gråa hår med sin krångliga användning.

4800 kr

Fungerar bra – också med gammal tv

Har du en crt-tv och vill vänta med hårddiskinspelare tills du bytt upp dig till en platt tv? Tänk om! Samtliga spelare vi testat ger mycket bättre bild på en vanlig crt-tv jämfört med en lcd-tv med full hd-upplösning. Anledningen är att en crt-tv kan tända och släcka alla pixlarna, medan en lcd-tv inte kan göra detta, den är hela tiden belyst bakifrån. Det är därför mörka scener ofta ser blaskiga ut på en lcd-tv. Lcd-tv, även dyra sådana, lider också ofta av eftersläpning av bilden.

Uppskalning – vad är det?

En modern dvd-spelare har möjlighet att skala upp bilden till 720p eller 1080i. Detta innebär inte att bilden blir högupplöst, utan att spelaren lägger till linjer, fyller ut mellanrummen, då vanlig tv inte har samma upplösning som hdtv. Har du en lcd-tv som är hd-klar med ett par år på nacken är sannolikheten stor att bildförbättringstekniken i tv:n inte är lika bra som dagens tv-apparater. Då kan det vara en finess med en hårddiskinspelare som klarar uppskalning.

Vad får jag för 3 000 kronor?

Vill du inte betala mellan 5 000 och 6 000 kronor för en hårddisk-inspelare? Lugn, det finns vettiga alternativ runt 3 000 kronor. LG RH-7500 är en kompetent spelare med 80 gigabytes hårddisk, vilket räcker till 40 timmars inspelning med vettig kvalitet. Den saknar hdmi-utgång, men har å andra sidan komponentutgång, vilket innebär att du kan få ut en bild på 480p. Den största nackdelen är att fläkten låter för mycket samt att antalet inspelningslägen inte är så många. Timeshift kräver två knapptryckningar för att aktiveras. Du får en kompetent maskin som spelar in tv åt dig och spelar upp dvd-film, trots att den är snart två år gammal.

Så gjorde vi testet

Maskinerna kopplades dels via hdmi till en 37-tums Amoi lcd-tv med full hd-upplösning (1 080p), dels via scart till en vanlig gammal crt-tv. Material spelades sedan in i olika test-lägen, samt brändes till dvd-skivor. Vi spelade också upp filmer (Superhjältarna, Shrek 2 och Rymdimperiet slår tillbaka) för att bedöma kvaliteten på filmuppspelning.

Vi har vägt in bildkvalitet, användarvänlighet, funktion och pris i det sammanlagda betyget.

Urvalet var de populäraste märkena på Pricerunner.se, med hdmi-anslutning och ett pris under 6 000 kronor.

Pioneer DVR-545H	Samsung DVD-HR735	Thomson DTH8664
Pioneer, 08-609 91 00, www.pioneer.se	Samsung, 08-590 966 00, www.samsung.se	Thomson, 042-25 75 00, www.thomson.net
Ja/ja	Ja/nej	Ja/ja
160 gigabyte	160 gigabyte	250 gigabyte
Dvd, vcd, s-vcd, cd-da, mp3, jpeg-bilder, divx, wma	Dvd, dvd audio, vcd, s-vcd, cd-da, mp3, jpeg-bilder, divx, xvid	Dvd, vcd, s-vcd, cd-da, mp3, jpeg-bilder, divx, wma
34/68/136/204/340 (manuell inställning: 34-455 timmar)	38/72/138/205	Uppgifter ej tillgängliga
1/2/4/6/8/10 (samt steglös manuell inställning)	1/2/4/8	1/2/3/4/6/8
Ja	Ja	Ja
2 scart, hdmi, komponent, komposit, rf	2 scart, hdmi, komponent, komposit, s-video, rf, optisk, coaxial	2 scart, hdmi, komponent, komposit, coaxial, rf
Ja	Nej	Nej
42 x 7 x 32 cm	43 x 6 x 30 cm	43 x 7 x 28 cm
4,4 kg	3,9 kg	4,5 kg
4 900 kronor	3 600 kronor	4 800 kronor
Mycket bra bild, 32 inställningar för att bränna skivor	Bra pris, snygg	Buffrar så att det blir smidiagre att pausa och fortsätta titta
Fula menyer	Kan inte skala upp högre än 576p	Jobbig installation, allmänt strul, ingen bild genom hdmi

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Prisvärd!

TRÅDLÖST HEMMA

- SNABBARE ÄN NÅGONSIN!

Trött på sladdtrassel? Skaffa trådlöst! Den nya tekniken heter mimo och garanterar bra räckvidd och, åtminstone stundtals, snabb hastighet.

Framtiden är sladdlös – och med en ny högprestandarouter kan du redan i dag prata i telefon, spela intensiva online-spel eller titta på video genom ditt trådlösa nätverk. Ja, faktiskt har fler än vart femte hushåll i dag ett trådlöst nätverk, och antalet nät blir allt fler.

Men i samma takt som allt fler njuter av att kunna surfa trådlöst ökar också prestanda på

de trådlösa routrarna. I dag heter den nyaste och snabbaste tekniken mimo, en förkortning för multiple input multiple output.

Tekniken innebär att routern använder flera sändande och mottagande antenner tillsammans med digital signalbehandling för att återskapa en signal.

Mimo är mycket bättre – och dyrare

De flesta stora tillverkare av trådlösa routrar har i dag mimo-produkter i sortimentet. Prismässigt är dessa generellt dubbelt så dyra som "vanliga" routrar. En mimo-router skiljer sig

från sina enklare systrar och bröder främst genom att den har fler antenner på routern. Fler antenner innebär bättre signalstyrka och räckvidd, med andra ord ett stabilare nät. Resultatet blir snabbare överföring och bättre prestanda än en "vanlig" 802.11g-router. Och vad vi menar med "vanlig" återkommer vi snart till.

Det finns olika typer av trådlösa nätverk (wlan). Samtliga heter 802.11-någoting, men om de slutar med bokstaven a, b, g eller n spelar stor roll för nätets täckning och hastighet. 802.11a och 802.11b var de första

Text: Mikael Salo

E-post: mikael.salo@idg.se

SÄKRA DITT NÄTVERK

Några tips på hur du försvårar intrång i ditt trådlösa nätverk.

Stäng av routern när den inte används. Om den är avstängd kan ingen komma åt den.

Byt namn och lösenord på nätverket. Ofta behöver du bara knappa in ett ip-nummer, som ofta är detsamma eller liknande för många routrar, för att komma åt konfigurationsgränssnittet. Och många tillverkare sätter dessutom samma namn och lösenord. Se därför till att omgående byta namn och lösen när du köpt en ny router. Annars kan angriparen få full kontroll.

Stäng av ssid broadcast

Din router sänder automatiskt ut nätverksnamnet (ssid), exempelvis "Pers wlan". Om du stänger av sändningen syns inte det – men du kan logga in på det om du vet vad det heter.

Kryptera helst med wpa2, i andra hand med wpa och i sista hand med wep (bättre än inget).

Tillåt inga okända nätverkskort

Använd dig av mac-filtrering om din router stöder det. I konfigurationsgränssnittet skriver du helt enkelt in de mac-adresser som du vill ska vara tillåtna på ditt nätverk.

Se Så krypterar du ett trådlöst nätverk
Se filmen på vår hemsida, pcforall.se/extra

wlan-näten som gjorde entré under slutet av 1990-talet.

I dag är den vanligaste tekniken 802.11g, med en teoretisk överföringshastighet på 54 Mbit/s. Och under 2007 kommer slutligen n-routrar

att släppas på marknaden. Det finns flera modeller med "n-draft". De är inga riktiga n-routrar, utan innehåller snarare delar av det framtida protokollet. Med mimo-teknik och n-draft anger vissa tillverkare att hastigheter upp till 300 Mbit/s kan uppnås. De teoretiska överföringshastigheterna är dock långt ifrån vad de "angivna" är – en tumregel är att minst 50 procent av den angivna hastigheten borde gå att uppnå.

Miljön påverkar räckvidden

Vad skapar då ett optimalt trådlöst nätverk hemma? Först måste du komma ihåg att nätet aldrig kan bli snabbare än din faktiska internetuppkoppling. Vidare är routerns prestanda viktig, men allt från miljöfaktorer till fastighetens byggmaterial påverkar den trådlösa signalläckvidden.

Det bästa är att placera routern så nära platsen eller platserna där du ska ansluta till det trådlösa nätverket. Och allra helst ska dessa platser ha fri sikt.

Dessutom är det bra att undvika att ha mikrovågsugnar, trådlösa telefoner, bluetooth-utrustning och andra apparater som används på 2,4 GHz-bandet i närheten av

Dåligt nät? Byt kanal!

Har du problem med räckvidden på din router? Det kan vara grannens trådlösa nät eller andra apparater som stör. Prova att byta kanal – det gör du via installations-cd:n eller en webbläsare. Är den förinställd på kanal 6 – prova att byta till 1 eller 10.

routern. Ja, det kan räcka med att värma en bulle i mikron för ditt wlan ska störas.

De flesta tillverkare erbjuder nätverkskort anpassade för sina routrar, men det är absolut inte ett måste för att du ska kunna

koppla upp din dator mot ett trådlöst nätverk. Dock är det något som du bör överväga om exempelvis din bärbara eller stationära saknar ett nätverkskort.

Lätt att följa anvisningarna

Att installera en router är förhållandevis enkelt. Du ansluter routern till ditt modem och routern ansluter sig sedan trådlöst till din dator. Ofta medföljer adekvata instruktionshandböcker som förklarar hur du ska gå till väga steg för steg.

När du har kopplat ihop alla apparater och sladdar ska du konfigurera routern. Det gör du antingen via en webbläsare eller via en medföljande cd-skiva med ett installationsprogram. Oftast brukar installationsprogrammet vara det lättaste sättet, men det brukar heller inte vara några större problem att ställa in allting via en webbläsare.

I webbläsaren skriver du in routerns ip-nummer som står i handboken. Oftast är det 168.195.1.1 eller dylikt. Och vips kommer du in i installationsgränssnittet. Då kan du ofta använda en installationsguide som ställer frågor om säkerhet och kryptering. Processen brukar ta max tio minuter. När du är klar är

"Det blir svårare för snyltare att ta sig in på ditt nät"

du redo att använda det trådlösa nätet.

Ett trådlöst nätverk är mycket mer sårbart än ett sladdbundet dito. Om du inte krypterar nätverket kan dina grannar och andra snyltare surfa gratis på ditt nätverk. Det kommer sannolikt att göra din internetuppkoppling seg och långsam – och dessutom vet du heller inte vad för fuffens smygurfarna har för sig.

Därför är det viktigt att du så snart du har installerat routern även ser till att skydda ditt nätverk och din dator.

Kryptera rätt

Krypteringsmetoderna är wep, wpa eller wpa2. Wep är den äldsta och i dag vanligaste krypteringsformen. Wpa och wpa2 är nyare och bättre krypteringsformer. Du kan oftast välja på mellan 64 och 128 bitars kryptering. Ju större kryptering, desto svårare blir det för en snyltare att ta sig in på ditt nät. ■

På nästa sida: 6 routrar med mimo-teknik

6 routrar i test

- MIMO GÖR DEM SUPERSNABBA!

Så gjorde vi urvalet

Vi kontaktade alla större tillverkare av routrar och bad dem bidra med ett exemplar av en mimo-router för konsumenterna. Samtliga tillfrågade valde att delta i testet och skickade en router. Vi valde även att ha med en "vanlig" trådlös router i testet för att få en referens.

Pålitlig

Snabb Belkin med hygglig räckvidd

Belkin N1 router är svart, har tre antenner och blå lysande led-logotyper på framsidan. De anger status på wlan, lan och wan. Designen andas 70-tal.

N1:an ska enligt Belkin klara strömmande video – något som inga småsystemkon till routern sägs prestera.

Och visst är den snabb när vi dunkar över 200 megabyte på nära håll. Dock presterar den inte speciellt bra när vi

testar filöverföringen vid det längre avståndet. Räckvidden är helt okej, även om inte signaler mår superbra av att transportera sig igenom två betongväggar. Så det här är ingen testvinnare, men den arbetar pålitligt. Dessutom har den allt du bör kräva av en router.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Lättanvänd

Asus redo på två minuter

Asus mimo-router 240 MIMO WL-566gM är en helvit, relativt stor pjäs med tre antenner på sin baksida. Den är enkel att installera, både med medföljande program och via din webbläsare (vilket även gör den fjärrstyrd). Vi föreslår att du gör det med cd:n eftersom det är enklast.

Genom att följa guiden och trycka in en knapp på routern är du klar på två minuter. Även när du vill göra mer ingående inställningar är gränssnitten föredömligt begripliga, trots att språket är engelska. Krypteringsmöjligheterna är många och goda.

Enligt vårt test är Asus räckvidd och täckning föredömligt god och stabil. Ett plus får den också för att den har fästen för väggmontage, något som gör att du dels kan få upp den en bit, dels att den slipper stjäla skrivbordsutrymme.

Som så ofta får du vad du betalar för, och i Asus fall märks det på prislappen. Cirka 1 400 spänn får du hosta upp för denna vita bjässe.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Bra räckvidd

Stark D-Link till vettigt pris

Den är svart och stilig, men lika plastig och diskret som farfars polyester-slips. De tre antennerna på D-Link Rangebooster N650 är löstagbara och det första du får göra är att skruva i dem. På framsidan sitter ett gäng diskreta led-lampor som visar status på det mesta. Installationen görs via webbläsare eller medföljande cd. Vi stöter inte på några svårigheter alls.

650 procent snabbare än en vanlig 802.11g-router lovar texten på kartongen och faktum är att filöverförings-tiden är mycket bra och räckvidden upplevs som stabil och stark. Med tanke på prestanda är Rangebooster mycket prisvärd! Du kan lätt prata Skype eller spela online med den här routern.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Linksys med senaste krypteringen

Linksys WRT300N ser riktigt spejsad ut med en "satellit" omgiven av två raka antenner. Den kan antingen ligga eller stå och på ena sidan redovisas routerns status.

Det här är Linksys första "n-draft"-router, den baseras enligt tillverkaren på ett "utkast" av n-standard. Räckvidden är schyst, även om vårt test för

överföringstiden inte är övertygande. Ett plus får den också för den långa garantin och möjligheten till kryptering med upp till 256 bitar.

Det borgar för högre säkerhet, även om kryptering kan dra ned överföringshastigheten.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Läcker Netgear går bet på betongen

Den är snygg och andas Star Wars. Man anar inte att den har hela sju antenner inbyggda i chassit. Mimo-tekniken är ett faktum i Netgear Rangemax WPN824 och ovanpå routern sitter en platt, blå plastlampa vars ljus cirkulerar när routern pumpar ettor och nollor i etern.

Installationen är föredömligt enkel – antingen trycker du in cd:n och kör installationsguiden, eller om du har lite vana så ställer du in routern via webbläsaren. Gränssnittet är lättanvänt och det är inga problem att

ställa in vare sig mac-adress-åtkomst eller olika krypteringar. Ett plus får routern också för föräldrakontroll, möjligheter att spärra sidor och andra inställningsmöjligheter.

När det kommer till överföringshastighet och räckvidd imponerar inte Rangemax direkt. Trots sju antenner är betongväggar lite problematiska för Netgear. Faktum är att den testade lillebrorsan presterar bättre. Är detta ett måndagsexemplar?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

TRÅDLÖS PARLÖR

Här är några ord och begrepp om routrar som är bra att känna till.

Wlan – Är en förkortning för wireless local area network, vilket översatt betyder trådlöst lokalt nätverk. Kallas även wi-fi.

Lan – Local area network – ett lokalt nätverk, dock inte trådlöst.

802.11a/b/g/n – 802.11b klarar 11 Mbit/s. 802.11g har en maxhastighet på 54 Mbit/s. Det finns även en vidareutveckling av g-standard med en maxhastighet på 108 Mbit/s. 802.11n är nästa standard som lanseras under 2007. Den bygger på mimo-teknik och kommer att klara flera hundra Mbit/s.

Accesspunkt – Ett trådlöst nätverks basstation, exempelvis en router, som kopplar samman olika enheter.

Mac-adress – Nätverkskortets unika serienummer. Du kan ställa in en router så att den bara "släpper in" vissa datorer genom att lista dessa nummer.

Wep – Wired equivalent privacy – Vanligaste och äldsta krypteringsstandarden (64 och 128 bitar) för trådlösa nätverk som kom till 1999. Krypteringen existerar bara under själva överföringen, och avsändaren och mottagaren har en gemensam nyckel för krypteringen och dekrypteringen.

Wpa – Wi-fi protected area – skapades för att ersätta wep som visat sig innehålla säkerhetsbrister.

Använder sig utöver kryptering även av 802.1x-koppling med centraliserad säkerhetsadministration och med överenskomna nycklar, så kallad preshared key eller psk.

Wpa2 – En teknik som kom 2006 med ny mer avancerad kryptering, wlan med wpa2 anses som mycket svårknäckt. Wpa2 är en vidareutveckling av wpa och har ett mycket bättre stöd för roaming mellan accesspunkter, vilket innebär att du kan röra dig inom ett större trådlöst nätverk som täcks av flera accesspunkter utan att förbindelsen bryts. Med andra ord, kan du använda wpa2 så gör det. Det är säkrast i nuläget.

Brandvägg – Ett program som stoppar otillåten trafik till och från din dator.

Ssid – Service set identifier – namnet som ett trådlöst nätverk skickar ut för att visa att det finns. Du väljer det exempelvis när du ska logga in på ett trådlöst nätverk.

Ssid broadcast – Routern skickar ut information om sig själv, nätverket, kryptering och ssid. Det går att stänga av funktionen.

Mimo – Multiple input multiple output, vilket innebär att en router använder flera sändande och mottagande antenner tillsammans med digital signalbehandling för att återskapa en signal.

Router – Själva apparaten som gör att olika datorer kommunicerar, eller delar på, en bredbandsuppkoppling.

Testet fortsätter på nästa sida

*Snabb
överföring*

900 kr

BÄST I TEST
PC FÖR ALLA

Zyxel pinnar på

Lilla silverfågaden Zyxel P-336M har en mycket god överföringstid i "öppen" terräng, och den är också bra när den kommunicerar med utrustning bakom stängda dörrar och betongväggar.

Routern har också en usb-anslutning, vilket är bra när du vill ansluta fler användare via lan-nätet. Dessutom kan du konfigurera routern för olika typer av spel, en fördel om den trilskas när du ska ut på

slagfältet. Överföringshastigheten är som sagt imponerande – men det krävs många mätningar för att vi ska få ett bra resultat eftersom nätet stundtals är svajigt. Så se bara till att ha routern nära din speldator. Den här routern blir vår testvinnare tack vare bra överföringshastighet och täckning samt ett bra pris.

1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Referens

Vettig och vanlig

Den är liten, nätt och snygg. Ser faktiskt nästan ut som en exklusiv necessär där den ligger på skrivbordet. Just den här routern är testets "vanliga" trådlösa router med en hastighet på 54 Mbit/s, med andra ord den typ av trådlösa router som de allra flesta har hemma.

Vi testar den för att se skillnaden mellan en mackapär med många respektive få antenner. (Installationen kan vara lite strulig, det är lite krångligt att konfigurera routern utan till-

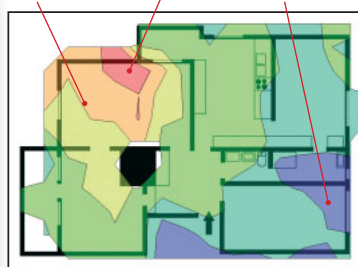

	Asus 240 MIMO WL-566gM	Belkin N1 router	D-Link Rangebooster N650 Router (DIR 635)
Tillverkare/kontakt	Asus, 08-588 989 00, www.asus.se	Belkin, www.belkin.se	D-Link, 08-564 619 00, www.dlink.se
TEKNIK			
Trådlös teknik	802.11b/g/n-draft	802.11b/g/n-draft	802.11b/g/n-draft
Hastighet (teoretisk)	240 Mbit/s	300 Mbit/s	240 Mbit/s
Interface	1 wan 10/100 Mbit/s, 4 lan 10/100 Mbit/s	1 wan 10/100 Mbit/s, 4 lan 10/100 Mbit/s	1 wan 10/100 Mbit/s, 4 lan 10/100 Mbit/s, usb 2
Säkerhet	Wep, wpa, wpa2, wpa-psk, aes, tkip	Wep, wpa, wpa2 (64 bitars)	Wep, wpa, wpa2
Funktioner	Brandvägg, nat-stöd, spi, paketfiltrering, övervakningsbar, mac-adressfiltrering, ip-adressfiltrering med mera	Spi, nat-brandvägg, dmz, vpn-pass-through, mac-adressfiltrering med mera	Nat/spi-brandvägg med vpn-pass-through, innehållsfiltrering med url-blockering, löstagbar antenn, stöd för 802.1x Radius med mera
Mått (l x b x h)	21 cm x 17,5 cm x 3,5 cm	29 x 26 x 4 cm	19,5 x 12 x 3 cm
Vikt	0,5 kg	1,15 kg	0,3 kg
TESTRESULTAT			
Överföring av 200 MB			
Mät punkt 1 (2 meter)	1 minut och 13 sekunder	1 minut och 1 sekund	1 minut och 4 sekunder
Mät punkt 2 (Cirka 8 meter genom två väggar)	1 minut och 35 sekunder	1 minut och 53 sekunder	1 minut och 43 sekunder
Garanti	2 år	Livstid <i>Livstidsgaranti</i>	2 år
Cirka pris	1 400 kronor <i>Påkostad</i>	1 450 kronor	1 000 kronor
+	Snabb, lättinstallerad. Bra räckvidd.	Cool, snygg, stabil! Bästa garanti.	Stabil.
-	Lite dyr.	Mediokra prestanda på längre avstånd.	Trist design.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Så bra täckning har varje router

Här är en skiss på lägenheten vi testade i. Röd eller gul färg betyder starkast signalstyrka. Du hittar dessa i området där routern var placerad. Signalstyrkan mattas av när den går över i grönt och blått. För varje färg minskar signalstyrkan med -6,7 dB.

Mät punkt 1: Router
Mät punkt 2: 8 meter

Asus. Signalstyrkan är god och räcker mer eller mindre in i alla rum.

Belkin. Går bet på betongväggar, men snabbast i testet när hinder saknas.

D-Link. Ett stabilt nät ger en tillförlitlig dataöverföring utan så kallat "svaj".

TEST: TRÅDLÖSA ROUTRAR

gång till internet). Våra mätningar visar att räckvidden i jämförelse med mimo-routrar är begränsad, men för den sakens skull är inte WGR 614 dålig, tvärtom.

Överföringen är väl godkänd, även om nätet tenderar att svaja lite.

Dessutom har den det mesta du kan kräva av en router för en femhundring – brandvägg, kryptering och relativt stabil signal.

Så gjorde vi testet

Vi bedömde routrarnas prestanda, deras användarvänlighet och ställde slutligen detta mot prislappen.

För att testa en routers prestanda har vi mätt överföringshastigheten mellan två vanliga bärbara datorer med inbyggda 802.11g-kort. Den mottagande datorn är ansluten till routern via lan, och den sändande via wlan. Mätningarna har skett vid två platser, dels två meter och dels åtta meter från routern (se kartan). Samtliga routrar har exakt samma position och förutsättningar under testets gång. Ingen kryptering har använts och mätningarna har genomförts minst två gånger. I de fall olika tider har uppmätts har en snittid räknats ut.

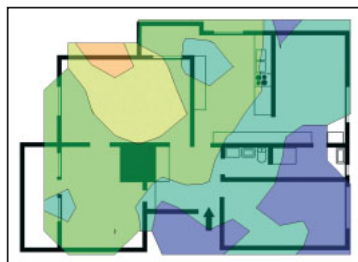
Vi har också använt programmet Interpret Air WLAN Survey Software för att

skapa en bild av det trådlösa nätverk som en viss router skapar i lägenheten vi utför testet i. Genom att mäta signalstyrkan på ett hundratal platser i lägenheten får vi en bild av nätets räckvidd och signalstyrka. Dessa mätningar ligger sedan till grund för den visualisering av nätet vi gör i samma program – och som redogörs i bild nedanför varje router. Programmet skapar alltså en bild av just en specifik routers signalstyrka och räckvidd.

Interpret Air kostar cirka 65 000 kronor och är ett program som säljs av Fluke Networks, www.flukenetworks.com.

Fotnot: De flesta konsumenterna använder i dag de inbyggda trådlösa nätverkskort som finns i de bärbara datorerna. Dock vill vi rekommendera dig som exempelvis har en stationär dator (eller har en bärbar utan wlan) och vill koppla upp mot ett trådlöst nät, att införskaffa ett wlan-kort av samma märke som routern.

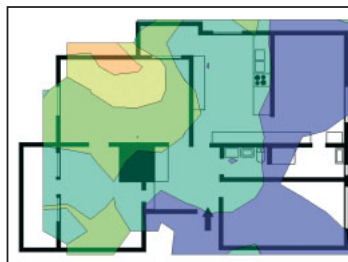
Linksys WRT300N	Netgear Rangemax Wireless router WPN824	Zyxel P-336M	Referens: Netgear WGR614 (vanlig trådlös router)
Linksys, 0201-20 31 89, www.linksys.com	Netgear, 08-505 821 70, www.netgear.se	Zyxel, 031-744 77 00, www.zyxel.se	Netgear, 08-505 821 70, www.netgear.se
802.11b/g/n-draft	802.11b/g	802.11b/g, 802.11 super g	802.11b/g
300 Mbit/s	108 Mbit/s	108 Mbit/s	54 Mbit/s
1 wan 10/100 Mbit/s, 4 lan 10/100 Mbit/s	1 wan 10/100 Mbit/s, 4 lan 10/100 Mbit/s	1 wan 10/100 Mbit/s, 4 lan 10/100 Mbit/s, usb 2	1 wan 10/100 Mbit/s, 4 lan 10/100 Mbit/s
Wep, wpa, wpa2 (upp till 256 bitars kryptering)	Wep, wpa, wpa2	Wep, wpa, wpa2	Wep, wpa, mac-adresslösning
Spi-brandvägg, vpn-pass-through, dmz, dhcp, nat-stöd, mdi-/mdi-x-växel, spi, mac-adressfiltrering, med mera.	Dmz, dynamisk dns, url-blockering, föräldrakontroll, spywarescan med mera	Brandvägg, stöd för Radius, mac-adressfiltrering Microsoft wcn med mera	Nat- och spi-brandvägg med vpn-pass-through, dmz, url-filter med mera
19 x 17,5 x 4 cm	22,5 x 15,5 x 3 cm	19 x 15 x 3,5 cm	2,8 x 17,5 x 11,8 cm
0,5 kg	0,5 kg	0,4 kg	0,3 kg
1 minut och 30 sekunder 1 minut och 44 sekunder	1 minut och 12 sekunder 2 minuter	1 minut och 3 sekunder 1 minut och 28 sekunder	1 minut och 10 sekunder 1 minut och 58 sekunder
3 år 1 200 kronor 256 bitars kryptering. Garantin. Låg överföringshastighet.	1 år 800 kronor Bra funktioner. Lättanvänd. Låg överföringshastighet.	2 år 900 kronor Snabb, liten, usb 2, prisvärd. Lite svajig.	2 år 500 kronor Bra prestanda. Dålig räckvidd (men bara i jämförelse med mimo-routrar). Ej betygsatt, ej mimo-teknik. Men en prisvärd vanlig trådlös router.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	

Linksys. De stora gröna fälten påvisar god signalstyrka i hela lägenheten.

Netgear. Är trots mimo-teknik inte slående bra, jämför med vanlig trådlös.

Zyxel. Schyst signalstyrka i hela lägenheten – och en testvinnare.

Vanlig. Svaga gula och stora blå och vita fält. Svag signal och räckvidd jämfört med övriga.

7 megapixel ULTRAKOMPAKTA med fokus på upplösningen

Är du ute efter en kompaktkamera med hög upplösning? Mer än sju megapixel behöver du inte, och i vårt test hittar du digitalkameror som tål vatten, har bra bildstabilisering eller helt enkelt är riktigt snygga.

Text: Bengt Hjörd

E-post: bengt.hjord@idg.se

Kan du räkna till fyra så kan du köpa en bra kompaktkamera. Liten, snygg, sju megapixel och finessrik. Det är fyra saker du ska titta efter om du vill följa trenden. Visserligen dominerar

fortfarande 6-megapixelkameror i kompaktssegmentet. I en undersökning som vi genomfört fanns sex megapixel i ungefär 40 procent av de kameror som lanserades förra året. Stark tvåa är 7-megapixelarna med omkring 27 pro-

cent. Därefter är läget i stort sett oavgjort mellan 10- och 5-megapixelkamerorna vilka hamnar på omkring tio procent vardera. Inga kameror med annan upplösning nådde över fyraprocentssparren.

5 SMÅ STARKA MED 7 MEGAPIXEL

FÄRGSTARK OCH ROLIG KODAK

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kodak Easyshare V705 har en unik egenskap: de dubbla objektiven som ger en ultravidvinkel på 23 millimeter och ett 39-117 millimeters zoomobjektiv. Ändå är kameran ultrakompakt. En så liten kamera med så stort zoomomfång är sällsynt. V705 är inte den snabbaste kameran du kan få tag på, zoomen och serie-

tagningen är långsamma. Däremot är autofokus riktigt snabb och fungerar väl i de flesta ljusförhållanden. Kameran saknar optisk bildstabilisering, men det finns en digital sådan som höjer iso-värdet för att kunna använda kortare slutartid i sämre ljus.

Bildkvaliteten är inte vad Kodak satsat mest på, men bilderna håller

medelgod kvalitet. De är ganska hårt komprimerade, vilket blir tydligt i många bilder. Brus- hanteringen är inte lika bra som hos många andra kameror. Du bör inte

befatta dig med de högre iso-värdena 800 och 1000 – de gränsar till det oanvändbara. Färgerna är däremot naturliga med bra mättnad.

V705 är bara en enkel sikta och tryck-kamera. Men trots medelmåttig bildkvalitet och bitvis långsamma prestanda är V705 rolig att använda och ger många möjligheter till att ta spännande bilder. ■

TEST: DIGITALKAMEROR

Den här månaden fokuserar vi på ett urval kameror med sju megapixel. De flesta tillverkare har åtminstone någon kamera med den här upplösningen; det gäller ju att hålla jämna steg med motspararna.

En kompaktkamera måste vara bra på mycket. Den ska vara snabb, smart, finessrik, billig och ordentligt snygg för att märkas. Det är i det ultrakompakta segmentet som den största konkurrensen finns.

Två sekunder eller dö

En snabb kamera får inte vara seg i starten. Två sekunder till första bilden är tagen är på gränsen – allt över det är långsamt. Framför allt måste tiden det tar innan du kan ta din nästa bild vara kort. Smarta kameror kan tillgodose dina krav utan att du behöver tänka

på vad som sker. Här ingår till exempel helautomatiska lägen och lcd-skärmar som lyser upp bilden när ljuset blir svagt.

Bland finesserna är den viktigaste bildstabilisering. Kan du inte hålla kameran stilla är optisk bildstabilisering (eller mekanisk, med sensorförflyttning) att föredra för att motverka suddiga bilder.

Men det finns andra metoder. Flera tillverkare har lagt in funktioner för att klara skakreducering och fotografering i sämre ljus genom att höja ljuskänsligheten till iso 1000 eller högre.

Höga iso påverkar visserligen i högre eller lägre grad bruset, men funktionen behöver inte alltid innebära att det snabbaste isovärdet används. Automatiken ökar till närmaste iso-värde som klarar ljuset med en

snabbare slutartid, vilket kan ge fullt acceptabla bilder. Det är först när de högre känsligheterna används som bruset blir uppenbart och i många fall gör bilderna odugliga.

Allt för bildkvaliteten

Andra saker som kan läggas till är elektronisk skakreducering, en bildbearbetning som sker i kameran efter det att bilden tagits. Den metoden använder bland andra Nikon och Samsung i sina kameror i det här testet.

Nikon har i sin modell kombinerat de här två metoderna med sin funktion Best Shot (BSS) i läget Anti-skak för att försöka förbättra bildkvaliteten.

Någon ska alltid vara värst...

På nästa sida: Pentax för bad och regn

NIKON MEJLAR BILDERNA

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Snofsiga Coolpix S7c låter dig mejla bilder direkt från kameran till vänner och bekanta när du har tillgång till ett trådlöst nätverk. Bilderna läggs upp på Nikons hemsida, varifrån de kan laddas ned via den länk som följer med mejlet. Även trådlös fotografering med överföring av bilder till din dator eller skrivare stöds.

Du kan fotografera i svåra situationer (sämre ljusförhållanden eller motiv i rörelse) tack vare känsligheten som kan ökas till iso 1600, samt vibrationsreducering som skärper bilden efter att den exponerats.

Den tre tum stora lcd-skärmen är ljusstark och tydlig. Som vanligt har Nikon

inkluderat ansiktsprioritering, D-lighting och BSS (Best Shot Selector).

Men kameran är trögstartad. Nästan fyra

sekunder tar det innan den har lyckats registrera sin första bild.

I bra ljus är autofokussystemet snabbt, men inomhus är kameran inte lika pigg. Då går det riktigt trögt innan den fokuserat på motivet.

Den maximala känsligheten på iso 1600 ger visserligen ganska brusiga bilder, men ända upp till iso 800 blir bilderna acceptabla.

Bilderna har annars fina detaljer och god skärpa.

► HÄRLIG SKÄRM, PANASONIC!

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Sobra Lumix DMC-FX50 har en effektiv optisk bildstabilisering, vilket förbättrar skärpan. Det mest framträdande är ändå den tre tum stora lcd-skärmen som höjer upplevelsen av att fotografera åtskilliga snäpp.

FX50 är ingen snabbskjutare, men den är bättre än genomsnittet. Innan två sekunder gått sitter den första bilden på minneskortet om du trycker av så snabbt.

Serietagningen klarar tre bilder per sekund, de första åtta bilderna med högsta upplösning och normal kvalitet. I normalt enbils-läge kan du ta 30 bilder på en minut.

Med FX50 får du skarpa bilder med naturliga färger och föga kromatisk aberration, så länge du fotograferar i ljusa miljöer. Autofokussystemet har svårt att hantera sämre ljus och inomhus blir det suddiga bilder.

Redan vid iso 100 är brusigheten märkbar, men håller du nere storleken på dina utskrift-er är bilderna fullt godkända.

Det höga priset drar dock i det här läget ned betyget.

GÅ OCH BADA MED EN

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Pentax Optio W20 kan du lugnt ta med till stranden utan att behöva vara rädd för att den ska fara illa av sand och vatten. Ja, en halvtimme på en och en halv meters djup ska kameran klara utan bekymmer.

W20 är helautomatisk. Med en knapp-

	Kodak Easyshare V705	Nikon Coolpix S7c	Panasonic Lumix DMC-FX50
Tillverkare/kontakt	Kodak, 08-587 704 210, www.kodak.se	Nikon, 08-594 109 00, www.nikon.se	Panasonic, 08-680 26 00, www.panasonic.se
TEKNIK			
Upplösning	7,1 megapixel	7,1 megapixel	7,2 megapixel
Optisk zoom/digital zoom	3x/5x	3x/4x	3,6x/4x
Brännvidd	3,8/6,4-19,2 mm (motsvarande 23 mm och 39-117 mm)	5,8-17,4 mm (motsvarande 35-105 mm)	4,7-16,8 (motsvarande 28-102 mm)
Storlek (bredd x höjd x djup)/vikt*	10 x 5 x 2 cm/145 gram	10 x 6 x 2 cm/159 gram	10 x 5,5 x 2,5 cm/181 gram
Skärmstorlek/exponeringsinfo**	2,5 tum/nej	3 tum/nej	3 tum/ja
In-/utport	Usb, tv-anslutning, pictbridge	Usb, tv-anslutning, pictbridge	Usb, tv-anslutning, pictbridge
Minneskortplats/inbyggt minne	Sd-kort/32 MB	Sd-kort/14 MB	Sd-kort/nej
FOTOGRAFERING			
Närgräns normal/makro	60/5 cm	20/4 cm	16/5 cm
Fokuslampa	Ja	Ja	Ja
Antal motivprogram/serietagning	20/ja	15/ja	17/ja
Bilder per minut utan/med blick	20/19	14/13	30/21
Tid från start till första exponering	1,6 sekunder	3,78 sekunder	1,88 sekunder
Slutarfördröjning med/utan förfokusering (utan blick)	0,08/0,19 sekunder	0,08/0,88 sekunder	Omedelbar/0,50 sekunder
BATTERIER/ÖVRIGT			
Batteri	Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri
Batterilivslängd/uppladdningstid	Cirka 150 bilder/cirka 120 minuter	230 bilder/cirka 120 minuter	Cirka 300 bilder/cirka 130 minuter
Videospelning/upplösning	Ja/640 x 480 pixel	Ja/640 x 480 pixel	Ja/848 x 480, 640 x 480 pixel
Handbok/menyer på svenska	Nej/ja	Ja/ja	Ja/ja
Cirkapris/lägsta pris***	4 000 kronor/2 860 kronor	4 000 kronor/3 279 kronor	4 800 kronor/3 125 kronor
+	Mycket bred vidvinkel, snabb slutarfördröjning	Stor skärm, stöd för trådlös överföring via wifi	Optisk bildstabilisering, gigantisk skärm, bra vidvinkel, lång batteritid, snabb start
-	Svensk handbok måste hämtas på webben, kort batteritid	Långsam start, batteristatus visar mer kapacitet än vad som finns	Brus redan vid låga iso-tal
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

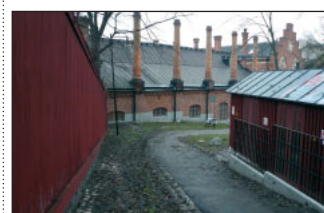
Referens. Münchenbryggeriet plåtat med full automatik med en Canon Eos 20D.

Mättat. Vidvinkel, stort zoomomfång och naturliga färger.

Skarpt. Skarpa bilder, fina detaljer i utomhusbilder, viss vinjettering.

Naturligt. Skarpa bilder, naturliga färger när du plåtar i ljusa miljöer.

*Med batteri och minneskort. **Information om slutartid/bländare på skärmen i autoläge. ***På Pricerunner.se (15 december 2006).

PENTAX

tryckning når du det superenkla fotograferingsläget som sköter allt – utom zoom. Du kan också flytta om funktioner i menyerna så att det du använder mest hamnar först.

När det gäller bildkvaliteten är den inte enastående, även om färgerna är fina och detaljer framträder väl. Ett problem är vinjetteringen i mörka bildhörn.

Bildstabilisering saknas. Optio W20 har ett högkänslighetsläge på iso 1600 som försöker råda bot på skakningsoskärpa, men när du når upp till så höga iso-värden är bruset mycket störande och gör funktionen nästan oanvändbar.

Men visst är Optio W20 en trevlig reskamrat. Det helautomatiska läget gör den väl lämpad för dig som bara vill sikta och trycka – i vått som i torrt.

SAMSUNG PLÅTAR TILL MUSIK

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Elegant. Gedigen. Den blå ringen runt objektivet och den svarta metallkroppen ger NV3 ett sofistikerat utseende. Högra handens pekfinger luras gärna till den yttre plattan i tron

BÄST I TEST
PC FÖR ALLA

att det är avtryckaren, men de två knapparna är högtalare till den inbyggda mp3-spelaren. Med NV3 kan du också spela in, lyssna på tal och musik, visa film och läsa e-böcker.

Med inbyggd skakreducering och funktionen "Vis tagning" kan du ta skarpa bilder även när ljuset är sämre.

Kameran startar på en dryg sekund, men den första bilden är ändå inte fångad förrän efter nästan tre sekunder.

Bildmässigt gör NV3 rätt bra ifrån sig, särskilt utomhus. Inomhus och i sämre ljus vill det sig inte riktigt. Bruset kontrollerar den fint och foton upp till och med iso 400 är tillräckligt bra för stora utskrifter. Med högre iso blir bruset tydligare. Exponeringen kan dock vi inte klaga på och färgerna blir fina i bra ljusförhållanden.

Pentax Optio W20

Pentax, 018-71 13 00,
www.pentax.se

7 megapixel
3x/4x
6,3-18,9 mm (motsvarande 38-114 mm)

10,5 x 5,5 x 2,5 cm/153 gram
2,5 tum/ja
Usb, tv-anslutning, pictbridge
Sd-kort/21,9 MB

40/1 cm
Nej
22/ja
12/11
4,4 sekunder
0,08/1,28 sekunder

Laddningsbart litiumjonbatteri
Cirka 240 bilder/cirka 100 minuter
Ja/640 x 280 pixel
Ja/ja
3 000 kronor/2 399 kronor **Billig!**
Vattentät 30 minuter på 1,5 meters djup, dammsäker, bra makroläge

Långsam start, saknar autofokuslampa, fokuserar dåligt i sämre ljus

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Mörka hörn. Färgerna framträder väl men vinjetteringen är märkbar.

Samsung NV3

Samsung/Focus Trading, 031-336 23 00,
www.focustrading.se

7,2 megapixel
3x/5x
6,3-16,9 mm (motsvarande 38-114 mm)

9,5 x 5,5 x 2 cm/163 gram
2,5 tum/ja
Usb, tv-anslutning, pictbridge
Sd-kort/15 MB

80/1 cm
Ja
11/Ja
23/13
2,88 sekunder
0,23/0,88 sekunder

Laddningsbart litiumjonbatteri
Cirka 200 bilder/cirka 150 minuter
Ja/720 x 480, 640 x 480 pixel
Ja/ja
3 500 kronor/2 755 kronor
Mp3-spelare, diktafon, testläsare, bra makroläge, snygg design, bra byggkvalitet

Lcd-skärmen svag i solsken

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Väl exponerat. Välbalanserad exponering med fina färger, särskilt utomhus.

SÅ GJORDE VI TESTET

Urval. Kompaktkamerorna i den här månadens test har sju megapixel, minst tre gånger optisk zoom och ett cirkapris på omkring 5 000 kronor eller lägre. Kamerorna är nyligen lanserade och har bara någon eller några månader på nacken.

Batterier. För att testa batteriets livslängd tar vi en bild var trettionde sekund. Blixten används för varannan bild och vi växlar mellan vidvinkel och tele vid varannan bild. Allt för att simulera en normal användning. Vi stänger av kameran efter var tjugonde bild så att batterierna återfår normal temperatur.

Funktioner. Digitalt tidtagarur används för att ta tid på start och fördröjning. Alla bilderna i testet tas i högsta upplösning och i autoläge. Med den optiska zoomen testas skärpa, vinjettering och distorsion, det vill säga om normalt raka linjer kröker sig eller skevar i bildkanterna.

Vi undersöker hur bra blixten lyser upp motivet och om den når ut i hörnen genom att fotografera en vit vägg på tre meters avstånd. Automatiken testas under många olika ljusförhållanden. Samma motiv tas med alla kamerorna med bara några minuter mellanrum.

Bilderna skrivs ut i A4-storlek och bedöms efter

skärpa, brus och färgåtergivning samt hur väl vitbalansen återger färgerna naturligt i dagsljus, artificiellt ljus och blandat dagsljus.

Seglarens koll på grund och väderomslag

Casio sport har flera olika modeller för olika sportare – seglaren, fiskaren, joggaren, fotbollsdomaren och så vidare. Alla klockorna har unika finesser. Seglarmodellen **Seapathfinder SPW-1000-2VER** – utrustad med termometer, barometer, höjd- och djupmätare, digital kompass – ger sjöfarare koll på lufttryck och vattendjupet under båten, och låter dem förutse väderförändringar med mera. Läs mer på www.casio-europe.com/se. Säljs hos bland andra www.klockor.nu för cirka 3 700 kronor.

Hög puls

Med Casios pulsklocka **Phys CHR-100-7** på armen bankar hjärtat för den här klockan – och du får veta vilken puls du har. Här finns också timer och stoppur om du vill slå rekord på joggingrundan. Bröstband medföljer. Skulle du glömma att ta av den när du går in i duschen gör det ingenting för den tål dusch, bad och simning. Pris: 700 kronor på www.klockor.nu.

URKUL!

Här är 12 urtyper som erbjuder så mycket mer än bara klockslag. Tiden kan du numera få veta via din mobil eller mp3-spelare. Ja, det gamla armbandsuret har spelat ut sin roll, om du inte satsar på en av dessa härliga komboklockor!

Text: Lina Otterdahl

E-post: lina.otterdahl@idg.se

Mp3-klocka – rätt i tiden

Palazio har flera olika mp3-klockor med olika många megabyte, och i många olika stilar. **WP100R** är en klassisk unisex-variant i rött som kostar 1 400 kronor (512 MB) på www.klockor.nu.

Elektroniskt bläck visar tiden

I januari 2006 släppte Seiko sin intressanta e-pappersklocka **Spectrum SVRD001**. Tyvärr gjordes den i endast 500 exemplar, så hoppet om att få tag i en i dag är inte stort. Vi kan dock avslöja att den kostade 1 900 euro (17 200 kronor), var gjord i rostfritt stål och skärmen där tiden visades i svartvitt med hjälp av elektroniskt bläck var gjord av ett tunt böjbart e-papper. Cool som tusan. Nya produkter i samma stil planeras. Läs mer här: www.seikowatches.com

Filmtajm!

Bussen är sen, tågresan är långtråkig – vad göra? Varför inte titta på en film – på armen! **MP4 Watch** från Brando kan spela såväl mp3- som mp4-filer och dessutom lagra dem på ett inbyggt minne (en eller två gigabyte). Visst är skärmen liten, 128 x 128 pixels upplösning, så kanske är det inte långfilm vi snackar om. Men coolt är det. Finns i svart och orange och kopplas via usb till datorn för överföring. Filmspelarklockan kostar från cirka 100 dollar (700 kronor). watch.brandocom.hk

Sving it magistern, sving it – det är tidens melodi

Fäst en **Suunto G6 Pro** runt armen om du är en golfare som vill förbättra ditt handikapp och dina resultat. G6 Pro har en sensor som kan mäta dina svingar och informera dig om tempo, rytm, klubbhuvudets hastighet med mera. Du kan lagra alla fakta och all statistik och föra över allt till datorn för vidare analys. Se här hur den funkar:

www.suuntocampaigns.com/G6.

Shoppa på www.sport-tiedje.se/suunto/sportuhren/golfuhr_g6_pro.htm för cirka 4 700 kronor.

För familjen i tiden

Tillhör du dem som brukar ha tummade bilder på barn och partner i plånboken? Dags att uppgradera! I **Smart Watch ICW001** sparar du stillbilder och visar dem på lcd-skärm med 256 färger (upplösning 72 x 64 pixel). För 1 200 kronor blir den din. Vill du se fler modeller kika på www.smart-watches.com

Visst har du barnasinnet kvar!

Gillar du radiostyrda bilar – spana då in den här roliga fjärrkontrollsklockan (**Watch Remote Control 1:32 Diecast Car**). Du styr den formgjutna bilen (i skala 1:32) via infraröd signal och du kan få den att tuta och dess lyktor att lysa – och du får sommardäck och skruvmejsel på köpet. Bara 32 dollar (220 kronor) – som hittat!
watch.brandoo.com.hk

Världens minsta led-klocka

Saishins Retsu, en klocka med mini-led-skärmar, sägs vara den minsta i sitt slag. Tiden får du genom att titta på hur långt staplarna färgas. Är klockan 7:35 går först en stapel upp till sju, nästa gång färgas lamporna upp till tre och till sist slutar stapeln vid fem. Klockan finns i en variant med blått ljus och en med grönt. Tokyoflash säljer den för cirka 120 dollar (850 kronor).
www.tokyoflash.com

Snacka med barnen

Full koll på ungarna – eller partnern – får du med **Omnizel LC22WT 2-Way FRS/GMRS Digital Wrist Watch**. Den fungerar som en walkie talkie och kan komma väl till pass i shoppinggallerian eller i skogen. Betalar du knappt 15 dollar (drygt 100 kronor) till Geeks.com blir den din.
www.geeks.com

Bluetooth för blues – och babbel

Sony Ericssons MBW-100, är en bluetooth-klocka utvecklad av Fossil. Uret väger 188 gram och är i rostfritt stål. Låt mobiltelefonen ligga kvar i fickan – oled-skärmen på klockan visar vem som ringer till dig. Ett enkelt tryck på en knapp och du svarar i ett lämpligt headset. Diskret och smidigt. Självklart kan du styra och lyssna på mobilens mp3-musik via klockan också, liksom se hur långt batteriet har kvar. Se hur den fungerar här:
www.sonyericsson.se.
Finns för runt 2 300 kronor hos exempelvis www.katshing.se.

4 tjänster som gör dig OSYNLIG PÅ NÄTET

Text: Joakim Bergström

E-post: joakim.bergstrom@idg.se

Vill du inte att andra ska veta vad du gör på nätet? Är du orolig att myndigheterna jagar reda på dig när du fildelat? Här är fyra tjänster som påstår att de gör dig anonym på nätet.

När du surfar på nätet, laddar hem filer från andra eller skickar e-post lämnar du alltid tydliga spår efter dig. Ibland kan det vara så att du inte vill att någon annan ska kunna ta reda på vilka webbsidor du besökt, varifrån du skickat e-post eller vilka filer du laddat ned från fildelningssajter.

För att göra dig anonym krävs någon form

av program som suddar ut ditt nummer på nätet – eller skickar ett felaktigt nummer till motparten. Och japp, du slog huvudet på spiken – det är just på detta sätt de olika anonymiseringstjänsterna fungerar!

Pc för Alla har under en tid testat fyra välkända och populära varianter för vanliga användare. Vi har hittat en solklar vinnare och två riktiga floppar...

Så gjorde vi testet

Samtliga tjänster testades från minst två olika datorer. I fallet Anonymizer tvingades vi även använda en tredje dator. Alla program testades på en Windows XP-utrustad dator med Service Pack 2. Vi följde instruktionerna för installation och anonymitetstester gjordes genom att skicka mejl, från både lokal klient och webbklient, inloggning och användning av ftp-server (för ip-nummer samt hastighetstest) och anslutning med hjälp av andra program såsom Direct Connect. Priserna för tjänsterna kontrollerades senast 24 november 2006. I betyget vägdes i första hand hur stor anonymitet varje tjänst gav, därefter vilken påverkan tjänsten fick på övrigt datoranvändande. Slutligen är även kostnaden en bedömningsgrund.

Anonymizer – kraschbenägen och medioker

En av de första tjänsterna för anonym surfing som dök upp på nätet var Anonymizer. När den lanserades var det helt gratis att skaffa ett anonymt ip-nummer. Nu har tjänsten utvecklats och finns i ett flertal olika varianter. Men gemensamt för dem alla är att de kostar pengar.

Eftersom det här testet handlar om anonymitet på nätet valde vi att testa den tjänst som bäst lämpar sig för det, nämligen Anonymizer Anonymous Surfing som kostar 30 dollar (cirka 270 kronor) för ett års abonnemang.

Programmet fungerar ungefär på samma sätt som Dold.se, det vill säga att din surf-

ning skickas genom Anonymizers egna servrar. Men egentligen finns inga bra argument för att använda det här programmet. Priset är visserligen något lägre än de svenska tjänsterna, men skillnaden är marginell.

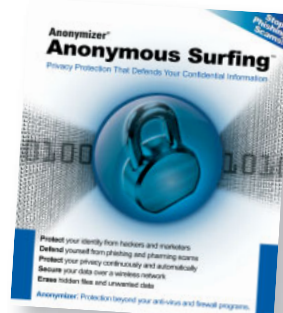
Tjänsten är instabil och på två av våra tre testdatorer fick vi inte ens igång den. Detta faktum drar givetvis ned betyget flera steg. När vi väl kom igång med programmet visar det sig vara väldigt enkelt att använda. Du kan i princip välja ett par olika inställningar (filtrera webbsajter och ssl-kryptering).

Programmet visar dig vilket ditt riktiga ip-nummer är och vilket nummer alla andra kommer att se när du surfar.

Precis som med Dold.se fungerar bara Anonymizer i din webbläsare. Det gör att du inte är ett skvatt anonym när du använder dig av andra program.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

www.anonymizer.com

Dold.se gömmer dig inte helt och hållet

Den är enkel både att installera och använda, Dold.se. Först lämnar du ut en mejladress och väljer ett användarnamn och lösenord. Därefter laddar du ned programmet Stunnel, som krypterar trafiken mellan din dator och Dold.se:s servrar.

Efter installationen är det bara att börja surfa. Enligt Dold.se ska du bara behöva skriva in ditt användarnamn och lösenord en gång men under testet fick vi flera gånger fram ett inloggningsfönster.

När det gäller anonym surf fungerar Dold.se bra. I våra tester byts ip-numret ut mot ett nummer som går direkt till serverna på IDG, som driver tjänsten. Det här innebär alltså att jag inte kan spåras tillbaka till min egen internetleverantör.

Vad som ligger Dold.se i fatet är att det skydd du får för 49 kronor per månad är begränsat. Eftersom tjänsten bara fungerar med webb-läsartafrik är du fullt synlig om du använder nätet med andra program än din webbläsare.

Det gäller till exempel om du använder dig av fildelningsprogram som Direct Connect eller faktiskt också ditt vanliga mejlprogram. Ett plus får Dold.se för snabbheten. Det är betydligt snabbare än Anonymizer.com eller riktigt slöa Tor.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

www.dold.se

Relakks gör dig osynlig

BÄST I TEST
PC FÖR ALLA

Så här enkelt ska det vara. Från Relakks webbsida laddar du ned en installerare som skapar en vpn-anslutning till Relakks servrar.

Till skillnad från exempelvis Dold.se eller Tor går all din nätverkstrafik via din nya anslutning, vilket gör att du förblir anonym oavsett vilket program du använder.

I våra tester fungerade Relakks mycket bra. När vi loggat in på webbsidor, med ftp-program eller andra program, har vi i samtliga fall konstaterat att det ip-nummer som rapporterats in är det nummer som går till Labs2:s servrar.

Ett problem med Relakks är att din hastighet på nätet blir lidande när du tankar ned filer via exempelvis fildelningsprogram. Vid vanlig surfning märkte vi under testperioden inga skillnader över huvud taget. Men när vi laddade ned material via exempelvis ftp fick vi i snitt trettio procent lägre hastigheter när vi surfade via Relakks. För dig som vill vara anonym men ändå tanka stora filer tycks det som om detta är priset du får betala.

Relakks är bäst i test tack vare ett lågt pris (49 kronor per månad), lättfattlig installation och goda möjligheter till anonymitet.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

www.relakks.com

Tor – gratis men segt och krångligt

Egentligen är inte Tor någon egen tjänst utan benämningen på det nätverk av datorer som tillsammans skapar anonymitet för användarna av tjänsten.

För att kunna använda Tor krävs att du installerar flera olika program, vilka tillsammans gör dig anonym när du surfar. Utöver Tor behöver du ett program som heter Vidalia, som är själva användargränssnittet, och ett proxyprogram, Privoxy. På Tors hemsida finns en

installationsfil där man samlat allt du behöver för att komma igång. Smidigt.

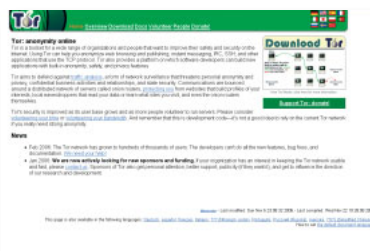
Tor fungerar så att du manuellt ställer in de program du vill anonymisera. Att konfigurera din webbläsare är inga större problem. Med lite pyssel har vi också lyckats ställa in ett par andra program för anonym surf, men långt ifrån alla och framför allt inte de viktigaste programmen som Out-

look, Direct Connect och vårt ftp-program. Synd. Problemet för en lite mindre tekniskt bevandrad användare är att det är bökigt att ställa in programmen. Och vad värre är, tjänsten är horribelt långsam. Att skicka stora filer via Tor-nätverket är bara att glömma.

Tor gör hela din nätupplevelse till ett sirapsslött klickande och väntande medan din trafik leds om mellan nätverkets datorer. I teorin får du den allra bästa anonymiteten, men det fungerar inte bra i praktiken.

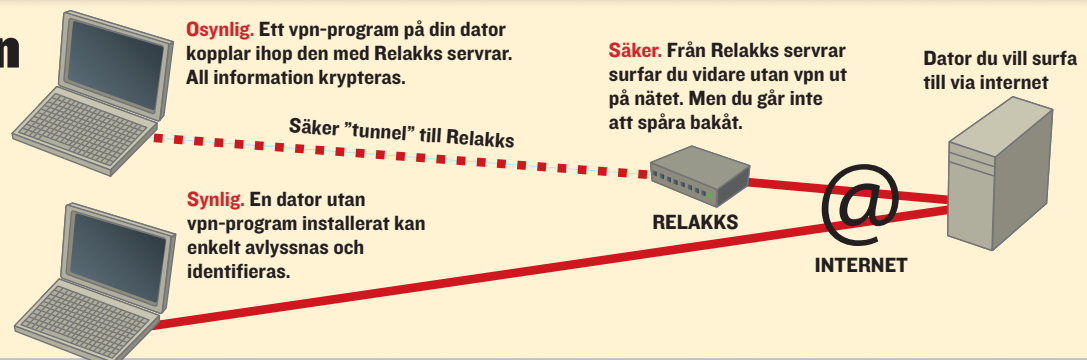
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Tor.eff.org

Så fungerar vpn

Testvinnaren Relakks använder sig av så kallad vpn-anslutning för att göra dig anonym på nätet. Det skapar ett slags hemlig tunnel när du surfar.

3g ger din pc .. bredband över

Nu kan alla få bredband. Med ett 3g-modem kopplat till datorn blir det enkelt att surfa när du är på resande fot. PC för Allas tester visar att den nya tekniken fungerar bra – men att det stora problemet är 3g-täckningen.

Du kliver in i den tomma fjällstugan. Luften är klar och himlen blå, men frågan är om vädret kommer att bestå? Du slår på din bärbara dator, surfar in på SMHI:s hemsida och får snabbt svar på hur ni ska planera resten av semestern.

Trots att stugan varken har el eller telefon – och givetvis inget bredband – kan du surfa nästan lika snabbt som hemma. Bredbandet har blivit mobilt, och förklaringen är 3g-teknikens utbyggnad. Genom att plugga in en liten dosa i din bärbara dator kan du surfa var du vill, oavsett om du söker dig till den svenska fjällen eller den spanska öknen.

– Folk har blivit vana vid att alltid kunna ha tillgång till internet, det är därför de här tjänsterna börjar bli intressanta nu, säger Ellen Hellstadius som är produktansvarig för Tele 2:s mobila bredband.

Nästan bredbandshastighet

3g står för "tredje generationens mobiltelefoni" och är efterträdaren till dagens mobilsystem gsm. Den stora skillnaden handlar om hur mycket information nätverket klarar av att överföra. Gsm är gjort för röstkommunikation, vilket kräver ganska lite information.

3g är däremot även skapat för videotelefon, och då ställs betydligt högre krav. Det betyder även att 3g är perfekt för att surfa på internet, för på samma sätt som nätet klarar av ljud och video hanterar det förstås även text och bild.

Den maximala hastigheten i 3g-näten ligger på 384 kilobit per sekund. Det kan jämföras med de 512 kilobit per sekund som fortfarande är en vanlig hastighet för adsl- eller kabel-tv-abonnemang. Det går även att öka hastigheten i 3g-nätet så att du kan surfa med en hastighet av över 3 000 megabit per sekund (se faktaruta).

Du kan naturligtvis använda din 3g-telefon för att surfa, men det här är ingen jättebra lösning. Telefonen saknar ju mus, tangentbord och en ordentlig skärm – och att surfa via en dator är förstås mycket smidigare. Det är med andra ord inte konstigt att fler och fler vill flytta 3g-surfandet från telefonen till datorn.

– Du kan använda din bärbara eller stationära dator och surfa precis som vanligt, säger Ellen Hellstadius på Tele2.

Text: Martin Appel

E-post: martin.appel@idg.se

På nästa sida: Vi testar 3g-bredband

Att surfa via 3g-nätet har varit möjligt länge – men i början var du tvungen att använda telefonen. Du fick alltså koppla ihop telefonen och datorn, och att få det att fungera var krångligt. Eftersom abonnemangen var till för röstkommunikation blev det också dyrt att surfa.

Saknar minutavgift

Nu har telefonbolagen insett att många vill kunna surfa utan telefon, och alla de fyra 3g-operatörerna har numera specialabonnemang för mobilt bredband. De bygger på att du kopplar ett så kallat 3g-modem till datorn och att du stoppar in sim-kortet i modemmet. Du använder alltså inte ditt vanliga telefonabonnemang utan tecknar ett som är skräddarsytt för just internet.

Du betalar inte någon minutavgift. I stället baseras priset på hur mycket information du hämtar hem. Som du ser i vår tabell nedan varierar priset kraftigt, så det är viktigt att välja ett abonnemang som passar just ditt beteende. Väljer du fel kan du få en månadsräkning på över 100 000 kronor!

3g-modemet kan se ut på två olika sätt. Det vanligaste är pc-kort (kallas även pcmcia eller pc card), något som finns på de flesta bärbara datorer. Du sticker in kortet i datorn, och det enda som sticker ut är en liten antenntdel.

Nya turbo-3g ger superfart

Tycker du att 384 kilobit per sekund är för långsamt? Med nya "turbo-3g" surfar du 10 gånger så snabbt. Hemligheten är en utveckling av 3g-tekniken som kallas för hsdpa. Maxhastigheten är 3,6 megabit per sekund, och när PC för Alla har testat tjänsten har vi kommit upp i runt 2 megabit per sekund.

Än så länge är 3 den enda operatör som erbjuder sina kunder turbo-3g, och den är begränsad till Stockholm samt delar av Göteborg och Malmö. Till sommaren ska dock 50 procent av befolkningen ha tillgång till turbo-3g.

Obegränsad turbo-surf kostar 699 kronor i månaden hos 3, alltså lite mer än standard-3g som kostar 499 kronor.

Nackdelen är att pc-kortet inte kan kopplas till en stationär dator eller de kompakta bärbara som saknar pc-kort. Därför har mobiloperatörerna börjat ta fram 3g-modem som kopplas till usb-kontakten. Fördelen är att de fungerar på alla datorer. Som regel krävs inte ens någon installations-cd eftersom alla filer som behövs lagras på usb-pinnen.

Inget för betonghus

PC för Alla har testat de mobila bredbandsabonnemangen från samtliga fyra 3g-operatörer. Vårt test visar att tekniken fungerar fantastiskt bra – om omständigheterna är

goda. Att sitta på en uteservering i en storstad går utmärkt. När vi surfade utomhus i Stockholms innerstad kom vi i samtliga fall upp i hastigheter på över 300 megabit per sekund. Det räcker för de flesta vardagliga surfbehov. När vi gick in i den betongbyggnad där PC för Allas redaktion ligger tog det däremot stopp. Vi fick samma hastighet som med ett vanligt telefonmodem: runt 60 kilobit per sekund. Samma sak hände när vi testade i en gammal sekelskifteslägenhet med tjocka väggar. Racerfart på balkongen. Snigeltakt i lägenheten.

– Ja, tjocka väggar försvårar 3g-täck-

	3	Tele2	Telenor
Webbadress	www.tre.se	www.tele2.se	www.telenor.se
Tjänst	3mobilt bredband	Mobilt bredband	Mobile Connect Card
Startkostnad och modem (fast/rörligt pris)	99 kr ² /1 094 kr	1 290 kr/1 290 kr	0 kr ² /2 245 kr
Månadsavgift (fast/rörligt pris)	499 kr/199 kr	499 kr/169 kr	519 kr ³ /0 kr
Trafik som ingår i månadsavgiften (fast/rörligt pris)	Obegränsat/1 GB per månad	Obegränsat/1 GB per månad	Obegränsat/0 GB
Pris överskjutande surf (fast/rörligt pris)	0 kr/1:49 kr per MB	0 kr/1:49 kronor per MB	0 kr/15 kr per megabyte
Bindningstid	18 månader ²	12 månader	12 månader/Ingen
Minimikostnad första året (fast/rörligt pris)	6 087 kr/3 482 kr	7 278 kr/3 318 kr	7 428 kr/2 245 kr
Minimikostnad följande år (fast/rörligt pris)	5 988 kr/2 388 kr	5 988 kr/2 028 kr	6 228 kr/0 kr
Månadskostnad Lite ¹ (fast/rörligt pris)	499 kr/199 kr	499 kr/169 kr	519 kr ³ /7 500 kr
Månadskostnad Mellan ¹ (fast/rörligt pris)	499 kr/499 kr	499 kr/10 599 kr	519 kr ³ /120 000 kr
Hastighet: Dåliga förhållanden	Ta emot: 50 kbit/s Skicka: 49 kbit/s	Ta emot: 116 kbit/s Skicka: 58 kbit/s	Ta emot: 25 kbit/s Skicka: 22 kbit/s
Hastighet: Bra förhållanden	Ta emot: 355 kbit/s Skicka: 58 kbit/s	Ta emot: 335 kbit/s Skicka: 57 kbit/s	Ta emot: 348 kbit/s Skicka: 58 kbit/s
Teknik	Pc-kort/usb-modem.	Usb-modem.	Pc-kort/usb-modem.
Operatörslåst	Ja	Nej	Nej
Språk (program/handbok)	Engelska/engelska	Svenska/engelska	Svenska/svenska
Övrigt	Pristak på 499 kronor även om du väljer rörligt pris. Om du förbrukar mer än 10 GB/månad kan hastigheten begränsas. 3 erbjuder även extrasnabbt bredband (se rutan ovan).	Du kan få ett extra sim-kort som låter dig ringa från din vanliga telefon. Abonnemanget med fast pris kan komma att avbrytas i vår om det överutnyttjas. Specialprogram kan öka hastigheten.	Företagsabonnemang. Finns i olika paketeringar där olika antal megabyte ingår. Pc-kortet/usb-modemet köps separat från valfri återförsäljare.
+	Pristak. Billigt. Du kan även få snabbt turbo-3g. Turbo-3g	Billigt. Bäst täckning (enligt tidningen Mobil). Enkel installation.	Går att få utan månadsavgift.
-	Småkrånglig installation av pc-kortet.	Saknar pc-kort-alternativet.	Dyrt, framför allt om du väljer ett rörligt abonnemang.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

¹ En genomsnittslig användare där "Lite" betyder att man förbrukar 500 MB/månad och "Mellan" 8 GB/månad. Hälften är kväll och helg ² 2 495 kronor utan bindningstid.
³ 100 kronor extra under första 12 månaderna.

ningen, det är svårt att komma ifrån, erkänner Ellen Hellstadius på Tele2. Men det är få kunder som upplever detta problem.

Ett annat problem är 3g-täckningen. Visserligen har runt 95 procent av Sveriges befolkning tillgång till 3g, men med tanke på hur glesbefolkat vårt land är finns det fortfarande stora luckor på landsbygden och i områden som ligger i "radioskugga".

Det är också viktigt att komma ihåg att 3g-nätets kapacitet påverkas av hur många människor som använder det för tillfället. Hastigheten kan alltså variera trots att du sitter på en och samma plats.

Kombinera olika tekniker

3g-bredband är långt ifrån någon universallösning, och i många lägen finns det bättre teknik. I framför allt många storstäder skapas det så kallade surfzoner där det går att surfa trådlöst med sin bärbara dator.

Om det finns ett sådant trådlöst nätverk finns det ingen anledning att använda 3g. 3g kan däremot vara ett bra komplement när trådlösa nätverk saknas.

– Stirra dig inte blind på tekniken och gör det enkelt för dig, råder Ellen Hellstadius. Det finns massor med olika varianter och möjligheter – ett smörgårdsbord står uppdukat. Det intressanta med mobilt bredband är att du kan surfa snabbt nästan överallt.

Ja, till och med i en öde fjällstuga under vintersemestern eller i den spanska öknen. ■

Telia

www.telia.se

Connect

250 kr³/ 1 369 kr³

585 kr³/50 kr³

Obegränsat/0 GB

0 kr/ 12:50 kr per MB

12 månader

8 470 kr³/3 169 kr

7 020 kr³/600 kr

585 kr³/835 kr³

585 kr³/835 kr³

Ta emot: 60 kbit/s

Skicka: 57 kbit/s

Ta emot: 335 kbit/s

Skicka: 58 kbit/s

Pc-kort.

Ja

Svenska/svenska

Pristak på 835 kronor³ även om du väljer rörligt pris. Telia har även en "fritidsvariant" med usb-pinne för 89 kronor i månaden. Du får då surfa obegränsat på kvällar och helger men övrig tid kostar det 15 kronor per megabyte. Det abonnemanget saknar pristak.

Bäst täckning (enligt tidningen Mobil).

Dyrt.

1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

6 frågor och svar om mobilt bredband

Finns 3g där jag vill surfa?

Utbyggnaden av 3g-näten har gått långsammare än planerat. Trots operatörernas löften saknar stora delar av Sverige fortfarande 3g-täckning. Är du osäker kan du gå in på Post- och telestyrelsens hemsida www.pts.se. Här kan du se exakt var i Sverige 3g-sändarna finns. Du kan både söka via kartor och skriva in enskilda adresser. Du får även information från respektive operatör.

Om du befinner dig i ett område utan 3g surfar du i stället på det gamla gsm-nätet. Hastigheten blir då låg – runt 60 kilobit per sekund. Det här är lika lite som ett vanligt telefonmodem.

Vilken av operatörerna har bäst 3g-täckning?

3g-operatörerna har byggt upp sina egna nät individuellt. Det betyder att den som har exempelvis 3 kan ha perfekt 3g-täckning på en punkt där Telenor saknar täckning – och vice versa. Undantaget är Tele2 och Telia som har byggt ett gemensamt 3g-nät. Mellan dem är det med andra ord ingen skillnad i täckning.

Vilket 3g-nät som är bäst varierar från plats till plats. Ett stort, jämförande test som tidningen Mobil gjorde visar att Telia och Tele 2 generellt har den bästa täckningen.

Kan jag surfa utomlands?

Ja, 3g finns i många länder, främst i Europa. De svenska teleoperatörerna har så kallade roamingavtal med bolag i andra länder, och dessa gör att du kan surfa utomlands. En varning är dock på sin plats. Att surfa utomlands är riktigt dyrt. Du

kan få betala uppåt 25 kronor per megabyte! Ska du vara i ett och samma land en längre tid blir det som regel billigare att skaffa ett lokalt 3g-abonnemang.

Hur mycket kostar det att surfa?

Det kan vara svårt att uppskatta hur mycket det kommer att kosta att surfa via 3g-nätet. Lite vägledning kan du få av att en gigabyte motvarar summan av följande:

... skicka och ta emot 2 000 mejl och 140 foton
... surfa till 1 000 vanliga hemsidor
... använda internetbanken 60 gånger
... chatta 60 gånger
... lyssna på webbradio i 8 timmar
... ladda ned 80 låtar
(Källa: Tele2)

Kan jag ringa också?

De mobila bredbandsabonnemangen är till för att surfa med, och som regel kan du inte använda dem för att ringa vanliga telefonsamtal. Däremot kan du förstås skicka sms och mms (bildmeddelanden) från datorn. Du kan även använda exempelvis Skype för att ringa via internet.

Hur kommer jag igång?

När du tecknar ditt abonnemang får du ett sim-kort och ett 3g-modem. Om det är av usb-typ behöver du bara plugga in det i datorn och följa installationsanvisningarna. Väljer du ett pc-kort måste du köra ett installationsprogram från en cd-skiva. Oavsett vilken lösning du väljer får du ett speciellt program på datorn. Om du låter det starta och logga in dig automatiskt är det bara att börja surfa så snart du slår på datorn.

Så gjorde vi testet

PC för Alla har testat de fyra 3g-operatörernas tjänster för mobilt bredband. I de fall operatörerna har olika tjänster har de själva fått välja det som de tycker är bäst för konsumenterna.

Vi har valt att fokusera på pris och användarvänlighet, men vi har även testat uppkopplingshastigheten med hjälp av programmet TP-test (www.tp-test.se). Här har vi jämfört en plats med goda förhållanden (utomhus) och en med dåliga (i en betongbyggnad med tjocka väggar). Eftersom vi inte har testat tjänsterna utanför Stockholm och bara på ett begränsat antal platser ger dessa tester dock inte underlag för några mer långtgående slutsatser.

Förutom att ange priserna har vi angett den reella månadskostnaden för två typ-konsumenter. Dessa är baserade på Post- och telestyrelsens beräkningar på medelanvändning för vanligt bredband (www.telepriskollen.se). De kan med andra ord vara lite högre än vad man brukar använda med mobilt bredband.

Så undviker du MUSA

(eller andra tänkbara och otänkbara it-skador)

En hubb för usb-portar som du ställer på bordet gör att du slipper krypa in bakom datorn så fort du ska använda ett bärbart minne eller tanka över mp3-låtar till din spelare.

Lyft på rumpan! Det räcker inte med en ergonomisk mus eller skonsam stol för att slippa musarm och gamnacke. Nej, mikropausa var tjugonde minut, promenera när du talar i telefonen och gunga loss i arbetsstolen.

Text: Boel Stier

E-post: pcforalla@idg.se

Har du gått på bluffen? Mysiga möss, vinklade tangentbord och konstiga stolar i all ära, men tro inte att lösningen på arbetsskador som musarm och spända nackar är en massa ergonomiska prylar.

Det vimlar av hjälpmedel som ska underlätta ditt arbete. Men ergonomi (att anpassa arbetsmiljön efter dig och inte tvärtom) handlar inte bara om prylar. Den främsta anledningen till att du får ont i kroppen av kontorsarbete är att du sitter och möglar i samma arbetsställning alldeles för länge.

Det går faktiskt att skaffa sig musarm och gamnacke även med svindyra, specialtillverkade hjälpmedel. Sitter du till exempel för länge i en ensidig arbetsställning hjälper det inte att du har en joystick-liknande mus.

Likadant är det om du har en påkostad arbetsstol men använder den med exakt

samma inställning hela tiden. Då kan du helt enkelt glömma att få valuta för dina stackars ergonomipengar.

Tricket för att behålla spänst och energi är i stället att röra på sig. Arbeta i olika ställningar, vicka på stolen, lägg fötterna på skrivbordet, gå omkring med jämna mellanrum men fastna inte framför datorskärmen med ihopsjunken nacke.

– Kroppen är gjord för att användas! Det är inte strålände skärmar eller omodern utrustning som är den största faran. Nej, det är stillasittandet och de långa passen framför datorn som är den största hälsoboven.

Det säger Tone Petrelius, ergonom på TCO Deve-

lopment, som ägs av fackföreningsorganisationen TCO med 1,3 miljoner kontorsanställda. TCO Development arbetar med att förbättra arbetsmiljön för just människor på kontor. Hon har många förslag på lösningar som förebygger it-skador.

**”Stillasittandet
 framför datorn är den
 största hälsoboven”**

att få RM

– Ta dig tid för pauser. Sitt inte framför en datorskärm längre än tjugo minuter i taget. Res dig ur stolen och sträck på armarna, höj bordet, blicka ut genom fönstret en liten stund, hämta ett glas vatten eller gå på toaletten. Märkvärdigare än så är det inte att ta mikropaus.

– Och ta gärna en kort promenad varje dag. Hjärnan mår bra av att få ett visst mått dagsljus och under en svensk vinterdag är det många av oss som både anländer till jobbet och går därifrån i mörker, säger Tone.

Planera för rörelse

Det finns förstås trick att ta till för att försäkra dig om att åtminstone få sträcka på benen då och då. Tone Petrelius tycker att det är bra att placera alla maskiner som skrivare och kopiatorer i ett separat rum. Du slipper bullret från dem och får en liten promenad på köpet så fort något ska skrivas ut eller kopieras.

Ställ pärm- och boksamlingar en bit bort från ditt arbetsbord så att du blir tvungen att resa dig och röra på dig när du ska hämta eller ställa in något i en hylla.

En annan lösning är att skaffa en papperskorg som är ganska liten så att du måste tömma den ofta i stället för att vänta på att en städare ska göra det åt dig.

Och skicka inte e-post till kollegan som sitter lite längre bort i korridoren eller på ett annat våningsplan – gå dit i stället.

Dessutom går det faktiskt att arbeta både

stående och gående. Ett telefonsamtal eller ett samtal mellan fyra ögon kan skötas medan du tar en liten promenad, förutsatt att du inte spankulerar fram och tillbaka framför dina kollegers skrivbord och stör dem, förstås.

En handsfree för mobiltelefonen kan, förutom sänka strålningen mot huvudet, även frigöra båda händerna och avlasta ryggen och nacken.

– Alla bord måste inte heller vara gjorda för att sitta vid. På vårt visningskontor har vi ett samlingsbord i ståhöjd där vi kan ta ett snabbmöte, dricka kaffe eller bara ställa oss och läsa igenom ett dokument, säger Tone Petrelius.

Ändra inställningarna

Skrivbordet du jobbar vid får gärna vara höj- och sänkbart, men då gäller det att verkligen justera höjden då och då. Annars får du inte den eftersträlvade effekten: varierade arbetsställningar. På samma sätt blir det allt vanligare att arbetsstolar är försedda med en massa fina inställningsmöjligheter.

Men problemet är att många tror att stolen ska ställas in en gång för alla av en ergonom eller annan specialkunnig person och sedan inte röras.

– Det är faktiskt precis tvärtom, säger Tove Petrelius. Det bästa för kroppen är om du använder stolen aktivt. Luta dig tillbaka när

Det är jätteviktigt att vi kan justera belysningen där vi jobbar så att den passar våra ögon, tiden på dygnet och arbetsuppgiften vi ägnar oss åt.

du ska tänka en stund och gunga gärna på stolen när du pratar i telefon.

Med andra ord är det viktigt att lära sig hur alla hjälpmedel fungerar och hur du ändrar och justerar mellan olika lägen. Det gäller allt från stolen och bordet till datorskärmen och belysningsknappar. Just ljuset är faktiskt viktigare än vi kanske tror.

– Ungefär 80 procent av vår informationshämtning sker med hjälp av ögonen. Dimmad belysning borde man kosta på sig i alla arbetslokaler just för att det ger var och en möjlighet att anpassa ljusstyrkan efter situation, väder och tid på dagen, säger Tone Petrelius.

En tumregel är att vi mår bättre ju mer vi kan påverka miljön vi arbetar i. Helst ska var

På nästa sida: Ett bättre sätt att skriva

*”Ungefär **åttio procent** av vår informations-hämtning sker med hjälp av ögonen.*

***Dimmad belysning** borde man kosta på sig i alla arbetslokaler just för att det ger var och en **möjlighet att anpassa ljusstyrkan efter situation**, väder och tid på dagen”*

Tone Petrelius, ergonom på TCO Development.

Glöm inte mikropauserna. Det är inte det minsta omoraliskt att luta sig tillbaka en stund. Tvärtom får det dig att prestera bättre.

och en kunna justera sådant som belysning, ljudnivå och även graden av anträffbarhet, så att det är vi själva som bestämmer och inte omständigheterna.

Förutom allmänbelysning i taket är det bra att ha en skrivbordslampa som går att rikta. Ställ den på vänster sida om du är högerhänt

och till höger om du är vänsterhänt – annars skuggar du ett papper med handen om du sitter och skriver. Ha som riktmärke att arbetsbelysningen ska falla parallellt med skrivbordets framsida.

När det gäller detaljerna och arbetsredskapen är det inte självklart att du bara ska ha en

dator, en mus och ett tangentbord. Du kanske behöver en handhållen dator på resan och en bärbar dator med dockningsstation för att lätt kunna flytta den mellan hem och kontor. Varför inte en särskild mus för grafiska program och en annan när du skriver rapporter?

– När vi går in i en skoaffär frågar vi inte ”vilka är era bästa skor”? I stället köper vi ett par skor för skidresan och ett annat par för dansgolvet. Likadant är det med arbetshjälpmedel. Om det fanns en enda datormus som var bäst skulle alla redan ha upptäckt det. I stället får vi välja don efter person och situation, säger Tone Petrelius.

Vila – och använd kortkommandon

Det som skyddar bäst mot så kallad musarm är att låta datormusen vila så mycket som möjligt och använda tangentbordets kortkommandon när du öppnar och stänger program och när du kopierar och klistrar in text i dokument.

Se gärna till att datorn är upphängd under skrivbordet. Det är en förutsättning om du har ett höj- och sänkbart bord men ett bra knep även för vanliga fasta skrivbord. Du vinner utrymme på golvet, slipper slå fötterna i datorn och det blir lättare att städa. Dessutom blir datorn lättare att komma åt.

Apropå att komma åt datorn rekommende-

Utmärkta möbler, skärmar och mobiler

Företaget TCO Development ägnar sig bland annat åt märkning av arbetsmöbler, bildskärmar, skrivare och mobiler. TCO-märkningen ska stå för en oberoende kvalitets- och miljö-

märkning som utvecklas i samråd med såväl tillverkarna som oberoende forskare. Se www.tcodevelopment.com.

Utmärkt. Ett TCO-märkt skrivbord innebär kvalitet och miljötänkande.

Gå inte på fingrarna

Har du tänkt på hur otroligt många nedslag på tangentbordet du gör med fingrarna under en vanlig arbetsdag?

Många av oss går förmodligen minst en kilometer om dagen med fingrarna. Ett bra knep för att avlasta kroppen och bli mer effektiv är att lära dig den klassiska fingersättningen så att du kan skriva med alla tio fingrar och slipper pekfingervalsen.

Det finns övningsprogram som lär dig fingersättningen snabbt. Här är två exempel – du kan hämta gratis testversioner av båda. www.typingmaster.com
www.typingcampus.com

Fingerfärdig. Med program som Typingmaster och Typingcampus lär du dig att skriva på tangentbord med en rätta fingersättningen.

*”Alla bord måste inte heller vara gjorda för att sitta vid. På vårt visningskontor har vi ett **samlingsbord i ståhöjd** där vi kan ta ett **snabbmöte, dricka kaffe** eller bara **ställa oss och läsa igenom ett dokument**”*

Att hänga upp datorn och samla ihop alla sladdar så att man slipper ”rättbon” minskar både dammet och den elektromagnetiska strålningen.

rar Tone Petrelius att du skaffar dig en usb-hubb så att du slipper ligga på alla fyra bakom datorn för att använda usb-minnen och liknande hjälpmedel.

Och så till kontorets värsta gissel: sladdhär-vorna. Den som inte redan har kabelrännor eller så kallade sladdslukare för alla sladdar borde skaffa det genast, tycker hon. Det blir ordning och reda, sladdarna samlar mindre damm och den elektromagnetiska strålningen minskar om du undviker ”rättbon”.

Tangentbord för ditt axelmått

De flesta tangentbord är gjorda för män, med en bredd som passar mäns axelmått. Därför kan det, särskilt för kvinnor, vara lönt att skaffa ett smalare tangentbord alternativt ett tangentbord med löstagbar numerisk del.

– Då får du mer plats runt omkring dig på skrivbordet och kan dessutom hålla musen närmare kroppen, något som avlastar både ryggen och nacken.

Om tangentbordet är lågt kan du låta skrivbordet tjäna som underarmsstöd, men med ett

Höj- och sänkbara bord är bra – men bara om vi verkligen använder bordets olika lägen. Att stå hela dagarna är lika ensidigt som att sitta hela dagarna.

högt tangentbord är det praktiskt med ett ytterligare underarmsstöd.

Skaffa en skärm som går att vinkla. Man brukar rekommendera att skärmens övre kant ska finnas strax under ögonhöjd och att avståndet mellan ögonen och skärmen ska vara mellan 50 och 80 centimeter – och att skärmens vinkel ska vara mellan 15 och 30 grader. Det bästa är förstås att själv prova vad som känns bra.

Skärmens ram ska helst inte vara blank och helst inte svart om det går att undvika. Om färgsättningen runt omkring och bakom skärmen är för kontrastrik blir det nämligen ansträngande för ögonen.

– Lär dig hur du reglerar skärmens ljusstyrka och anpassa den till olika miljöer och belysningar så att du alltid gör det så bra för ögonen som möjligt. Och se till att inte skärmen flimrar! Vår rekommendation är att bildväxlingsfrekvensen ska vara minst 85 Hertz, säger Tone Petrelius.

Om vi kan lära oss att röra på oss under arbetsdagen och variera arbetssättet vore mycket vunnnet. Växla mellan tangentbordets kortkommandon och musen, rör på dig när du pratar i telefon och luta dig tillbaka i stolen då och då.

Och bara blunda någon minut... ■

TRE TYCKER TILL

Har du någon gång haft smärtor eller andra problem som har orsakats av hur du arbetar?

Peter Siepen,
artist

– Nej, jag har inte haft några sådana problem. Fördelen med en bärbar är att man kan arbeta rörligt så jag har med mig datorn i sängen, på toa och lite överallt. Jag har inte fått gammacke – däremot har jag ridit struts i tv-programmet Rocky & Drago, haha.

Caroline Kull,
program-
presentatör

– Som hallåa både sitter och står jag på mitt arbetspass. Här på TV4 har vi dessutom höj- och sänkbara skrivbord, vilket är väldigt skönt. Jag har aldrig skadat mig i samband med jobbet. Ibland har jag varit på livliga inspelningar som gett träningsvärk dagen efter, men det är väl mer en arbetsförmån.

Ibrahim Baylan,
riksdagsledamot
(s) och tidigare
skolminister

– Ja, av och till har jag haft ont i nacke och axlar, antagligen på grund av felinställningar på kontorsstolen och datorn. Jag har besökt en kiropraktor samt börjat med regelbundna övningar och självklart bytt position på kontorsstolen och datorn.

Fotopapper på köpet!

EPSON
Passar alla
bläckstråleskrivare!
20 pack, 10x15 cm

Beställ för 100:-

1 PAKET
PÅ KOPET

Beställ för 500:-

2 PAKET
PÅ KOPET

Beställ för 1000:-

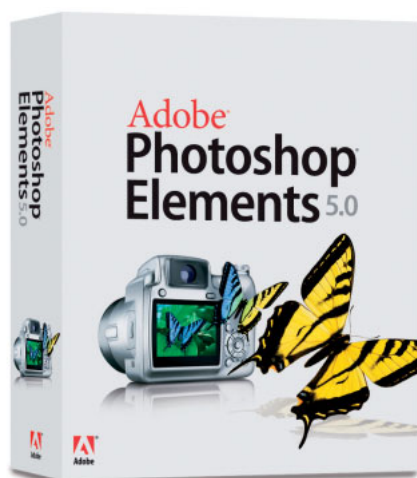
3 PAKET
PÅ KOPET

Erbjudandet gäller vid ditt första köp på patroner.se

Bläckpatroner till tusentals skrivare från 20:-, både original och kompatibla

JUST NU ÄVEN:

**Adobe
Photoshop
Elements 5.0
699:-**
NY VERSION!

**Epson
Fotopapper
100-pack
99:-**

10x15 cm, 251-255 g
Premium Gloss eller
Premium semigloss

Beställ på **www.patroner.se**

Alltid personlig service ...

... via telefon **0480-47 51 90**

fax **0480-44 15 95** eller

e-post **patron@patroner.se**

BläckWrite

Lägsta priserna – snabbaste leveranserna

Bläck&Write ger dig mer:

- Leverans som regel vardagen efter beställning (expediering 7 dagar i veckan)
- Personlig service via telefon, fax eller e-post
- Brett sortiment av både original och kompatibla produkter
- Kunskap och kvalitét i hela kedjan från digitalkamera till utskriven bild
- Miljöprofil – Vi köper vissa tom patroner och kassetter (se vår hemsida för mer information)

läs mer på **www.patroner.se**

REKORDDATORN

MER PÅ PCFORALLA.SE
.se
**Se filmen
på webben**
Vi visar hur vi bygger datorn
pcforalla.se/extra

SÅ BYGGGDE VI VÄRLDENS SNABBASTE PC

Funderar du på att bygga ihop en häftig dator? Missa
då inte PC för Allas stora guide till hur du bygger
världens snabbaste spel-pc!

På nästa sida: Enkel steg för steg – så bygger du din drömdator

VÄRLDENS SNABBASTE PC

Med världens häftigaste grafikkort, hypersnabba internminnen, den överlägset bästa processorn och fantastiska hårddisken Raptor WD1500AD framför oss är det inget snack om saken. Vi kommer att bygga världens snabbaste spel-pc. Den enda fråga vi egentligen behöver ställa oss är: Hur snabb blir den?

Att bygga en riktigt snabb dator kräver en hel del pengar och framför allt ett genomtänkt upplägg. Din dator blir aldrig snabbare än dess långsammaste länk.

Samtidigt står vi inför utmaningar som hög värme, hög ljudnivå och dyr prislapp.

Som tur är har vi fått en väldigt stor plånbok till vårt förflöende och nu gäller det att hitta en bra balans mellan snabba komponenter, tysta fläktar och en bra datorlåda som ger bra luftgenomströmning.

Snabbast i Sverige

För att hitta optimala lösningar på alla platser i datorn tar vi hjälp av Kai Chan, datorbyggarexpert från företaget Pyrotech, som bland annat stoltserar med titeln som Sveriges snabbaste pc-byggare två år i rad. Till-

sammans med honom går vi igenom vilka komponenter vi bör använda – och varför.

När det gäller spel är grafikkortet den enskilt viktigaste komponenten. På grafikkortsmarknaden finns två företag som ständigt tävlar om att ha det snabbaste kortet. En vecka innan vi drog igång datorbygget var ATI snabbast med sitt X1950-kort monterat i så kallat Crossfire-läge. Det innebär att två kort monteras parallellt.

Men dagarna innan vi skulle bygga datorn fick vi loss ett av de första korten som baseras på Nvidias nya grafikprocessor G80. Trots att kortet faktiskt ska gå att montera i Nvidias dubbelkortsäge

Sli väljer vi att inte göra det.

– Dagens moderkort klarar inte av ett så snabbt kort i sli. Vi måste vänta på Nvidias nästa grafikkrets, förklarar Kai Chan.

Snart ska det visa sig att dubbla Geforce 8800 knappast behövs för att ta plats som världens snabbaste spel-pc. Det faktum att vi väljer att köra med ett singelkort under huven ger faktiskt också åtminstone en riktig fördel. Med bara ett kort klarar vi oss med ett 520 watts nätaggregat. Om vi kört dubbla kort hade vi förmodligen tvingats

Text: Joakim Bergström

E-post: joakim.bergstrom@idg.se

installera minst ett 700 watts dylikt, vilket förmodligen gjort datorn ännu bullrigare.

Hög värme är, som antytts tidigare, det största potentiella problemet i vårt bygg. Eftersom datorn inte ska låta som en skörde-tröska är det viktigt att hitta en låda med plats för flera stora fläktar men också en design som ger bra luftgenomströmning. Valet faller på Antec P180.

En stor fördel med den är att den är byggd i tre olika kamrar där till exempel hårddiskarna är separerade från processorn och grafikkortet. På så sätt kan vi kontrollera kylningen så effektivt som möjligt.

Väljer det mest extrema

Med lådan på plats plockar vi ihop det mest extrema tillverkarna har att erbjuda när det gäller processor, moderkort och minnen. Sedan kan vi bara konstatera att vi är redo att bygga ihop Sveriges – och förmodligen världens – snabbaste spel-pc.

Hur länge vi får behålla den tronen är oklart men med den takt som det just nu lanseras nya prylar siktar vi på åtminstone två veckor... ■

"Med lådan på plats plockar vi ihop det mest extrema tillverkarna har att erbjuda"

Steg för steg

Så bygger du din egen super-pc

Att bygga din egen dator behöver inte vara svårt. Till din hjälp får du här en komplett guide till hur vi byggde världens snabbaste spel-pc. Häng med – steg för steg!

**STEG
1**

1. LÅDA

Innan vi startar samlar vi ihop alla våra inköpta komponenter och försäkrar oss om att samtliga delar finns på plats. Vi kan snabbt konstatera att allt vi beställt finns med. Samtidigt ställer vi upp lådan och tar bort locket.

Datorlådan är av typen Antec P180 och vi väljer den eftersom den har separerade kammare för exempelvis hårddisken och moderkortet. Detta tillsammans med lådans utmärkta möjligheter att montera stora – tysta – fläktar gör att Antec P180 passar perfekt när vi ska bygga vår supersnabba och tysta värstingdator.

Hur du trimmar datorn ytterligare

Vid vårt testtillfälle hade Nvidia inte släppt sin nya kretsutrustning Nforce 680i. Men den bör finnas ute när du läser detta, och den gör det möjligt att

ladda upp med hela två grafikkort i så kallat sli-läge. För att göra detta krävs att du byter ut nätaggregatet till ett ännu kraftigare. En annan optimering du

STEG 2

2. DVD-BRÄNNAREN Det första steget i själva datorbygget är att skruva fast dvd-spelaren. Med fyra skruvar fäster vi de två medföljande medarna på sidan av brännaren och skjuter den på plats i datorlådan. Något konfunderad undrar jag om vi inte ska börja med det viktigaste, men Kai Chan skakar på huvudet.

– Jag bygger alltid datorerna uppifrån och ned, säger Kai samtidigt som han skjuter in dvd-brännaren i lådan.

STEG 3

3. HÅRDDISK Nu är det dags för montage av den snabba Western Digital-hårddisken. Vi har valt den största varianten på 150 GB. Att vi valt denna modell, beror på att det är den just nu snabbaste på marknaden. Med en hastighet på 10 000 varv per minut, mot standarddiskarnas 7 200 varv per minut får vi högre hastighet när vi skriver och läser från hårddisken. Kai kommer också med ett bonustips.

– Välj alltid 150-gigabytesvarianten. Inte de mindre. Det är den senaste disken och den är lite tystare än de mindre Raptordiskarna, säger han.

STEG 4

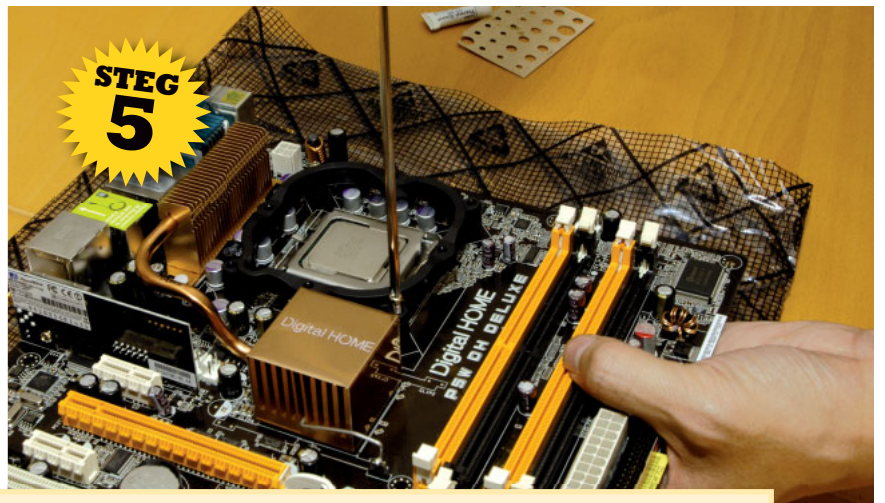
4. NÄTAGGREGAT Med hårddisken på plats är det dags för montering av datorns nätaggregat. Eftersom vi kör ett mycket högpresterande grafikkort tvingas vi skaffa en mer kraftfull variant: Chill Innovation 520. Det ger 520 watts effekt och räcker precis till att driva datorn och det extremt strömhungriga grafikkort vi snart ska montera.

– Det här är en väldigt tyst nätdel som samtidigt ger bra effekt, konstaterar vår datorbyggarexpert samtidigt som han drar kabelhärvan genom lådan.

5. PROCESSOR Efter att ha arbetat inne i datorlådan är det nu dags för montering av processorn på moderkortet. Kai väljer att montera processorn innan han fäster moderkortet i datorlådan. Vi har valt en Intel Core 2 Duo X6800, den snabbaste konsumentprocessorn som finns. Till skillnad från äldre processorer finns inte längre några så kallade pins på processorn så det är i princip omöjligt att montera den fel. Med processorn på plats är det nu dags för moderkortsmonteringen i lådan.

– Om du vill ha en billigare, men ändå riktigt kraftfull speldator, är det klokt att välja en Intel Core 2 Duo 6400-processor. Det är den lägsta modell som fortfarande har 4 MB cacheminne, tipsar Kai.

STEG 5

kan göra är att installera ytterligare en WD 150 gigabyte Raptor-hårddisk och köra dem i raid-läge. Detta kan med lite tur ge dig ytterligare någon procents prestandaökning.

Är du inte nöjd med dina prestanda går det att klämma ur

några extra poäng i våra testprogram genom att överklocka din processor. De flesta moderkorts-tillverkare har i dag byggt in en funktion i Bios för att enkelt – och tryggt – överklocka datorn.

I vårt fall kallas det ett "turbo"-läge. I det här läget överklockas

klockfrekvensen på processorn men inga strömstyrkor ändras. Vi testade att överklocka datorn i de steg som programmet föreslår, 5 procent åt gången. Och efter ett flertal tester kunde vi konstatera att 10 procents överklockning var vad vår dator orkade med utan

att låsa sig. Att överklocka mer är en möjlighet men för det behöver vi förmodligen mer kraftfulla – och ljudliga – fläktar. Den överklockning vi gjort visar sig inte ge någon nämnvärd ökning.

I 3d Mark 06 ökar den bara med futtiga 0,1 procent.

VÄRLDENS SNABBASTE PC

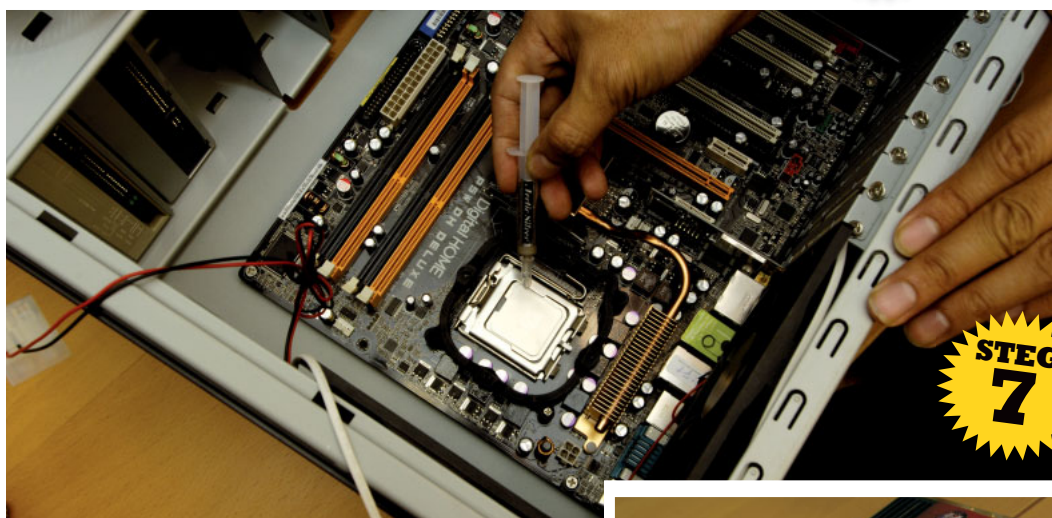
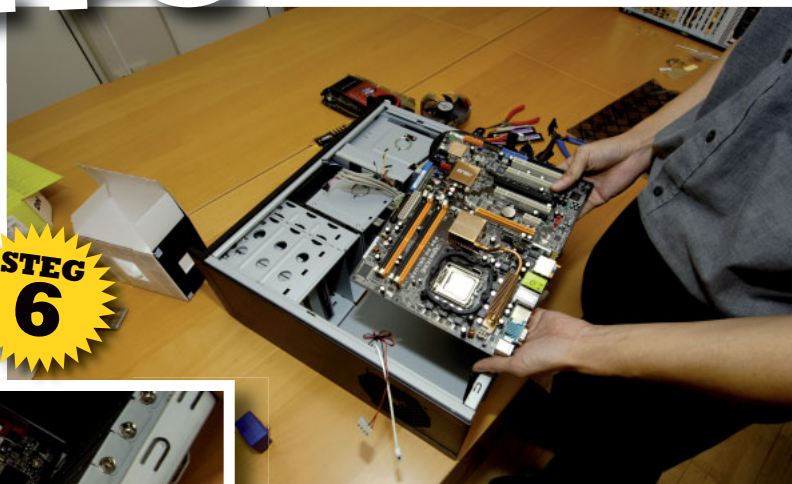

6. MODERKORT

Att montera moderkortet i lådan kan vara en smula besvärligt. Det är viktigt att kontrollera att de distanser (stavar med gängor på) som sitter mellan låda och moderkort är monterade på rätt plats för just ditt moderkort. Felplaceringar kan innebära att datorn kortsluts.

Vid monteringen måste du också byta ut den skyddsplåt för kortets utgångar som sitter på lådan. Varje moderkort har en egen plåt som ska monteras i lådan tillsammans med kortet. Innan moderkortet monteras fäster Kai den bygel vi i steg 8 ska fästa processorkylaren och fläkten i.

STEG
6

STEG
7

7. FLÄKT

När en fläkt ska fästas på processorn är det viktigt att du använder kylpasta för att få bra kontakt mellan processorn och den kylfläns som monteras på. I vår dator har vi gott om plats för en rejäl fläkt vilket både ger bra kylförmåga och lägre ljudvolym.

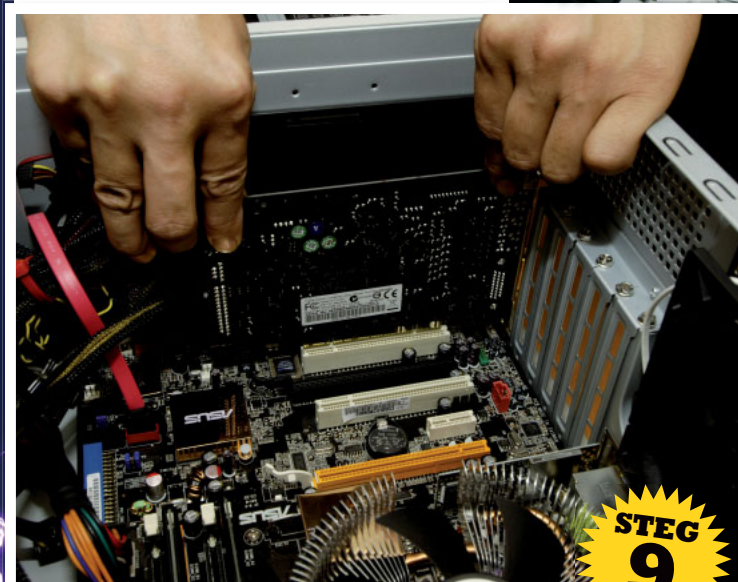
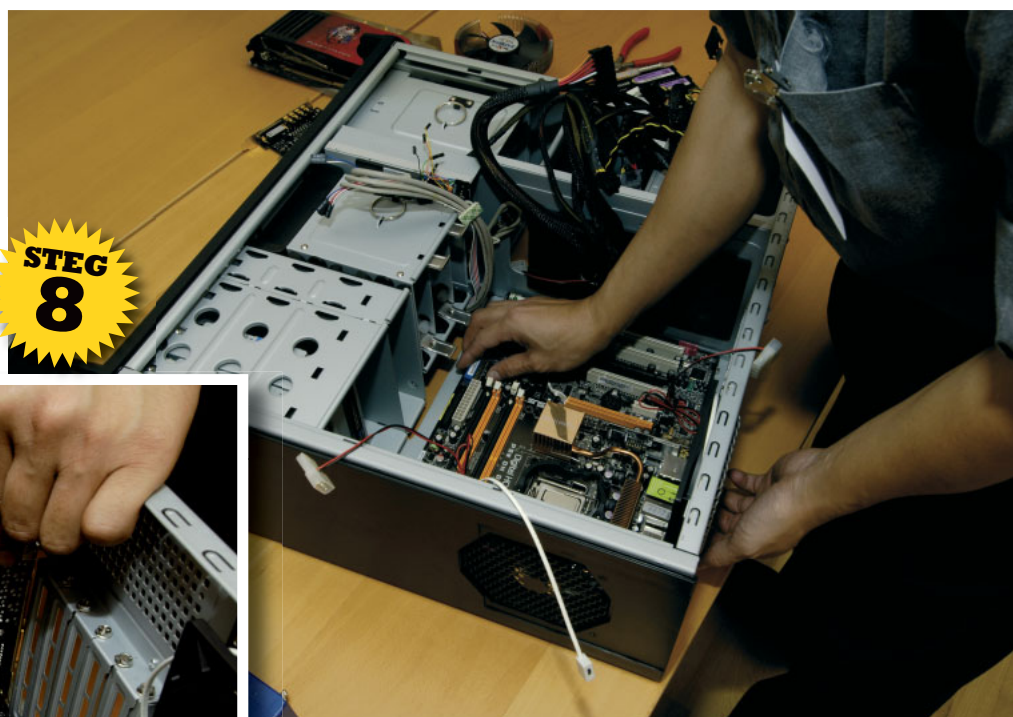
– Vi vill inte ha en fläkt som blåser nedåt. Därför är den här fläkten ett bra val. Den transporterar bort värmen från processorn och ut ur lådan, berättar Kai när han med ett distinkt klickande ljud fäster fläkten.

8. KABLAR

För att snygga till datorns insida ser Kai till, efter att han först skruvat fast moderkortet, att omsorgsfullt dra kablarna runt moderkortet i möjligaste mån.

– Men jag drar inte fast några buntband ännu, det ska man göra sist. Annars är risken stor att du får sprätta upp buntarna när du kommer på att du glömt någon detalj eller monterat fel, konstaterar Kai.

STEG
8

STEG
9

9. LJUDKORT

Att fästa ljudkortet är enkelt. Vi väljer att köra ett ljudkort från Creative trots att moderkortet faktiskt har en riktigt schyst ljudkrets redan. Allt för prestandan visar det sig.

– Ett internt ljudkort tar en till två procent av processorns kapacitet och det vill vi inte förlora, säger Kai med ett finurligt flin. Sedan drar han fast den skruv som håller ljudkortet i lådan.

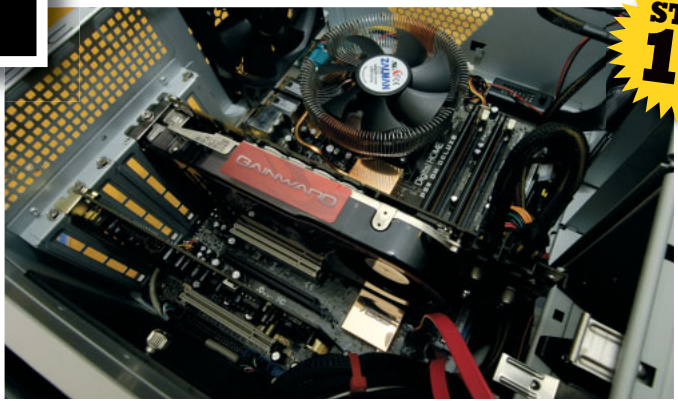
STEG 10

10. INTERNMINNE Vi börjar närmast oss. Som det näst sista av de stora monteringsstegen är det nu dags för infästning av våra 2 GB internminne. Självklart har vi valt ett 800 MHz-minne som vi ska köra i så kallat dual channel-läge. Det ger bäst prestanda. För att kunna göra det krävs att vi har två likadana minnen med samma storlek. En annan förutsättning är att vi kan montera minnena parvis i moderkortets sockel. På vårt moderkort från Asus är de fyra minnesplatserna färgmarkerade för att underlätta den parvisa infästningen.

– Det är inte alla moderkort som har det så, då får man läsa i handboken hur tillverkaren gjort den parvisa monteringen, förklarar Kai.

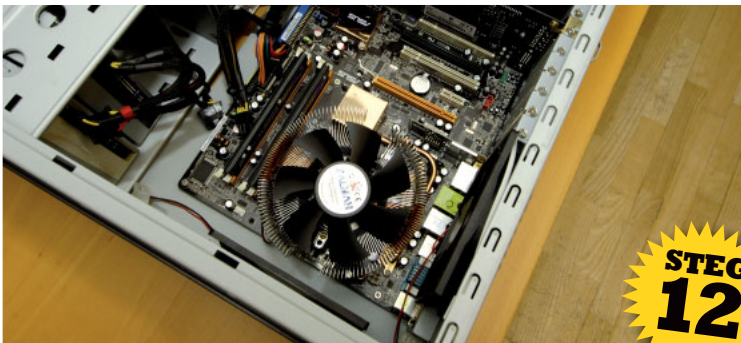
Sedan trycker han fast de två minnesmodulerna i sina socklar och låser dem.

STEG 11

11. GRAFIKKORT Det jättelika – och kraftslukande – grafikortet Gainward GeForce 8800 ska stå för all rå grafikprestanda i vår maskin. Grafikortet fäster vi i moderkortets pci-expressplats. GeForce 8800 är det första kort som är så kraftfullt att vi måste ansluta två separata kontakter för matningen av ström. Vårt moderkort har tillräckligt med kontakter för detta men skulle du ha slut på just ditt kort finns så kallade splitters som ger flera strömanslutningar. Kai sätter grafikortet på plats och ansluter strömkablarna.

– Nu är vi snart klara. Det återstår bara att snygga till i lådan, säger Kai.

STEG 12

12. AVSLUTNING Efter att alla komponenter är på plats fäster Kai kablarna med buntband. Han fäster i möjligaste mån kablar runt moderkortet, vilket både ger datorns inre ett städast intryck och faktiskt också förbättrar luftgenomströmningen i lådan. Datorn är nu helt färdig och Kai monterar på locket.

– Nu har vi Sveriges snabbaste speldator. Åtminstone några veckor till, skrattar Kai när vi plockar med oss den dyrbara, snabba och snygga lådan upp till testlabbet för en provtur.

Hur snabb datorn blev? Kolla in vår hastighetsruta här nedan.

Extremdatorn kostar 30 000 kr

Datorlåda: Antec P180 svart Miditower

Nätaggregat: 520W Chill Innovation nätadel

Processor: Intel Core 2 Extreme X6800, 2,93 GHz, 1 066 MHz, 4 MB cache

Internminne: 2 GB, ddr2 1 066 MHz/PC8500, Corsair TWIN2X2048-8500C5

Moderkort: Asus P5N32-sli SE Deluxe Nforce 4 sli, 4 ddr2

Hårddisk: 150 GB Western Digital WD1500AD "Raptor", 10 krpm, 16 MB

Grafikkort: Geforce 8800GTX 768MB, pci-express

Ljudkort: Creative Soundblaster X-Fi Xtreme Music

Dvd-brännare: Asus DRW-1608P, 16x, dubbla lager

Operativsystem: Windows XP Pro (svenskt)

Övrigt: Minneskortläsare

1 440 kronor

1 225 kronor

9 620 kronor

3 975 kronor

2 120 kronor

2 560 kronor

5 975 kronor

800 kronor

455 kronor

1 520 kronor

200 kronor

Totalt:
29 890 kronor

Så här snabb blev vår optimala spel-pc

	Vår dator	10 procent överklockad	Shuttle XPC P2 3700G*
3d Mark 05	16 655 poäng	16 663 poäng	14 437 poäng
3d Mark 06	10 626 poäng	10 785 poäng	8 204 poäng

* se test sidan 32

RECEPT

MOBILMEJL

RESEGUIDER

MEDIKIN

TV

TRAFIKINFO

NYHETER

MUSIK

Topplistan: Här är nätets

30 bästa mobilsajter

Nu finns ingen ursäkt längre. Dags att börja använda din mobil till att surfa med. Här är 30 supernyttiga sajter att kika på, och jag lovar att du hittar ett par nya guldskor.

Joakim Bergström, joakim.bergstrom@idg.se

Den stora trenden är att allt fler sajter inte gör speciella wap-sidor utan helt enkelt paketerar om sitt innehåll för att passa bättre på små skärmar. Det har flera fördelar.

Sajterna blir större, fungerar inte på äldre telefoner och kan ta lite längre tid att ladda. Men det blir också väldigt mycket roligare att besöka dem! I den här topplistan blandar vi friskt rena wap-sidor, som wap.vader.se med fullskaliga mobila sajter som stora mobil.svt.se. Ha så kul! ■

1. Något på tv i kväll?

Vilken tid går Sopranos? Eller Boli-bompa? Dagenstv är ful som stryk men utmärkt. Ger dig de flesta tv-tablåerna med några enkla klick. wap.dagenstv.com

2. Gmail direkt i nallen

Google gör nästan aldrig fel. Inte heller med den här mobila varianten av Gmail. Lättöverskådlig, snabb och bra. Surfa till den eller kör den direkt i telefonen. Sökningar gör du på google, naturligtvis. com/mobile.gmail.com

3. Checka in direkt

Checka in direkt från mobiltelefonen. Eller kolla flygtider. Eller ladda ned stadsguider. Bra jobbat SAS! www.sasmobile.se

4. Vägverket vägleder

Trafikinformation, livebilder från väggkameror, väderrapporter, olyckor. Vägverket ger dig en totalbild över trafiksituationen just nu. Ovärderlig för dig på resande fot. wap.vv.se

5. Spelnördens Mecka

Varken snygg eller bred. Men för oss som pangar förstapersonsskjutare som Battlefield 2 eller senare uppföljare är sajten ett bra sätt att hålla oss uppdaterade om spelfronten. wap.bf2142.se

6. Svensk tv rockar

Se tv direkt i mobilen. Funkar dåligt med gprs men bättre med snabbare anslutning. SVT gör dock allt rätt och mobilsajten är ett guldskor för oss telefonsurfare. mobil.svt.se

7. Vilse i Stockholm

En livräddare för dig i Stockholm. När går tågen, hur och varför? SL:s wap-sida ger dig svaren. Extra viktig på hösten (löv på spåren), vintern (snö på spåren) och våren (slask/vattendroppar/regn).
wap.sl.se

8. Hitta rätt direkt

Med Eniro är risken minimal att du inte hittar den eller dit du ska. Utmärkta kartor, sökfunktion. Ja, allt som stora Eniro erbjuder finns också i mobilen. Genomtänkt och snyggt.
wap.eniro.se

9. På gång i USA

🇬🇧 Vill du hänga med i USA:s nyhetsrapportering är USA Today ett givet val. Bilder och texter varvas i lagom tempo med bra fokus på Amerikas förenta stater.
wap.usatoday.com

10. En rörlig tidning

Tidningen Mobil i mobilen. Senaste mobilnyheterna, länkar och tv. Tänk om vi bara kunde få telefontesterna mobilt också. Då hade jag ropat hurra!
m.mobil.se

11. Teknik för de frälsta

🇬🇧 News.com levererar ett hav av it-nyheter varje dag. Passa på att surfa in på den mobila sajten på väg till jobbet så missar du ingen av de stora it-nyheterna. Vill du ha flashig grafik och har en riktig webb-läsare, välj news.com.
m.news.com/news.com

12. Svensk fastighetsdata

Vaknar svettig mitt i natten. Vad är räntan? Har den gått upp? Ned? Dags att binda lånen? Eller hoppa ut genom fönstret? På Svensk fastighetsdata får du besked. Av alla.
www.sfd.se/palm/rantor/rantor.asp

13. Sveriges snabbaste nyheter – i enkel form

Den stora draken Aftonbladets enkla wap-sajt ger dig nyheterna direkt. Du får också sport, korsord och nöjesnytt. Vill du ha hela tidningen, surfa till tidningens mobilportal via din telefonoperatör.
wap.aftonbladet.se

14. Vad var det för låt?

Trallade du just med till en bra låt på radion? Phonehits ger dig direkt svar på vilken låt du hörde. Och känner du dig stadd vid kassa är det bara att köpa den i mp3-format! Genialiskt.
wap.phonehits.com

15. Allt om film, bio och dvd

Senaste nytt om filmer, bio och dvd du längtat efter. Stardust Magazine i mobben. Om du inte redan får nog av filmnyheter på annat håll vet du nu var du ska leta!
m.stardustmagazine.se

16. Sveriges teknikparadis

Med IDG:s wap-tjänst missar du aldrig en svensk it-nyhet. Sajten innehåller också Testcentret där du kan läsa om förlagets senaste testade prylar. Bra när du är på prylshopping.
wap.idg.se

17. Hitta rätt medicin

Alvedon eller Treo efter en blöt festkväll? Fass, det vill säga allmänhetens källa till kunskap om mediciner, ger dig svaren. Och du, det går precis lika bra att kolla vilka mediciner din kakadua får kaka.
mobil.fass.se

18. Världens storstäder

🇬🇧 Perfekt liten reseguide för mobilen. Förutsatt att du reser till storstäder. Innehåller långt ifrån allt men alltid finns lite godsaker om staden du besöker.
ohm.wcities.com

19. Radion i innerfickan

Lyssna på radio via webben om du inte har radio i telefonen, surfa runt på en fullmatad sajt eller läs nyheter. Det märks att SR och SVT verkligen satsar brett!
mobil.sr.se

20. För dig som gillar Svenskan

Svenska Dagbladet ligger alltid långt framme när det gäller ny teknik. Mobil.svd.se är inget undantag. Hela Svd.se verkar finnas på mobilsidan, inklusive sidotjänster som Björns bostadsbytare. Snyggt och bra!
wap.svd.se/mobil.svd.se

21. Här är ditt nya jobb

Letar du jobb, eller någon som kan jobba för dig? Knappa dig då in på Arbetsförmedlingens wapsajt. Sajten är suveränt snabb och du kan också söka på utlandsjobb.
wap.amv.se

22. Spartanska affärer

Sparsmakat från Privata affärer. Smart att inte visa alla nyheter på en gång för oss som bara suktar efter aktiekurserna.
mobil.privataaffarer.se

23. Expressen hänger med

Tidningen är lite efter värsta konkurrenten på webben. Men i mobilen är de ikapp. Mobilpor-

24. Tanka billigast

På väg att tanka. Stanna till och surfa in på den här sajten för att ta reda på var du tankar billigast i din stad. Ett exempel på en suverän sajt för mobilen.
wap.bensinpriser.nu

talen ser ut som en kopia av www-sajten, men passar förvånansvärt fint även i små fönster.
Mobil.expressen.se

25. Underligt nog...

🇬🇧 Suverän internationell nyhetssajt med otroligt roliga bonusavdelningen Oddly enough. Där finns alltid material till dagens viktiga fikarumssnack.
mobile.reuters.com

26. Massor av filmer

🇬🇧 Hur många filmklipp som helst. Strömmande eller för nedladdning. Tv-klipp, filmtrailrar och massor av annat. Tyvärr kostar en del av materialet.
ppcvidz.com

27. Jämför priser rakt av

Kolla bästa priserna direkt i mobilen. Sök eller klicka dig fram genom alla produktkategorier. Lite stökig men mycket nyttig.
m.pricerunner.com

28. Handla från telefonen

🇬🇧 Världens bästa auktionssajt i mobben. Sök, administrera dina auktioner och bjud. Tyvärr saknas den svenska varianten.
wap.ebay.com

29. Jo, det finns dåligt väder

Regnrock, yllemössa eller shorts? Kolla in väder, kustväder och golfväder (!) på Vädertjänsten. Gratistjänst i stället för snikna SMHI som tar fem kronor per prognos.
wap.vader.se

30. Boka bion

Sf.se är perfekt anpassad för din mobiltelefon. Kolla vilka filmer som går och boka dina biljetter direkt.
Sf.se

FLER POPULÄRA EXCEL-SKOLOR:

20 tips som gör dig till Excel-proffs
(PC för Alla 6/05)

Trolla med etiketter
(PC för Alla 10/06)

Listor får smarta nummer
(PC för Alla 8/06)

Artiklarna kan du hämta gratis på
pcforall.se/extra

SKOLOR INNEHÅLL

Skapa en budget. Tack vare en enkel funktion i Excel kan du göra en budget utan att behöva skriva jobbiga formler. **Sid 90**

Snabbguide. Image Resizer låter dig byta storlek på ett helt gäng bilder på en gång. Dessutom är programmet gratis. **Sid 94**

Uppspelning. Så skapar du en funktion som automatiskt föreslår rätt program när du matar in en cd-skiva. **Sid 96**

Snabbguide. Mejltrubbel? Så här läser du enklast e-post i din mobiltelefon. **Sid 98**

Kom igång med Xnview. Så redigerar du julbilderna med ett lättanvänt program. **Sid 100**

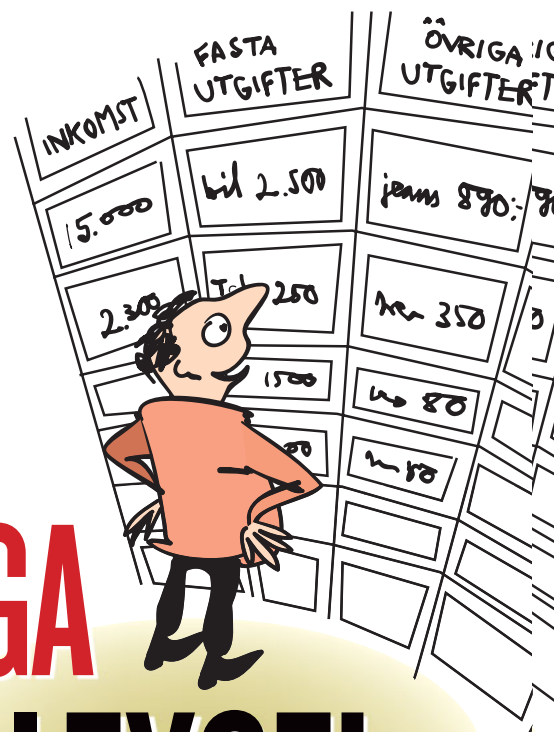
STEG FÖR STEG

Openoffice 2.0. Slut på trist form i dina punkttabeller. Så här gör du dem både snyggare och mer personliga. **Sid 102**

Powerpoint 2003. Med en fin inledande översikt till din viktiga presentation blir det lättare att göra åhörarna nyfikna. **Sid 103**

Excel 2003. Det blir lättare att mata in uppgifter i dina kalkylblad när du använder dig av Dataverifiering. Här lär du dig knepen. **Sid 104**

ENKELT BYGGA EN BUDGET I EXCEL

Dags att skapa en hållbar budget! Med funktionen Pivottabell får du snabbt fram delsummor och totalsummor utan att skriva in en enda formel. I den här skolan fyller du uppgifterna med hjälp av våra tydliga exempel.

Säkert har du någon gång undrat vart alla dina pengar tar vägen. Kanske har du till och med börjat skriva ned vissa utgifter på ett papper så att du kan få lite mer kontroll. För att få riktigt bra koll över dina utgifter bör

du dock använda dig av ett kalkylprogram som Excel. I Excel kan du använda dig av funktioner som Autofilter för att få lite bättre överblick över olika utgifter, framför allt om du även infogar formler som summerar utgifterna.

För att göra det riktigt enkelt för dig kan du i stället använda dig av en så kallad pivottabell. Om du aldrig tidigare har arbetat med pivottabeller kan det

mor och totalsummor. Dessutom är tabellen interaktiv på det sättet att du när som helst kan flytta på olika så kallade fältnappar och därmed visa informationen i tabellen ur en helt annan synvinkel.

Mata in uppgifter

Innan du kan infoga en pivottabell måste du först se till att det finns lite "rå" information i kalkylbladet. I vårt exempel skapar vi ett kalkylblad som innehåller uppgifter om hela familjens utgifter.

Den första kolumnen (Namn) innehåller namnet på familjemedlemmen, den andra kolumnen (Datum) datumet för inköpet, den tredje kolumnen (Inköp) information om vad som är inköpt och den fjärde kolumnen (Belopp) innehåller själva beloppet.

"Skapa ett kalkylblad med familjens utgifter"

MEDEL

Excel 2003

Tid: 30 minuter

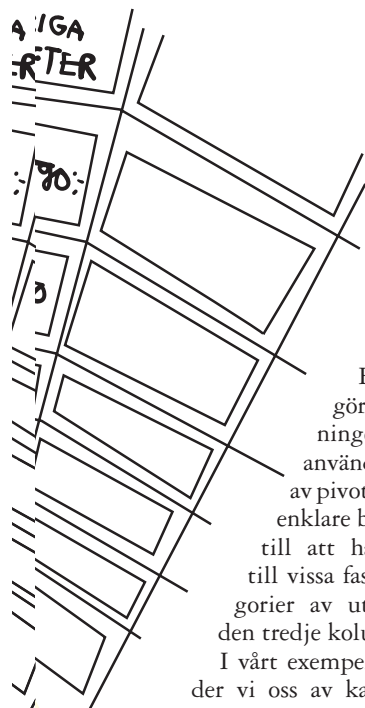

Det här behöver du:

- En dator med Excel 2003 installerat.

Det här lär du dig:

- Skapa en inmatningsmeny.
- Infoga en pivottabell.
- Gruppera datum i månader.
- Ändra layout på pivottabell.
- Infoga ett pivotdiagram i Excel.

För att göra inmatningen och användningen av pivottabellen enklare bör du se till att hålla dig till vissa fasta kategorier av utgifter i den tredje kolumnen.

I vårt exempel använder vi oss av kategorier som Hyra, Mat, El och Nöjen. Du bör alltid ha en "slaskkategori" som du kallar

för Övrigt eller något liknande.

För att underlätta inmatningen av olika utgiftskategorier kan du välja att skapa en inmatningslista med hjälp av funktionen Dataverifiering.

I stället för att skriva in en kategori för varje utgiftspost kan du då i stället välja önskad kategori i en lista. Detta kommer inte bara att spara tid utan även se till att det inte blir några stavfel vid inmatningen.

Om ni är många i familjen kan det även vara en god idé att skapa en inmatningslista för familjemedlemmarna.

Mer om hur du skapar en inmatningslista med hjälp av funktionen Dataverifiering kan du läsa i den korta steg för steg-guiden här intill.

Skapa en tabell

Innan du kör igång "på riktigt" bör du fylla i några utgiftsposter på låtsas så att du kan kontrollera att allt fungerar som det är tänkt. Se till att du fyller i utgiftsposter för olika familjemedlemmar och inköpen sker över två eller flera månader.

När du är färdig med inmatningen av "låtsasinköpen" kan du gå vidare och infoga en färdig pivottabell.

Börja med att markera samtliga celler i listan med utgiftsposter, inklusive kolumnrubrikerna (i vårt exempel **Namn**, **Datum**, **Inköp** och **Belopp**).

Välj sedan **Data, Rapport för pivottabell och pivotdiagram**. Nu startas en guide som steg för steg hjälper dig att infoga pivottabellen.

I det första steget ser du till att

alternativen **Microsoft Office Excel-lista** eller **databas** och **Pivottabell** är markerade och

klickar på knappen **Nästa**.

I det här steget visas en streckad markering runt det cellområde i kalkylbladet som kommer att användas i pivottabellen.

Kontrollera att markeringen verkligen innehåller samtliga celler som ska med (inklusive kolumnrubrikerna) och klicka på **Nästa**.

I det sista steget markerar du alternativet **På nytt kalkylblad** och klickar på **Slutför**.

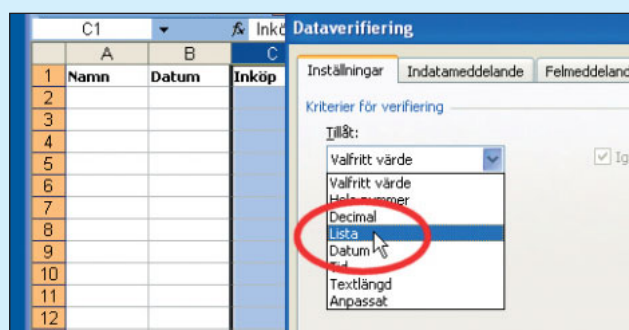
Automatiska formler

Nu kommer en helt tom pivottabell att visas i det nya kalkylbladet. På skärmen visas även verktygsfältet Fältlista för pivottabell som innehåller alla de olika element som kan användas i tabellen.

Som du ser utgörs varje element av kolumnrubrikerna. För att börja "bygga" vår pivottabell drar du och släpper element i de olika områdena i tabellen.

Pivottabellen innehåller de fyra olika områdena Sidområde,

STEG FÖR STEG: ORDNA EN INMATNINGSMENY

Dataverifiering. För att skapa en inmatningsmeny börjar du med att markera alla celler som ska innehålla funktionen och väljer **Data**, **Verifiering**. Välj alternativet **Lista** i listrutan **Tillåt**.

Skriv in alternativ. Klicka i fältet **Källa** och skriv in önskade menyalternativ genom att separera dem med semikolon (;). Menyalternativen visas i den ordning du skriver in dem.

1	Namn	Datum	Inköp	Belopp
2	Calle	2006-09-01	Dataspel	440,00 kr
3	Lovisa	2006-09-01	Mat	1 863,40 kr
4	Göran	2006-09-03	El	1 552,60 kr
5	Ebba	2006-09-06	Kläder	654,06 kr
6	Göran	2006-09-02	Övrigt	3 597,90 kr
7	Göran	2006-09-06	Bensin	2 490,50 kr
8	Ebba	2006-09-08	Frisör	517,80 kr
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

Inmatningslista. Avsluta med att klicka **OK**. För att använda dig av inmatningslistan är det sedan bara att klicka i en av cellerna. Klicka på den lilla nedåtpilen som visas och välj önskat alternativ.

Radområde, Kolumnområde och Dataområde.

Vi börjar med att dra och släppa elementet **Namn** och sedan elementet **Inköp** i **Sidområdet**. Nu kan du se att för varje namn listas aktuella utgiftsposter samt en totalsumma. I områ-

det **Kolumnområde** drar du sedan och släpper elementet **Datum** så att alla inköpsdatum visas på rad 4. Visst, det ser inte så snyggt ut med alla datum, men det fixar vi till genom att

På nästa sida: Pivottabell i 8 steg

FIXA DET SJÄLV

► gruppera dem. Högerklicka därför på ett av datumen (det spelar ingen roll vilket du väljer) och välj **Gruppera och visa detaljer, Gruppera**.

I dialogrutan som öppnas markerar du alternativet **Månader** i listan under rubriken **Med**. Kontrollera även att start- och slutdatumen är korrekta och klicka på **OK**. Nu grupperas alla datum i månader i stället för att visas som enskilda datum.

Det sista vi ska göra är att dra och släppa elementet **Belopp** i **Dataområdet** som innehåller texten **Släpp dataelement här**. I

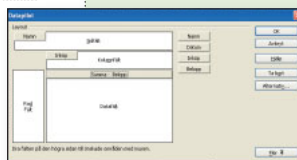
pivottabellen kan du direkt se hur alla utgifter för varje familjemedlem har delats in och summerats i olika kategorier för varje månad utan att du har behövt skriva in en endaste formel i kalkylbladet. Du kan direkt se hur mycket varje person i hushållet spenderar varje månad och vad pengarna används till.

Ändra layout

En fiffig finess med pivottabeller är att du när som helst kan ändra layouten så att du kan analysera informationen från en annan

Pivottabeller lika lätt i Openoffice

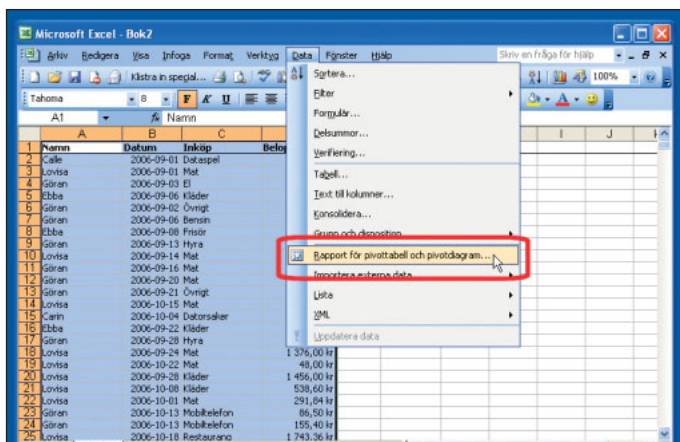
I Openoffice infogar du pivottabeller med funktionen Datapilot. Funktionen påminner starkt om den i Excel. Markera samtliga celler i listan med de löpande utgifterna och välj **Data, Datapilot, Starta**. I dialogrutan som öppnas klickar du på **OK**. Sedan drar du och släpper de olika elementknapparna i de önskade fälten. De är exakt samma som i Excel. Klicka på **OK** för att infoga pivottabellen. På samma sätt som i Excel kan du sedan enkelt ändra layouten för pivottabellen genom att dra och släppa elementknapparna i olika områden.

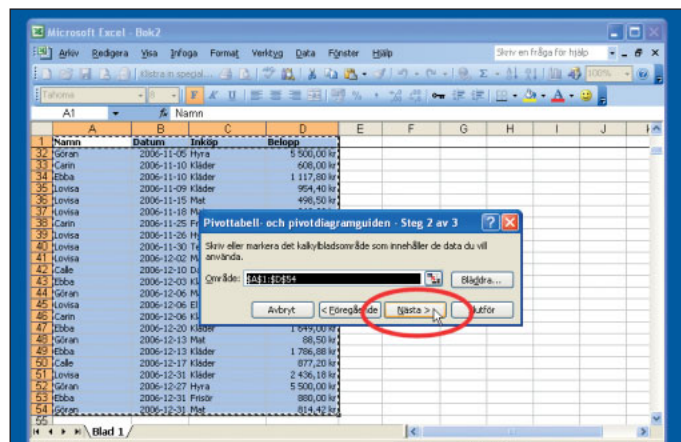
synvinkel. Testa exempelvis med att dra och släppa knappen **Inköp** så att den hamnar till vänster om knappen **Namn**. Nu

kommer pivottabellen att lista alla utgiftsposter i alfabetisk ordning och fokus har flyttats från familjemedlemmar till

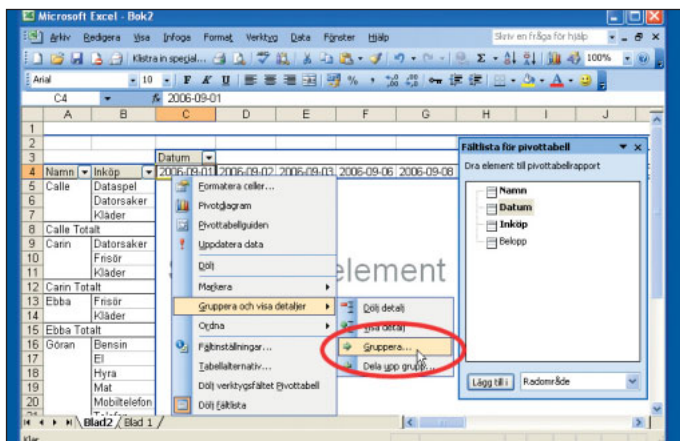
STEG FÖR STEG: SÅ INFOGAR DU EN PIVOTTABELL I EXCEL

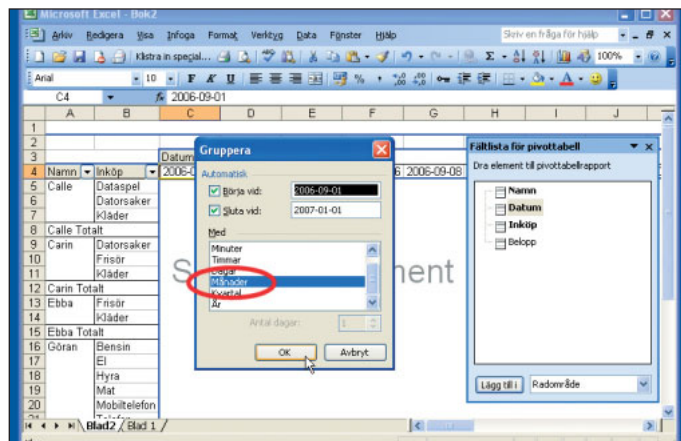
1 Markera celler. För att skapa en pivottabell börjar du med att markera samtliga celler som ingår i listan (inklusive kolumnrubrikerna, glöm inte dem). Välj sedan alternativet **Data, Rapport för pivottabell och pivotdiagram**.

2 Kontrollera markering. I Pivottabell- och pivotdiagramguiden som startas börjar du med att klicka på **Nästa**. Se först till att samtliga celler som ingår i listan visas inom markeringen och klicka sedan på **Nästa** igen.

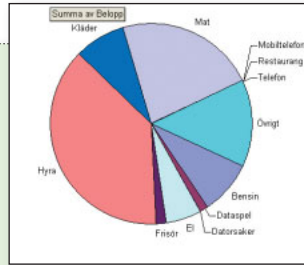
5 Gruppera i månader. Dra sedan elementet **Datum** och släpp det i området **Släpp kolumnfält här**. Högerklicka därefter på ett datum och välj slutligen alternativet **Gruppera och visa detaljer, Gruppera**.

6 Start- och slutdatum. I dialogrutan som öppnas markerar du alternativet **Månader** i listan under rubriken **Automatisk** och klicka **OK**.

Så gör du ett pivotdiagram

Ibland är det enklare att se informationen med hjälp av ett pivotdiagram. Börja med att markera samtliga celler som ska ingå i diagrammet och välj **Infoga, Diagram**. Ett pivotdiagram är interaktivt på samma sätt som en pivottabell. Därför kan du i diagrammet flytta runt olika element eller fält till olika områden. Om du inte är nöjd med den diagramtyp som används kan du enkelt byta ut den genom att markera diagrammet och välja **Diagram, Diagramtyp**. I dialogrutan markerar du önskad typ av diagram och klickar **OK**.

utgiftsposter. Du kan enkelt se reda på hur mycket som spenderas inom varje utgiftskategori, både månadsvis och totalt, samtidigt som du kan se hur de olika

utgifterna fördelas på familjemedlemmarna.

För att göra pivottabellen ännu mer användbar ska vi utnyttja Sidområde längst upp i kalkyl-

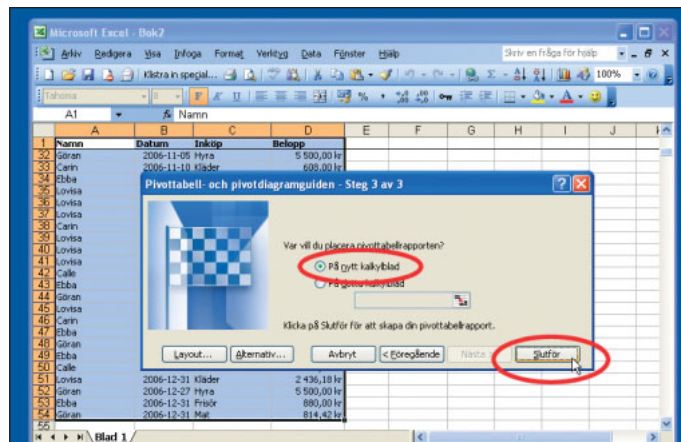
bladet. Vi börjar med att dra knappen **Namn** och släppa den i **Sidområde**. Nu visas endast utgiftskategorierna i själva tabellen. Genom att klicka i listrutan bredvid knappen **Namn** kan du välja att visa utgifterna för samtliga familjemedlemmar (vilket är standardinställningen) eller välja att visa information om utgifterna för varje enskild familjemedlem.

På samma sätt kan du välja att dra och släppa knappen **Inköp** i

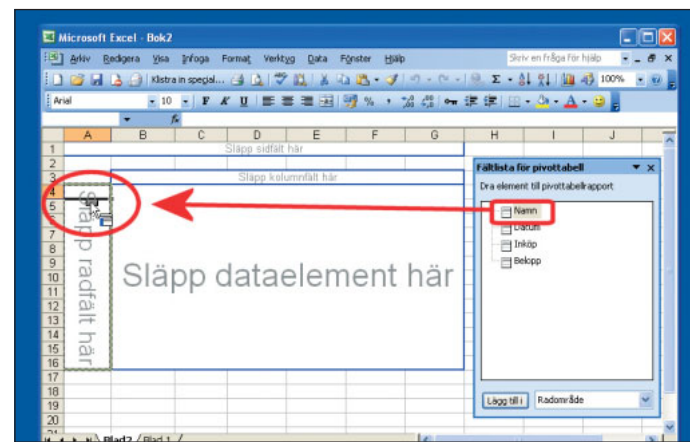
sidfältet (se först till att dra och släppa fältet **Namn** tillbaka till **Radområde**).

Om du lägger eller ändrar information i listan med löpande utgifter måste du själv se till att pivottabellen uppdateras. Det gör du enklast genom att högerklicka i en valfri cell i tabellen och välja alternativet **Uppdatera data** i snabbmenyn som visas.

För att få informationen än mer överskådlig kan du välja att infoga ett pivotdiagram. Mer om hur du går tillväga kan du läsa i faktarutan här intill. ■

3 Skapa nytt blad. I guidens tredje steg ser du till att alternativet På nytt kalkylblad är markerat under rubriken Var vill du placera pivottabellrapporten. När det är klart avslutar du med att klicka på Slutför.

4 Tom pivottabell. I det nya kalkylbladet som dyker upp visas nu en tom pivottabell samt verktygsfältet Fältlista för pivottabell. Börja med att dra och släpp sedan elementen Namn och Inköp i området Släpp radfält här.

Summa av Belopp	Datum				
Namn	Inköp	sep	okt	nov	dec
Calle	Datorsaker	440 kr	1 420 kr	516 kr	1 936 kr
	Kläder			877 kr	877 kr
Calle Totalt		440 kr	1 420 kr	1 393 kr	3 263 kr
Canin	Datorsaker		750 kr		750 kr
	Frisör		600 kr		600 kr
Ebba	Kläder		600 kr	1 910 kr	2 410 kr
Canin Totalt			750 kr	1 200 kr	3 760 kr
Ebba	Frisör		518 kr		880 kr
	Kläder	1 001 kr	1 118 kr	3 580 kr	5 698 kr
Ebba Totalt		1 518 kr	1 118 kr	4 460 kr	7 098 kr
Göran	Bensin	2 491 kr			2 491 kr
	Ei	1 553 kr			1 553 kr
	Hyra	11 000 kr		5 500 kr	22 000 kr
	Mat	1 605 kr	80 kr		1 067 kr
	Mobiltelefon	242 kr			242 kr
	Telefon	2 000 kr			2 000 kr
	Övrigt	4 046 kr			4 046 kr
Göran Totalt		20 694 kr	2 322 kr	5 500 kr	6 567 kr
Lovisa	Ei				35 054 kr
	Hyra			5 500 kr	1 497 kr
					5 500 kr

7 Automatiska beräkningar. Nu börjar det likna något. Vi avslutar med att dra och släppa elementet Belopp i området Släpp dataelement här så att delsummer och totalsummer automatiskt infogas. Sedan är vi nästan klara.

Summa av Belopp	Datum				
Namn	(Alla)				
Inköp	sep	okt	nov	dec	Totalt
Bensin	2 491 kr				2 491 kr
Datspel	440 kr				440 kr
Datorsaker		750 kr	1 420 kr	516 kr	2 686 kr
Ei	1 553 kr			1 497 kr	3 050 kr
Frisör	518 kr		600 kr	880 kr	1 998 kr
Hyra	11 000 kr		11 000 kr	5 500 kr	27 500 kr
Kläder	2 247 kr	539 kr	2 680 kr	8 703 kr	14 379 kr
Mat	6 460 kr	2 412 kr	767 kr	1 355 kr	10 994 kr
Mobiltelefon	242 kr	1 494 kr			1 736 kr
Restaurang		1 743 kr			1 743 kr
Telefon	2 000 kr	2 835 kr			4 835 kr
Övrigt	4 046 kr				4 046 kr
Totalt	78 963 kr	7 685 kr	20 796 kr	18 457 kr	75 906 kr

8 Byt vy. Dags att avsluta. För att förenkla vår pivottabell drar vi och släpper knappen Namn i området Släpp sidfält här. Nu kan du välja om hela familjens eller enskilda familjemedlemmars utgifter ska visas. Lycka till med budgeten!

LÄTT ÄNDRA BILDSTORLEK och spara tid

Med Microsofts smarta gratisverktyg Image Resizer ändrar du storleken på dina digitalbilder omgående. Ja, du kan till och med byta storlek på flera bilder samtidigt.

Din digitalkamera är bra, alltför bra! En vanlig standardkamera tar i dag bilder som kan skrivas ut i A3-format och det är mer än de flesta av oss behöver.

Att digitalkamerorna har blivit så här bra är förstås positivt, men det skapar också problem. Hög bildkvalitet betyder nämligen stora bildfiler och det här

kan krångla till det när du ska skicka bilderna via e-post eller publicera dem på internet. En digitalbild kan vara flera megabyte stor och att skicka den via modem eller långsamt bredband tar irriterande lång tid.

Lösningen är förstås att göra bilderna mindre. Det här är något du kan göra i vilket bildprogram som helst (se faktarutan), men ett enklare sätt är att installera Windows-tillägget Image Resizer.

Gratis från Microsoft

Image Resizer ingår i Microsofts tilläggs paket Powertoy. Här hittar du massor med smarta småprogram som ger Windows funktioner som saknas från början. Alla Powertoy-program är dessutom gratis och du hämtar dem på internet.

Vad Image Resizer gör är att lägga till ett snabbval i Windows. Genom att högerklicka på

en bildfil kan du på en gång ändra storleken. Du slipper alltså besväret med att öppna något

separat program och du behöver inte tänka på några manuella inställningar.

I Image Resizer finns fyra färdigpassade snabbval för att göra bilden liten, medelstor, stor eller anpassad för handdatorns skärm. Ja, vill du kan du även själv bestämma hur stor du vill att bildfilen ska bli.

En smart sak är att du kan ändra storleken på många bilder samtidigt. Det är bara att markera flera bilder, starta Image Resizer och bestämma hur stora de ska vara.

Genom att ändra storlek på bilden kan du minska filstorleken drastiskt. En högupplöst bild som ligger på 3 500 kilo-

byte kan bli så liten som 50 kilobyte. Det här är förstås en jättevinst om du ska mejla bilden. Däremot är det viktigt att komma ihåg att det är lätt att minska storleken på en stor och snygg bild. Men att omvänt förbättra kvaliteten på en liten bild är däremot omöjligt.

Det är därför viktigt att du alltid behåller originalfilen. Även om du för tillfället inte behöver göra några utskrift i A3 av bilden vet du aldrig om du i framtiden behöver använda den för ett studentplakat eller något liknande.

Lyckligtvis är Image Resizer förinställt på att inte förändra originalet. Använder du programmet får du alltså en storleksförändrad kopia och behåller ändå det stora originalet.

Fler artiklar i ämnet hittar du här:
Så packar du dina digitala bilder (PC för Alla 11/04)
Test: 8 program för dina foton (PC för Alla 5/06)
Artiklarna kan du hämta gratis på pcforalla.se/extra

MEDEL

Image Resizer

Tid: 10 minuter

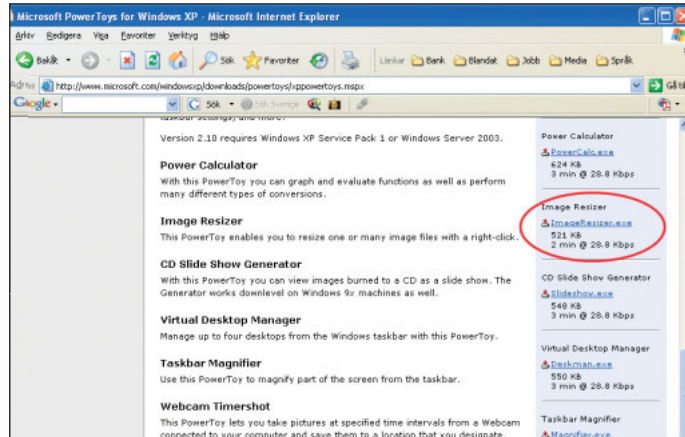
Det här behöver du:

- En dator med Windows XP.
- Internetanslutning.

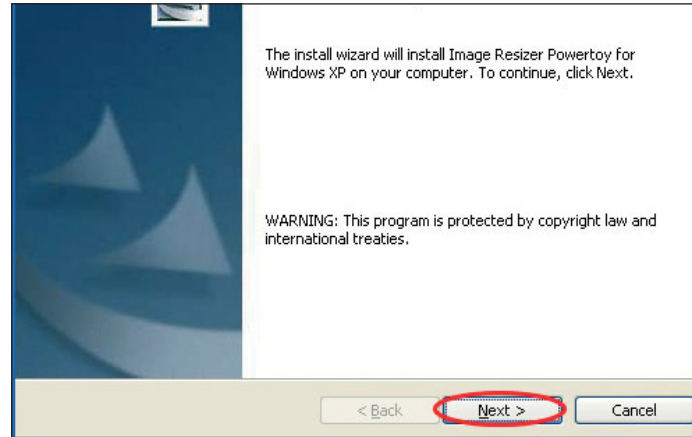
Det här lär du dig:

- Ladda ned och installera Image Resizer.
- Ändra storleken på flera bilder samtidigt.
- Hitta andra program med större möjligheter.

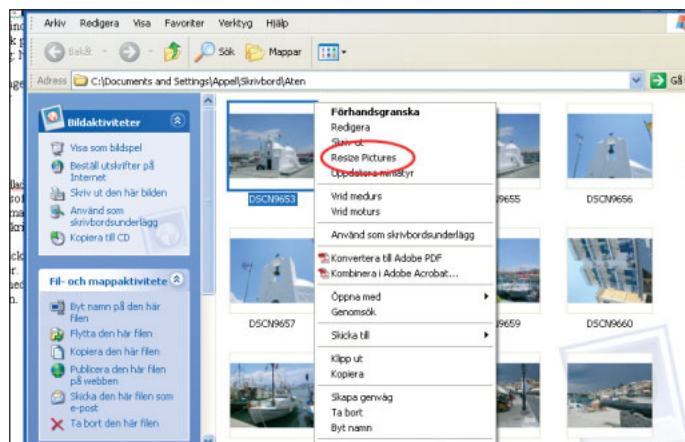
STEG FÖR STEG: SÅ BYTER DU BILDSTORLEK SNABBARE

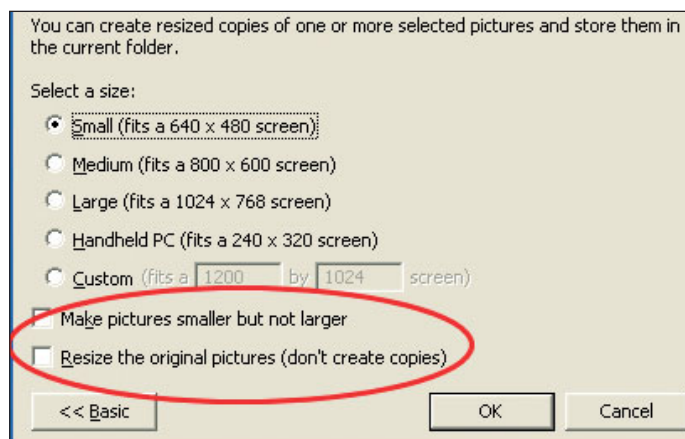
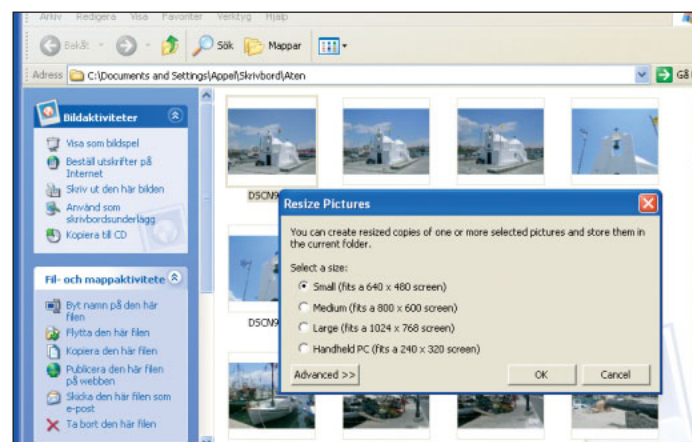
1 Hämta. Gå in på nedladdningssidan för Powertoys. Adressen är www.microsoft.com/windowsxp/downloads/powertoys/xppowertoys.msp. Bläddra dig nedåt tills du ser Image Resizer i spalten till höger. Klicka på den blå länken och välj Spara. Lagg filen på datorns Skrivbord.

2 Installera. Dubbelklicka på filen du har hämtat hem. Om du får upp en varningsruta, klicka på Kör. Välj Next och kryssa i I accept the terms in the license agreement. Bekräfta två gånger med Next, välj Complete, Next och klicka på Install. Nu påbörjas installationen.

3 Starta. Leta upp och markera den eller de bildfiler du vill ändra storlek på. Klicka med höger musknapp och välj Resize Pictures. Du får nu upp en meny där du kan välja mellan fyra olika storlekar. Markera önskat alternativ och klicka på OK. Nu lagras en kopia av bilden i samma mapp som ursprungsbilden. Filnamnet kompletteras med den nya storleken.

4 Avancerat. För fler val klickar du på Advanced. Du kan nu välja valfri storlek under Custom. Om du kryssar i rutan Make pictures smaller but not larger förhindrar du att de förstöras. Resize the original pictures gör att originalfilen ändras, utan att skapa någon kopia.

Bildprogrammen gör mer

Image Resizer är fantastiskt bra på att ändra bildens storlek, men det är allt den gör. Har du däremot ett separat bildprogram får du fler möjligheter. Förutom att ändra bildens storlek kan du laborera med den så kallade jpg-komprimeringen. Genom att ändra den kan du snabbt och smidigt minska storleken på bildfilen utan någon synbar försämring av kvaliteten.

Bildprogrammen har förstås även andra smarta funktioner. Du kan exempelvis beskära och ta bort onödiga delar av bilden, ta bort röda ögon, förbättra färgerna, lägga på spännande filter och mycket mer.

Här är de fem bästa gratisprogrammen:

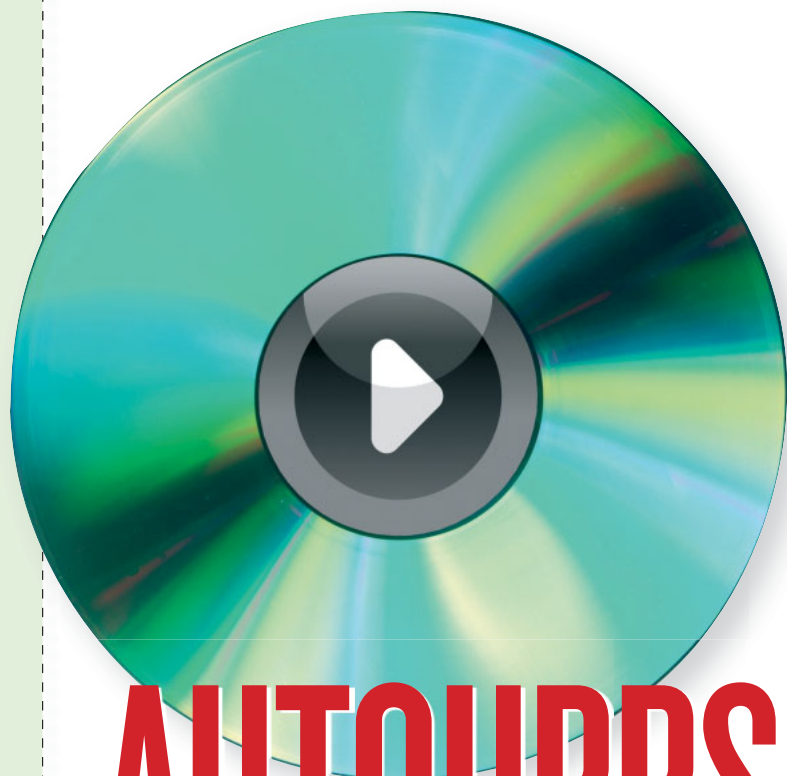
Picasa: picasa.google.com

The Gimp: gimp.org/windows

Xnview: www.xnview.com

Paintnet (engelskspråkigt): www.eecs.wsu.edu/paint.net

Photoplus 6 (engelskspråkigt): www.freerifsoftware.com

Fler artiklar i ämnet hittar du här:
Snabbare start utan välkomstskärmen (PC för Alla 1/05)
101 gratisverktyg som trimmar din dator (PC för Alla 10/05)
 Artiklarna kan du hämta gratis på pcforalla.se/extra

FULL KOLL PÅ AUTOUPPSPELNINGEN

Autoplay-hanterare är små fiffiga funktioner i Windows XP som automatiskt kan starta rätt program när du stoppar i en viss typ av skiva i din dator. Här visar vi hur du konfigurerar dem så att de alltid spelar upp det du vill – när du vill.

Har du märkt att Windows automatiskt föreslår saker som Spela upp ljud-cd eller Öppna mappen för att visa filerna när du stop-

par in en cd eller en dvd i din dator? Funktionen kallas Autoplay och reagerar på vilken typ av innehåll skivan du matar in har. De här hanterarna finns inbyggda i Windows och du kan i viss mån skraddarsy dem.

Funktionen för att konfigurera de här sakerna när du genom att högerklicka på cd- eller dvd-enheten, välja **Egenskaper** och sedan klicka på fliken **Spela upp automatiskt**.

Men om du är lagd åt det mer fixande hållet kan du skapa egna hanterare så att just det program du föredrar, för att visa upp exempelvis bilder, automatiskt föreslås när en skiva med bilder stoppas in i datorn.

Det första du behöver göra för att kunna redigera och skapa egna Autoplay-hanterare är att skaffa ett verktyg som låter dig göra de här ändringarna.

Microsoft har utvecklat ett utmärkt hjälpmedel för det ändamålet, Tweak UI. Programmet

ingår i en programsvit som heter Microsoft Powertoy och kan laddas ned kostnadsfritt från www.microsoft.com/windowsxp/downloads/powertoys/xppowertoys.msp.

"Tweaka" på engelska

När du har laddat ned och installerat programmet hittar du det i **Start**-menyn under program-

gruppen som heter Powertoy for Windows XP. Notera att du inte kan vara inloggad som begränsad användare när du gör ändringarna, du behöver tillfälligt logga in som datoradministratör om du normalt är inloggad som en begränsad användare.

Startar du programmet ser du ett träd till vänster och beskrivande text till höger.

Tweak UI finns tyvärr bara på engelska, vilket betyder att namnen på saker som ska ändras kommer att beskrivas på engelska i texten. Vår guide hjälper dig. ■

MEDEL

Tweak UI

Tid: 15 minuter

Det här behöver du:

- En dator med Windows XP.
- Tillgång till internet.

Det här lär du dig:

- Skillnaden mellan Autoplay och Autorun.
- Använda programmet Tweak UI.
- Ändra vad datorn gör när en ny skiva matas in.
- Skapa egna Autoplay-hanterare.

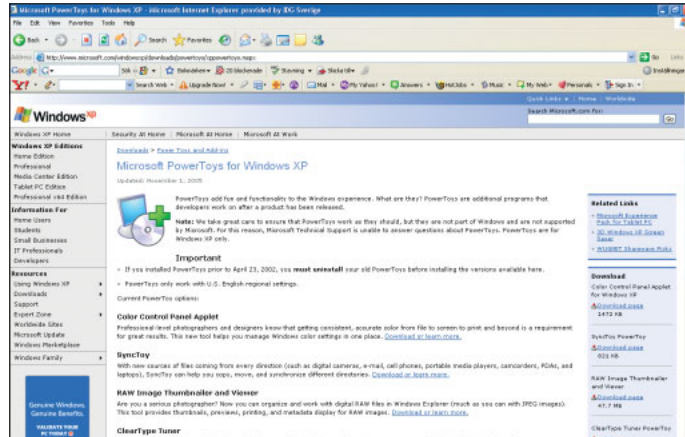
Skillnad på spela och köra

Autoplay, som den här artikeln handlar om, är inte samma sak som Autorun. Den senare är en teknik som även den startar program automatiskt när en skiva sätts in i datorn, men då rör det sig i stället om ett program som finns på skivan – ofta ett installationsprogram – och som den som skapat skivan bestämt ska startas.

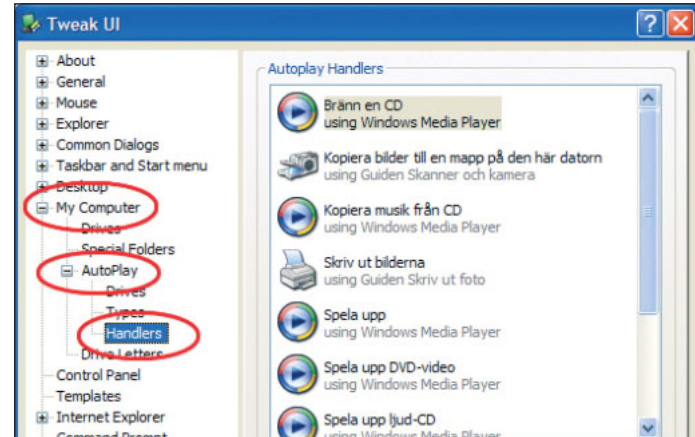
Den funktionen kan du som användare inte konfigurera, mer än att bestämma om den ska vara igång eller inte. PC för Alla har exempelvis en cd med en Autorun-funktion som automatiskt startar skivans gränssnitt.

Om du vill att skivor som stoppas in aldrig ska starta automatiskt kan du ändra en inställning i Windows Register. Men en sådan ändring gör att Autoplay inte heller fungerar. Ett smidigare sätt att hindra skivor från att starta automatiskt är att hålla ned Skift-tangenten en stund efter att skivan satts i.

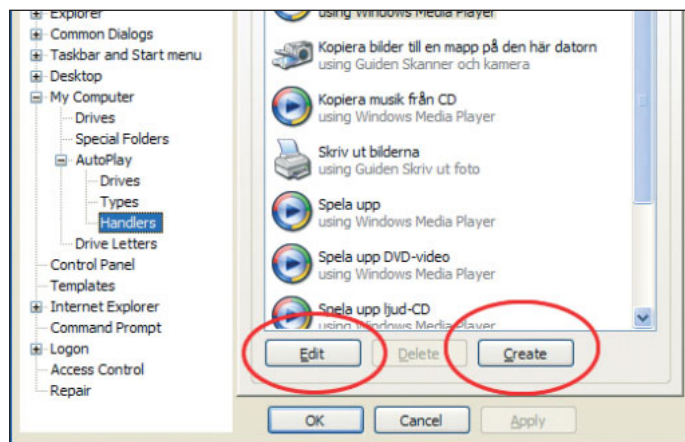
STEG FÖR STEG TILL EGEN AUTOMATISK HANTERARE

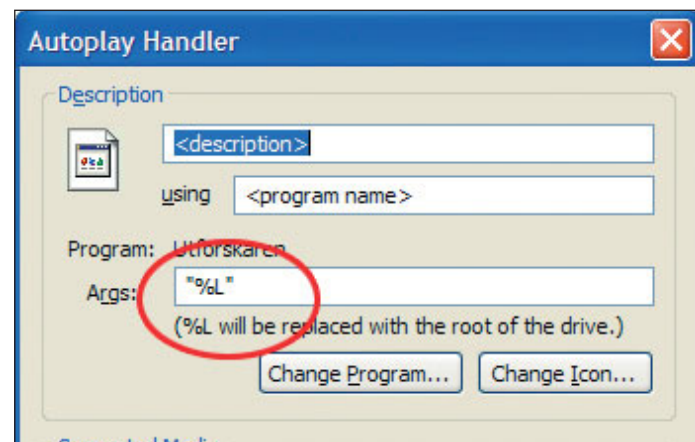
1 Ladda ned. Surfa till www.microsoft.com/windowsxp/downloads/powertoys/xppowertoys.msp. Under Download hittar du Tweak UI. Ladda ned och installera det på din dator. Klicka sedan på Start, Alla program, Powertoys for Windows XP och sedan på Tweak UI.

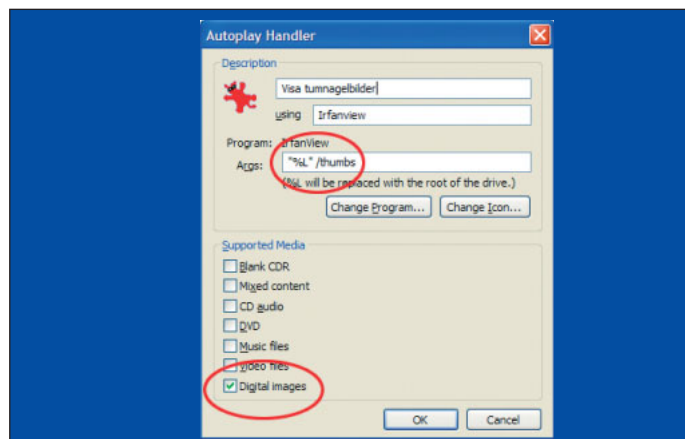
2 Hitta rätt. När du startat Tweak UI hittar du AutoPlay genom att dubbelklicka på My Computer och sedan på AutoPlay i trädet till vänster. Där klickar du på Handlers så dyker AutoPlay-hanterarna upp till höger i fönstret. Nu kan du redigera dem eller skapa nya.

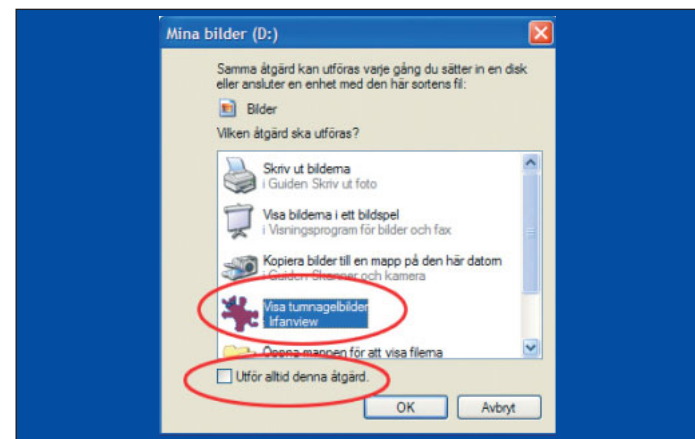
3 Redigera eller skapa ny. Väljer du att klicka på Edit får du möjlighet att förändra de regler som styr vilken hanterare som ska köras. Men glöm det för ögonblicket – vi väljer i stället att skapa en helt ny hanterare genom att klicka på Create.

4 Skapa ny. När du skapar en ny hanterare får du välja vilket program som ska anropas, vilka argument som ska skickas med och för vilka typer av skivor just den här hanteraren ska gälla. Notera att "%L" betyder roten på aktuell diskenhet, alltså ofta D:\ eller E:\.

5 Visa tumnaglar. Här har vi skapat en ny hanterare som reagerar på skivor med bilder och som startar bildvisarprogrammet Irfanview. Vi skickar med en parameter (/thumbs) som får programmet att starta i ett tumnagelläge och visa små versioner av bilderna på skivan.

6 Allt klart. När du sparat ändringarna i Tweak UI och sedan stoppar i en skiva med bilder finns det nya valet i menyn. Nu kan du också välja Utför alltid denna åtgärd om du vill automatisera processen ytterligare så att du slipper se det nya menyvalet i fortsättningen.

MEDEL

Mobiltelefon

Tid: 10 minuter

Det här behöver du:

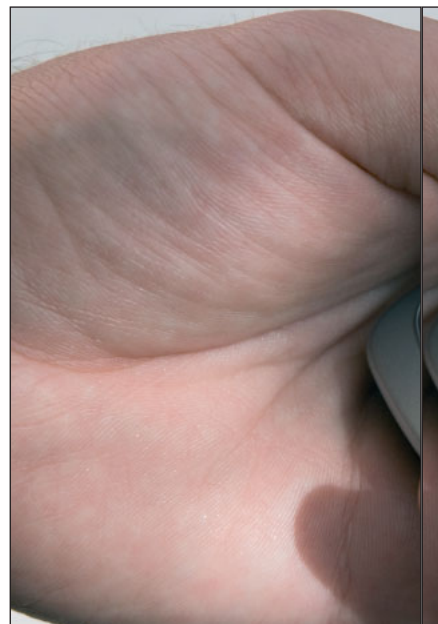
- En mobiltelefon som du kan använda för att surfa med.
- Ett e-postkonto som klarar av pop-mejl.

Det här lär du dig:

- Att göra alla inställningar i din telefon.
- Att skicka och ta emot mejl från mobiltelefonen – och att hantera dem.

LÄS MEJL – I MOBILEN

Du behöver inte någon dator för att mejla. En vanlig mobiltelefon är allt som krävs. Och du – det är lika enkelt som att skicka sms!

Det är lika bra att erkänna. Jag är mejlberoende! Oavsett var jag är vill jag kunna kolla min e-post. När jag är ute och reser letar jag omedelbart upp närmaste internetkafé för att smita in och kolla mejlen.

Känner du igen dig? I så fall kan jag trösta dig med att det finns ett enkelt sätt att slippa

springa runt och leta efter internetdatorer. Din vanliga mobiltelefon fungerar lika bra för att skicka och ta emot mejl.

Nu för tiden har nämligen nästan alla mobiltelefoner internetstöd. Vissa tjänster, till exempel Gmail och Yahoo Mail, finns i speciella mobilversioner (se nedan). Du besöker alltså en hemsida och måste hela tiden

vara uppkopplad. Så snart uppkopplingen bryts försvinner mejlmöjligheterna. Det är inte någon speciellt bra lösning när du är på resande fot.

Att använda telefonens inbyggda mejlprogram är betydligt smidigare eftersom du kan skriva och läsa mejl utan att du behöver vara uppkopplad på nätet. Det är bara när du ska

skicka eller hämta mejlen som du måste vara online.

Kräver pop-mejl

För att använda telefonens mejlprogram måste du få din mejl med en teknik som kallas för pop (alternativt imap). Har du fått en mejladress från din internetoperatör är det som regel ett pop-konto, och samma sak gäl-

STEG FÖR STEG: SÅ LÄSER DU MEJL I DIN MOBILTELEFON

1. Koppla upp dig

Det första du måste göra är att se till att din mobiltelefon har surfmöjligheter. Som regel är inställningarna gjorda redan när du köper din telefon. I annat fall ska du kontakta din mobiltelefonoperatör. Det brukar räcka med att besöka deras hemsida och leta upp sidan för att hämta inställningarna. Ange bara ditt telefonnummer så kommer inställningarna per automatik till din telefon. Bilden visar hur det ser ut hos Tele2/Comviq.

AUTOMATISKA INSTÄLLNINGAR

Du kan ladda ner inställningarna till mobil automatiskt genom att klicka på länken nedan. Inställningarna skickas till dig via SMS.

> **AUTOMATISKA INSTÄLLNINGAR**

2. Ställ in telefonen

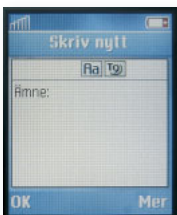
Nu är det dags att ställa in din mobil. På vår exempeltelefon (Sony Ericsson K700i) gör du det genom att gå till huvudmenyn och välja **Meddelanden**, **E-post**, **Inställningar**, **Lägg till konto**. Ge kontot ett valfritt namn (till exempel **Mejl**) och bekräfta med **OK**. Du får nu se en lång lista över de inställningar du ska göra (se rutan på nästa sida). För att göra en inställning markerar du rubriken, klickar på **Välj**, gör din inställning och bekräftar med **OK** (eller **Välj**). Du kommer nu tillbaka till menyn och kan gå vidare med nästa alternativ.

TIPS: Om det är någon uppgift du saknar kan du kontakta det företag som förser dig med e-post. Du kan även testa med standardinställningen som är **pop.namn.se** (du byter förstås ut namnet mot din mejlleverantör).

3. Skriv ett mejl

Så där. Nu är alla inställningar gjorda och du kan skriva ditt första mejl. Själva inmatningen fungerar på samma sätt som när du skriver sms. För att skicka ett mejl går du in i huvudmenyn och väljer **Meddelanden**, **E-post**, **Skriv nytt**. Först får du ange ett ämne, sedan skriver du din text och när du är klar får du ange en e-postadress. Välj **E-postadress** om du vill fylla i den manuellt eller **Hämta kontakt** om du vill använda uppgifter i telefonens adressbok. Bekräfta med **Välj** och skicka sedan iväg mejlet genom att klicka **Skicka**.

TIPS: Lägg till bilagor eller ange att du vill skicka meddelandet till flera mottagare genom att klicka på **Mer**.

ler om du är kund hos ett webb-hotell. Du kan även få pop-mejl hos exempelvis gratistjänsten Home (www.home.se).

Hur du gör för att ställa in telefonens mejlprogram beror på märke, vilken mobiloperatör du använder och hur du får din mejl. I vårt exempel visar vi kombinationen Sony Ericsson K700i och Comviq, men du gör

på nästan samma sätt även med andra märken.

Observera att det kan vara lite krångligt att få inställningarna att fungera, och eftersom det är tre parter inblandade (telefon-tillverkaren, mejlleverantören och mobiloperatören) är det svårt att få support. När du har gjort alla inställningar är det dock hur enkelt som helst att mejla. ■

Uppgifterna din telefon behöver

När du ska ställa in din telefon (se steg 2 nedan) brukar telefonen fråga efter följande uppgifter. Vårt exempel bygger på kombinationen Sony Ericsson K700i/Comviq/Home. De kan alltså variera.

Anslut med. Bestäm med vilken teknik mejlen ska skickas/tas emot. **Tele2Comviq GPRS**

Protokoll. Hur ska mejlen hanteras? **Pop3**

Inkommande server. Kallas även pop-server..... **pop.home.se**

Inkommande port. Teknisk term som kan variera. **110**

Kryptering. Anges separat för ingående och utgående post. Som regel behöver kryptering inte användas. **Ingen kryptering**

Brevlåda. Samma användarnamn som du använder för ditt vanliga mejlkonto. **fornamn.efternamn@home.se**

Lösenord. Samma som för ditt vanliga mejlkonto. **Lösenord**

Utgående server. Kallas även smtp-server – som regel ska du använda mobiloperatörens server. **smtpserver.swip.net**

Utgående port. Teknisk term som kan variera **25**

E-postadress. Samma som du använder för ditt vanliga mejlkonto. **fornamn.efternamn@home.se**

Hämta. Välj om du vill hämta hela mejlet eller om du bara vill se rubriken **Rubriker & text**

Från. Det namn som du vill ska stå som avsändare när du skickar ett mejl. **Fornamn Efternamn**

Signatur. Eventuell text som ska stå längst ned i varje mejl du skickar, till exempel adress eller telefonnummer. **Valfri text**

Kopiera utgående. Ange om de mejl du skickar från telefonen även ska skickas till en speciell e-postadress för att på så sätt kunna spara. **Av**

Hämta post var. Ska telefonen på egen hand kolla efter ny e-post och i så fall hur ofta? **Av**

4. Hämta nya meddelanden

Om du inte har valt att låta telefonen skicka och hämta mejl automatiskt måste du göra det manuellt genom att i huvudmenyn välja **Meddelanden**, **E-post**, **Inkorgen**, **Mer**. Här väljer du **Skicka och ta emot** för att hämta nya meddelanden.

Som du ser hamnar nu alla inkommande mejl som en lista. Markera det du vill läsa och klicka på **Visa**. Vill du besvara det väljer du först **Svara** och skriver ditt mejl på samma sätt som i steg 3.

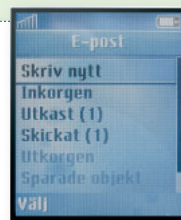
TIPS: När du har tagit emot ett mejl kan du välja att lägga in avsändarens uppgifter i telefonens adressbok.

5. Hantera mejl

Telefonens mejlprogram fungerar ungefär som exempelvis Outlook. Under menyn **Meddelanden**, **E-post**, finns en **Inkorg** där dina ingående mejl hamnar. Mejl som du sparar men inte skickar hamnar i stället i **Utkast** och sådana som du har sänt ligger i **Utkorgen** tills de har skickats då de hamnar i **Skickat**.

TIPS: För att radera ett mejl markerar du det och klickar på C-knappen på en Sony Ericsson K700i.

Läs webbmejlerna direkt i nallen

Klarar din mejltjänst inte av pop3? Var lugn! Du kan ändå läsa den från mobilen om den har en inbyggd "webbläsare". I stället för att gå in via din dator surfar du alltså med mobilen.

Du kan använda telefonens inbyggda webbläsare, men ett bättre alternativ är att installera lilla smarta webbläsaren Opera Mini. Den är gratis och gör att det går betydligt snabbare

att hämta hem din mejl och andra webbsidor. Du hämtar programmet på www.operamini.com.

För många mejltjänster finns det även specialanpassade mobilversioner. Du

kan exempelvis gå in på Yahoos mobiltjänst **mobile.yahoo.com** eller Google Gmail www.google.com/glm/gmail.

Psst. Läs mer om 30 smarta sätt att få nytta av din mobiltelefon i vår artikel på sidan 86.

FIXA FOTONA GRATIS

- MED XNVIEW!

Misslyckade digitalbilder behöver inte vara någon katastrof. Med ett par enkla handgrepp kan du rätta till de vanligaste nybörjarfelen i efterhand.

Det är lika bra att inse att de foton vi tar sällan blir perfekta. Vi gör en rad irriterande misstag, och när vi tittar på bilden inser vi att den har blivit för mörk, att motivet har fått röda ögon och att det är alldeles för mycket himmel i bakgrunden.

XNVIEW

Typ: Bildbehandling.

Tillverkare: Xnview

Kontakt: www.xnview.com

Systemkrav: Windows 3x eller senare

Typ: Gratis

Språk: Svenska

Nu behöver det här inte vara något problem. Det är nämligen enkelt att förbättra bilderna i efterhand i datorn med ett bildbehandlingsprogram.

Proffsprogram som Photoshop kostar nästan 10 000 kronor, men ska du bara göra enklare

bildbehandling räcker gratisprogrammet Xnview långt.

Tycker du att bilden innehåller för mycket himmel använder du Xnviews beskärningsverktyg och tar bort delar av bilden. Har bilden hamnat på fel ledd eller blivit sned är det lika

FINNS PÅ CD: N

enklert att rätta upp den.

Och har personen du plåtat fått röda vampyrögon markerar du dem bara och trycker på en knapp så trollar Xnview bort den röda färgen på ett klick!

På samma sätt kan du använda programmet för att göra mörka bilder ljusare – och vice versa. Du kan också ställa in färgerna så att du slipper ha en bild som

har blivit alldeles för blå.

Den här typen av funktioner rättar alltså till tekniska misstag och gör bilden mer verklighetslik. Du kan naturligtvis använda datorn för att förändra bilden ytterligare. Olika filter gör att ditt foto ser ut som en oljemålning

"Filter gör att ditt foto ser ut som en oljemålning"

Flikar

Dina bilder visas i form av flikar om du har flera olika bilder öppna samtidigt.

Filbläddraren

Bläddra igenom hårddisken och se miniatyrer av samtliga bilder som ligger i en mapp.

Öppna/spara

Öppna en fil från hårddisken – och spara den.

Ängra

Ängra den senaste handlingen du gjorde i programmet.

Beskär

Beskär en bild genom att klicka på saxen, rita din beskärning i bilden och sedan klicka på saxen igen.

Bildbehandling

Justera färger, ljus och kontraster. Knappen till höger tar bort röda ögon.

ning eller en mosaik – och du kan välja att göra om den till svartvit eller sepia-färgad.

Mejla bilderna

Nu är Xnview inte bara ett bildbehandlingsprogram. Du kan även använda det för att konver-

FRÅGOR OM XNVIEW

Hur installerar jag?

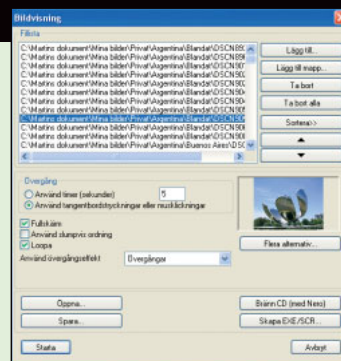
Stoppa in Månadens cd i datorn och klicka på **Verktyslådan** i det menyprogram som öppnas. Bläddra ned till **Xnview** och klicka på **Installera** så startas ett menyprogram, som är enkelt att använda.

Välj **Next** ett par gånger så kommer du till alternativet **Select Components**. Har du dåligt med plats på hårddisken kan du nu välja **Minimum installation**, som bara installerar de absolut mest nödvändiga filerna. För de flesta är

dock alternativet **Full installation** att rekommendera.

Finns programmet på svenska?

Xnview finns på en rad olika språk, bland annat svenska. För att växla mellan språken väljer du **Verktyg (Tool)**, **Alternativ (Options)**, **Språk (Language)**, **Svenska (Swedish)**. Klicka på **Ok** så växlar du språk. Observera att du måste välja den version som heter **Multi-language** för att det här ska vara möjligt. På Månadens cd är det den här versionen du hittar.

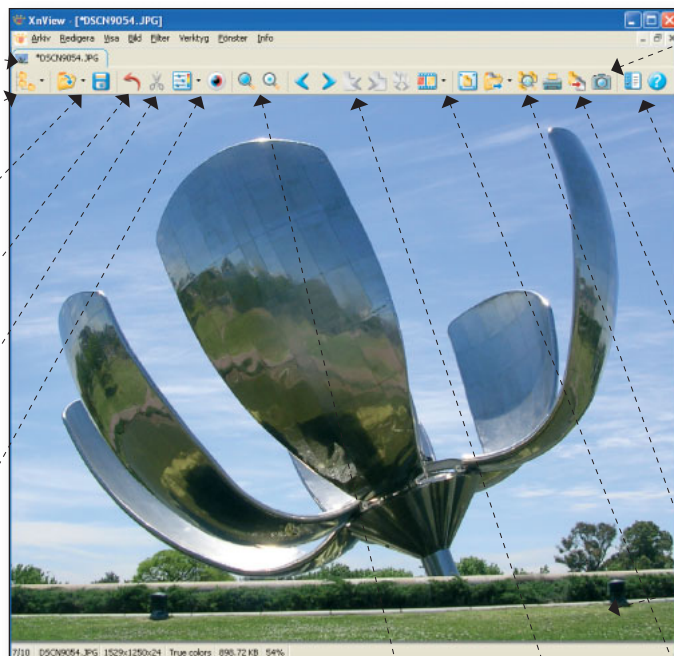
Bildvisning. Att skapa ett eget bildspel är enkelt gjort i Xnview.

Hur gör jag ett bildspel?

Klicka på **Skapa, Bildvisning** och välj **Lägg till** för att lägga till enskilda filer eller **Lägg till mapp** för ta alla

Så funkar Xnview

Skärmdump

Gör en skärmdump, alltså en bild som visar exakt det som syns på skärmen.

Inställningar

Alla inställningar för programmet – och programmets hjälpfunktion.

Konvertera

Ändra bildformat på en eller flera filer. Du kan även göra vissa typer av bildbehandling av flera bilder samtidigt.

Filhantering

Kopiera eller flytta en fil, sök efter filer på datorn och skriv ut filen.

Information

Teknisk information om dina bilder. Du ser bland annat filnamn, upplösning och storlek.

Zooma

Zooma in eller ut i bilden i olika, fasta steg.

Bläddra

Bläddra mellan olika bilder. Har bilden fler sidor växlar du även mellan dem.

8. Visning

Gör ett bildspel av dina foton eller visa bilden över hela skärmen. (Läs mer om hur du gör bildspel nedan.)

tera mellan olika bildformat, till exempel tif/jpg.

Det här kan låta tekniskt, men är faktiskt en bra funktion för dig som vill använda dina foton på internet eller skicka dem per mejl.

Digitalkamerans bilder tar

nämligen onödigt stor plats och innan du använder dem på internet bör du minska formatet.

Vill du titta på dina bilder på datorn går det förstås också bra att göra i Xnview. Välj om du vill se alla bilder som miniaty-

rer eller om en enda bild ska fylla hela skärmen. Du kan också använda programmet för att skapa bildspel. För när du har piffar till dina bilder i Xnview blir de förstås så bra att du vill visa dem för alla du känner. ■

8 GRATISPROGRAM I STORT TEST

I PC för Alla 5/2006 testade vi gratisprogram för bildbehandling. Flera av dem var riktigt bra, och Xnview hörde till de bästa! Du har dock betydligt fler funktioner i exempelvis Paintnet och The Gimp. Här är alla program:

Faststone Imageviewer. Engelska. Betyg: 7. www.faststone.org

The Gimp. Svenska. Betyg: 7. gimp.org/windows

Irfanview. Svenska. Betyg: 6. www.irfanview.com

Paintnet. Engelska. Betyg: 8. www.eecs.wsu.edu/paint.net

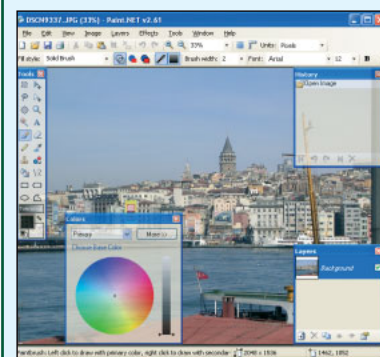
Photoplus 6. Engelska. Betyg: 8. www.freerisefsoftware.com/software/PhotoPlus

Picasa. Svenska. Betyg: 9. picasa.google.com

Vicman Photo Editor. Svenska. Betyg: 4. www.vicman.net/vcwphoto

Xnview. Betyg: 8. www.xnview.com

Läs hela testet på pcforall.se/extra

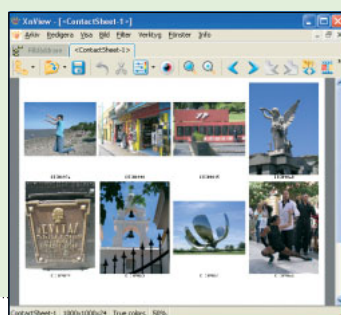
Paintnet. Ett av många bra program för bildbehandling.

bilder i en mapp. Om du vill ändra ordningen använder du knappen **Sortera** eller pilarna. Välj hur länge du vill att bilderna ska visas, hur de ska visas och om du vill ha några övergångar mellan bilderna. Om du vill köra bildspelet väljer du **Starta**. Du kan även välja att **Spara** för att titta på det senare. Om den som ska se bildspelet inte har Xnview kan du skapa en programfil, och du kan även bränna bildspelet på cd.

Kan jag skapa kontaktkartor?

En smart sak för den som har många digitalbilder är att göra en

så kallad kontaktkarta (kontaktblad). Det är en bildfil som samlar tumnagelstora miniatyrbilder av alla utvalda bilder. Du kan alltså skicka den till dina vänner – och låta dem markera vilka bilder de vill ha högupplösta.

För att skapa en kontaktkarta går du in i **Filbläddraren** och markerar de bilder du vill ha med. Välj sedan **Skapa, Skapa kontaktblad**. Om du vill ändra inställningarna kan du göra det, men som regel räcker det med att bekräfta med **Skapa**. Om du vill spara den väljer du **Arkiv, Spara som**.

Får jag någon support?

Eftersom Xnview är ett gratisprogram får du inte någon support från tillverkaren, och

Översikt. Kolla många bilder samtidigt genom att skapa kontaktkartor.

inte heller PC för Allas redaktion har tyvärr någon möjlighet att hjälpa dig. Det finns dock mycket hjälp att få genom att välja **Info, Hjälp**.

Du kan även gå in på webbsidan newsgroup.xnview.com. Här hittar du diskussions- och supportforum för programmet.

SNYGGARE FORMAT PÅ PUNKTLISTOR

Du behöver inte nöja dig med vanliga trista punkter när du infogar en punktlista. Openoffice innehåller nämligen över 60 olika punkter att välja på.

Att infoga punktlistor är ett alldeles utmärkt sätt att spalta upp och lyfta fram viktig information när du skriver ett textdokument i Openoffice.

För att skapa en punktlista börjar du med att klicka på knappen **Punktuppställning på/av** som du hittar i verktygsfältet

Formatering. De punkter som används som standard duger väl i de flesta fall alldeles utmärkt, men det finns en hel del andra inbyggda punkttecken som du kan använda.

Det går även att infoga egna punkttecken genom att importera bilder.

För att ändra format på en

punktlista markerar du den och väljer sedan alternativet **Format, Punktuppställningstecken.**

Under flikarna Punkter och Grafik hittar du drygt 60 olika utseenden du kan använda dig av i dina punktlistor.

Det är bara att markera önskat utseende och klicka **OK**. Svårare är det inte. ■

ENKEL

Openoffice 2.0

Tid: 5 minuter

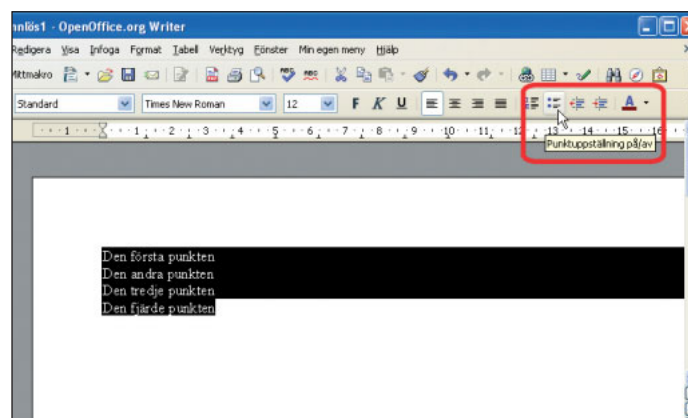
Det här lär du dig

Byta utseendet på dina punktlistor i Openoffice för att få en mer personlig form.

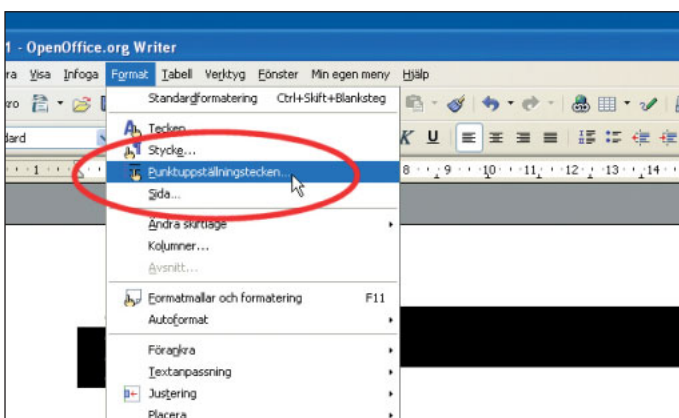
Tips

För att snabbt och enkelt skapa en numrerad lista inleder du den första raden i listan med en asterisk (*).

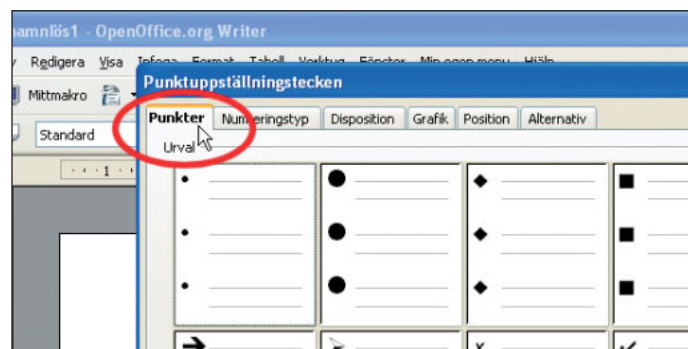
SÅ SKRÄDDARSYR DU DINA PUNKTLISTOR

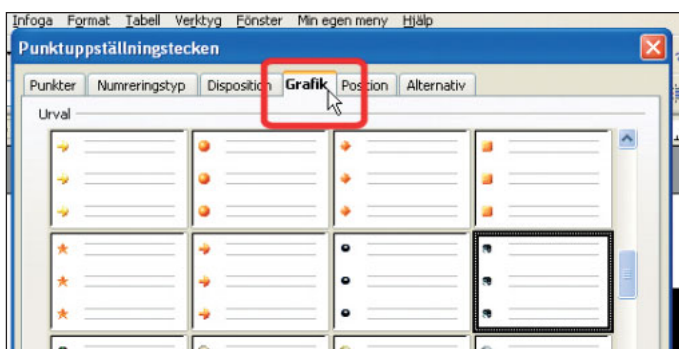
1 Infoga punktlista. Det enklaste sättet att skapa en punktlista i ett textdokument i Openoffice är att först skriva in texten i de olika punkterna på varsin rad. Sedan markerar du texten och klickar på knappen Punktuppställning på/av.

2 Formatera punktlista. Nu skapas en punktlista med svarta punkttecken, vilket är standardutseendet. Du kan formatera om de tecken som används som punkter genom att välja Format, Punktuppställningstecken.

3 Olika utseenden. I dialogrutan som öppnas klickar du först på fliken Punkter. Här hittar du åtta olika utseenden i form av punkter, fyrkanter, diamanter, pilar och bockar. Men det finns fler alternativ, som du får se i nästa steg.

4 Grafiska tecken. Gå vidare genom att klicka på fliken Grafik. Här hittar du inte mindre än 62 olika varianter på punkttecken. Du hittar bland annat tredimensionella klot, stjärnor, golfbollar med mera. Bara att välja och vraka.

PRESENTERA RÄTT MED ÖVERSIKT

Så här skapar du en inledningsbild till din presentation som visar vad den handlar om – och hur den är upplagd.

ett smart knep för att få en lyckad presentation är att inleda med en kortfattad översikt där du berättar om vilka ämnen som ska behandlas och hur presentationen är upplagd. (Först gör du förstås i ordning själva presentationen). Till din hjälp har du en funktion som kallas för Över-

siktsbild. Tack vare den här funktionen slipper du manuellt skapa en ny inledningsbild där du skriver in rubrikerna i presentationen. Bekvämt!

I stället markerar du de bilder i presentationen vars rubriker ska tas med i inledningen och klickar på en knapp i verktygsfältet. Då gör Powerpoint allt jobb åt dig.

Funktionen är dock lite svår att hitta. För att komma åt funktionen måste du nämligen först se till att visa verktygsfältet som heter **Disposition**. Sedan klickar du på knappen **Översiktsbild**.

Om du föredrar att använda dig av kortkommandon kan du i stället trycka **Alt+Skift+S**. Det blir betydligt effektivare. ■

MEDEL

Powerpoint 2003

Tid: 10 minuter

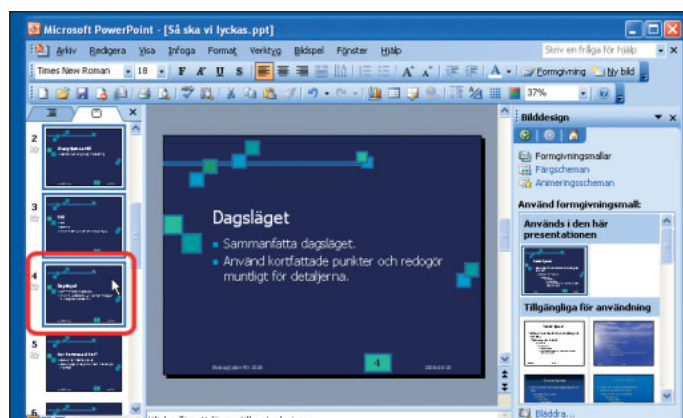
Det här lär du dig

Hur du med funktionen Översiktsbild visar vilka ämnen din presentation handlar om – och upplägget.

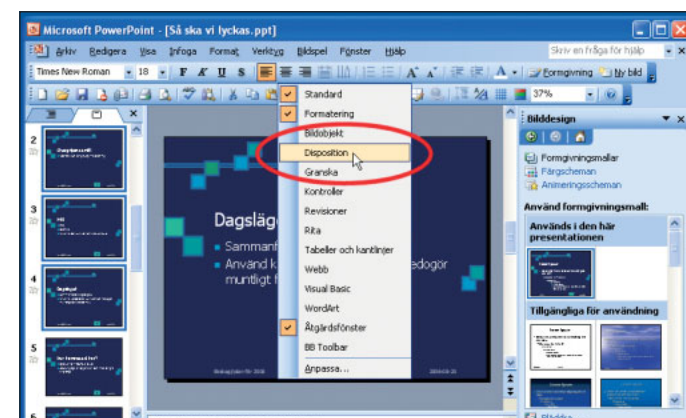
Tips

Du kan snabbt och enkelt markera samtliga bilder som ingår i presentationen genom att hålla **Ctrl**-tangenter nedtryckt och trycka **A**.

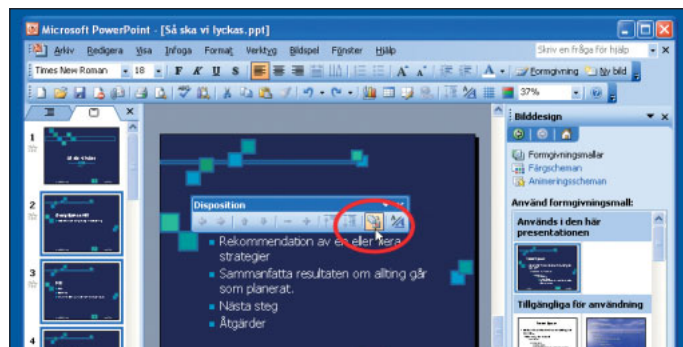
SÅ GÖR DU EN BRA ÖVERSIKT TILL DIN PRESENTATION

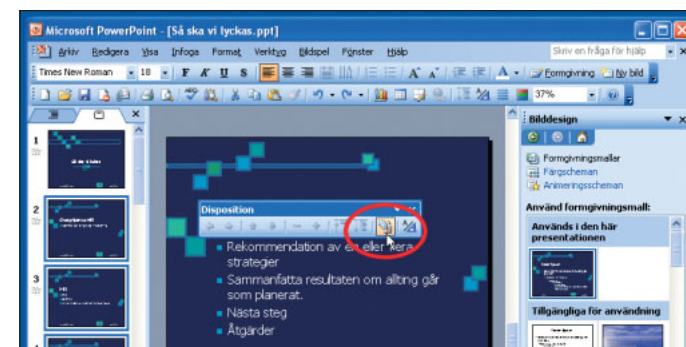
1 Markera bilder. Innan du kan infoga en översiktsbild måste du naturligtvis först markera de bilder vars rubriker ska vara med. Håll därför **Ctrl**-tangenter nedtryckt och klicka på önskade bilder i fältet till vänster.

2 Fram med verktygsfältet. När du har markerat önskade bilder är det dags att ta fram verktygsfältet **Disposition**. Inget kunde vara enklare. Högerklicka bara på valfritt verktygsfält och markera alternativet **Disposition**.

3 Infoga översiktsbild. För att infoga en översiktsbild klickar du på knappen **Översiktsbild**. Du kan även trycka **Alt + Skift + S**. Översiktsbilden kommer därefter att infogas framför den först markerade bilden.

4 Anpassa bilden. Flytta översiktsbilden så att den hamnar överst genom att klicka och dra den uppåt i listan med bilder. Innan du sparar arbetet bör du byta ut rubriken till något mer passande, så att du lättare kan hitta den.

KLOKA LÅN FRÅN TIDIGARE LISTOR

Dataverifiering förenklar inmatning av uppgifter, även när du använder en lista från ett annat kalkylblad.

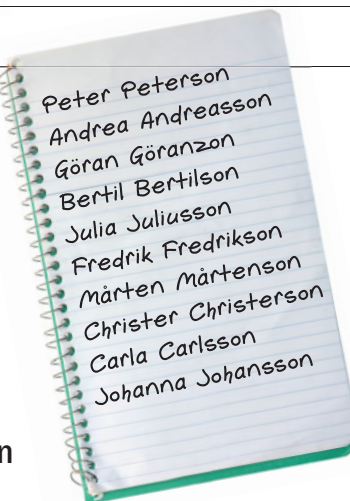
Du har säkert använt Data-verifiering i Excel. Denna funktion använder du för att kontrollera vilka värden som ska bli inmatade i en cell eller inte.

Kanske har du till och med använt listfunktionen för att skapa en lista över tillåtna värden som ska skrivas in?

Men visste du att det går att använda befintliga listor i andra kalkylblad eller till och med andra arbetsböcker?

I vårt exempel nedan består vår arbetsbok av två olika kalkylblad. I det första kalkylbladet finns ett schema och i det andra bladet ett litet register över anställda i ett företag.

För att använda namnen i det andra kalkylbladet måste vi namnge listan (i vårt exempel väljer vi **anställda**). Annars kan vi inte använda namnen som en lista i Dataverifiering. I funktionen Dataverifiering anger vi sedan den namngivna listan som källa genom att skriva in **=anställda** i fältet **Källa**.

AVANCERAD

Excel 2003

Tid: 15 minuter

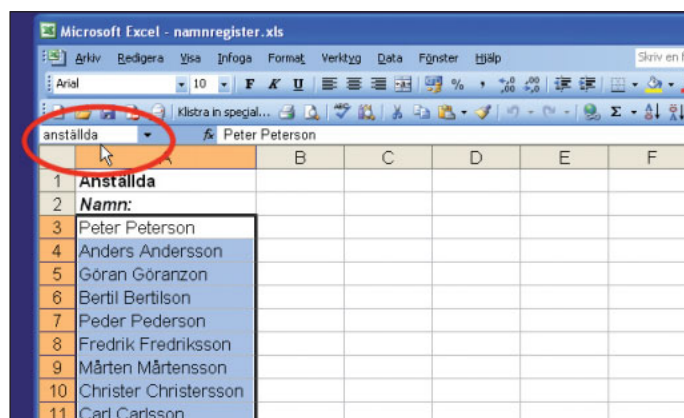
Det här lär du dig

Hur du använder Dataverifiering för att använda uppgifter från andra kalkylblad.

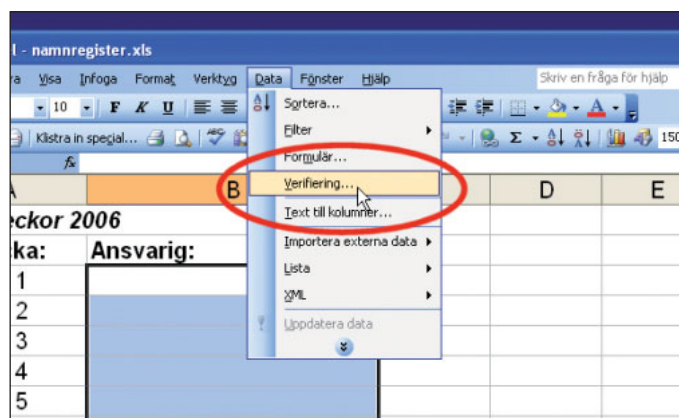
Tips

Om du vill använda en lista som finns i en annan arbetsbok måste denna bok samtidigt vara öppen. Annars kan inte namnlistan användas i funktionen Dataverifiering.

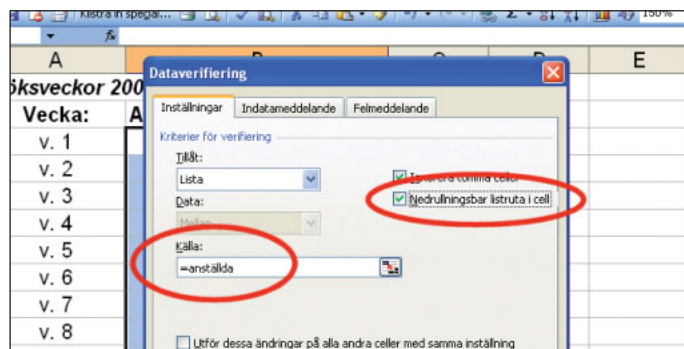
SÅ ANVÄNDER DU TIDIGARE LISTOR I NYA KALKYLBAD

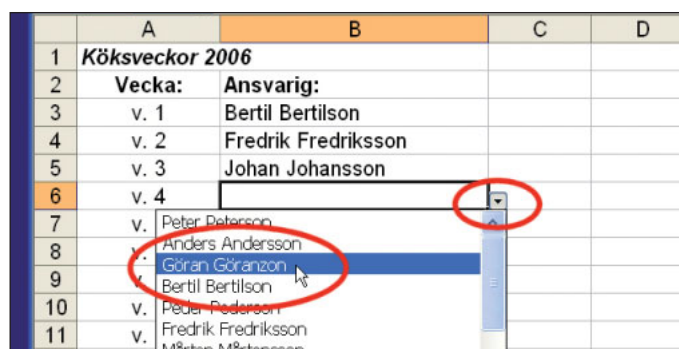
1 Definiera namn. Öppna kalkylbladet som innehåller namnen på de anställda och markera samtliga namn som ska ingå i inmatningslistan. Klicka sedan i Namnrutan som du hittar till vänster om formelfältet och skriv in **anställda**.

2 Verifiera inmatning. Eftersom vi valde att namnge listan kan den användas i andra kalkylblad. Växla över till det kalkylblad där inmatningslistan ska användas. Markera samtliga celler som ska använda inmatningslistan och välj Data, Verifiering.

3 Ange källa. I dialogrutan Dataverifiering som visas börjar du med att välja alternativet **Lista** i listrutan **Tillåt**. Klicka sedan i fältet **Källa** och skriv in **=anställda**. Se till att alternativet **Nedrullningsbar lista i cell** är markerat och klicka OK.

4 Använd pilknapp. När du markerar en cell som ska fyllas i kommer en liten knapp med en nedåtpil att visas längst till höger i cellen. För att mata in ett namn klickar du på knappen och väljer önskat namn i den lilla menyn som visas.

Säkerhet för alla behov

De **nya säkerhetslösningarna** från **Panda Software** låter dig välja precis det skydd som ditt surfande kräver. Välj din **personliga lösning!**

NYA 2007
Installera på 2 eller 3 datorer

Säkerhetslösningarna från Panda Software

			
Senaste generationens antivirus	✓	✓	✓
Heuristisk teknologi: detekterar nya hot	✓	✓	✓
Antispionprogram/AntiAdware	✓	✓	✓
AntiPhishing: Skyddar mot onlinebedrägeri	✓	✓	✓
Automatiska uppdateringar varje dag	✓	✓	✓
Teknisk support dygnet runt, hela året	✓	✓	✓
Panda TruPrevent: Skyddar mot okända hot	✓	✓	✓
Personlig brandvägg	✓	✓	✓
Skydd mot skadliga webbsidor	✓	✓	✓
Intrusion Prevention System (IPS)	✓	✓	✓
Panda Identity Protect: Skyddar dina personuppgifter	✓	✓	✓
AntiSpam	✓	✓	✓
Parental control: Begränsar åtkomsten till olämpliga webbsidor	✓	✓	✓
Antal licenser som ingår (inom samma hushåll)	2	3	3

www.pcm.se/antivirus2007

Köp nu hos din datorleverantör eller www.pcm.se/shop

Generalagent: PCM International AB, 08-505 532 00

TIPSA OSS!
Har du hittat
någon nyttig sajt?
Mejla till
martin.appel@idg.se

BILL GATES FAVORITRADIO

och 24 andra sajter du har nytta av

Hjälpsam webbradio

🇬🇧 Pandora är en cool webb-radiostation som spelar den musik du gillar. I takt med att du lyssnar och betygsätter de låtar du hör anpassar Pandora urvalet till just din smak.

Tycker du att idén låter genialisk? Det tyckte Bill Gates och hans kollegor på Microsoft också. De har nämligen valt att använda Pandora i den egna radiotjänsten MSN Radio. Tjänsten är gratis, men du måste registrera dig om du vill göra mer än att testa.
radio.msn.com

Nyhetskoll för alla

🇸🇪 En intressant nyhetstjänst att lyssna lite närmare på är Yabot. Den har funnits ett bra tag i Sverige, men vidgar nu vyerna. Senaste nytt är en svensk sida som riktar sig till Finland.

Här samlas de viktigaste nyheterna från Finlands svenskspråkiga medier, exempelvis Hufvudstadsbladet, Rundradion och Tidningen Åland.
se-fi.Yabot.net

Vad tjänar din chef?

🇸🇪 Hur mycket tjänar Carola? Har Fredrik Reinfeldt betalningsanmärkningar? Och är min granne verkligen miljonär? De här frågorna får du svar på hos

Ratsit, som är en nätbaserad kreditupplysningstjänst. Skriv bara in namn och adressuppgifter så kan du se vad en person tjänar.

I skrivande stund är det dock inte helt givet att Ratsit överensstämmer med svensk lag (du kan läsa mer om detta på våra nyhetssidor).
www.ratsit.se

Squill stoppar snusk

🇸🇪 Händer det att dina barn råkar ut för oseriösa vuxna när de chattar på Lunarstorm eller Messenger? Lugn bara.

På Squill kan du anmäla "snuskgubbarna". Squill är helt enkelt en stor databas som samlar smeknamn för personer som behandlar barnen illa. När du gör en anmälan kan du se om samma person har anmälts även av andra.

Det är Bris (Barnens rätt i samhället) som står bakom den här tjänsten, och den är helt gratis att använda.
www.squill.se

Snyggare prisjägare

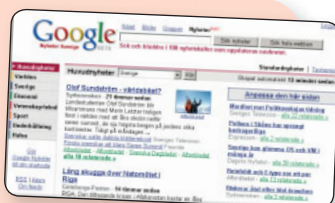
🇸🇪 Prisjakt är en av de bästa shoppingagenterna, alltså en sajt som letar upp de bästa priserna på en produkt hos olika butiker. Tjänsten har kommit i en ny version som framför allt har blivit tydligare. Det har med andra ord blivit lättare att söka efter bra priser.
www.prisjakt.se

Gratis tidningar

🇸🇪 Varför betala för en tidning när du kan läsa den gratis? Vpulp är en svensk tjänst som låter dig se flera tidningar direkt på skärmen eller skriva ut dem. Tanken är förstås att du ska bli så intresserad att du i fortsättningen väljer att

Snabbt och aktuellt

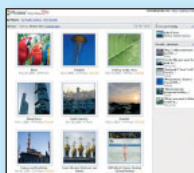
🇸🇪 Google Nyheter söker hela tiden igenom 100 svenska nyhetskällor, exempelvis tidningar, radio och tv. Resultatet samlas på en portal som alltid visar senaste nytt. Om du vill kan du skräddarsy sidan så att den bara visar ämnen som du är intresserad av och du kan förstås även söka efter nyheter.
news.google.se/news?ned=sv_se

5 SCHYSTA NEDLADDNINGAR

Nätalbum i nya Picasa

🇬🇧 Webbalbum är en smart funktion där du och dina vänner kan kolla på dina digitalbilder direkt i webbläsaren. I den nya versionen av gratisprogrammet Picasa kan du skapa webbalbum direkt från programmet. Bilderna lagras på Picasas servrar, och du kan ladda upp hela 1 000 bilder utan kostnad.
picasaweb.google.com

Gratisverktyg för egna hemsidor

🇬🇧 Det går att skapa enkla hemsidor i program som Word, men vill du göra något mer avancerat krävs ett specialprogram. Du som inte vill betala över 2 000 kronor för Frontpage kan i stället ladda ned First Page 2006 helt gratis. Programmet innehåller de flesta funktioner du behöver, men finns dessvärre bara på engelska.
www.evrsoft.com

prenumerera. I skrivande stund hittar du bara tidningarna Res, Digitalfoto, Nöjesguiden och SvD Magasinet. På sikt ska fler tidningar ansluta sig.

www.vpulp.se

Musik för en femma

🇸🇪 Hos All Ears kan du lyssna på morgondagens stjärnor. Skivbolaget Sony och TV4 har skapat en sajt för debutanter. Gå in och lyssna på demoband från hela Sverige. En låt kostar fem kronor, och av dem går två kronor till artisten. Ungefär 10 000 låtar finns att välja bland.

www.allears.se

Tips för bättre hälsa

🇸🇪 För dig som redan har börjat svika dina nyårslöften kan E-health ge inspiration. Här finns artiklar om bättre kost, motion och en sundare livsstil. Du kan även köpa naturläkemedel och andra hälsoprylar.

e-health.se

Tv för datanördar

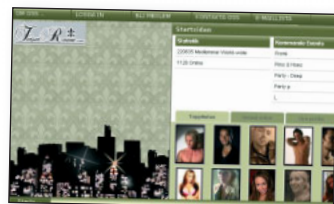
🇸🇪 Glöm Idol, Doobidoo och Bingolotto! En riktig datanörd tittar förstås på Cnettv. Bakom den här nya kanalen står amerikanska nyhetstjänsten Cnet. Via webb-tv ser du program om operativsystem, hårdvara, program, och annat underbart.

www.cnettv.com

Här snackar vi poker

🇸🇪 Här är en svensk nätgemenskap för alla spelgalna. Hos Cardwolves kan du diskutera poker, kolla in pokerbloggar och få aktuella nyheter. Du kan även se vilken pokersajt som får bäst betyg av andra medlemmar.

www.cardwolves.com/sv

Tre sajter för singlar

🇸🇪 Alla singlar har inte samma behov, och svenska Justnetwork drar nu igång tre olika dejtingsajt. Justdate är en dejtingsajt för dig som söker kärleken på webben. Jetsetroom är en liknande tjänst, men med tuffare inträdeskrav. Guide2party vänder sig till dig som hellre vill träffa live. Sajten listar nämligen fester och klubbar runt om i landet.

www.justdate.se

www.JetsetRoom.se

www.Guide2Party.se

26 000 lediga jobb

🇸🇪 Jobrunner är en sökmotor som letar igenom ett tiotal andra jobbsajter. Du behöver alltså inte surfa runt till både Platsbanken och Monster. I stället hittar du alla annonser på ett och samma ställe.

www.jobrunner.se

Tv-kändisen bloggar

🇸🇪 Niklas Wikegård är en av de stora kändisarna inom svenskt sportliv. Han har ett förflutet som elithockeytränare, men blev känd som kommentator i tv-sporten. Nu har han skaffat en egen blogg där han uppdaterar alla sportintresserade med nyheter och skvallar.

Missa inte heller hans videopresentationer av olika begrepp inom sportens värld.

www.wikegard.se

Nikon säljer direkt

🇸🇪 I stället för att gå till en fristående butik kan du numera köpa Nikon-kameran via företagets webbshop. Vänta dig dock inga vrakpriser.

www.nikonstore.se

Statlig spritreklam

🇸🇪 Svenska staten tycker att du ska dricka mer sprit! I statliga Vin & Sprits nya, flashiga webbtidning Prova kan du läsa vem som gör Sveriges bästa Dry Martini, vilken sprit som svenska kändisar föredrar och vad kocklandslaget har i sina glas.

www.provamagasinet.se

Länkar för pluggisar

🇸🇪 Lexikon, frågesajter, uppslagsverk... Det finns gott om sajter för skolelever på internet. Att hitta rätt kan vara svårt, och om du inte vill söka själv finns sajten Pluggis. Den har skapats av en 16-årig skolelev som tröttnade på att leta och i stället skapade en fullmatad portal.

www.pluggis.nu

Koll på kassan

🇸🇪 Om pengarna inte räcker till kan Överblick hjälpa dig planera din ekonomi. Tanken är att du skriver in alla köp för att se var pengarna försvinner. Du får bland annat se olika diagram och staplar. Överblick innebär i och för sig ytterligare en utgift på 30 kronor i månaden!

www.oberblick.se

Virusskydd klarar Vista

🇸🇪 AVG skyddar din dator mot virus – helt gratis.

I likhet med betalprogram som Norton Antivirus uppdateras programmet automatiskt över internet och skyddar din dator helt automatiskt. AVG har nu kommit i en ny version som är förberedd för Windows Vista. Även du som byter till Vista kan alltså skydda datorn helt utan kostnad.

free.grisoft.com

Lyssna på musiken överallt

🇸🇪 Nu kan alla användare av Winamp lyssna på den musik som ligger på hemmatorn överallt, tack vare den nya funktionen Remote.

Winamp är ett litet smidigt program som du använder för att spela upp musik. Remote-funktionen är fortfarande en så kallad beta. Det betyder att du inte kan vara helt säker på att den fungerar stabilt.

www.winamp.com/player

Rädda digitalbilderna

🇸🇪 En kraschad hårddisk behöver inte vara en katastrof.

Programmet Xdrive låter dig säkerhetskopiera dina digitalbilder och andra privata filer till en näthårddisk. Filerna kopieras till en dator hos Xdrive, och du kommer åt den överallt i världen där det finns internet. Smart för distansarbete. När du installerar programmet ingår fem gigabyte utrymme, vilket exempelvis räcker för runt 5 000 digitalbilder.

www.xdrive.com

SVENSKAR I NAKENCHOCK

och 24 andra sajter du inte får missa

Fiffiga Fido söker jobb

Det är oklart exakt vilken av kurserna på polisutbildningen som Fido sov sig igenom. Men efter detta ingripande är det nog raka vägen till arbetsförmedlingen.

www.planetvids.com/html/Worst-Police-Dog-in-the-World.html

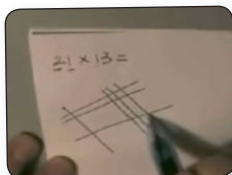
Texternas Youtube

Trött på all rolig film på nätet? Kasta dig då in på Warpdrive som samlar det lägsta och det sämsta i form av internets textkommunikation.

www.warpdrive.se

Galet svår matematik

Är han ett geni eller en galning? Killen räknar ut svåra multiplikationer genom att dra streck och räkna kanter.

www.metacafe.com/watch/296904/easy_mental_multiplication_trick

Hysteriskt lättroad kan inte sluta skratta

Man kan ju bara undra vad Williams pappa har stoppat i sonens puré? Vågar knappt tänka på första gången grabben kollar in Monty Python när dåliga mikrovågsugnsimitationer framkallar sådana skrattattacker.

www.youtube.com/watch?v=UjXi6X-moxE

Smart som Hilton

Jag är ungefär lika smart som Paris Hilton. Det är i alla fall vad det här rätt elaka spelet påstår. Mejla mig om du klär mina 20 sekunder!

www.zanorg.com/prodperso/jeuxchiants/doublejeu.htm

Så galna är svenskar

Filmaren måste ha tagit några rejäla bloss på piporna i rullen. Den här beskrivningen av Sverige är det mest udda jag varit med om. Varning för nakna bröst!

www.youtube.com/watch?v=l8rTWHsmZ8w

Förvirrat på radion

Hör du mig? frågar radio-prataren. Nej, svarar farbror som ringt in. Storslagen upptakt till en av lokalradions höjdare!

www.trelle.net/ljud/radioboden_telefonproblem.mp3

Små människors blogg

Äntligen har även de riktigt små människorna fått en egen blogg. Ja, inte de småväxta utan de som är så små att de verkligen kan fastna i andras utspottade tuggummin.

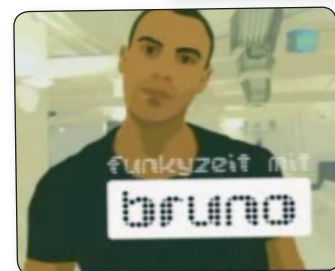
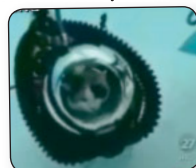
www.little-people.blogspot.com

En riktig bottenkatt

Snacka om att ta sig vatten över huvudet. Månadens knas-kisse är inte bara lite småtjock. Han har också världens underligaste fritidssyssla som dykare!

www.planetvids.com/html/Scuba-Diving-Kitty-Cat.html

Pinsamt för pastorn

Efter Borat kommer Bruno. Ett härligt österrikiskt modelejon som definitivt har vad Chandler i Vänner kallar The Quality. Här i dialog med inskränkt pastor om hur man egentligen vet om man är gay.

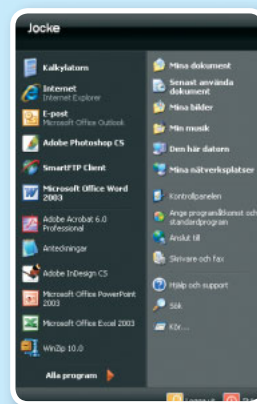
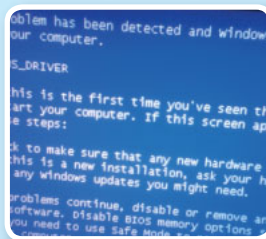
www.youtube.com/watch?v=eW8_cz-6qro

KUL NEDLADDNINGAR

Microsoft ger dig blåskärm

Windows notoriska blåskärm dyker upp allt mer sällan i Windows XP. Till Microsofts förtret, tycks det. Nu har de släppt en specialgjord skärmläckare för alla oss som saknar kraschade datorer!

www.microsoft.com/technet/sysinternals/Miscellaneous/BlueScreen.msp

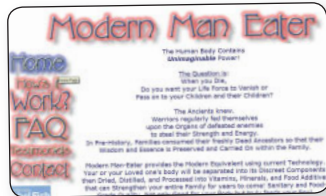
Piffa upp!

Säga vad man vill om Microsofts första musikspelare Zune. Men det läckra Zune Theme är något för varje Windows XP-dator. Jag hurrar!

go.microsoft.com/fwlink/?LinkID=75078

TIPSA OSS!

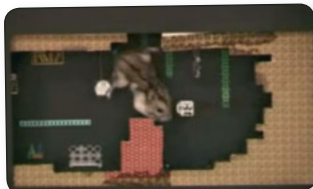
Har du hittat
någon kul sajt?
Mejla till
joakim.bergstrom
@idg.se

Käka upp morsan

Visste du att allt i en människokropp bara är värt 30 kronor? Men att dina vätskor är väldigt nyttiga. Så är det enligt de totala galningarna på Modern Man Eater som för en billig penning maler ned dig till nyttiga vitaminer när du dör. Så att resten av familjen inte behöver köpa AD-droppar framöver!

modernmaneater.com

Hamster i tv-spel

Tror du inte på att hamstrar kan spela tv-spel? Tänk om! Den här lilla gynnaren kan!

spel.feber.se/feber/art/2778/bsta_liret_p_r_och_dar/

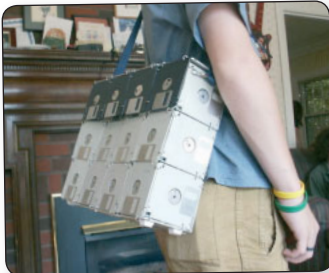
Rykande reportage

Tre ton brinnande och rykande kokablad och lite marijuana. En journalist. Gissa om succén är ett faktum när

den här minde kluriga reportern försöker köra sitt inslag!

www.deadslow.com/html/Stoned-Reporter.html

Nördens bästa väska

Du kanske trodde att diskettstationen var död? Nej då! Nu kan du bli den allra coolaste av alla nördar med din nya piffiga handväska.

www.i-am-bored.com/bored_link.cfm?link_id=20608

Artighet varar längst

På Zapatas restaurang har man bestämt att vara noggrann med vilka kunder man vill ha. På senaste veckomötet togs bland annat beslutet att inte längre sponsra prostituerade vid borden. Nu siktar man på en stjärna i Guide Rouge.

eatliver.com/i.php?n=1503

Flygande alarmklocka

Vissa är stört omöjliga att få upp på morgonen. Här är lösningen. Den flygande alarmklockan flappar omkring i luften och lär föra ett jåkla liv. Nu finns inga ursäkter om att du inte hörde klockan längre.

www.newlaunches.com/archives/flying_alarm_clock_is_a_reality_and_available_for_order.php

Låt bli knappen!

Jag säger det igen. Allvarligt. Tryck för guds skull inte på den röda knappen. Gör det inte. Nu tänker du att du bara måste

testa. Men vad sa jag? Låt bli!

www.changar.com/archives/redbutton.html

DO NOT PRESS

Världens bästa reklam

Hela familjen trallar med till gladlynt engelsk popdänga. Synd bara att ingen vet vad de sjunger. Hysteriskt roligt!

youtube.com/watch?v=wzqOb05s3ck

hello?

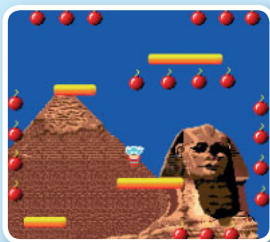
Savemanny.com

www.savemanny.com

Jaga bomber som 1983

Bomberna briserar snart i Egypten. Ring Bomb Jack! Den klassiska lilla hoppande figuren i originalspelet från tidigt 80-tal. Du som inte vill lira flash-varianten kan nu ladda ned spelklassikern. Och många andra du säkert minns!

www.classic-retro-games.com/Bomb-Jack_149.html

Precis som i lumpen

Vansinnigt snygg förstapersonsskjutare baserad på Unreal. America's Army är bara för bra för att vara gratis. Stor nedladdning!

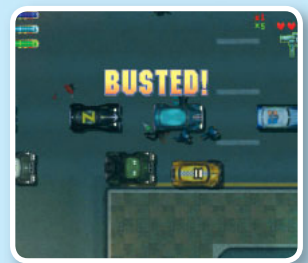
www.americasarmy.com/downloads

Stjäl så många bilar du kan

Det här är bilstjälarspelet som väckte alla moralpredikanter vrede. Vi förstår varför när du faktiskt får poäng för att köra över intet ont anande fotgängare. Rockstars spelklassiker Grand Theft Auto är helt gratis, både ettan och tvåan. Kul spel, men inget för de yngsta, naturligtvis.

www.rockstargames.com/classics

MÅNADENS TEMA:
SPEL

MER PÅ PCFÖR ALLA .SE

33 BÄSTA GRATISSPELEN

Vi har samlat de bästa gratisspelen för att roa dig framför datorn. Här hittar du allt från arkadspel och schack till flygsimulatorer och bilspel. Mycket nöje!

123 Free Solitaire 2006

Tolv patienser som är helt gratis. I paketet ingår patienser: Diplomat, Eighteens, Flower Garden, Forty Thieves, Freecell, Grandfather's Clock, Klondike, Pyramid, Royal Rendezvous, Spider Solitaire, Spider Solitaire One Suit och Spider Solitaire Two Suits.

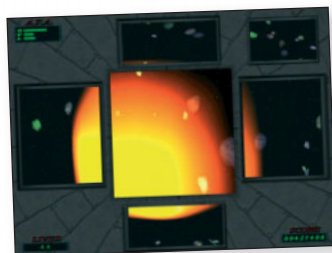
Programtyp: Patienser.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

3D Asteroids 1.4

En modern version av klassikern Asteroids, men den här gången helt i 3D. Asteroiderna kommer emot dig från alla håll och det är

till en början svårt att klara sig helskinnad ifrån dem. Men när du väl vänjer dig vid den extra dimensionen är det ett kul och utmanande spel.

Programtyp: Arkadspel.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Engelska.

Arcade Classic Pack 5

En samling klassiska arkadspel som är exakta kopior av originalen. Du kan välja bland spel som Asteroids, Frogger, Pac-man, Pong, Snake, Space Invaders och Tetris. Perfekt när du bara känner för en kort stunds avkoppling.

Programtyp: Arkadspel.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP, Macromedia Flash Player.

Språk: Engelska.

Billard GL 1.75

Billard är en biljardsimulator i 3D-miljö. Programmet har tagits fram av studenter på universitetet i Freiburg, Tyskland.

SÄKER KOPIA PÅ 5 MINUTER

Med Handy Backup kan du kvickt se till att tryggt ordna kopior på alla dina viktiga filer.

Det är lätt att slarva med säkerhetskopierandet, något man bit-

tert ångrar när olyckan är framme och en hårddisk kraschar. Men med programmet Handy Backup installerat på datorn

behöver du inte längre oroa dig för att förlora viktiga data.

Programmet kan automatiskt ta säkerhetskopior på dina viktiga filer och spara dem på exempelvis nätverket eller på en ftp-server.

Så installerar du Handy Backup 2.2

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startsida. Sedan klickar du på knappen **Installera** i faktarutan intill programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen **hb2.2.exe** i mappen **Fullversioner/Handybackup** på skivan.

För att kunna använda programmet måste du registrera det. Och det gör du genom att fylla i namn och e-postadress första gången du använder programmet.

FULLVERSION

HANDY BACKUP 2.2

Programtyp: Tar säkerhetskopior.

Utgivare: Novosoft.

Kontakt: www.novasoftware.net

Systemkrav: Windows Me/2000/XP.

Typ: Fullversion.

Språk: Engelska.

Programtyp: Biljardsimulator.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

Blast Radius II

Ett actionspel där du styr ett litet rymdskepp horisontellt på skärmen. Du kan under spelets gång samla på dig vapenuppgaderingar och andra bonusar.

För att kunna installera spelet måste du först packa upp det på din dators hårddisk.

Programtyp: Actionspel.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Engelska.

Diamantjakten 1.5.0

Diamantjakten bygger på det klassiska brädspelen Den försvunna diamanten, men är här i digital form. Två till fyra spelare kan vara med och spela på samma dator. Det är bara att turas om i stolen.

Programtyp: Brädspel på datorn.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Svenska.

Drag Racer 3.0

Köp en bil, trimma och fixa till den och tävla sedan med den. Först i mål vinner! Drag Racer är ett enkelt men roligt litet spel som är svårt att slita sig ifrån.

Programtyp: Bilspel.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

Fingertime Sudoku 1.0

Sifferspelet Sudoku har snabbt blivit en fluga världen över.

Självklart finns det även versioner av det för datorn.

I den här gratisvarianten bjuds du på 20 olika pussel att lösa. Det finns även en betalversion där du kan skapa ett oändligt antal nya spel om du känner dig sugen.

Programtyp: Sudoku.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Engelska.

Flight Gear 0.9.8

Flight Gear är en riktigt läcker flygsimulator för dig som vill testa hur det känns att manövrera ett plan. Simulatoren är ett vetenskapligt projekt byggt på öppen källkod, vilket betyder att vem som helst får vara med och vidareutveckla den. Läs mer på www.flightgear.org.

Programtyp: Flygsimulator.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Engelska.

Flight Gear. Spitfire är ett av de plan du kan sätta dig bakom spakarna i.

Free Tetris 1.0

En version av det klassiska spelet Tetris som är originalet trogen. Placera de fallande klossarna på rätt sätt och töm skärmen efterhand när du fyller hela rader.

Programtyp: Tetris.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

Frozen Bubble 1.0.0

Frozen Bubble är ett spel där målet är att skjuta ned alla färgglada bubblor från himlen med ditt bubbelgevär. Det ser barnsligt enkelt ut, men...

Programtyp: Arkadspel.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

Storlek: 9,9 MB.

Ghost Hunter 1.4

Som spökjägare har du ett enda mål – att ge de dödas rastlösa själar frid, och det så fort som möjligt. Klockan har passerat midnatt i det stora spökhuset och din enda chans att överleva natten är en stadig hand och ett modigt hjärta. Fånga så många spöken du kan, men förbruka så lite kraft som möjligt. Då kan du bli spökjägarnas mästare.

Programtyp: Actionspel.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

Lbreakout2 2.4.1

Lbreakout2 är ett mycket vackert och utmanande arkadspel i breakout-stil, men är betydligt mer utmanande än originalet.

INGEN SNOKAR I DINA FILER

FULLVERSION

Ashampoo Anti Spyware håller din dator ren och fin från otäcka spionprogram.

Det finns alltid risk att drabbas av spionprogram som installerar sig själva i smyg när du laddar ned program från internet. För

att inte drabbas av detta bör du ha ett program som tar bort dem. Ett bra sådant är Asham-

poo Anti Spyware. Du kan välja om du vill söka igenom de program som körs och/eller hårddisken. För att programmet ska vara effektivt bör du uppdatera det med jämna mellanrum.

ASHAMPOO ANTI SPYWARE 1.5

Programtyp: Stoppar spionprogram.

Utgivare: Ashampoo.

Kontakt: www.ashampoo.com

Systemkrav: Windows 2000/XP.

Typ: Fullversion.

Språk: Engelska.

Så installerar du Ashampoo Anti Spyware 1.5

Klicka på **Fullversioner** på skivans startsida, och sedan på knappen **Installera** i faktarutan vid programmet. För att använda programmet som en fullversion måste du registrera det. Det gör du genom att klicka på knappen **Get Full Version** i rutan som visas när du startar programmet. På webbsidan som du kommer till fyller du i din e-postadress och klickar på **Send**. I det mejl som skickas till dig klickar du på länken i mitten av mejlet. Ett nytt mejl med din registreringskod skickas då till dig. Klicka nu på knappen **Enter Code** i samma ruta som knappen **Get Full Version**. Fyll i koden och klicka slutligen på **Check Code**.

PÅ MÅNADENS CD

Breakout 2. Skön tegelstenskross i över 50 nivåer när du vill bryta dig ut.

I fler än 50 nivåer får du tampa med olika typer av tegelstenar. Spelet innehåller massor av bonusmöjligheter och annat spännande.

Programtyp: Arkadspel.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

Mono 1.02

Ett mycket annorlunda arkadspel där du skjuter färger för att nå ditt slutmål, att helt ändra färgen på skärmen. Samtidigt måste du undvika fientliga rymdskepp som skjuter på dig. Mono är ett roligt spel som bjuder på fullkomliga färgexplosioner på skärmen.

För att kunna installera spelet måste du först packa upp det på din dators hårddisk.

Programtyp: Arkadspel.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Engelska.

Ocular Ink 0.92

Ocular Inc är ett mycket annorlunda actionspel där du i en fantasifull värld spelar rollen som ett öga utrustad med en pensel. Låter det för bisarrt för att vara sant? Måste upplevas!

Programtyp: Actionspel.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Engelska.

Pawn 2.74

Ett litet men ändå kraftfullt schackspel för Windows. Du kan välja färger på brädet och pjäserna, ställa in svårighetsgrad och mycket annat. För att kunna installera spelet måste du först packa upp det på din dators hårddisk.

Programtyp: Schack.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

Scorched3d 40.1

Scorched3d går ut på att spränga fiendens tank i luften innan han spränger dig. För att göra detta måste du välja rätt vinkel, riktning och kraft i varje skott du avfyrar. Det går att spela mot datorn eller mot andra över nätverk eller internet.

Programtyp: Strategispel.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

Slot Machine 1.0

Slot Machine är ett spel som simulerar en enarmad bandit. Grafiken är visserligen inte den läckraste, men programmet är litet, lättanvänt och spännande att spela.

Programtyp: Enarmad bandit.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Engelska.

Speed Racer 1.2

Ett enkelt racingspel där du ser bilarna uppifrån. Upp till tre spelare kan tävla samtidigt på de tretton olika banorna.

Programtyp: Bilspel.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Språk: Engelska.

Warning Forever 1.4

Här styr du ett litet grönt rymdskepp med en kanon som du kan ställa in avståndet för skotten på. Du kämpar sedan mot gigantiska rymdskepp utrustade med kanoner, raketer, laserstrålar och mycket annat. Dessa skepp blir allt besvärligare att besegra ju längre in i spelet du kommer.

Programtyp: Rymdaction.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP.

Språk: Engelska.

Plus 13 andra spel

Programmen ovan är bara ett urval av dem som följer med på cd-skivan. Du ser hela listan på nästa sida. På cd-skivan kan du också läsa mer om programmen.

TVÅ BILDER ÄR BÄTTRE ÄN EN

Photomatix Pro låter dig slå ihop olika bilder av samma motiv för att skapa den perfekta bilden.

Ibland är det svårt att få rätt ljusförhållanden i de bilder du tar. Kanske prövar du dig fram genom att ta flera olika bilder med olika inställningar, utan att få en helt bra bild.

Misströsta inte! Med programmet Photomatix Pro kan du slå ihop olika bilder och på så sätt skapa en bild med perfekta för-

hållanden. Photomatix Pro använder sig av två olika metoder för att förbättra dina bilder, Exposure Blending och Tone Mapping.

Resultatet är faktiskt förbluffande bra!

Så installerar du Photomatix Pro 1.3

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startsida. Sedan klickar du på knappen **Installera** i faktarutan intill programmet. Om du vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen **Photomatix.exe** i mappen **Fullversioner/PhotoMatix** på skivan. För att kunna använda programmet måste du registrera det. Och det gör du genom att första gången du kör det skriva in **PCforAlla@sweden** i rutan **User ID** och **9N75GPV047115109** i rutan **Registration Key**.

FULLVERSION

PHOTOMATIX PRO 1.3

Programtyp: Förbättrar digitala bilder.

Utgivare: HDR Software.

Kontakt: www.hdrsoft.com

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP.

Typ: Fullversion.

Språk: Engelska.

SKYDD MOT LÄSKIGA VIRUS

F-Secure Internet Security 2007 är ett komplett antivirusprogram som uppdaterar sig automatiskt i bakgrunden så snart det känner att du är ute på internet.

Och tack vare F-Secures dagliga uppdateringar är du maximalt skyddad mot virus och andra elakheter.

Programmet F-Secure Internet Security 2007 innehåller även en brandvägg som stoppar hackare från att förstöra eller stjäla din information.

Tre månaders uppdateringar

Innan du installerar programmet måste du avinstallera ditt gamla antivirusprogram från din dator. Gör du inte det finns risken att din dator inte startar över huvud taget!

För att få tre månaders gratis uppdateringar måste du registrera programmet. Det gör du genom att skriva in prenumerationsnumret **ZA2N-D9K9-4FZD-M23T-F588** när du installerar programmet. Den här versionen av F-Secure fungerar med fria uppdateringar fram till den 26 maj 2007.

Har du problem med installation, registrering eller programmet kan du få hjälp på www.f-secure.se. Välj först **Privat** och därefter **Support & Nedladdning**. Du kan även nå företagets supportavdelning på mejladressen: support@f-secure.se. Om du vill ha support via telefon ska du ringa 08-507 440 11.

PC för Allas redaktion kan tyvärr inte svara på några frågor om programmet, vare sig via mejl eller per telefon.

Så kommer du igång med PC för Allas cd

Stoppa in cd:n i din cd-läsare. Om du har funktionen Autostart i Windows påkopplad startar skivan direkt. I annat fall får du gå in via Utforskaren och leta reda på din cd-läsare. Dubbelklicka på filen **pfacd.exe** så startar cd-skivan.

Godkänn villkoren genom att klicka på knappen **Ja, jag godkänner**, så kommer du till skivans startsida. Du når alla avdelningar genom att klicka på motsvarande knapp överst i menyn. Du kan också klicka direkt på texten om avdelningen på skivans startsida.

För att komma tillbaka till startsidan klickar du på knappen **Huvudmeny** längst upp till vänster.

51 PROGRAM PÅ CD:N

FULLVERSIONER

Ashampoo Anti Spyware 1.5. Antispyonprogram. (Gratis)
Handy Backup 2.2. Backup. (Gratis)
Photomatrix Pro 1.3. Fixa dina digitalfoton. (Gratis)

TEMA SPEL

123 Free Memory 2003 3.1. Memory. (Gratis)
123 Free Puzzle 2005 4.0. Patienser. (Gratis)
123 Free Solitaire 2006 5.5. Patienser. (Gratis)
3D Asteroids 1.4. Arkadspel. (Gratis)
Arcade Classic Arcade Pack 5. Arkadspel. (Gratis)
Billard GL 1.75. Biljardsimulator. (Gratis)
Blast Radius II. Actionspel. (Gratis)
BZ Flag 2.0.0. Online-strategispel. (Gratis)

Diamantjakten 1.5.0. Brädspel på datorn. (Gratis)
Duo 2.01. Actionspel. (Gratis)
Drag Racer 3.0. Bilspel. (Gratis)
Extreme Burnout 1.0. Bilspel. (Gratis)
Fia med Knuff 1.0. Brädspel på datorn. (Gratis)
Fingertime Sudoku 1.0. Sudoku. (Gratis)

Flight Gear 0.9.8. Flygsimulator. (Gratis)
Free Tetris 1.0. Tetris. (Gratis)
Frozen Bubble 1.0.0. Arkadspel. (Gratis)

Ghost Hunter 1.4. Actionspel. (Gratis)
Jardinains 1.2. Arkadspel. (Gratis)
Kalles Pussel 1.0. Pussel på datorn. (Gratis)

Lbreakout 2.4.1. Arkadspel. (Gratis)
Little Fighter 2 1.9. Actionspel. (Gratis)

Mono 1.02. Arkadspel. (Gratis)
Ocular Ink 0.92. Actionspel. (Gratis)
Parmen 2.5. Schack. (Gratis)

Pawn 2.74. Schack. (Gratis)
Puzzlement 2. Pusselspel. (Gratis)
Scorched 3d 40.1. Strategispel. (Gratis)

Slot Machine 1.0. Enarmad bandit. (Gratis)

Speed Racer 1.2. Bilspel. (Gratis)
Su Doku Assist 3.0.1. Sudoku-hjälpreda. (Gratis)

Tux Racer 0.61. Linux-inspirerat spel. (Gratis)

Warning Forever 1.4. Rymdaction. (Gratis)

VERKTYGSLÄDAN

Adobe Reader 7.08. För att läsa pdf-filer. (Gratis)
Ad Aware SE Personal Edition. Gör surfandet säkrare. (Gratis)
Firefox 2. Webbläsare. (Gratis)
FTP Surfer 1.0.7. Ftp-program. (Gratis)

F-Secure Internet Security 2007 (Gratis fullversion med tre månaders fria uppdateringar)

Microsoft Internet Explorer 7. Windows XP, engelsk (Gratis)

Microsoft Internet Explorer version 6 SP1. Windows 98/Me/NT/2000/XP, svensk (Gratis)

Mozilla Thunderbird 1.5.0.8. E-postprogram. (Gratis)

PDF 995 8.0s. Skapa pdf-filer. (Gratis)

Winzip 11. Packprogram. (Shareware, \$ 29)

Windows Live Messenger. Chattprogram. (Gratis)

Xnview 1.82. Bildbehandlingsprogram. (Gratis)

Zipgenius 6. Packprogram. (Gratis)

Zone Alarm 65.737. Brandvägg. (Gratis)

FRÅN TIDNINGEN

Tptest 5.01. Mäter bredbands-hastighet. (Gratis)

MP3-MUSIK

Debussy – Clair de lune

CLIPART

200 fria bilder. Familjer.

ANNONSER

Panda Platinum Internet Security 2007. Säkerhetsprogram. (Gratis)

Systran. Översättningsprogram.

= program på svenska

OBS! Vissa program måste registreras, i några fall senast en månad efter tidningens utgivning. Registreringen kräver som regel att du har internet-uppkoppling och e-postadress.

Redaktör: Jan Sandbladh
E-post: jan.sandbladh@idg.se
 Recenserar **spe**

Redaktör: Therese Granlund
E-post: therese@granlund.net
 Recenserar **barnspel**

VÄLPOLERAT STRATEGISPEL

Kaos och hets på medeltidens slagfält

Här ska det bli medeltid – igen! Medieval 2 Total War tar spelserien till nya höjder med storslagna strider och förbättrad animation.

På med burkhjälmen, greppa lansen och hoppa upp på stridsvingsten. Med Medieval 2 Total War hoppar den framgångsrika spelserien tillbaka igen till den

mörka medeltiden, som man redan avhandlat i spelet Medieval Total War. Skillnaderna mellan det gamla och det nya spelet är dock stora, så Medieval 2 är också värt att köpa.

Överblick och detaljer

En av de saker som gjort Total War-serien så populär är att du i princip får två spel i ett. Dels ett övergripande strategiskt läge som till viss del påminner om Civilization-spelen, dels ett stridsläge där du ger dig ut på slagfältet för att aktivt delta i

Storslaget. Pampiga knektar gör sig redo att försvara en belägrad borg.

striderna. Båda dessa lägen finns förstås med även i Medieval 2 Total War.

Kampanjen, som du huvud-

sakligen utkämpar i det övergripande strategiska läget, spänner över imponerande 450 år (1080 till 1530). Du får här chansen att

Dansk saga saknar magi

Odugliga spelvinklar och ett förvirrande upplägg dödar mycket av förtrollningen i H.C. Andersens magiska äventyr.

Iden är ypperlig, att skapa en spelupplevelse baserad på H.C. Andersens sagor. Handlingen går ut på att den fattiga tonårningen Andersen kommer till den danska huvudstaden för att pröva lyckan och befria en kidnappad prinsessa. För att han ska

Spanar. Andersen kommer till stan för att rädda en kidnappad prinsessa.

lyckas med det måste du klara av olika uppgifter och gåtor. Till din hjälp har du de djur och människor som du möter längs vägen. Givetvis är flera av dem kända karaktärer, till exempel Flickan med svavelstick-

Fint. Läckra miljöer skapar en varm sagokänsla.

orna, Den fula ankungen och Dummerjöns.

Ologiska uppgifter

Och visst har spelet sina poänger. Det finns gott om fantasi och nostalgi, och miljöerna ger en varm sagokänsla som förstärks av den fina musiken. H.C. Andersens prägel är hyfsat tydlig och här finns massor med sköna figurer. Dessvärre rasar hela kalaset på grund av den odugliga styrningen, kass pedagogik och uppgifter utan tydlig logik. Du irrar hit och dit bland gränderna och blir mer och mer irriterad på det osmidiga upplägget.

Det hela slutar i en känsla av sjuk frustration, och

Barnspel

H.C. ANDERSENS MAGISKA ÄVENTYR

Kategori: Äventyr.

Utvecklare: Guppyworks.

Utgivare/kontakt: Pan Vision,

08-597 962 50, www.panvision.com

Systemkrav: Windows 2000/XP,

Pentium 4 1,6 GHz, 512 MB ram,

1,4 GB ledigt hårddiskutrymme.

Åldersrekommendation: Från 8 år.

PC för Alla rekommenderar:

Från 8 år.

Pris: 300 kronor.

Språk: Svenska.

Läs mer: www.hca.eu

Härliga miljöer, varm sagokänsla, skön musik.

Hopplös styrning och avsaknad av en röd tråd.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

det som till en början fascinerat är till slut totalt bortglömt. Det är synd och skam, för tänk vad bra det hade kunnat bli. ■

Fina uniformer. Rustningar och kläder är ofta utsökt detaljerade.

Dammoln. När trupperna ryker ihop blir slagfältet ett enda virrvarr.

Karta. I det här läget får du bra överblick över truppernas rörelser.

utvidga ditt rike genom Europa hela vägen bort till den Nya Världen och slåss med azteker i Sydamerika.

Det tar ett tag att riktigt komma in i kampanjen och lära sig allt som kan (och måste) göras i det övergripande strategiska läget.

Dessutom försvåras det hela av ett onödigt rörigt gränssnitt. Men tar du dig tid och har tålamod är det värt mödan, då belöningen blir ett komplext och utmanande strategispel som räcker länge.

Imponerande strider

Även om det övergripande strategiska läget är bra, är det ute på

slagfältet som Medieval 2 Total War verkligen visar musklerna. Striderna är storslagna, intensiva och grafiskt enormt imponerande (förutsatt att du har en tillräckligt kraftfull dator förstås).

Bland mycket annat är soldaterna individuellt animerade, vilket får dina arméer att se mycket realistiska ut. Det höjer spelkänslan.

Ett extra plus ger vi för möjligheten att möta många klassiska trupptyper, som mongoliska rytare, tempelriddare och till och med primitiva kanoner.

"Tempelriddare och till och med kanoner"

Det hela är härligt kaotiskt och hektiskt, vilket är precis som det ska vara ute på ett stort slagfält under medeltiden.

Ett påtagligt minustecken finns dock för striderna; den artificiella intelligensen lämnar en hel del övrigt att

önska. Visserligen har den blivit bättre och bättre för varje spel i Total War-serien, men datorn spelar inte alltid så smart.

De negativa sakerna i Medieval 2 Total War är dock väldigt få och på det hela taget är det ett mycket bra spel, det klart bästa

MEDIEVAL 2 TOTAL WAR

Kategori: Strategispel.
Utvecklare: Creative Assembly.
Utgivare: Sega.
Kontakt: Pan Vision, 08-597 962 50, www.panvision.com.
Systemkrav: Windows 2000/XP, Pentium 4 1,8 GHz, 512 MB ram, 3d-kort med 128 MB ram, dvd-läsare.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Ja.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 16 år.
Cirka pris: 400 kronor.
Läs mer: www.totalwar.com
OBS! Innehåller våld.

Supersnyggt, detaljerat och utmanande.

Rörigt gränssnitt, korkad datormotståndare.

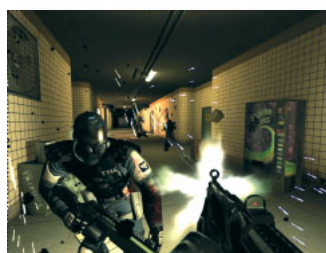
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

hittills i serien. Så saken är klar. Gillar du strategispel och har en tillräckligt kraftfull dator bör du definitivt ta en närmare titt på det. ■

Skräckblandad action

F.E.A.R. Extraction Point skrämmer slag på dig. Vi som gillar originalet måste nästan blunda när det blir som rysligast.

Stämningsfullt. F.E.A.R. fortsätter att ge dig en känsla av att vara förföljd.

Skräcken fortsätter! F.E.A.R. Extraction Point tar vid precis där det första spelet slutade. Den otäcka ungen Alma visar sig ha överlevt och din kamp emot ondskan fortsätter. Mera ska inte avslöjas av handlingen, då det

gradvisa avslöjandet är en viktig del av spelupplevelsen.

F.E.A.R. Extraction Point är ett tilläggspaket som bjuder på ännu mer av allt som är bra i originalspelet, som på ett mycket lyckat sätt blandar intensiv action med rena skräckinslag.

Nya vapen

Som sig bör bjuds det även på lite nyheter i form av vapen, banor och fiender med mera. Nytt är bland annat vapnen G-2A

Minigun och Type-12 Laser Carbine, samt ett litet kanontorn som kan placeras på marken.

Många strider utspelar sig i öppna områden, vilket ökar variationen i spelet. Också grafiken har fått en finputsning.

Det som hindrar F.E.A.R. Extraction Point från att få fullt betyg är bristen på handling.

En av styrkorna i originalspelet var den spännande bakgrundshistorien, men den har det slarvats med här. Dessutom är spelet lite väl kort.

Nåja, ofta är tilläggspaket slarvigt hoprafsade spel som mest görs för att krama några extra kronor ur köparen. F.E.A.R. Extraction Point är undantaget som bjuder

F.E.A.R. EXTRACTION POINT

Kategori: Actionspel.
Utvecklare: Monolith.
Utgivare/kontakt: Vivendi Games Nordic, 08-545 560 80, www.vivendigames.com.
Systemkrav: Windows XP/2000, Pentium 4 1.7 GHz, 512 MB ram, 3d-kort med 64 MB ram, dvd-läsare, den fullständiga originalversionen av F.E.A.R.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Ja.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 18 år.
Cirka pris: 250 kronor.
Läs mer: www.whatisfear.com
OBS! Innehåller våld.

Extremt spännande, snyggt och varierat.

För kort, saknar handling.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

på tillräckligt mycket nyheter för att vara värt pengarna. ■

Med snuten i hämlarna

Need for Speed Carbon är riktigt spännande när polisen är hack i häl. Men till slut blir det så tjtatigt att du nickar till bakom ratten.

Motorn går på högvarv! I Need for Speed Carbon tävlar du mot rivaliserande gäng, där varje vinst ger dig mer resurser för att skaffa häftigare bilar eller rusta upp de bilar du redan har. Dessa tävlingar utspelar sig både i stadsmiljö och utanför staden på slingriga bergsvägar.

Med jämna mellanrum uppmärksammas de vilda tävlingarna av lagens långa arm, med häftiga biljakter som följd. De här biljakterna, där poliserna gör allt de kan för att stoppa dig, är den riktigt adrenalinhöjaren i Need for Speed Carbon.

Need for Speed-serien har alltid legat närmare arkadkänsla än simulering av realistisk bilkörning och Need for Speed Carbon är inget undantag.

Vad du tycker om detta är förstås en smaksak, men spelet blir i alla fall bra mycket enklare att komma in i. Samtidigt ökar förstås risken att du tröttnar, då

Däcken skriker. Kan du pressa dig förbi det rivaliserande gängets bil?

spelet blir både mindre utmanande och mindre variationsrikt. Och att nicka till bakom ratten är inte kul.

Saknar det lilla extra

Grafiken är förstås snäppet snyggare än i tidigare spel, men den imponerar ändå inte. Den har inte några direkta brister men ger heller inte det där lilla extra.

Ett plus i årets version är dock att utvecklarna på Black Box har

NEED FOR SPEED CARBON

Kategori: Bilspele.

Utvecklare: Black Box Games.

Utgivare/kontakt: Electronic Arts, 08-546 445 00, www.sverige.ea.com

Systemkrav: Windows XP, Pentium 4 1,7 GHz, 512 MB ram, 3d-kort med 128 MB ram, dvd-läsare.

3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.

Flerspelarläge: Ja.

Språk: Engelska.

Åldersrekommendation: 12 år.

Cirka pris: 450 kronor.

Läs mer: www.ea.com

+ Intressant handling, häftiga polisjakter.

- Få nyheter, lite enformigt i längden.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

bemödat sig om att tillföra en intressant handling till spelet, något som funkar riktigt bra och ger serien lite mer djup än den har haft tidigare. ■

Myskanin på utflykt

En bra kombination av hjärta och hjärna gör susen i det senaste Josefina-spelet. Det finns många roliga uppgifter att klara av.

Klädköp. Samla på dig morötter och betala med dem i skogens klädshop.

Pernilla Wahlgren gör rösten, resten fixar utvecklarna på Pinjata utmärkt på egen hand. Det senaste Josefina-spelet har nämligen fler kvaliteter än bara en proffsig kändisröst. Absurt käckt är det visserligen, men de fyndiga övningarna väger upp mot det kletiga, och som vanligt är det

Bygglov. Para ihop bilder och hjälp Trasten att bygga klart sin trädkoja.

omöjligt att inte falla platt för spelets genuina värme.

Den här gången ger sig Josefina och hennes kompisar ut på skolutflykt. Målet är att hjälpa skogens alla djur med deras problem. Herr Björn är hungrig och behöver få tag på mat, Bävern har

tappat en skatt på havsbotten, och Trasten behöver ett handtag med sin halvfärdiga trädkoja. Det finns en del att göra och givetvis lär du dig en hel massa medan du hjälper till – allt från pengärbkning till stavning och logiskt tänkande. Efter varje löst uppgift får du dessutom en belöning som du kan ha nytta av längre fram i spelet.

Hinner aldrig tröttna

Men hur kul det än är att vara hjälpsam blir det tjtatigt att trampa fram och tillbaka på de relativt öde skogsstigarna.

Tack och lov har Josefina på skolutflykt en mysfaktor på toppnivå, och den stora variationen gör att du aldrig hinner tröttna. Smarta sidouppgifter förlänger livslängden, och att Pinjata lyckats hitta en egen knorr

Barnspel

JOSEFIN PÅ SKOLUTFLYKT

Kategori: Pyssel.

Utvecklare/kontakt: Pinjata, 031-132 486, www.pinjata.se

Systemkrav: Windows 98/2000/XP, Pentium III 800 MHz, 128 MB ram, 500 MB ledigt hårddiskutrymme.

Åldersrekommendation:

Från 5 år.

PC för Alla rekommenderar:

Från 5 år.

Cirka pris: 300 kronor.

Språk: Svenska.

Läs mer: www.pinjata.se

+ Fyndigt, roligt och lärorikt.

- Enformigt emellanåt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

på de flesta av övningarna gör att spelet kommer upp till en nivå dit inte många når.

Det behöver inte vara krångligt, med en bra mix av hjärta och hjärna kommer man långt. ■

MÅNADENS TÄVLING

Tävla om 10 Windows Vista

Nu har du chansen att bli en av de första som äger en svensk version av Microsofts nya operativsystem Windows Vista! Hela 10 paket står på spel i månadens tävling. Allt du behöver göra för att vara med och tävla är att svara på frågorna nedan och skicka in ditt svar senast den 26 februari 2007.

TOTALT VÄRDE
25000
KRONOR!

SNABBFAKTA OM Windows Vista Home Basic

Microsofts nya operativsystem är snyggare, säkrare och smidigare än tidigare versioner. Bland mycket annat har det blivit enklare att hantera dina digitala bilder och den nya versionen av Media Player har fått många fler funktioner. Det har dessutom blivit säkrare att ge sig ut och surfa på internet. Den version som står på spel i denna tävling är Home Basic-versionen. Värde: 2 500 kronor.

Skicka in talongen, mejla ditt svar till pfatavling@idg.se eller tävla på pcforall.se/tavling – senast den 26 februari 2007

Psst! Du hittar ledtrådar på www.microsoft.se

1. Vad heter operativsystemet från Microsoft som kom före Windows Vista?

- ☐ Windows XP ☐ Windows 2000 ☐ Windows Me

2. Vilken version av webbläsaren Internet Explorer följer med Windows Vista?

- ☐ Version 5 ☐ Version 6 ☐ Version 7

Utslagsfråga: Skriv en slogan för Windows Vista med högst 25 ord.

NAMN: _____

GATUADRESS: _____

POSTADRESS: _____

TELEFON: _____

E-POST: _____

ÅLDER: _____

- ☐ Jag prenumererar.
☐ Jag köper lösnummer.
☐ Jag vill börja prenumerera på PC för Alla.
(12 nummer inklusive cd-skivor för 595 kronor) PFA049
☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

SKICKA SVARET TILL:

PC för Alla
"Vista-tävling"
106 78 Stockholm.
Du kan också mejla
pfatavling@idg.se
Skriv "Vista" i ämnesraden.
På pcforall.se/tavling kan
du också skicka in ditt svar.

Senast den 26 februari 2007
vill vi ha ditt svar.

Juryn består av
PC för Allas marknads-
avdelning. Eventuell vinst-
skatt betalas av vinnaren.

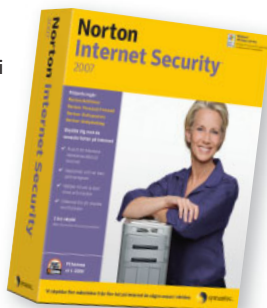
Vinnaren presenteras på
PC för Allas hemsida,
pcforall.se

MÅNADENS KORSORD

Korsord 1-2007

Skicka in lösningen senast den 27 februari 2007 till: **PC för Alla, 106 78 Stockholm.** Märk kuvertet "Korsord 1-2007". Den som skickar in den först öppnade rätta lösningen vinner ett exemplar av Norton Internet Security 2007 (svensk version) från Symantec. Lycka till!

☐ Jag vill passa på att prenumerera på **PC FÖR ALLA**. För 595 kronor inklusive moms får jag 12 nummer med tillhörande cd-skivor.

PFA049

Namn: _____

Gatuadress: _____

Postadress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Ålder: _____

☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

Finns i din butik

NU!
79:-

PC för Allas

STORA Media Center-special

- ✓ **Glöm vhs:en** – här är alla nya maskiner för att se på film.
- ✓ **Lär dig placera högtalarna rätt.** Följ vår enkla steg för steg-guide som ger dig perfekt surround-ljud.
- ✓ **Sveriges största Media Center-skola.** Lär dig grunderna i Media Center-datorn så slipper du allt krångel.
- ✓ **Har du en miljon fjärrkontroller?** Här är guiden till ett mer kontrollfritt liv.

Film på köpet!

Du får en dvd med det bästa ur Parlamentet!

PC FÖR ALLA

TÄVLING

Tävla om 4 bilspel med varsitt häftigt prylpaket

TOTALT VÄRDE
5000
KRONOR!

SNABBAKTA OM Need for Speed Carbon

Nu har du chansen att vinna det läckra pc-bilspellet Need for Speed Carbon från Electronic Arts. I vart och ett av de fyra vinstpaketen ingår dessutom en häftig presentbox med solglasögon, nyckelring och racinghandskar i läder. Allt du behöver göra för att vara med och tävla är att svara på frågorna nedan och skicka in ditt svar senast den 26 februari 2006.

Det senaste bilspellet i Electronic Arts Need for Speed-serie. Du tävlar mot andra i tuffa streetrace för att erövra staden – och måste samtidigt undvika att bli arresterad av polisen under snabba biljakter. Presentboxen innehåller en nyckelring, ett par 55 DSL solglasögon och ett par racinghandskar i läder.
Systemkrav: Windows XP, Pentium 4 1,7 GHz, 512 MB ram, 3d-kort med 128 MB ram, dvd-läsare.

Skicka in talongen, mejla ditt svar till pfatavling@idg.se eller tävla på pcforalla.se/tavling – senast den 26 februari 2007

Psst! Du hittar ledtrådar på www.electronicarts.se

1. Vilken PEGI-åldersgräns har Need for Speed Carbon?

☐ 7 år ☐ 12 år ☐ 15 år

2. Vad hette det förra spelet i Electronic Arts Need for Speed-serie?

☐ Need for Speed Most Wanted ☐ Need for Speed Underground
☐ Need for Speed Fast Cars

Utslagsfråga: Motivera med högst 25 ord varför just du skulle vilja vinna pc-spelet Need for Speed Carbon och presentboxen.

NAMN: _____
GATUADDRESS: _____
POSTADDRESS: _____
TELEFON: _____
E-POST: _____
ÅLDER: _____

- ☐ Jag prenumererar.
☐ Jag köper lösnummer.
☐ Jag vill börja prenumerera på PC för Alla.
(12 nummer inklusive cd-skivor för 595 kronor) PFA049
☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

SKICKA SVARET TILL:

PC för Alla
"Bilspel"
106 78 Stockholm.
Du kan också mejla
pfatavling@idg.se
Skriv "Bilspel" i ämnes-
raden. På pcforalla.se/tavling
kan du också svara.

Senast den 26 februari 2007
vill vi ha ditt svar.

Juryn består av
PC för Allas marknads-
avdelning. Eventuell vinst-
skatt betalas av vinnaren.

Vinnaren presenteras på
PC för Allas hemsida,
pcforalla.se

TIPSA OSS!
Har du sett något
kul felmeddelande?
Mejla till
fredrik.claesson
@idg.se

Redaktör: Fredrik Claesson
E-post: fredrik.claesson@idg.se

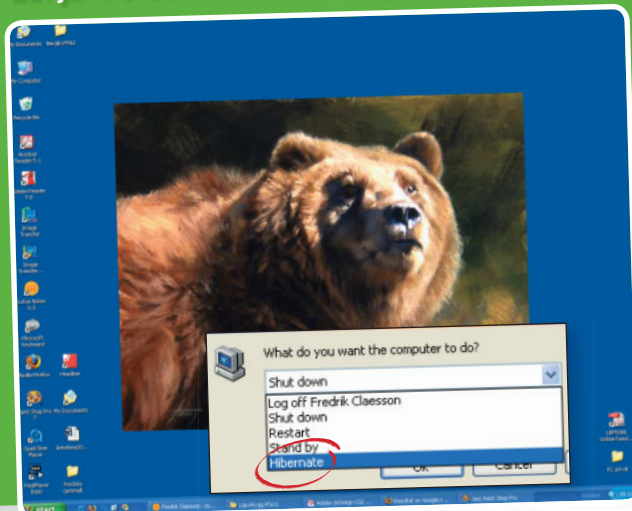

FREDDAS FAVORITER

Med på PCforall.se
Fler favoriter
hittar du på
pcforall.se/fredda

VÄCK EJ DEN PC SOM SOVER

Alla på jobbet undrar varför jag har ett engelskt Windows XP. Enkelt! Jag tycker det är mysigt att låta min dator gå i ide (hibernate). På svenska är det ju "Försätt datorn i viloläge". Inte lika kul...

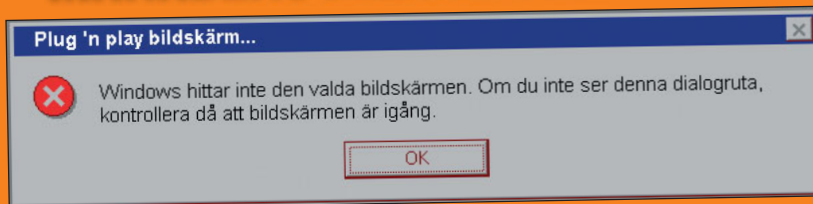

Saker du bara kan göra i en bassäng

Fullständigt briljant film på Youtube om vad som händer när man leker att man är i poolen, fast påklädd på öppen gata. Bäst av allt tycker jag det är när den här dären leker kanonkulan – på asfalten. En blivande klassiker!
youtube.com/watch?v=Gw4bQKilKQ4

MÅNADENS FELMEDDELANDE

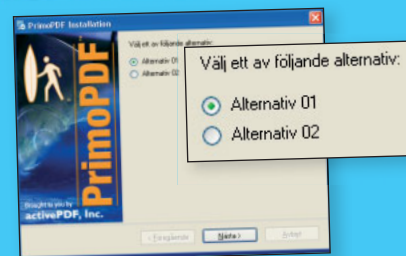

Logiken har sparat ur här någonstans...

LÄSARDUMPEN: VAD SKA JAG VÄLJA?

Ett gratis pdf-utskrivningsprogram är ju inte fel, tänkte Erik och installerade Primo PDF. Men han blev något förvirrad när följande dialogruta dök upp, utan förklaring förstås...

Tack till Erik Gunnarsson

GALNA USB-PRYLAR:

Rädda vinylåtarna

Har du 1 600 spänn och en samling vinylskivor du vill föra över till datorn? Tjacksa då in dig på en USB Turntable. Den här lilla usb-skivspelaren låter dig omvandla dina plattor till digital form.
www.firebox.com/product/1401?src_t=t20

Pc-värmare i vinterkylan

Vad den kostar vet vi inte, men om du är sugen på en värmedyna som kopplas till datorns usb-port, har Thanko lösningen. Den kan värma upp både rumpan och ansiktet. Förbeställ på raremonoshop.com

The 5th Wave

By Rich Tennant

Bertils beslut att vägra ansluta sig till nätverket skapade en viss irritation bland hans medarbetare.

NÄSTA NUMMER UTE 27/2

Här är godbitarna ur nästa välfyllda nummer – missa inte våra dagliga nyheter på pcforalla.se

PC för Alla plockar guldkornen från CES:

2007 ÅRS HETASTE PRYLAR!

Mönster i
tidningen:

**STICKA
FODRAL TILL DIN
IPOD!**

Test: 20-tummare med perfekt breddbild

Widescreen eller breddbild – det är samma sak. Men vilken stor platt skärm ska du välja för att se på film – och orkar ditt grafikort med den? Vi testar!

**SÅ KNÄCKER DU ETT
LÖSENORD
– PÅ 30 SEKUNDER**

Kom igång med Windows Vista

Dags att byta operativsystem! Läs vår steg för steg-skola där du lär dig ditt viktigaste verktyg.

Här är de senaste datorerna, mobilerna och spelen som alla pratar om. Vi rapporterar direkt från världens största it-mässa. Ägnar du bara 10 minuter åt den här artikeln så får du blykoll på vad som är värt att titta närmare på under 2007 (och vad som floppar...)

När du köper en bärbar för jobbet kvittar det om den är bra på datorspel. Men en batteritid som heter duga, fingeravtryckslock och smidig säkerhetskopiering är desto mer intressant.

För att inte tala om att den ska klara senaste Windows förstås. Här är de bästa modellerna när du är på språng.

Test:

Bärbart på jobbet

PC FÖR ALLA

Argentina, Computerworld Argentina, NetworkWorld Argentina, PC World Argentina Australien, Australian Macworld, Australian PC World, Australian Reseller News, Channel X Australia, CIO Australia, CIO Government Review - Australia, Computerworld Australia, Information Age - Australia, WebBusiness - Australia, WebBusiness - Australia Bangladesh, PC World Bangladesh Belgien, Network & Telecom, PC World Belgium Brasilien, Anuario de Informatica - Brazil, Computerworld Brazil, Microsoft Business Journal, PC World Brazil, Publish Brazil, Solutions Integrator Brazil, Super Game Power Brazil, World Telecom Brazil Bulgarien, CAD/CAM/GIS World Annual - Bulgaria, Computerworld Bulgaria, Information Technologies in Banking Bulgaria, Network World Bulgaria, PC World Bulgaria Chile, Computerworld Chile, Informatica Chile, PC World Chile Colombia, Computerworld Colombia, PC World Colombia Costa Rica, Computerworld Central America, Computerworld Puerto Rico, PC World Central America Danmark, Computerworld Danmark, Computerworld Denmark Annual Issue, IT-Branchen Denmark, IT-Partner Denmark, IT Top 100, Network Denmark, PC World Danmark, Teknik & Net Ecuador, Computerworld Ecuador, PC World Ecuador Egypten, PC World Egypt Filippinerna, Computerworld Philippines, PC World Philippines, The Web Philippines Finland, MikroPC, Tietovikien Frankrike, Create France, Developpeur Reference, Distributivity, Grande Ecoles LMI, Info PC, Le Monde Informatique, Macworld France, Resaux & Telecoms, Univers Macworld Förenade Arabemiraten, ComputerNews Middle East, Network World Middle East, Reseller World Middle East Grekland, GamePro Greece Hong Kong, Computerworld Hong Kong, IT for SME India, CIO India, IS Computerworld India, PC World India Indonesien, Info Komputer Indonesia Irland, ComputerScope, Computerscope Channels Ireland, PC Live Ireland Island, PC World Iceland Italien, Computerworld Italia, Macworld Italia, Network World Italia, PC World Italia Japan, CIO Japan, Computer Graphics World Japan, Enterprise Servers World - Japan, Java World Japan, Linux World - Japan, Sunworld Japan, Windows 2000 World Japan Jugoslavien, Mikro PC World Yugoslavia Kanada, CIO Canada, Computerworld Canada, CIO/CA - Canada, IT World Canada, Lac Carling Governments Review, Network World Canada Kenya, PC World East Africa Kina, CEO/CIO China, China Computerworld, China Internet Times, China Networkworld, Computer Business News - China, Digital Fortune - China, Electronic and Computer Design World China, Electronics Products China, Home PC World China, PC World China, Telecom Product World China Lettland, PC World - Pasaulis - Latvia Libanon, GamePro Middle East Litauen, PC World Lithuania Malaysia, Computerworld Malaysia Malta, PC World Malta Marocko, PC World Morocco Mexico, Computerworld Mexico, PC World Mexico Myanmar (Burma), PC World Myanmar Nederlanderna, ComputerPartner Netherlands, Computer Total, Computer! Total Tips & Tricks Netherlands, InfoSecurity Netherlands, InfoWorld Netherlands, Internetworking Buyers Guide, LAN internetworking Magazine, Net Magazine Netherlands Nepal PC World Nepal Nigeria, PC World Nigeria Norge, CAD/CAM World Norge, Computerworld Norge, Computerworld Norge E-Business, Computerworld Norge Mobiz, IT Kurs - Norway IT-bransjen Norway, Nettverk & Kommunikasjon Norway, PC World Ekspres Norge, PC World Norge, PC World Produkt Norge, The Business Standard Norway Nya Zeeland, CIO New Zealand, Computer Industry Directory New Zealand, Computerworld New Zealand, Internet Magazine New Zealand, IT Contractors Handbook, New Zealand Reseller News, PC World New Zealand, unlimited / New Zealand, WebBusiness New Zealand Pakistan, Computerworld Pakistan Panama, PC World Panama Peru, Computerworld Peru, PC World Professional Peru, PC World (SOHO) Peru Polen, Computerworld Poland, Digit Poland, Informator IT (IT Directory) Poland, Kino Domowe - Magazyn DVD - Poland, Network Poland, PC World Komputer Portugal, Cerebro/PC World Portugal, Computerworld / Coreio Informatica Portugal, Dealer World Portugal, Network World Portugal, Publish Portugal Rumänien, Computerworld Romania, Network World Romania, PC World Romania Ryssland, Computerworld Russia, Mir PK Russia, Russia, Sety Russia Schweiz, Computerworld Schweiz, PCtip Switzerland, Top 500 Swiss IT Singapore, CIO Asia, Computerworld Singapore, PC World Malaysia, PC World Singapore, Planet e Singapore, SME Guide, The Web Malaysia Spanien, Computerworld Espana, Comunicaciones World Espana, Dealer World 15, Dealer World Espana, i-world Espana, Iderees.com Espana, Macworld Espana, PC World Espana Sri Lanka Infomil/PC World Sri Lanka Storbritannien, Ch@nel 2003 - UK, Computer Trade Shoppe, ComputerWeekly, ComputerWeekly E-Business Review UK, Digit UK, Freelance Informer UK, IBM Computer Today UK, Macworld UK, Microscope UK, PC Advisor UK, Sverige, Biotech Sweden, CAP&Design, CIO Sweden, Computer Sweden, Internetworld, IT-branschen, M3 - Maxi Mobile Magazine, MacWorld, MikroDatorn, Netwerk & Kommunikation, PC för Alla, Player 1, Studio, Sakerhet & Sekretess, Executive Report Sydafrika, Cable Talk SA, Computing SA, Network World SA, The Channel SA Syd Korea, CIO Korea, Hi-Tech Information S. Korea Taiwan, CIO - Taiwan, Computerworld Taiwan, Macworld Chinese, New Economy Weekly - Taiwan, New Vision Publishing Taiwan, PC World Taiwan Thailand Thai Computerworld Tjeckien, Business World Czech Republic, Computerworld Czech & Slovak Republic, GameStar Magazine Czech Republic, PC World Czech & Slovak Republic Turkiet, ComputerLife Turkey, GamePro - Turkey, Macworld Turkey, PCLife Turkey Tyskland, CIO - Germany, Computer Partner Germany, Computerwoche, Computerwoche - Spezial, Cool Companies Hot Products - Germany, Freiberufler Info, Gamestar - Germany, Macwelt, NetworkWorld Germany, PC Welt Germany, PC Welt Special Issue, Young Professional - Germany Ukraina, Computerworld Kiev, PC World Ukraine Ungern, Computerworld Samantechnika, Gamestar - Hungary, IDG Hungary Anniversary Issue, PC World Hungary USA, CIO US, Computerworld US, CTO Magazine - US, Darwin Magazine - US, GamePro, InfoWorld US, Macworld US, Network World US, PC World US, Publish US Venezuela, Computerworld Venezuela, CIO Canales / Venezuela, PC World Venezuela, SystemWorld Venezuela Vietnam, PC World Vietnam Vitryssland, PC World Belarus Zimbabwe, PC World Zimbabwe Österrike, ComputerPartner Austria, Computerwelt Österreich, Top 500 Austria, Young Professional Austria

DESSUTOM: Nyheter och trender • Månadens nya produkter testas • Speltester • Freddas favoriter • Datortester • Månadens cd • Snuggaste högtalarna • Kul korsord • Krönikor • Tävlning • Rädda skärmen med pixelskada • Frågor & svar • 50 surf tips • Digitalkameratest • Steg för steg-guider och mycket mer...

Klipp till och beställ en prenumeration du också. Du kan även mejla beställningen till kundservice@idg.se

BLI PRENUMERANT I DAG!

☐ Självklart vill jag genast ha en prenumeration på tidningen. Jag får **12 nummer** med tillhörande cd-rom-skivor för endast **595 kronor** inklusive moms. (Ordinarie lösnummerpris: 724 kronor.) PFA049

☐ Jag vill först testa att provprenumerera till ett riktigt förmånligt pris. Skicka mig de **3 kommande numren** för endast **99 kronor** inklusive moms. Självklart vill jag ha de medföljande cd-rom-skivorna på köpet. (Ordinarie lösnummerpris: 180 kronor.) PFA21

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Telefon _____

☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

Frankeras ej.
PC för Alla
betalar portot

PC FÖR ALLA

Svarspost
110 316 205
110 00 Stockholm

DU ÄR ÖVERVAKAD

Visste du att det är möjligt att lagra information om dig och vad du gör på internet utan att du märker det? När du surfar på Internet lämnar du en mängd spår efter dig, spår som lätt hamnar i orätta händer.

Tanken bakom Dold.se är att värna om den vanliga människans privatliv och frihet. Vi tycker att det är alla människors rätt att kunna surfa utan att identiteten avslöjas. Med Dold.se är du 100% anonym på nätet.

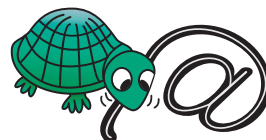
SURFA ANONYMT PÅ NÄTET
DOLD-SE

Surfa anonymt
– beställ ditt abonnemang på dold.se

I see fragged people

Counterstrikeservrar
www.fsdata.se/cs

FS DATA
Webbhotell - Serverdrift

www.fsdata.se - tel 020-91 75 00